

Informazioni su questo libro

Si tratta della copia digitale di un libro che per generazioni è stato conservata negli scaffali di una biblioteca prima di essere digitalizzato da Google nell'ambito del progetto volto a rendere disponibili online i libri di tutto il mondo.

Ha sopravvissuto abbastanza per non essere più protetto dai diritti di copyright e diventare di pubblico dominio. Un libro di pubblico dominio è un libro che non è mai stato protetto dal copyright o i cui termini legali di copyright sono scaduti. La classificazione di un libro come di pubblico dominio può variare da paese a paese. I libri di pubblico dominio sono l'anello di congiunzione con il passato, rappresentano un patrimonio storico, culturale e di conoscenza spesso difficile da scoprire.

Commenti, note e altre annotazioni a margine presenti nel volume originale compariranno in questo file, come testimonianza del lungo viaggio percorso dal libro, dall'editore originale alla biblioteca, per giungere fino a te.

Linee guida per l'utilizzo

Google è orgoglioso di essere il partner delle biblioteche per digitalizzare i materiali di pubblico dominio e renderli universalmente disponibili. I libri di pubblico dominio appartengono al pubblico e noi ne siamo solamente i custodi. Tuttavia questo lavoro è oneroso, pertanto, per poter continuare ad offrire questo servizio abbiamo preso alcune iniziative per impedire l'utilizzo illecito da parte di soggetti commerciali, compresa l'imposizione di restrizioni sull'invio di query automatizzate.

Inoltre ti chiediamo di:

- + *Non fare un uso commerciale di questi file* Abbiamo concepito Google Ricerca Libri per l'uso da parte dei singoli utenti privati e ti chiediamo di utilizzare questi file per uso personale e non a fini commerciali.
- + *Non inviare query automatizzate* Non inviare a Google query automatizzate di alcun tipo. Se stai effettuando delle ricerche nel campo della traduzione automatica, del riconoscimento ottico dei caratteri (OCR) o in altri campi dove necessiti di utilizzare grandi quantità di testo, ti invitiamo a contattarci. Incoraggiamo l'uso dei materiali di pubblico dominio per questi scopi e potremmo esserti di aiuto.
- + *Conserva la filigrana* La "filigrana" (watermark) di Google che compare in ciascun file è essenziale per informare gli utenti su questo progetto e aiutarli a trovare materiali aggiuntivi tramite Google Ricerca Libri. Non rimuoverla.
- + *Fanne un uso legale* Indipendentemente dall'utilizzo che ne farai, ricordati che è tua responsabilità accertarti di farne un uso legale. Non dare per scontato che, poiché un libro è di pubblico dominio per gli utenti degli Stati Uniti, sia di pubblico dominio anche per gli utenti di altri paesi. I criteri che stabiliscono se un libro è protetto da copyright variano da Paese a Paese e non possiamo offrire indicazioni se un determinato uso del libro è consentito. Non dare per scontato che poiché un libro compare in Google Ricerca Libri ciò significhi che può essere utilizzato in qualsiasi modo e in qualsiasi Paese del mondo. Le sanzioni per le violazioni del copyright possono essere molto severe.

Informazioni su Google Ricerca Libri

La missione di Google è organizzare le informazioni a livello mondiale e renderle universalmente accessibili e fruibili. Google Ricerca Libri aiuta i lettori a scoprire i libri di tutto il mondo e consente ad autori ed editori di raggiungere un pubblico più ampio. Puoi effettuare una ricerca sul Web nell'intero testo di questo libro da <http://books.google.com>

This is a reproduction of a library book that was digitized by Google as part of an ongoing effort to preserve the information in books and make it universally accessible.

Google™ books

<https://books.google.com>

L. As. 433 fc

Brown

44/

21/

TELUGU GRAMMAR.

SECOND EDITION.

WORKS PUBLISHED BY MR BROWN.

A Grammar of the Telugu Language. First Edition, 1840. Second edition, 1857.
English-Telugu Dictionary.

Telugu-English Dictionary.

Dictionary of Mixed Telugu, and the language used in business.

Telugu Reader: being a first book in the language: with English Translation, Grammatical Analysis, and Little Lexicon.

English Irregular Verbs explained in Telugu.

Telugu and English Dialogues, with Grammatical Analysis. These have also been printed in Tamil: and in Kannadi.

The Vakyāvali, or Exercises in Idioms: English and Telugu. This has also been translated into Hindustani.

Telugu Disputations on village business.

NOTE—*The above books are all that the learner requires. The volume of Histories must be added, when complete.*

The Verses of Vemana: with an English Version. Printed in 1829.

Essay on Telugu Literature.

Zillah Dictionary; a Glossary in the English Character.

The Proverbs of Solomon and the Book of Psalms: in Sanscrit metre: reprinted in the Telugu character from the Calcutta edition.

Three Treatises on Mirasi Right, by Ellis, Blackburne and Munro.

The Tale of Nala: and the Adventures of Harischandra; in Telugu metre.

The Tales of Nala and of Savitri in Sanscrit: from the Mahabharat.

Cyclic Tables of Hindu and Musulman Chronology.

An Ephemeris, shewing the corresponding dates according to the English, Hindu (Telugu, Tamil, and Malayalam) and Mahomedan Calendars from A.D. 1751 until 1850, with Table of events: and explanatory Preface, 600 pages royal octavo.

Memoirs of Hyder Ali Bahadar, and his son Tippoo Sultan, translated from Marata into English.

LEFT READY FOR PUBLICATION.

Telugu Histories and Tales, with a Translation: being a continuation of the Reader.

A Telugu Translation of the Holy Bible.

The Book of Common Prayer, in Telugu.

Shāsan' A'nus'āsanīcam; Chronological Tables, of Indian History: in Telugu.

The Hitopadesa, in Sanscrit, with explanatory notes in Telugu.

Various volumes for the School Book Society.

Editions of Telugu Poems, with commentaries and Indexes.

A GRAMMAR

OF THE

TELUGU LANGUAGE

BY

CHARLES PHILIP BROWN,

LATE OF THE MADRAS CIVIL SERVICE, TELUGU TRANSLATOR TO GOVERNMENT
MEMBER OF THE LATE COLLEGE BOARD,
AUTHOR OF THE TELUGU DICTIONARY, AND OTHER WORKS.

SECOND EDITION :

Much Enlarged and Improved.

MADRAS :

PRINTED AT THE CHRISTIAN KNOWLEDGE SOCIETY'S PRESS,
AND SOLD IN LONDON BY
WM. H. ALLEN AND CO., 7, LEADENHALL STREET.

1857.

PREFACE.

THE English Government of Madras extends over various Hindú nations, each of which has its peculiar language. At the date of the Musulman invasion, eight centuries ago, while Canute ruled Britain, the Telugu, Karnāṭaca (Carnatic), and Tamil countries were ruled by "Karnāṭaca Rāzulu," Kings of the Carnatic, who took the title Tribhuvana Chacravarti (or Trailōkya Malla), as "Lords of the Three Realms," in which these three languages were spoken. The last of these princes, named Bettēḍa Rāya, quitted the Jaina sect, and becoming a worshipper of Vishnu (in A.D. MCXI., about the time of Henry the First of England), took the title Bettēḍa Vishnu Vardhana. He patronized the Bramhans, and in his days the first part of the Mahābhārat (their sacred book) was translated from Sanscrit into Kannadi, Telugu, and Tamil metre. That work is to this day read in every village throughout the country. The earliest poems and philological treatises (now somewhat antiquated) are believed to have been written in the days of this rāja. Actuated by a zeal for their hierarchy, the Bramhans of former ages translated this "Iliad of India," and also the Rāmāyan and Bhāgavat, into every language.

About the time when, in England, Queen Elizabeth's reign began, the Telugus were ruled by Krishna Rāyalu, who patronized literature; and the most eminent of the poets have sung his praises. But the Musulmān power had gradually increased until about A.D. 1580, when the Telugus were finally conquered. From that time the languages of the three countries became more and more infested with foreign words; the literature was, as far as possible, crushed; and yet to this day every work of merit survives: these may be seen in a library which I collected, and presented to the Literary Society of Madras. It will, I hope, long remain in the College Library, although, while I write, the College has been dissolved.

C. P. Brown's Telugu Grammar; Second Edition.

The Musulman rulers strove to make their subjects learn PERSIAN and HINDUSTANI, but with little success: and the few Hindús who managed to learn Hindustani (which they never could pronounce aright) altered its syntax, and hence arose the language called *Dakhini*, which gives the words a peculiar arrangement.

Each language of Southern India has (like English) a poetical dialect, which uses the entire vocabulary; and a colloquial style, which requires only about one-fourth of the phrases. Some have fancied that the poets use a separate vocabulary; but this is not the case. To exemplify this in English: the words "Horse, courser, steed, nag, palfrey, hunter, pony, barb, jade, hack, bay, roan, grey"—"To think, reflect, consider, ponder, muse, weigh"—are all one; but the Hindú, understanding the first word alone, may fancy the rest obsolete, merely because they are not used in ordinary life.

While the language used in the poets is uniform, local dialects of Telugu vary; and we may be able to speak that of Kadapa, while unable to understand that of Rāja-mahēndra-varam, or Condapilli, or Visākha-patnam. But, for the purposes of mere tuition, now that the "Reader" is printed, a native of any part of the Telugu country will suffice for a tutor: indeed at Chittoor, and even at Tanjaur and Trichināpali, in the heart of the Tamil country, I met with Telugu brāmhans who were excellent assistants. But, while young in the study, we should, as soon as possible, get rid of a tutor who can speak English: such a munshi is apt to neglect teaching, while he eagerly learns English from his pupil. In hiring servants, also, though such as talk English abound, we should early obtain such as will speak to us in Telugu. After we speak the language correctly, it is an indulgence to those around us to converse with them in English, for this benefits them.

Hindú grammarians, like those of China, neglect the colloquial dialect, which they suppose is already known to the student, and teach only the poetical peculiarities. They are willing to aid our studies, either in Telugu poetry or in Sanscrit; they are reluctant to teach us the language of common business: but unless we first surmount this, the lowest step (which natives attain untaught) how can we climb to the highest? A shrewd critic has observed,

that "those who explain the poets have in all ages fallen into one common error: they have illustrated and magnified themselves first, and have given less thought to the work in hand."* The same want of judgment is evident in the course which native tutors recommend. Instead of ordinary dialogues, tales, trials, letters, and histories, Telugu assistants counsel us to read the venerated *Śrī Bhāgavat* (as a pious act), and the prose Telugu *Rāmāyan*, one or two books of the *Mahābhārat*, the Sanscrit vocabulary by Amara, the versified set of Telugu synonymes called *Āṇḍhra-Bhāsha-Bhūshanam*, or the treatises on grammar written by Nannaiia Bhatta and Appa Cavi.† Happily for me I never read one of these books until I had already (about the age of twenty-seven) acquired a command of the spoken Telugu.

I will mention some of the poems which seem profitable to the proficient. He may begin with a perusal of the verses of *Vēmana*. These are useful as teaching a variety of common expressions. Such a series of verses is called a *Satacam*, or *Anthology*. A few of these little volumes are the works of accurate poets: others are merely juvenile essays. Next he should read the *Lila*, written in (*dwipada*), couplets, and the *Chenna Basava Purānam*, which is written in "*padya-cavyam*," or stanzas. These two are disagreeable to *Bramhans*, as being heretical. He may then proceed to the four different poems on *Harischandra's* adventures, quoted in the dictionary as *HK*, *HN*, *UH*, and *HD*. He may then read the *Ablhimanya Dwipada* and the adventures of *Kalāpūrna*, finishing with the *Dasāvatāra Charitra* and the *Pancha Tantram*. These poems have all been carefully edited, and fitted with elaborate commentaries framed in Telugu under my directions. Silly prose abridgements of the *Pancha Tantram*, and of the *Vicramārca Tales* have long been read by students, but are unprofitable.

Some who have not studied *Hindū* books speak of them as licentious; but there is more vice in *Ovid's Metamorphoses*, in *Congreve's plays*, and in *Lesage's romances*, than will easily be found in all *Hindū literature*.

* Huet, Preface to his Delphin edition of *Virgil*.

† These unprofitable books are still, in 1856, taught to native pupils in the *Madras University*.

Our learned assistants will disapprove the course of reading I have marked out: they zealously recommend books (especially the Bhāgavat) which would soon discourage the student. A perusal of the volumes they venerate is considered an act of homage to the gods, conferring merit on the teacher and on the learner. But the Bramhans are excellent instructors, patient, humble, and admirably skilful. Until I had studied the poems with them for seven years, I did not perceive how perfect they are in learning.

Students were formerly examined, at the Madras College, in a manner not quite fair. The papers laid before them were new, never before seen. This was done, I believe, by the native examiners, who are fond of tormenting the aspirant. In the Telugu Dialogues, Reader, Wars of the Rājas, Tales, and Village Disputations, I have endeavoured to furnish a series of exercises and examination papers for every grade. The student ought, I think to be examined in these books alone, until he has completely mastered them; and afterwards he should read Vemana.

Native tutors urge us first to learn the very subjects which I have placed at the end of the work. The native method is followed by Mr. A. D. Campbell, in his "Teloogoo Grammar," an accurate, though very imperfect work, too intricate to aid the beginner. Mr. Campbell died in London, on the 23rd April, 1857.

Some absurdities, very dear to native tutors, call for notice, because they obstruct the progress of the learner. The alphabet, if counted in one way, contains so many letters, and if counted in another way, so many; certain letters are Sanscrit, and others are Telugu; some being common. These idle refinements furnish themes for wrangling. The verbs, also, are put through useless forms, thus; '*pamputa*' *To send*, and '*cheyuta*', *To do*, make the passives *pampa-baduta*, and *cheya-baduta*; the causals being '*pampinçu*', '*cheyinçu*' and the middle '*pampu-co*' '*chesu-co*.' Thus far is useful, but the tutors next propose fanciful forms which never occur, such as '*pampinçu-co-baduta*'. When we object that such phrases are never heard, the absurd answer is that they are possible. In the alphabet, too, every native tutor is apt to teach combinations of letters, such as lkha, sba, vpha, yra, khpa; and when we have acquired them, we find we have taken fruitless

trouble, for these never occur. But the art of tormenting is carried to its highest pitch in teaching prosody; for they would gladly keep us at work for two years in learning as much as an English tutor would teach in a fortnight. We ask for grain: they give it us on the condition that we will, with it, submit to eat the straw. Their memory is well exercised, their judgment is fettered; and they counsel us to learn, as they do, long vocabularies by rote, whereas by reading the poets we can easily acquire an ample stock of all the words that are in use. Such unwise counsels have disheartened many a student; while others, more submissive, have stored their memories with all the tutor prescribed, and yet remained unable to use the language.

Telugu has been called the Italian of India. In the poems, and as spoken in retired villages, it may merit this name; but, like Italian, it has some rough and rude dialects, more or less mixed with foreign languages. In another point there is a resemblance. Learned men of Rome or Naples, who know English, prefer writing in English, because, according to the refined DELLA CRUSCA rules, they cannot write Indian faultlessly. In like manner the learned Telugus of our days find a difficulty in writing *correct* ordinary prose, because, however well it may be composed, critics cavil at many expressions or modes of spelling. After some study, I found it best to neglect their refinements, but to imitate their example closely in speaking and writing. The models I have given in the Reader of a simple natural style will enable the learner to judge for himself.

Many years have passed since the first edition of this Grammar was printed. In that period I have re-composed nearly every page; particularly attending to the remarks made by students.

Let not the beginner be alarmed at the size of this Grammar. There is very little to be learnt by heart. The grammar terminates with the tenth book,* page 291. He should read it so as to be able to find such rules as are required whenever they are wanted, and few of these seem hard to remember.

Some have urged me to simplify the grammar, by rectifying

* The first book has been already reprinted in large octavo, with improvements, and prefixed to the Dictionary.

irregularities. But innovations can only be made by poets ; and even such as they make do not always become current. My province was merely to observe, record, arrange, and explain facts, and to produce quotations in proof of my statements. A few years ago I was shown a manuscript Grammar, which was professedly an improvement of that I first published ; but in reading it I found that the author had merely inserted all that I had rejected, and excluded such rules as were new, restoring the arrangement which I disapproved.

Failing health having obliged me to return to England while this work was in the press, the latter pages contain some errors ; but there are none which will impede the progress of the student.*

If, in the arrangement of the rules, I have taken a new course, it is because my great object has been to facilitate self-instruction, making the learner independent of oral aid. “ Every man (says Parkhurst, in the Preface to his Greek Dictionary), who has thought much upon so curious and extensive a subject as grammar, may justly claim some indulgence to his own notions, and be allowed his own peculiar method of communicating them to others.” This discretion may be profitably exercised when we have to examine principles which are well understood by the commonalty, but are obscured by refinements invented by the learned.

Our earliest English Grammars were arranged on the Latin system ; and the oldest grammatical treatises on Telugu were constructed on the Sanscrit plan, though the two languages are radically different. The native grammarians of the present day are fond of the expression that “ Sanscrit is the mother ;” but this does not allude to its origin ; it merely denotes dependance, because we cannot speak Telugu without using Sanscrit words.

Some learned or half-learned natives find fault with the arrangement I introduced. Hitherto every path was overgrown with gay weeds of pedantry, which I have cleared away. While preparing a second edition, I have been exhorted to replace some of the riddles which they venerate, and which, in their eyes, render the science mysterious. But it is to be observed that the learned

* In London I prepared the preface and sent it printed to Madras ; but the packet was not received, and I therefore re-printed it, with some improvements.

have passed over in silence many points which called for clear elucidation.

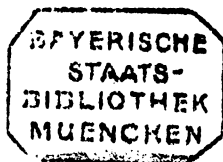
Some have wished me to exclude all notices of errors and blemishes in style ; but how is the sailor to shun shoals and sands unless they are pointed out in the chart? The poet (in 2 Henry IV., act 4, scene 4) observes that —

“ The prince but studies his companions
Like a strange tongue ; wherein to gain the language,
'Tis needful that the most immodest word
Be look'd upon, and learn'd : which once attain'd,
Your highness knows, comes to no further use
But to be known and hated.”

Unless we read their books, and have daily communications with the Hindús, what insight can we obtain into the minds of the people? We have no intercourse with them in society : we live among them, as oil upon water, without mingling.* Many an Englishman has been acquainted with the natives for years, while remaining entirely ignorant of the peculiarities of the Hindú character. Missionaries seek and enjoy greater facilities ; and such as have studied the poems acknowledge that books are the best guides to an acquaintance with the mind of the people. Some have severely judged the Hindús from the stories contained in Sanscrit poems ; but these are obsolete, and widely different from modern traits of character. In like manner the prejudices of Hindús regarding ourselves, can only be removed by a course of English reading.

We are well aware that an Englishman residing in France, Spain or Germany, must become acquainted with the favourite volumes of Rousseau, Calderon, or Goëthe, before he can converse idiomatically, or enter into the feelings of those around him. And experience proves that the true key to those modes of thought, and peculiarities of expression which in India occur daily, can be found only in the classics of India.

* This was written before the Sepoy mutiny broke out in 1857.

CONTENTS OF GRAMMAR.

BOOK FIRST.

On Orthography p. 1. Alphabet 6. Vowels 8. Forms of initial vowels in Dictionary and in use 18. Consonants 19. On Sunna and Half Sunna 28. Caution to native tutors 32. Dialects 33. Accent 34. Mode of enunciation 35. Contractions used in writing 36. On Coromandel 36. Majors and Minors 39. Numerals 40. On Softening Initials 41. On lengthening final vowels 43. Elision 44. Changes in the last syllable, మసము 45. On Terminations in NI and NU 46. On uncertainty in spelling 47. On Terminations in ఇ ఇ, 47.

BOOK SECOND.

On the Noun 49. First Declension 51. తమ్ముడు, మంచివాడు, బల్లిడుడు, పుకడు.

Second Declension 53. గుర్రము.

పెండ్లాము 54. పోవడము 54. రథము 55.

Third Declension 56. First class అన్న, శులి, 57. Other nouns 58. శ్రీ, మనిషి 59.

Second class చావడి &c. 60.

Third class కన్ను &c. 62.

Fourth class చూటు &c. 62. Neuter Numerals 63.

Fifth class వాయి &c. 64.

Sixth class చేను 64.

Seventh గొర్రు 65.

Eighth కాలు 65.

Same plural used for two nouns, 66. Foreign words 66.

BOOK THIRD.

Pronouns 68. Of First person 68. Second 69. Third person 69. Adjective Pronouns 74. Defective nouns 76. Adjectives 79.

CONTENTS.

BOOK FOURTH.

On the Verb 81. Principal parts 83. Radical forms 84. Silent Roots 84. Infinitive forms 85. Participles 86. Tenses 87. "Rules of Formation." Formation of the Negative verb 93.

First Conjugation 94. పంపుట.

చదువుట 97. వినుట 100. కొనుట 103. Middle Voice పంపుకొనుట 105. పడుట 108. Passive voice పోవుట 111. ఉండుట 114. డొట, ఆవుట 117. కలుగుట 120. చాలుట "Can." 123. నేరుట, Can. 123. నేర్చుట Can. 123. Second Conjugation 124. తీయుట, పోయుట, కోయుట &c. 127. Roots 127. చేయుట 128. వ్రాయుట 131. తడియుట 133. వలయుట must, should, ought 135.

Third Conjugation 136. పెంచుట forming the root in ఛA పెంచ 136. II Verbs which form it in VA as కొలుచుట, కొలువ, గలుచు, గెల్వ &c. 137. III Verbs which use ఛA or VA, at pleasure: as ఈడుచు, ఈడ్చు or ఈడ్చు 137. IV Verbs which use ఛa or pa at pleasure: as మన్నించు or మన్నింప 138. V. Irregulars, as ఇచ్చు, తెచ్చు &c. which have a monosyllabic Root 139.

Specimen of regular verbs. Conjugation of పెంచుట to rear 139. మన్నించుట to pardon 141. పరీక్షించుట to try 144. వచ్చుట to come 147. ఇచ్చుట to give 149. తెచ్చు, వచ్చు, చచ్చు 151. చొచ్చు, సెచ్చు, చూచుట 152. General Rule for all the Conjugations on formation of Participles 152. Passive verb 153. పడుట, పంపబడుట to be sent.

On change of Conjugation 154. Middle voice 154. in కొను, as పంపుకొనుట.

Causal voice in Inçu as పంపించుట to have it sent 155. కాగుట makes కాచుట 156. జరుగుట makes జరుపుట 156. Irregular verbs causal 157. Conjugation of Causals పంపించుట to have it sent 159. Compound Tenses 160.

BOOK FIFTH.

On Syntax 165. Arrangement of words 166. Words understood not expressed 166. On Brief expressions, 166. On Softening

CONTENTS.

Initial Consonants 169. Conjunctions 169. On the Emphatic affixes A' E' O' 172. Changes in the first syllable 177. Elision of M. 178. Druta words 179. Cala words 180.

BOOK SIXTH.

Adjectives 181. Feminine affixes 184. Comparative and Superlative 184. On Plurals 187. On Pritchett's Telugu New Testament 188. Syntax of the Cases of the Noun. Nominative 192. Combination of Nouns and Pronouns 193. Genitive 198. Dative 199. Accusative 200. Vocative 202. Ablative 203. Instrumental 206. Locative 206. Compound Nouns 207. Rules regarding Proper names 209. On Pronouns 213.

BOOK SEVENTH.

Syntax of the verb 219. Table of principal parts of Verbs 220. Syntax of the Verb 224. On Yes and No 225. On Kadu and Ledu 226. On the Infinitive 228. in TA, DAMU, DI. Monosyllabic verbs 230. The Root in A. 231. and GA. On Sunna optionally inserted as Ranga, Kaluganga 232. On the Infinitive in U 234. On Irregular Verbal Nouns 235. On the Negative Verbal in MI 239. On Verbs 239. in INÇUTA, IMPUTA and ILLUTA. Syntax of Causal Verbs 240. On the Middle Voice 242.

BOOK EIGHTH.

On Participles 247. On the Present Participle 250. On the Past Participle 250. On the Compound Negative Tenses 251. On the Past Relative Participle 252. On the Relative Aorist Participle 253. On the Negative Participle "AKA" 255. On the Negative Relative Participle in NI 256. On the Conditional Aorist 257. On the Imperative 259.

BOOK NINTH.

Syntax of the Tenses. The Aorist† 261. The present Tense 267. Future Tense 268. The Past Tense 269. On the Poetical Dialect 271. On Orthography 272. On Impersonal Verbs 273. Defectives 275. On the form used in prayer 275.

CONTENTS.

BOOK TENTH.

On certain Verbs used as Auxiliaries 276. On the formation of Verbs from Nouns 278. On Reiteration 278. On Participles 284. On (Anucaranamu) Adverbial Particles 286. On some words used Idiomatically 289. On Rules for finding words in the Dictionary 291.

BOOK ELEVENTH.

On Prosody 293. On the drawling style of reading 295. On Feet 295. Feet having two syllables in each 297. On the Uniform Metres 297. The Canda Padyam 301. On the Telugu changing Metres 305. On the Dwipada 310. On some unusual Metres 311. On Musical Metres 315. On the Ragada Metre 316. On the Dandacam 319. On the Taruvaja, Utsaha, and Accara 320. On Rhyme 323.

CHAPTER TWELFTH.

On Etymology 325. On Druta words 326. On Cala words 328. On Softening Initial Consonants in Poetry 330. On Contraction in Poetry 332. On Elision and change of Vowels 333. On some Contractions 338. On Sanscrit Elision and Permutation 339. Permutation of Vowels 340. Exceptions and Anomalies 341. Coalition of Consonants 342. Mutations of Sibilants 342. Mutation of ṣ Visargah 342. On Compound Words 343.

APPENDIX.

On Arithmetical Marks 346. On Divisions of Measures 350. Measures of Length 353. Points of the Compass 354. On Etymology. Tatsamamu 355. Tadbhavamu 356. On Dēsyamu, Gramyamu 357. On some abbreviations 358. Examination Questions 359.

FIRST INDEX.

OF TELUGU WORDS NOTICED.

అంట page 284.	ఉపజాతి వృత్తములు 305.
అంటే, 284.	ఋ, ౠ, as in అమృత 341.
అండి 284.	ఎంఱి 182.
అంత్యనియమము 324.	ఎక్కడ 280.
అందు there 73, 218.	ఎదు 285.
అక్కర వృత్తము 320—322.	ఎల్ల 285.
అచ్చ తెలుగు 25, 182, 357.	ఏని 285.
అనలుకు 271.	ఏనుంటే 172.
అని 284.	ఏమి 73, 285.
అనుకరణము 286—288.	ఏని 285.
అనుస్వారము 8, 232, 323.	వితిని, అయితిని 118.
అన్నపూర్ణ 266.	వితే, అయితే 258.
అప్పటికిన్ని 284.	ఒకడు, 52, 53.
అయితే 258.	ఓనమాలు 15.
అర్థబిందువు 232, 272, 320, 358.	ఓళుట 277.
అ-అ-అ Aye aye, 285.	కందశబ్దము 301.
అ, ఈ, ఏ That, this, which 73.	గణము 296.
అచేత నున్న 29, 272, 296, 331.	గదా 285.
అర్య వృత్తము 304.	గల 255, 269.
అలాగే 285.	కళాశబ్దములు 180, 334, 256, 325
ఇంట 285.	—329.
ఇంటికి 285.	కలుగుట 120, 275.
ఇంద్రగణములు 306.	కా 230—233.
ఇట 285.	గా 86.
ఉత్తమ పురుష 83.	గాంధర్వ 319.
ఉత్పలమాల 298.	కాదు 226.
ఉత్సాహ వృత్తము 320.	గాని 172.

FIRST INDEX.

- కాబట్టి 233.
 సీతివృత్తము 307.
 కీర్తన 319.
 గురువు 296.
 గుర్రము 254.
 కూడుట, కూడడు 277.
 కొనుట 84, 103, 105, 277.
 కోలు 285.
 గ్రామ్యము 357.
 చంద్రగణములు 306, 321.
 చంపకమాల 299.
 చిన్న 290.
 చెయ్యి 289.
 జిజంత్రక్రియ 240.
 జండకము 319
 జంతవ్యము 7.
 తత్పనుము 51, 335, 355.
 తద్భవము 51, 356.
 తనము 286.
 తన్నుడు 52.
 తరళి 312.
 తరువజ 320.
 తాటాకు 336.
 ధాతువులు 83.
 తాను 72.
 దిక్కులు 213.
 దేశ్యము 357.
 ద్రుతప్రకృతిక 174, 175, 179,
 234, 256, 325, 329.
 ద్విపద 310.
 న See English Index, in N.
 నన్నయ్య భట్టియము 266.
 నమస్కారము 288.
 నలుగురు, నాలుగు 289.
 ని the conjunction 170
 నిత్యవర్తమానము 267.
 నీళ్లు 63, 190.
 ను, the conjunction 169.
 నేరుచుట, నేరను 123, 277.
 పంచచామర 314.
 పడుట 83, 153, 224, 247, 276.
 పని 289.
 పరుషలు 331.
 భాగవతములు 319.
 పాము నెక్కులు 338.
 పాలు 76, 190.
 భాగ్యరశతకము 203.
 బిండు 8, 30, 31.
 బీరావటము 337.
 పూడ్చుట 112. note
 పెండ్లాము 54, 56.
 పెద్ద 290.
 పేల్లాసురము 209, 341.
 పోదిడుచుట 111. note
 పోవుట 234, 276.
 ప్రకాశము 288.
 ప్రాశ 298, 324.
 ప్రాసీయతి 307, 315.
 మంజరి 311.
 మత్తకోకిల 312.
 మత్తేభ 300.
 మరి, మరిన్ని 172, 286.
 మహత్ and అమహత్ 39, 190.
 191, 332.
 మాట 289.
 మానిని 313.
 మి (as రామి, లేమి) 239, 283.

FIRST INDEX.

<p>ము final, dropped 322, 323.
 మునువు 248.
 యతి 297, 298, 315.
 యతు గానము 319.
 యు as a conjunction 171, 172.
 యొక్క 50, 198, 210.
 ర, 24.
 రగడ 305, 316.
 రహితి 350.
 రాజి 259.
 రాత్రింబగులు 171.
 రాని 135.
 రాముకొలిచి 332.
 లఘువు 296.
 లయగ్రాహి 315, 316.
 లేడు 226.
 వచనము 296, 320.
 వచ్చుట 276.
 వరహ 347, 348.
 వర్గము 6.
 వలయుట, వలనుట, వలశినది 127,
 135, 277.</p> | <p>వాడు 52, 68, 73, 214.
 విభక్తి 50.
 విశిష్ట 342.
 వైదికములు 358.
 శ, శ, 26, 27, 126.
 శంకతి 249, 289.
 శంశితశాస్త్రము 319.
 శంధి 35, 44, 339.
 శకటరేఖ 358.
 శమాశము 343, 207—209.
 శరశాదేశము 330, 331.
 శార్దూలవిక్రీడిత 300.
 శివశివ 286.
 సీసపద్మము 308.
 సున్న 8, 232, 323.
 శూద్రకూత 358.
 సూర్యగణములు 306.
 శ్రుగ్ధర 311.
 హంసీయాన 297, 321.
 హరిహరి 286.
 హాస్యము 295.</p> |
|--|--|

END OF TELUGU INDEX.

SECOND INDEX,

OF ENGLISH WORDS USED IN THE GRAMMAR.

- A (the article) how expressed, 7, 8.
 A, "*Root in A*" 230, 233.
 A, elided, 334.
 A, final, broad. 43.
 A, E, O, accents affixed, 172, 173.
 A', I', E', (prefixed), that, this, which, 75.
 A, I, U, affixed, 334, 337.
 Ablative, 203, 207.
 Able, (can, cannot), 120, 121, 269, 277.
 Accent, 34, 35.
 Accusative, 200.
 Action, gestures, 167.
 Adjective, 79, 181.
 Adjective pronouns, 74.
 Adverb, 76, 77, 79, 86, 131, 132, 167, 233, 280.
 Adverbial particles, 286.
 Affected refinements, 100, 162, 164.
 Alliteration, 314, 344.
 Anomalous forms, 271.
 Antiquated forms, 268.
 Aorist, 82, 152, 261.
 Aphorisms of grammar, 266.
 Arabian nights, 29.
 Arabic, 66, 67, 84.
 Arithmetic, 246.
 Article 75, 279.
 Assuredly, 282, 283.
 Auxiliary Verbs, 273, 274, 276.
 Ballad metre, 318.
 Belly, Body, 216, 290.
 Bible Translation, 188.
 Books that merit publication; (see Preface).
 Cala words, 334, 180, 256, 325—329.
 Campbell, 326
 Can, cannot, 120, 121, 269, 277.
 Cases of Nouns, 49, 50.
 Causal voice, 155, 158, 240, 241.
 Cerebrals, 7.
 Change of consonants, 41, 330, 331.
 Change of vowels, 333.
 Circle, 28, 29, 232, 272, 320.
 Comparative and Superlative 79, 181, 340.
 Compass, 213.
 Compound nouns and pronouns, 193, 207, 210, 343.
 Compound tenses, 160, 162, 163.
 Conditional Aorist, 257.
 Conjugations, 81; verbs can change from one conjugation into another, 82, 154.
 Conjunctions, 169, 187.
 Consonants softened, 169, 41, 331.
 Contraction in spelling, 338, 79, note; in writing, 36, 39; in verbs, 267, 269, 270, 273, in verse, 176.
 Conversational forms, 218.
 Courtesy, 97.

- Declensions, 49, 51, First, 51, 52; Second, 52; Third, 56; of Sanscrit nouns, 76; of adverbs, 76, 77, 78, 79.
 Defective nouns, 76.
 Defective verbs, 274, 275.
 Defilement, 5.
 Dentals, 33.
 Dialects, 33.
 Doubt, 283.
 Druta, 174, 175, 179, 234, 256, 325—329.
 E' final, 43, 172, 173, 174, 175.
 Elision, 44, 333, 339.
 Emphasis, 43, 170, 172, 173, 176, 177.
 English spoken, 63.
 Enunciation, 5, 35.
 Etymology, 325, 354.
 Exclamations, 286.
 Father, 290.
 Fictitious phrases used by poets, 162, 164.
 Final vowels, 43.
 Fit, possible, 277.
 Flattery, 212.
 Foreign words, 66, 67, 68, 81, 82.
 Future, 268.
 Gender, 334.
 Genitive, 50, 198.
 Gentleman, 215.
 Gentoo, a wrong name, 13.
 Gerunds, 218.
 Gestures, 167.
 Go, 268.
 Greek, 95.
 H (visargah), 342.
 Hard sounds, 6.
 Have, 224.
 He (translated by *Man*), 214.
 Hebrew, 84, 168, 278.
 Hindustani, 244.
 Honorific forms, 218.
 Hymns, 319, 323.
 I and I' (vowel finals), 47, 48.
 Idiom, 278, 289.
 If, or when, 257.
 Imitatives, 286—288.
 Imperative, 259.
 Impersonals, 200, 273.
 Imprecation, 234.
 Inchoative forms, 276.
 Inelegancies, 267, 268.
 Infinitives, 54, 85, 86, 94, 105, 228, 234.
 Inflection, 50.
 Initials changeable, 7, 41, 43, 44, 169, 344.
 Instrumental case, 49, 56.
 Intercourse with the people, 294.
 Interjections, 286, 275.
 Interrogation, 43.
 Intransitives, 224.
 Irregular (an objectionable phrase), nouns, 235; verbs, 113.
 Kala words, 174, 256.
 Kannadi, 82, note, 322.
 Labials, 7.
 Laconic phraseology, 167, 168.
 Learned men, 42.
 Letters, (epistles), 212.
 Literature, (see the Preface).
 Locative case, 49, 281, 282.
 Lord's Prayer, 260.
 M; elision of this letter, 178, 340.

- M, MU, final, 45, 178, 322, 323, 334.**
Mahat and Amahat, 39, 190, 191.
Man, how translated, 214, 217.
Manners, 5, 69.
Measures, 350, 351, 353.
Melodies, 305, 316, 321.
Metrical feet, 295, 296, 306.
MI. Negative Verbal noun, 239, 283.
Middle Voice, 154, 242—246.
Mind, 216.
Monosyllabic Imperatives, 231.
Multiplication table 191.
Musical metres, 315, 318, 319.
Must, ought, should, 277.
N : shapes of this letter, 239.
N : final in nouns, 201.
N : final in verbs, 85, 95, 163, 268-269.
N, optional (ādesa), 96, foot, 194.
N, inserted to prevent elision, 333.
N, inserted in the verb, 232, 267, 270.
N, inserted for the sake of metre, 272.
N, dropped, even in the middle of verbs, 112.
Names, proper, 209, 213.
Neuter verbs, 224.
Nasals, 8, 30 ; (see circle.)
Negative, 93, 95, 162, 163, 239, 251, 283.
NI. or NU. conjunctions, 169, 170.
No. 225-228, 275. Never, &c., 216.
Nominative case, 50, 192, used adverbially, 280, 281.
Numerals, 40.
O, (short), 17.
O, (the sign of doubt), 172, 173
Omission of words, 168.
“One” is omitted, 168.
Optative or Precatory forms, 266.
Paddy, (rice), 190.
Pagoda, (a coin), 347, 348.
Palatals, 7.
Particles, 284, 286, 288.
Participles, 86, 94, 247-257, the present p. || 250, negative 251, past relative p. || 252, 353, reiterated, 283.
Passive verb, 83, 153, 224, 247.
Past tense, 269, used for the present, 270.
Pedantry, 295. See in Preface.
People, 214, 217.
Permutation of vowels 333, of initials, 18.
Persons of the verb, how named, 83.
Plurals, 97, 187—192.
Poetical dialect, 325, 327, spelling, 30, 271, in the verb, 113, 114.
Points of the compass, 213, 254.
Politeness 69, 97, 182, 218.
Positively, 282, 283.
Postpositions, 51.
Potential f ms, 261.
Prayer, 234, 259, 260, 275.
Precatory forms, 234.

- Prepositions, 51.
 Present, habitual or occasional,
 267, used for future, 268.
 Pretence, 282.
 Pronunciation 22, 212.
 Pronouns, 68, 193, 213.
 Proper names, 209, 213.
 Prosody, 295—320.
 Pure Telugu, 25, 182.
 Quantity, 295.
 Question, 43.
 R, shapes of this letter, 3; dis-
 putes regarding it, 24; ob-
 solete, 24, 25, 258; inserted,
 345.
 Reading, 295, 306.
 Reciprocal or reflective verb, 243
 —245.
 Reiteration, 278.
 Relations, 290.
 Relative pronouns, 218.
 Rhyme, 298, 314, 315, 323, 344.
 Roots, 83, 84. Root in A, 230,
 233.
 Rules, antiquated 266.
 Rupee, 346—350.
 Rustic forms of the verb, 159.
 S. On this letter, 26, 27, 126.
 Sanscrit, 5, 239, 339.
 Scriptures, translated, 188, 189.
 Self, 246.
 Semicircle, 28, 29, 232, 272, 320.
 Senior and junior, 211, 215, 290.
 Shall and will, 269.
 Silent consonants, 296.
 Soft sounds, 6.
 Softening initials, 41, 169, 330,
 344.
 Sounds hard and soft, 6.
 Spelling 47, 126, 217, 330, note.
 Spittle, 5, 182, 218.
 Subjunctive, 261.
 Sumati, 254.
 Sunna, (see circle).
 Superlatives, 280, 281.
 Syntax, 165.
 Tadbhava and Tatsama, 335,
 355, 356.
 Take, 246.
 Telugu, Tenugu, 13.
 Tenses, 82, 87, 152, 160.
 Therein, thereby, thereto, 72.
 Thou, 215
 Though, although, 252.
 Tone in reading, 5, 295.
 Transitive, 224.
 Tutor, advice to a, 32.
 U, final, 333, 336.
 Uncertainty, 283.
 V is changed into W, or even is
 slurred, 95.
 Verb, 81; voices, 83. verbs are
 quoted in the preterite form,
 83, 84; some are formed
 from nouns, 278, in inçuta,
 239.
 Verbals, 54, 86, 235; negative
 in MI., 239, 283.
 Vocative, 202.
 Vowels, 333.
 Vulgar forms, 56, 115, 357.
 Welsh initials changeable, 344.
 Woman, in pronouns, 215, 217.
 Y, inserted, 333.
 Yes and No, 225-228.
 Z, or J, 21.

ERRATA AND ADDENDA.

Page 57. The nouns పెండ్లాము a wife, కర్కణము a clerk, బోగము an actor, and లింగజంగం (not జంగము which would be wrong) are declined in the same manner: the genitive being the same as the nominative.

73. వాడు is used for 'man' or 'person' as here shewn. But వీడు is never used in such compounds. Thus: మంచివాడు 'a good man:' but 'this good man' is ఈమంచివాడు. So in the feminine ఆమె that woman, ఈమె this woman: but 'this old woman' is ఈమనీలామె.

p 82. l. 18 read "Thus from చేయు" 'to do' 'to make' comes the past. p|| చేసి 'having done or made.'

p. 85. l. 15 read "Bought wood."

102. foot: read 'Palnati. p. 331.'

111. foot. The initials here used are explained in page 358.

116. line 3. 'q. v.' denotes a reference to this word in the Dictionary.

120. line 11. The mark § denotes that these shapes are peculiar to poetry.

p. 178. l. 16 erase వాదాంబింబ్యాదలు.

182. l. 1 read, "may drop MU"—"fine cloth." line 12 read "foul" l. 18 read "cloth; and so on."

183. l. 23 erase "(lime)." line 24 read "Telaga" line 27 read "తలపులు."

184. l. 15 read "అలు forms the." line 27 read, "కంఠ or కన్న, than, added."

185. l. 3 read, "meaning, she is."

186. foot note "Regarding Sanscrit comparatives and superlatives, see page 340."

ERRATA.

- 192, l. 13 read "let him go," not 'let I go.'
203. l. 29 read, చెట్టు.
207. l. 29 read "uniting several"....."the signs of case."
215. l. 28 read "ఎవరికి to whom?"
216. l. 2 read "(incorrectly rendered.....నక్షత్రంబి)."
247. l. 2. 3 and in page 255 line 14 and page 260, erase the marks ().
254. l. 26 read "meddling with quarrels."
260. l. 3 read "a series of imperatives."
261. note; read 'arx alta' 'thou would'st still.' 'And in Ovid's Metam' fulva colore.
- 265, l. 13 for "W. I" read 'Vishnu Puran.'
271. The quotation from Plutarch should be placed at the head of the page, as a motto.
- p. 273. l. 9 read "and yet is used in Spenser."—line 30 read "by the present; equivalent."
274. l. 1 read, "il ne."
278. lines 6 and 9 erase "(2. W. 580" and '(2 W)."
282. line 15 erase "(ADC 484)."
283. l. 27 read "(in MI, see page 239)."
290. line 2. Instead of '121—122,' read '216.'
291. l. 7 read "words are easily found."
296. lines 28 and 29 read Mæccenas, "Ymetto."
297. l. 16 read "denotes the యతి yati or pause."
298. l. 20 read 'whatever' should.'
302. l. 27 read 'tacitaeque.'
310. l. 14 read 'pedantry.'
314. After line 12 place a new Title: "On RHYME." line 33 read "Alliteration:—and."
317. line 6 for '234' read 'page' 306.'
318. line 22 erase "TT.....where are."
319. read "On the దండకము DANDACAMU."

ERRATA.

320. line 2 Instead of తరువణ read వచనము.
322. line 20 read 'an additional *short* syllable.'
323. note. For 'Assonants' read 'Asonantes.'
324. l. 24 read 'dictionary are.'
325. l. 2 and 3 read 'formulae.'
326. l. 14 'Here, &c.' must be erased.
327. l. 7 read (A, see page 343). l. 23 read పోతి+సి, పోయె+ను, పోయ్యెద+ను, పోవు+ను, పోవ+ను. And in line 30, పడెడి+ఁ, పడెడు+ఁ.

Note: The Table of Verbs (p. 220, 221, 222, 223) should, in a future edition, be placed before the rule for the first Conjugation: which at present is in page 94.

THE GRAMMAR

OF THE

TELUGU LANGUAGE.

BOOK FIRST—ON ORTHOGRAPHY.

THE TELUGU language is written from left to right, like English : and the best writing is upright : or sloping a little, (unlike English) towards the left. The words are in general pronounced, (as in Greek) precisely as they are spelt : thus the ear is a sufficient guide in orthography. In the round hand used in books every letter stands separate as in printing. In running hand the letters are shaped differently, and are combined, as in English ; the words not being divided from each other. To render the alphabet easy it will be requisite first to explain the principles on which it proceeds.

Many letters have two forms : one appears in the alphabet as a capital or primary, and the other is secondary. Thus అ, ఇ, ఉ, are the alphabetical or capital forms of the vowels A, I, U, which are respectively called అకారం, ఇకారం, ఉకారం, Acāram, Icāram, and Ucāram : because cāram is equivalent to letter.

Thus the consonants క, గ, చ, are Ka, Ga, Cha ; the mark ✓ above each being the Talacaṭṭu or sign of A. కి, గి, చి, are Ki, Gi, and Chi : and కు, గు, చు, are Ku, Gu, Chu. With this last vowel య, the ✓ talacaṭṭu is retained, though it is not pronounced.

The letters క, గ, చ, have as secondary shapes, క్, గ్, చ్, which are written under the line. Thus అక్ akka, అగ్ agga, and అచ్చ aṣṣa : which last is pronounced atsa, or as azza would be sounded in Italian.

The talacaṭṭu, or A, is thus attached to most letters. Thus ర Ra, ద da, త ta; but some letters write ✓ talacaṭṭu and డ gudi, separately. Thus స sa, సి si, ప pa, పి pi.

Ten consonants never use the sign talacaṭṭu : for it is sounded though not written. These are ఖ kha, గ gna, జ ja, ఙ za, ఞ jna, ట ta, ణ na, బ ba, ల la, లఱ ra. Excepting these, it is not the custom to write any letter, even in the alphabet, without the talacaṭṭu. In modern printing, the Kannadi (or “Cannarese”) types ష, ష are used; which remove all doubt.

The mark | called జద jada, or జత్తు ottu, or వత్తు vottu, is a breathing, and being placed under some letters, makes them aspirates. Thus బి Bi, ది Di, బు Bu, దు Du, are not aspirated. But భి Bhi, ధి Dhi, భు Bhu, ధు Dhu, have the aspirate sound.

A circle, ○, is in some places used for N or M. Thus అంత anta, అంబ amba, పంపుట paṃputa ‘to send.’ The circle (called సన్న sunna) is usually formed like the English letter o. Thus అంగం angam; but, for the sake of clearness, the form ○ is frequently used in this grammar.

As certain consonants have the vowel A “inherent” so the consonant య ya (of which య is the second form) has the vowel I, inherent. For if written without ✓ the letter య is i or yi. Thus పోయి is pō-yi (pronounced pō-i) ‘having gone.’ వెయ్యి veyyi (ve-i) ‘a thousand.’ చెయ్యి cheyyi (chē-i) ‘the hand.’

The mark ు is called దీఘం dīgham; and is the common name for broad ā. Thus కకారదీఘం kakāra-dīgham signifies (కా kā) the consonant k with ā added.

As I is inherent in y, య్ is yī; sounded as ī in machine, or ee in seen.

The letter ఆ is called అకారం acāram or ‘letter A’ as in Amelia; but the sign ✓ ఆ is called తలకట్టు talacaṭṭu or crest. The letter ఇ I is called ఇకారం i-cāram: but the sign డి, is called గుడి gudi ‘a whirl.’ The letter ఉ U is called ఉకారం Ucāram: but the sign య్ is called కొమ్ము commu ‘a horn.’

Instead of చారం cāram, the word త్వం twam (a word like *ness* as చటుత్వం stoutness, సురుత్వం heaviness) is sometimes used. Thus these three vowels are at pleasure called అత్వం, ఇత్వం, ఉత్వం, atwam, itwam, and utwam.

If two consonants meet, one is written without a vowel, under the other. Thus నక్క్ ^{a a} n c, *nacca* 'a fox.' కుక్క్ ^a cu c, *kuṅka* 'a dog.'

బల్లము ^e b l mu, *ballemu* 'a spear.' గుర్రము ^a gu r mu *gurramu* 'a

horse.' Here we see that B బ is written without the vowel a; and GU గ has the vowel a written above it, but not pronounced. In గుర్రము the mark ల is R and comes between gu and ram. This mark shaped ల or ు is called క్రారాపడి crārā vadi.

The letter ు is used in writing: but in printing it is more convenient to use the ancient forms ల or ు thus క్ర or క్రా kra. This form is used in inscriptions on some ancient temples; and is retained in many manuscripts, both Telugu and Cannadi.

The letter that stands on the line is pronounced first; then the one, or two, under it. Then the vowel above. Thus ప్ర is pra:

and స్త్రీ ⁱ s, stri, a woman, also written స్త్రీ; that is, స్త్రీ sī with

త and ర beneath. Thus also శాస్త్రి ^{ā i} s s that is, Sāstri, 'a learned man.'

Sometimes a consonant is marked as "silent;" no vowel being attached to it. The silent mark called పల్లు pollu is ు or ు added to the top of the letter instead of a vowel. Thus పృథక్ pridhac (*i. e.* separately, a part.) Here the mark written above k shows that it is silent. Thus also ల is the letter La; but by adding this sign it becomes ల as in the word హల్ hal; meaning a consonant. So అచ్ ach (*i. e.* a vowel). Thus త ta becomes త్ as in the word అవశత్ avasāt 'unexpectedly.' The letter

శ sa becomes ి as in the word తేజః tējas 'lustre.' Thus ప or pa becomes ం as అప ap i. e. water. These are Sanscrit words, and rarely occur in the free dialect.

The letter న Na assumes the form ఱ as in the word ఇంటఱ intan 'in the house;' లోపలఱ lopalan 'within.'

This mark is called నకారపొల్లు nacāra-pollu.

The letter ర R when followed by another consonant adds it beneath, as in the word arca అర్చ^a ar or sometimes changes places

with it and assumes the form ఱ thus అర్చ^a ఱ^a acr. So ధర్మం Dh r m,

dharmam, may also be written ధమఱం, dh m r m. So కర్త^a c r t

carta 'a lord' may be written కర్త^a ఱ^a c t r. Thus పూర్వం p r m

pūrvam 'formerly' may be written పూర్వం^a, p v r m. Either way the pronunciation is the same.

This mark is called గిలక gilaca (literally a rattle,) from a fancied resemblance in shape) or more usually వలపాలగిలక valapala gilaca, which means, "the gilaca on the right hand," i. e. placed beyond the letter.

The letters of the alphabet appear very numerous, but the reason is that a separate character is used for each sound, instead of using the same letter with two or three different sounds, as happens in English.

The consonants also are multiplied and have such a variety of forms, because they use a separate shape for each variety of sound. T has one form and Th another; K has one form and Kh another. And this happens also in the Greek alphabet.

This spelling is easy; as the letters when correctly pronounced, never deviate from the sound given in the alphabet.

But a difficulty (felt by those who have advanced far) arises from the liberty of spelling the same word in various ways.

The student should provide himself with the edition, lately printed in the Telugu character, of the Sanscrit Bhagavad Gītā. This will furnish a good key to the character if he already knows the Sanscrit alphabet.

When we have occasion to write Hindu or Mahometan names in English letters, too great precision would be pedantic. It is usual to write Bramin for Brahman, or Bramhan: and Rajahmundry for Rājahmahēndra-varam.

When a letter is written under the line it is usually larger than if written on the line.

It is not the custom to separate the words. Thus a paragraph looks as if it was all one word. But in printing it will be found easy to separate words, as is done in English.

The mark | is used as a comma; and || as a period. The comma is used at the end of each line in poetry except the last which is marked with the period.

In some Telugu printing, the English comma, semicolon, period and other stops have been introduced with good effect.

A letter is called అక్షరము axaram. An aspirated letter is called ఋక్షరము or జ్ఞక్షరము likewise means a syllable. Thus స్త్రీ, strī 'a woman' is considered to be ఏకాక్షరము ēc āxaram, a monosyllable: lit. one letter.

Unless thoroughly acquainted with the principles of spelling and the variations therein allowed, we shall not be able to find words in the dictionary. The reader must therefore pardon what he may consider a tedious degree of preciseness regarding orthography.

The vowels cannot be correctly pronounced without opening the mouth wide, looking up, and using a loud tone. Natives complain that the English mumble their words.*

The learner should write the letters on a slate, in a large flourishing style: this is the easiest method of attaining fluency in writing.

* The native tutors also complain that English pupils touch their mouths with their hands: and then defile books with hands thus dirtied. Hindus hold spittle in abomination. We should respect their prejudices, and treat them kindly.

THE ALPHABET.

Vowels.

అ ā ఆ ā ఇ ī ఈ ē ఉ ū (or అ ũ) ఊ ū
 (or అ ũ) ఋ rū ౠ rū ౡ or లు lū ఎ ē ఏ ē
 ఐ ai ఒ o ఓ o ఔ au.

Consonants ; (in five classes.)

Class 1st.	క ca	ఖ kha	గ ga	ఘ gha	ఙ gna.
2nd.	చ cha	ఛ chha	జ ja	ఝ jha	ఞ jna.
3rd.	ట ṭa	ఠ ṭha	డ ḍa	ఢ ḍha	ణ ṇa (hard.)
4th.	త ta	థ tha	ద da	ధ dha	న na (soft.)
5th.	ప pa	ఫ pha	బ ba	భ bha	మ ma.

Miscellaneous:

య ya ర ra ల la శ ṣa వ va.
 శ ṣa ష sha స sa హ ha ఝ xa.

The dots placed under the letters \mathfrak{t} \mathfrak{th} \mathfrak{d} \mathfrak{dh} \mathfrak{n} \mathfrak{l} and \mathfrak{s} denote that these letters are sounded hard. They are sometimes marked with accents, as \mathfrak{t}' $\mathfrak{t}'h$ \mathfrak{d}' $\mathfrak{d}'h$ \mathfrak{n}' \mathfrak{l}' and \mathfrak{s}' .

Numerals.

౧ ౨ ౩ ౪ ౫ ౬ ౭ ౮, ౯ or ౧౦, ౧౧-౧౦.
 1 2 3 4 5 6 7 8 9 9 10 1850.

The numerals three and seven are perpetually confounded in manuscript.

The first 25 consonants are arranged in sets (called వర్గము varga-mu) having five letters in each : and on arranging these in five lines, we shall observe that the first and third letter in each line, are simple : but the second and fourth are aspirated. For the sake of distinction the consonants that stand in the first column, being క, చ, ట, త, ప, &c., are called శబ్దము hard : and గ, జ, డ, ద, బ, &c., in the third column are called శబ్దము soft. Thus G is the soft sound of k ; and P is the hard sound of B.

In some places a hard initial is softened : that is, T changes into D ; or P into B, &c. Thus తమ్ముడు Tammudu ' a younger brother ' changes into దమ్ముడు dammudu, పోవుట pōvuta ' to go ' becomes బోవుట bōvuta, పడుట ' to fall ' becomes బడుట baduta, and కలుగుట caluguta ' to be ' becomes గలుగుట galuguta. But a soft letter is never changed into a hard one.

The expressions dentals, palatals, labials, &c., which are used in Sanscrit Grammar are needless here : or belong only to the rules (at the close of the volume) regarding Sanscrit words.

In expressing the sounds in English letters, the spelling used in the works of Colebrooke, Jones, Wilson, and Wilkins is the most convenient.

The rules for spelling, which Native grammarians inculcate, are tediously minute, and widely different from those used in ordinary writing ; which they consider beneath their notice ; giving rules for the poetical dialect alone. Accordingly their rules are of little use to a foreigner ; and my object being to assist the foreigner, the present grammar is so constructed as to meet his wants : the rules for the poetical dialect are therefore removed from the beginning to the end of the grammar. Indeed, we need notice no rules of permutation but those requisite for finding words in the dictionary.

The alphabet exhibits the capitals or first forms. The secondary form of అ being ✓ this is added to the consonants. In some grammars all the consonants are exhibited without vowels attached : but it seems useless to give forms that are not in use.

Six consonants ఘ, ష, ఘ, ష, హ, gha, pa, pha, sha, sa, ha, use this sign, as here shewn, above the letter ; but written without touching it. If they were joined, the letter itself would change ; thus, ష ష are pa, sa ; but వ వ are va, na.

The sound of అ A is that used in ābout, āround. Thus the name అలకానంద is pronounced Alacananda. నల Nala, the name of a certain prince, is sounded like the Latin Nulla. హరి Hari, a name of Vishnu, is pronounced like the English word hurry. అమరకోశ Amara cōsha (the title of a Dictionary) is written Ummuru Koshu by those who prefer that mode of spelling.

In common writing, the letters often take other shapes. Thus

over the letters క, త, కీ, తి, ka, ta, ki, ti, we often see the vowel written without touching the consonant.

The nasals are placed at the ends of those classes in the alphabet to which they belong.

All the nasal letters may be changed into య sunna (the sign or contraction for N or M) either when they are followed by a consonant or when they are final. Thus గ్రంథం grandham 'a book' would according to Sanscrit rule be written గ్రంథమ్ ; and అంగం angam 'the body' would be written అభ్యమ్.

Regarding Telugu words also, instead of కిందా kinda, the spelling in use is కిండా. The sound remains unaltered.

In the Dēvanāgarī alphabet, as exhibited in Wilson's Sanscrit Dictionary, the appropriate nasal is retained ; but in Telugu, as in common Dēvanāgarī or Bangālī writing, the dot or circlet is substituted. Thus అలంకారమ్ alancāram (ornament) is written అలంకారం which form alone is intelligible. This occasionally alters the place of a word in the dictionary.

ON SPELLING.—THE VOWELS.

If a word borrowed from Sanscrit ends in a long vowel, this is generally shortened. కాలా calā becomes కళ calā ; and దేవి Dēvī becomes దేద Dēvī. Monosyllables, as శ్రీ srī and స్త్రీ strī retain the long vowel.*

The long (or broad) ā आ is sounded as in the English words half, hard, laugh. తాత tāta, 'grandfather' is sounded as the English pronounce Tārtar. మాతā māta 'a word' like the English 'Martyr.' In ఆంధ్రం A'ndhra (the learned name for Telugu) the first vowel is long, as though written ārn. The second shape of ā is — as in తాత tāta 'grandfather.' This — is called దీఘం (long) and is, added to the letters thus.

* The short vowel A is written in eight ways in English : with five vowels and three diphthongs : thus (A) Ashore, Amelia, Victoria, Woman, (E) writer, flower, other, (I) stir, Cheshire, (O) London, son, mother, Hertford, (U) gun, cup, until, (IE) soldier, (OU) neighbour, (IO) fiction, occasion. The Sanscrit asti and santi, become in Latin est and sunt ; the a changing into e, and into u. Many Sanscrit words are identical with Latin. శాంతి santi sunt, ప్రవహంతి pravaḥantī provehant. But as these instances shew, the Sanscrit vowel A is convertible into E, I, O, and U.

కా kā ఖా khā గా gā ఘా ghā
 చా chā ఛా chhā జా jā ఝా jhā
 టా ṭā ఠా ṭhā డా ḍā ఢా ḍhā నా or నో na
 తా tā థా thā దా dā ధా dhā నా nā
 పా pā ఫా phā బా bā భా bhā మా mā
 యా yā రా rā ఱా ṛā లా lā ళా ḷā వా vā
 శా śā షా shā సా or సా sā హా hā ఖా xā.

The vowel ఇ is short I as in 'India.' Thus ఇరి irri 'a fawn' ఇల్లు illu 'a house' ఇచ్చి icchi 'having given.' The word English is written ఇంగ్లీషు *Inglishu* and England is ఇంగ్లండు *Inglandu*. The ఇ is called ఇత్వం itwam as త్వం twam is the name given to the vowels only; while cāram as అకారం Acāram, కకారం cacāram is common to both vowels and consonants: the long sound is ఈత్వం itwam. The secondary shape ఓ is called గుడి gudi (like goody) and the long sound is ఓ గుడిదీర్ఘం gudi-dīrgham. It is sounded ī or ēē like ī in machine, ravine, Louisa. Thus స్త్రీ (a woman) is stri, or strēē. లీలā Līlā (a comedy) is sounded Leeler. The sign for dīrgham or the longer sound is often omitted in writing.

Added to various consonants this somewhat changes their shapes. Thus

కీ ki కీ kī ఖీ khi ఖీ khī గి gi గి gī ఘి ghi ఘి ghī
 or ఘి ghī.

Herein we see that instead of adding the accent above, they add the sign — dīrgham at the end.

చి chi చీ chī జి ji జీ jī ఝి jhi ఝి jhī or ఝి jhī
 టి ṭi టి ṭī ఠి ṭhi ఠి ṭhī డి ḍi డి ḍī
 ఢి ḍhi ఢి ḍhī నీ ni నీ nī ణి ṇi ణి ṇī or ణి ṇī ణి ṇī
 తి ti or తి ti తి ti థి thi థి thī ది di ది dī ధి dhi ధి dhī
 ని ni నీ nī పి pi పి pī ఫి phi ఫి phī బి bi బి bī
 భి bhi భి bhī [in common writing చి chi భి chhi and బి bi భి bhi are shaped alike] మి mi మి mā or మి mī యి yi

కు ku ఖు khu గు gu ఘు ghu చు chu ఛు chhu జు ju
 ఝు jhu టు tu ఠు ṭhu డు ḍu ఢు ḍhuణు ṇu తు tu
 థు thu దు du ధు dhu ను nu పు pu ఫు phu బు bu
 భు bhu ము mu యు yu రు ru లు lu శు ṣu వు vu శు ṣu
 షు shu సు su హు hu ఊ xu. కూ, చూ are kū, chū,
 formed by adding the ూ to U.

Here it will be observed that the letters ప pa ఫ pha and వ va add the vowel U in a peculiar manner. This is done to distinguish them from ఘu gha and మ ma. But in common hasty writing these distinctions are sometimes confounded.

In like manner న 'N' is often written for శ S; and వ V is often written for ప P. But over S and P, when thus written, a little up-right dash is often placed to shew the difference, and to denote that the vowel ought to be separated from the consonant.

Instead of the initial forms ఉ and ఊ the consonants వు vu and వూ vū are generally used. Thus the words ఉప్పు uppu 'salt' ఉదత uduta 'a squirrel' are in the dictionary spelt ఉప్పు and ఉదత; but in common life ఉప్పు vuppu, and ఉదత vuduta. But the V or W is not sounded and accordingly the sounds are uppu, uduta, or oop-poo, oodoota.

The short ũ when it is final is written indeed, but is very often (like the silent e in hare, ride) dropped in pronunciation. Thus చేను chēnu 'a field' is always called చే చēn; బాతు bātu 'a duck' is pronounced బాట్ bāt; తాళుతాళు stop! stop! is pronounced తాల్ తాల్ Tarl! Tarl! or Tāl Tāl! దున్నపోతు 'a he buffalo' in like manner is called దున్నపోత్ dunnapōt. Words that end in ము mu as బేరము, bēramu 'merchandize' కారము cāramu 'acrid' are always pronounced బేరం bēram కారం cāram. In such words the final U is necessary only in poetry: for in Telugu as in French verse each syllable is enunciated. In the words borrowed from Hindustani, English or other languages (and which have a final silent consonant) as fir-yād (a complaint) vakīl (a pleader) book, major, line, number, (the English words) the Telugus do indeed add a final u, thus ఫిర్యాదు,

వకీలు, బుక్కు, మేజరు, లైను, నంబరు; they write the vowel U, but do not pronounce it.

At the end of a verse in poetry, the syllables లు, ని, ను, often drop their vowels and are contracted into ల్, ణ్. Thus ఉనులు becomes ఉనుల్, అతనికిని and వాండ్లకును become అతనికిణ్, వాండ్లకుణ్. But vulgar copyists instead of dropping the vowel, lengthen it; thus ఉనులూ, అతనికినీ, వాండ్లకునూ.

Many Telugu words use the vowels A and U in the second syllable at pleasure; thus వాలగ వాలాగా, or వాలుగ వాలూగా, బుడములు or బుడుములు, మెరగు or మెరుగు, తరము or తరుము, అటక ataca, or అటుక atuca. The same happens in verbs, thus పరచుట paraçuta, పొగలుట, పలకరించుట may at pleasure be spelt పరుచుట paruçuta, పొగులుట, పలుకరించుట, or dropping both vowels పర్చుట parçuta, పల్లరించుట palkarinçuta. Accordingly if we do not find one form in the dictionary we must look for the other.

The short vowel ర్లు is rī or rō as in the words rig, rich, trick, rōök, brōök. Thus రుషి rishi 'a prophet' రుతువు rutuvu 'a season' రుణము debt. The second form is ర్లు as in తృప్తి tripti 'satisfaction' కృప cripa 'favor' శంశృతము Sanscrit.

In common writing, the letters జు zu and జూ zū are often shaped exactly like the vowels ర్లు ri and రూ rū. And instead of the capital రు they use ర. Thus రుణము is written రుణము. But this is wrong.

The vowel య is also written (but not pronounced) along with ర్లు. Thus కృ crī గృ grī పృ prī శృ śrī, &c. But తృప్తి tripti is generally, though not correctly spelt తృప్తి trupti and గృహం griham (a house) is wrongly written గృహము; while కృష్ణ krushna or krishna, (a certain name) is vulgarly written కృష్ణ and వైకృతి vai-criti is written వైకృతి.*

* The vowel ృ Lu as in *will run, shall read*, is rarely used, and the learner may safely neglect it. Indeed ృ (that is, the consonant L) is generally substituted. Thus clripta క్లప్త (short) is written క్లప్త and pronounced clupta. The word ప్లత pluta 'extension' is written ప్లత. Plava ప్లవ the name of a year is pronounced like the English word Plover. In fact ృ is peculiar to a few Sanscrit words, and ought to be pronounced lri as in bell-ringer.

The short vowel ఎ is E short, as in Bella, Betty, periphery. Thus ఎనుము enumu 'a she buffalo' తెలుగు Telugu or తెనుగు Tenugu* (the name of this language) చెన్నపుట్నం Chenna-Patnam, the original name (still in use) of Madras. వ్రాసె vrāsē 'he wrote' పలికె pālikē 'he spoke.' If such words are written in English characters the addition of h (vrāseh, palikeh) will conveniently shew that the ē is to be sounded as a syllable: not being silent. Thus in Latin bonē, talē, malē.

The long vowel ఓ is ē long as in the French words mēme, blēme and the Persian words shēkh, shēr, dēr; different from the sound given in English to the vowel a in name, or same. Thus ఏమి ēmi 'what' ఏనుగ ēnuga 'an elephant' తేనె tēnē 'honey' లేడి lēdi 'an antelope' లేళ్లు leḷlu 'antelopes.'

The short vowel a is vulgarly changed into e in a few words. Thus గడ్డి gaddi 'grass' is pronounced గెడ్డి geddi, గంధకం, గంధకం. The word వేళె vēḷa 'time' is written and pronounced వ్యాళె vyāḷa. These are mere vulgarisms and should be avoided. So నేదరి nēdari 'lout' లేక lēka 'without' లేత lēta 'soft' become న్యాదరి n-yādari, ల్యాక l-yāka, ల్యాత l-yāta; while వేట vēṭa 'venison' (the common word also for a sheep) becomes వ్యాట and యాట v-yāta and yāta.

By a similar error, which is universal, the words beginning with చే or తే, &c., are perpetually written చా and త్యా; thus చేయుట to do is almost invariably written చాయుట; and చేరుట (to arrive) చారుట; చేత chēta (by) చేప chēpa (a fish) are usually written చాత, చాప chāta, chāpa: because the illiterate spell by the ear alone. బట్ట మేక batta-mēka 'a bustard' is pronounced vulgarly butter-maker. పేట a suburb becomes ప్యాట p-yāta, తేట tēta 'clear' becomes త్యాట t-yāta. So పేరు a name (instead of pēru) becomes ప్యారు p-yāru. And (as vulgarism is capricious) the contrary happens: thus శరీరం śarīram 'the body' is always written శెరీరం seṛīram.

This must be remedied in searching for a word in the dictionary. The correct spelling is uniform: the vulgar forms are devoid of rule;

* It is high time to abolish the absurd name Gentoo which was introduced by the Portuguese, and is ignorantly used by some persons for the name 'Telugu.'

The letter Y though thus written (the learned say) ought not affect the pronunciation.

The vowels A and E are in vulgar writing used for one another: chiefly in initial syllables. Thus యెనిమిది enimidi 'eight' is written యనిమిది yanimidi; యెక్కడ is spelt యక్కడ; యెవ్వరు evvaru becomes యవ్వరు yavvaru.

It will be observed that the six letters over which the vowel యి is written without touching them, likewise have యే and యై written in the same manner.

ఐ ai; విశ్వరూపం ais-war-yam, (prosperity) విక్రం aik-yam 'unitedness.' This is sounded as the English sounds of sky, like, heights.

Words beginning with this vowel use the shape ఐ in the dictionary, (See rules for finding words in the dictionary) but in common use this is laid aside, and అయి యి is substituted. Thus వినాను I became is written అయినాను ayinānu. Under the vowel ఇ it has been shewn that యి yi is used for i, and in fact does not retain the sound y (which is reckoned as a consonant) thus a-yi-nā-nu is pronounced ai-nānu. The second form is ఐ: thus కై Kai, ఖై Khai, గై gai, &c.

The forms therefore are as follows:

కై ఖై గై ఘై ఛై ఞై టై ఠై డై ఢై &c.

This vowel must always be expressed by AI in English—never by Y. Thus నైరృతి is nairruti, not nyruti; పైకము is paicam, not py-cum; సైన్యము is sain-yam, not synyam. If it is written Y, this leads to uncertainty, as will be seen in the remarks on the consonant Y. For the letter Y is, in Sanscrit and in Telugu, always a consonant; and cannot be used without a vowel following it.

The vowel ఓ is ö as in Söphia, Pölice, pröduced, Möravia, pöten-tial, Löcated. Or the French words folle, monnoie, montagne. The longer sound ఓ is that which occurs in the Persian words shör, töp, mör, or in the French words lorgner, monde, fosse.

These initial forms are found in the dictionary, but are laid aside in common use. ఓవు öv and ఓవ్రా öv being substituted.*

* The alphabet is called ఓనమాలి onamālu from the words ఓం నమః శివాయ ఓం నమః which is to Hindus what the Bismillah is to Musulmans.

But the consonant V if followed by U or O is not pronounced. Thus వై is simple *ō* and వై is long *ō*.

ఒప్పు *ōppu* 'right' is usually written ఒప్పు.

ఒకటి *ōcati* 'one' is written ఒకటి or even ఒకటి.

ఒత్తుట *ōttuṭa* 'to press' is written ఒత్తుట.

ఒగు *ōgu* 'wicked' is written ఒగు.

ఒపిక *ōpica* 'patience' is written ఒపిక.

ఒమము *ōmanu* 'bishop's weed,' is written ఒమము.

Elsewhere the long vowel is changed into *wa*; thus the word for a boat or ship is always written and pronounced వాడ *vāda*; unless in poems, where it is written ఒడ *ōda*.

The short *ō* has two forms, viz. కొ *co*, గొ *go*, ఖొ *kho*, &c., and the second form is ఘొ *ghō*, ఝొ *jhō*, మొ *mō*, యొ *yō*, పొ *pō*, పొ *pō*, &c. The second form is compounded of *ā ē* and *U* the sign of *u*.

This compound form is used by all consonants: but all do not use the simple form. The simple forms are these;

కొ ఖొ గొ చొ ఛొ జొ టొ ఠొ డొ ఢొ ఘొ ఝొ బొ భొ రొ లొ. Four letters have a peculiar shape పొ *po* ఫొ *pho* శొ *sho* సొ *so*.

All these may be made long by adding the accent, thus కొ̇ *cō*, గొ̇ *gō*, &c.

Some are elongated by adding *ā* (dirgham) to the second form, as కొ̇ *cō*, ఖొ̇ *khō*, &c. వొ̇ *pō*, వొ̇ *vō*, నొ̇ *nō*.

Thus *ē* and *ū* compounded (like *eau* in French) become *ō*. But four letters omit the sign *U* when the vowel is long. ఘొ *ghō*, ఝొ *jhō*, మొ *mō*, యొ *yō*. Thus one *commu* is omitted: but uneducated persons often use two.

It is a very common error to write the long *ō*, instead of the short *ō*. Thus కొంత, కొందరు are written కొంత, కొందరు. This does not affect the pronunciation: which remains short.

The vowel ఔ *au* or *ow*, as in *cow*, *out*, *mount*; but it is compounded of *A* and *U*; and accordingly in common writing the initial

shape **ఔ** is never used; **అవు** **avū** or **awū**, being substituted; and the **V** or **W** being silent as already shewn, this is pronounced **aw** or **au**. Thus **అవుట** **awūta** or **awūṭa** (to become) which in the dictionary is **ఔట** **auṭa** pronounced like the English word **outer**. Thus **ఔదార్యం** **audāryam** 'generosity' **ఔన్నత్యం** **aunnatyam** 'loftiness' are commonly written **అవుదార్యం**, **అవున్నత్యం**, but the pronunciation remains unaltered. In these Sanscrit words this change is not approved.*

The sign ✓ is (very needlessly) retained in combination with **au** as regards some letters. Thus **మౌ** **mau**, **యౌ** **yau**, **హౌ** **hau**.

The following are the shapes used,

కా	ఖా	గా	ఘా	చా	ఛా	జా	ఝా	టా
కా	డా	ధా	ణా	తా	థా	దా	ధా	నా
పా	ఫా	బా	భా	మా	మ	రా	ర	ళా
శా	షా	సా	హా	క్షా				

Throughout the grammar I have used the common forms of the initial vowels. For the sake of uniformity in the dictionary, however, monosyllabic forms of **ai** and **au** are used. Thus for the words **పయిట** **payita** (a woman's veil) and **కవుజు** **cavuzu** (a partridge) we must use the spelling **పైట** and **కౌజు**. Sanscrit words invariably use the monosyllabic forms. Telugu words use these or the dissyllabic forms at pleasure. Poets adopt whichever form suits the metre; thus **కౌలి** **cau-gi-li** (an embrace) is a dactyl formed of a long syllable and two shorts. But this may be written **కవులి** **cāvũgĩli** (four shorts) or by inserting **o** (that is **N**,) poets write **కవుంలి** **cāvũngĩli** whereby the second syllable becomes long.

Thus, besides the forms exhibited in the alphabet the vowels take the following forms; both in poems and in every day business.

* Few of the Telugus are able to pronounce the short vowel **o** in the English words **lost**, **hot**, **horse**, **top**, **God**, **law**, **lord**, **order**, which they make **లాస్టు**, **హోటు**, **హోసు**, **టాపు**, **గాడు**, **లా**, **లాడు**, **ఆర్ డరు**, thus **born** becomes **barn**, **God**, **guard**, and **former**, **farmer**. In the Telugu newspapers **Hong Kong** is spelt **హంగు కాంగు** **Hangu-Kangu**. In English neither sound is used unless in some districts as **Derbyshire** where **honey** and **more** are pronounced in the ancient manner: the sounds are quite different from those of **rod** and **rode**.

అ	a	becomes	య	ya
ఆ	ā	యా	yā
ఇ	i	యి	yi
ఈ	ī	యా	yī
ఉ	u	వు	vu (but sounded u or ōō)
ఊ	ū	వూ	vū (sounded ū or ōō)
ఋ	ri	రు	rū or రి ri
ఎ	ē	యే	yē (or <i>wrongly</i> , య ya)
ఏ	ē	యే	yē (or <i>wrongly</i> , యా yā)
ఐ	ai	అయి	a-yi
ఒ	o	వో	vo, wo, or యో yo
ఓ	ō	వో	vō, wō, or యో yō
ఔ	au	అవు	a-vu, awu.

ఋ rū and ౠ lu are not in use.

A short vowel is called హ్రస్వము hraswamu, హ్రస్వాక్షరం hras-wāxaram, or లఘువు laghuvu: each of which words literally means (levis) light; as opposed to శురువు guruvu 'heavy' which is the same as దీర్ఘం dīrgham 'long:' a vowel which is long by nature as ఆ, ఈ, ఐ, &c., is called దీర్ఘం dīrgham: but it is called *guru* if long either by nature or *position*: that is by being followed by two consonants. Thus in the words అంత anta 'all' అన్న anna 'elder brother' తమ్ముడు tammudu 'younger brother' &c. &c., the first vowel is short; but is *guru* being followed by two consonants. The word *guru* is chiefly used in prosody.*

* In the Rambler, No. 90, Johnson uses the preferable expressions *strong* and *weak* syllables. These words are referred to in various parts of Telugu Grammar and therefore are here noticed. They are also used regarding the గ్రంథసారం or Table of (గ్రంథములు) Prosodial feet: wherein the sign | (a short upright line) is used for *short*, and ८ (our mark for short) denotes *long*. As the quantity of every syllable is evident to the eye, scanning is perfectly easy, and the marks | and ८ are rarely used. We may therefore without any inconvenience use the

On the Consonants.

The first 25 consonants, as shewn in the alphabet, stand in five lines, each of which contains four letters besides a nasal.

The four letters which thus form one line are often looked upon as equivalent. This particularly happens as regards initials changed by grammatical rule; which will be explained elsewhere. The "Primary" letters క చ ట త ప ka, cha, ṭa, ta, pa, are changed into "Secondaries" and respectively become గ జ డ ద బ ga, ja, ḍa, da, ba, or గ స డ ద వ ga, sa, ḍa, da, va.

The sounds of many consonants require no explanation. Thus : క ka గ ga చ cha జ ja న na ప pa బ ba మ ma య ya ర ra ల la వ va శ sa హ ha are usually pronounced like the corresponding English letters as sounded in Kate, Gate, chase, jackal, no, put, be, me, you, row, low, vale, sale, hale. The letter G is always hard, thus గిన్నె *ginneh* 'a cup' and గెలుగు *gelugu* 'to conquer;' but it is never pronounced soft as in *George*.

The aspirates are the following.

ఖ kha as in 'park-house;' ఖ ఘ gha as in 'log-house,' ఖ ఘ ఛ chha as in 'coach-horse;' ఝ as in 'hedge-bog;' ఠ ṭha as in 'cart-horse;' ఢ ḍh, as in 'bid-him;' ఢ ఠ as in 'but-him;' ఢ ఠ as in 'not-here;' ఢ ఠ as in 'ad-here;' ఫ pha as in 'up-here;' భ bha as in 'club house.'

The learned affirm that aspirates are peculiar to Sanscrit, and never should be used in native Telugu words. Thus they wish us to write those words without the aspirates: దొర *dora* 'a master'

marks found in Latin and Greek. In reading verse, the natives use particular chanting tones which to our ear are far from agreeable. It is such as the Romans used, according to Ovid, *Arte* 3,345 *Vel tibi composita cantetur epistola voce*. This passage should have been noticed in Monk's *Life of Bentley*, Vol. II., p. 324. See Smollet's remarks (Humphrey Clinker, letter of 13th July,) "Every language has it's peculiar recitative" &c. Natives are accustomed to read in a very loud voice: whenever we find this disagreeable, we merely need remark యెందుకు అరిచెది? యెల్లె గా చదవండి. The student will find it useful to read the first two sections of the chapter on Prosody.

గాలి gāli 'wind' గట్టి gaṭṭi 'strong' కొబ్బెర kobbera 'cocoanut kernel' దుముకుట dūmukūṭa 'to leap,' జంకుట zancuṭa 'to fear,' చట్టి daṭṭi 'a girdle:' but in this they are not countenanced by general use, which gives the aspirate to these words; viz., గొర dhora, గొలి ghāli, ఘట్టి ghaṭṭi, ఖొబ్బెర khobbera, ధుముకుట dhumukuta, ఝంకిం చుట jhankinṇuṭa (HD. 2. 901) also ఝంకుట jhancuṭa, and ధట్టి dhaṭṭi.

The capital shapes of the consonants are given in the alphabet. But some of them take another form, without Talacattu, when written beneath the line. Thus క is the capital form, and ీ or ు is the second form of ka; in the words లెక్క lecca (an account) పల్లు palcu (a word.) Thus మ is ma; but the second shape is ు as in the name మన్మథుడు Manmathuḍu (Cupid) or మర్కట marmam 'a secret.'

The following are the letters with their second shapes. Some of which (as బ Ba) are nearly the same as the capital shapes.

క kka గ gga డ dgha చ chcha or ṣṣa చ్చ chchha
జ ja or zza జ్జ jja ట tta ట్ట tṭha డ్డ dḍa డ్డ dḍha
ణ ṇṇa త tta త్త tṭha ద్ద dda ధ dhha న్న na
ప ppa ప్ప ppha బ్బ bba ద్భ dbha మ్మ mma య్మ yya
ర or ర rra (also ఱ rra) ల్ల la శ్శ ṣṣa
శ్శ ṣṣa ష్ష shsha స్స ssa.

In some of these combinations the upper letter is different from the lower as (జ్జ) because the other combinations (as డ్డ) are wrong; though they sometimes occur in writing. Native tutors would teach us about a hundred more combinations, though well aware that they are never used.

The pronunciation of some consonants is peculiar. Thus చ cha and జ ja are sometimes softened into ṣa (or tsa, as in *hot-sun*, *Betsy*) and z or ds (as in *swordsman*.) The softer sounds ṣa and za are peculiar to Telugu, and the harder sounds cha, ja, originate in Sanscrit: no Sanscrit word can use the soft sounds.

The letters చ and జ take the hard sound with (I, E, E' AI,) ఇ ఈ ఎ ఏ ఐ. Thus చిప్పి chippa 'a plate' చీమ చీma 'an ant' చెప్పట chepputa 'to say' జెర్రి jerri 'a centipede' జెర్రిపొతు jerri-pōtu 'a cobra de capello' చేను chēnu 'a field' జేన జēna 'a span' చైత్రము chaitramu 'the name of a month' and జైమిని Jaimini 'a certain name.' All these take the hard sound. But చంద్రుడు chandrudu 'the moon' చాకచక్యము chacachakyamu 'brilliancy' చోరుడు chōrudu 'a thief' being words of Sanscrit origin give the hard sound of ch. And జలము jalamu 'water' జాలము jālamu 'a net' జీవము jīvam, 'life' give the hard sound of J.

The following words being Telugu, give the soft sounds; చలము çalamu 'anger' చాచుట çāçuta 'to extend' చోటు çotu 'a place' వచ్చుట vaççuta 'to come' వచ్చుచున్నారు çoççuçunnāru 'they enter' which might be spelt in English letters tsalam, tsātsuta, tsōtu, vat-suṭa, soçsusunnāru.*

And the soft sound (dz) of జ is perceived in the Telugu words జబ్బు zabbu 'slow' బెజ్జము bezzamu 'a hole or bore' జోడు zōdu 'a pair' which might be written dzabbu, bedzamu, dzōdu. In common writing the letter జ is wrongly shaped like బు bu.

Instances wherein the consonant is doubled. పిచ్చి piççi or picchehi (foolish) is pronounced like the English word *pitchy*; and వచ్చె vaççeh (he came) is pronounced like vat-cheh. మజ్జెగ mazziga 'butter-milk' is pronounced madjiga; and గజ్జెలు gazzelu (anclets) would accordingly to English ear be written gud-jelloo.

In some grammars and in some recent editions of poems, the numerals ౧ and ౨ (1 and 2) have been placed over these letters: one denoting the soft, the other the hard sound. But the principle is so easily understood that marks (which indeed few understand) are superfluous.†

* This is the German sound of C; for in the names of the letters in the German Alphabet the letter C is called Tsay, and Z is called Tsett.

† The mutation of ఛ, into sta is obvious in the verb: where the participle చేయుచు chē-yu-tsu is at pleasure spelt చేస్తు chēstu: thus the sounds of S and T change places.

In the rustic or ancient pronunciation, the Telugus use the soft sounds alone. Thus we frequently hear the words చిన్న chinna, చెప్పు cheppu, జిలుగు jilugu, జెముడు jemudu pronounced çinna, çepu, zilugu, zemudu.

They in like manner mispronounce Sanscrit words.

The soft sounds are common in Irish, where true, dry &c., are pronounced thrue, dhry, &c.

The nasal sound ఙ gna or ng of the first *varga* or class is like n in the word *mignonette* or in *opinion*. It occurs in the common words వాఙ్మూలము vāṅ-mū-lamu 'a recorded deposition or statement.' Like all other nasals, it is usually changed into o as in the word అంగం angam 'the body.'

The nasal of the second *varga* or class is ఞ and never appears alone: being always written under the letter జ j, as in the word జ్ఞాపకము jñapacamu 'recollection' and జ్ఞానము jñanam 'knowledge' శంజ్ఞ san-ja, 'a sign.' These words are usually though not correctly pronounced గ్యాపకము gyāpa-camu, గ్యానము gyā-namu, సౌగ్య saugya.

In teaching Sanscrit or Telugu the teacher is obliged continually to make his pupils pronounce harder than they fancy requisite.

The letters ట Ta, డ Da, and ణ Na, are harder, and the letters త Ta, ద Da, and న Na are softer, than the sound they have in English.*

The hard D is often pronounced nearly like R, thus బెజాదా Bezavāda becomes Bezoara.

The distinction between the hard and soft T is perceived in these words.

పోతు	a stab	పోతు	a beast
కోట	a fort	కోత	cutting
పాట	a song	పాత	old
తాట	the bark of a tree	తాత	a grandfather
వింట	on a bow	వింత	strange
చెట్ట	evil	చెత్త	rubbish

* The soft D and the soft T are used in modern Greek: as is shewn in Dallyway's Constantinople.

మట్టు	limit	మత్తు	intoxication, pride
మూట	a bundle	మూత	a cover
కోటి	ten millions	కోతి	a monkey
చేతులు, చేట్లు	evils	చేతులు	hands
పొట్టు	husk	పాత్ర	friendship
పొట్టి	short, not tall	పాత్రి	a rag
నట్టి	mere, only	నత్రి	a wick
తిట్టి	reviling	తిత్రి	a bag
కుట్టి	holding, a list	కుత్రి	silk
కట్టి	binding	కత్రి	a sword

The distinction between the hard and soft D is important.

పొడ	a speck	పొడ	a bush
పొడి	powder	పొది	a pouch
పాడు	waste	పాదు	bed of a tree
నిండ	(adv.) fully	నిండ	blame, reproach
గడ్డ	a boil	గడ్డ	vulture
దిడ్డి	a door	దిడ్డి	correcting
గుడ్డు	an egg, the eye-ball	గుడ్డు	a blow with the fist
బుడ్డి	a bottle	బుడ్డి	sense
పొడుగు	length	పొడుగు	the udder
మండ	a bough	మండ	a flock
వాడు	he	వాడు	battle, quarrel
ఊడుట	to slip out	ఊడుట	to blow
కుడి	having fallen	కుది	ten
బడ్డ	fallen	బడ్డ	a bit
కుండి	having fruited	కుంది	a pig

In the negative verbs some masculines end in the hard sound, and some feminines or neuters in the soft sound. Thus,

తాడు	he becomes not	తాదు	she becomes not
లేడు	he lives not	లేదు	she lives not
రాడు	he comes not	రాదు	she comes not
వుండదు	he will not stay	వుండదు	she will not stay

శలకడు	he speaks not	శలకడు	she speaks not
విసడు	he hears not	విసడు	she hears not.

This aorist form is used in all verbs. The following call for particular attention ;

వాడు వ్రాయలేడు	he cannot write	వ్రాయలేడు	he did not write
వాడు చదవలేడు	he cannot read	చదవలేడు	he did not read

The difference between the following words is equally important,

శోణము	crimson	సోన	a waterfall.
-------	---------	-----	--------------

And between soft and hard L.

పేలు	lice	పేళ్లు	names
రాలు	to flow	రాళ్లు	stones
కాలు	a leg	కాళ్లు	legs.

The hard sound of ణ is exemplified in the words కణితి kaṇiti 'an elk' and కణుజు kaṇuzu 'a partridge.'

The letters P Ph B Bh M call for no remarks in addition to what is stated already regarding aspirates.

The letter Y is always a consonant, and requires the addition of a vowel. Thus చేయుట chē-yu-ṭa 'to do' చెయ్యి che-yyi 'the hand' కొయ్య co-yya 'wood' బియ్యము bi-yya-mu 'rice' ఆయ్య a-yy-ā 'sir.' Likewise in Sanscrit words as పద్యము pad-ya-mu 'stanza' న్యాయము nya-ya-mu 'justice' కన్య can-ya 'a virgin' సూర్యుడు sūr-yuḍu 'the sun.' When yy occurs in a name we may conveniently express it by ii. Thus వెంకయ్య Venk-ayya and సూరయ్య Su-rayya (certain names) may be written Venkiia and Suriia.

The letter య 'y' is denominated కియ్య or కియావడి.

The letter R is a fruitful source of idle disputation among the learned: some of whom assert that in certain words, as మరియు, మరియు, కర్ర, &c., we ought to use the obsolete form మరియు, మరియు, కర్ర. It is sufficient to point out that the shape అ is obsolete, and we may safely neglect it. In ancient times the two letters varied so far in sound that they were not allowed to rhyme together: and the excellent poet who wrote the Telugu version of the Srī Bhāgavat is

blamed by pedants for neglecting this refinement. The letter ర is called మంచిరేఫ and the letter ల is called బండిరేఫ.*

When R is connected with a consonant, with no vowel between, it may be written thus; క ర్త carta 'Lord' కర్తము carmamu 'act' మర్తము marmamu a 'secret.' Or the mark ె called వలదలసిక is placed beyond: thus కతౌ, కమౌము, మమౌము.

The letter R in such places must always be clearly pronounced as is the practice of the Scotch and of the Germans.

In some printed books the silent ర R is shaped ఱ. Thus కఱత carta. This is chiefly used in foreign words; as గవర్నర్ Governor, సీన్యర్ senior, జూన్యర్ junior.

Many pure† Telugu words have a liberty of adding R to the initial consonant: thus తోవ, త్రోవ, దోవ, ద్రోవ tova, trōva, dōva, drōva, all mean 'a road.' కొత్త cotta (new) may be spelt క్రొత్త crotta: and కింద kinda (under) may be spelt క్రింద krinda: thus in English there are words that resemble others in the initial, as cave, crave, gave, grave; tie, try, die, dry; cape, crape, gape, grape; pay, bay, pray, bray; couch, or crouch, babble, or brabble, petty or pretty. Chaucer writes droil for toil, prin for pin, grit for girt, and brids for birds. Spenser writes thrust for thirst (F. Q. 3. 7. 50.) A similar liberty is found in all languages of the Celtic family. In English these are separate words, but in Telugu they are often only various spellings of the same word. For this reason, in the dictionary I have mingled these four classes; as I and J, or U and V were long mingled in the

* The obsolete ల R and ె the semi-circle have crept even into some of the books printed under my directions. These letters ought to be set aside and not allowed a place at the compositor's table. The letter R is written under the letter, and shaped thus ె (crara-vadi) in the Burmese language. The letter G is also shaped like the form ె. The letter H is also similar. Some other characters also are evidently cognate.

† By the "pure Telugu words" (అన్య తెలుగు) or "Radical Telugu" grammarians intend such as are not derived from Sanscrit. This will be explained at the end of the Grammar in remarks on Etymology. The principles of Telugu and Sanscrit spelling are widely different: but as it is requisite to explain both, the reader will observe that such rules as mention one of these languages apply to it alone.

English dictionaries. While the consonants were classed separately, in the Telugu dictionary, this uncertainty regarding the initial often rendered it requisite to search for a word in three or four places before it came to light. By mingling the initials, and excluding the optional R, all the various modes of spelling usually appear in the same page. This arrangement diminishes the size of the dictionary; as formerly two or more forms were inserted; and were explained separately or referred to another page.

The expediency of the present arrangement of the dictionary will be hourly felt in reading: a native assistant or instructor, when asked whether we are to look for the word in question, under the primary initial K or the secondary G; under Ch or J (చెట్ట, జెట్ట and నెట్ట are all the same word, meaning mischief, harm) under T or D; under P or B; under శ s or శే ś, is very apt to reply that either spelling is equally good.

The letter ల is L as in తెలుగు Telugu. The letter ధ is the same pronounced harshly, turning the tongue upwards: thus పేళ్లు pēḷḷu 'names' కొళ్లు cōḷḷu 'birds.' Certain Sanscrit words always use ల and others always use ధ.

The letter వ V or W; this is generally sounded V; thus, వాడు vāḍu 'that man' వీడు vīḍu 'this man' యెవడు evaḍu 'who.' In Sanscrit words it ought to be pronounced V as వయసు vayasu 'age' వీణ vīṇa 'a lute;' but in many Telugu words the sound is more like W, thus వట్టి vaṭṭi 'mere' is usually sounded waṭṭi. The learned generally use the sound V, the illiterate often use the sound W. In English words the Telugus find V hard to pronounce; usually changing it into W. When it is doubled, as in పువ్వు puvvu 'a flower' కొవ్వు covvu 'fat' దావ్వున daṁvuna 'afar' it is usually pronounced as W, thus pu-wu, co-wu, da-wuna. In common talking the V is often dropt: thus వేట vēṭa (hunting, the chase, venison, a goat) is generally changed into యేట yēṭa and యాట yāṭa. Elsewhere V changes into O. Thus వచ్చె vacche (vut-cheh) 'he came,' is pronounced ఉచ్చె ucche.

The three letters శ ś ష ṣ and స sa are as different in sound as the English words sharp, action, soul. They are exemplified in

the names శనివారము, లక్ష్మీవారము, సోమవారము Śanivāramu 'Saturday' Laxmivāramu 'Thursday' Sōmavāramu 'Monday.' As distinct names are convenient, some call these శాంతిశకారము śanti-śacāramu, కష్టశకారము cashṭa-shacāramu, సులభశకారము sulabha-sacāramu : others use the words దశమి, చక్రి, శత్రుమి. Any three words in a similar order are more easily remembered than the grammatical phrases 'labial, dental, and palatal.'

The learned state that శ Śānti-Śacāramu, belongs solely to words of Sanscrit origin: and wish us to exclude it from all Telugu words. Thus they think చలశినది 'must' ought to be written చలశినది: and చేశి, వేశి, వ్రాశి should be చేసి, వేసి, వ్రాసి. But the voice of the nation is against them: and common usage is the best guide in this matter.

The word శ్రీ, or శ్రీ "blest, happy, auspicious" is superstitiously placed at the beginning of papers and books; but in government business at Calcutta this is forbidden: and books printed at Madras omit it at pleasure.

The consonant హ H takes peculiar forms with the various vowels; thus హ ha హా hā హి hi హి హి hī హు hu హూ hū హృ hri హే hē హై hai హౌ ho హో hō or హౌ hō హౌ hau.

The interjection ఆహా āhā denotes yes.

The letter హ H is sometimes pronounced as F. Thus జిహ్వ Jihva, pronounced jifva, (ignorantly written జిహ్వ Jimha) is the Sanscrit name for the tongue. ఆహ్లాదం āhlādam (āhlādam) delight. It sometimes changes places, in pronunciation, with the letter written under it. Thus the name బ్రహ్మ Bramha (a name of God) is written Brahma. And the name for a bramin is written బ్రాహ్మణుడు brāhmanudu but pronounced brāmhanudu.*

When the letter H is silent (that is, is without a vowel) it is expressed by two dots or circles, viz. ḡ which is called విశర్గం visargaḡ.

* Thus in Danish Hval is the name for a whale. In Swedish Hval is what and Hvar is where. See Rae Wilson's Norway and Sweden 1826, page [60] Appendix.

And it is the custom to repeat after this the vowel that precedes it ; thus శ్వతః swatah is *voluntarily*, pronounced శ్వతహ swataha, రామః Ramah (a proper name) is pronounced Ramaha ; as if it was written రామహ. The word దుఃఖము duhkhamu, *pain* is pronounced Dukhamu.

The letter ష csha, more conveniently expressed by X, is a compound of క ka and ష sha ; and is sounded like ct in action, direction, section. Thus అక్షి axi 'the eye' పరీక్ష parīxa 'examination' అక్షరము axaramu 'a letter of the alphabet.*

The letter X is placed by the native authors at the end of the alphabet. In Wilson's Sanscrit Lexicon it is placed with the letter k.

The Telugus are as negligent in spelling as the English were before the days of Johnson. The words borrowed from Sanscrit are often misspelt. Thus స్త్రీ stri 'a woman' is often written స్త్రీ స్త్రీ 'fortune' and vice versâ. The word అన్నం annam 'food' is constantly written and pronounced అన్నం. The word బ్రాహ్మణుడు Brāhmanuḍu is frequently mispronounced బ్యామనుడు Biāmanuḍu.

On the Sunna and Half Sunna.

It has already been stated that the circle or cipher ○ called sunna is used as a substitute for a nasal letter. But it is wrong, though customary, to place it in conjunction with న N or మ M. When N or M occurs double as అన్న, అమ్మ the vulgar write అంన, అంమ or even అంన్న, and అంమ్మ.

When sunna is followed by a consonant of the first four classes (varga) it is N ; but the remaining letters (pa, pha, ba, bha, ma, ya, ra, la, va, ṣa, sha, sa, ha, xa,) sound it as M ; and it likewise is M whenever it stands at the end of a word. Thus the word Sanscrit సంస్కృతం is pronounced sams-cru-tam. The Sanscrit words సంవాదం conversation, సంశయం doubt, are pronounced sam-vādam, sam-ṣayam. When followed by Y, the sunna is pronounced, nasally : thus సంయమి say-ya-mi, 'a hermit,' సంయోగము say-yōgamu, 'juncture:' here the nasal sound of n is used, as in some French words,

* The letter X is in Spanish pronounced like sh. Thus Texiera and Xeres are sounded Tesshira and Sheres, or Sherry.

bien, sien, chien, requin. Thus sunna is *written* full but only half *pronounced*.

These words are Sanscrit; but in some Telugu words the letter C called the half sunna or semi-circle is used by some grammarians* but in common use the circle alone is used: though it sometimes is pronounced full N, as in the English words song, long.

The spelling used in ordinary writing deviates from that approved by the learned. Thus అతండు atandu is pronounced ఆతడు atāḍu. The learned assert that the semi-circle is peculiar to verse, and that to use it in prose is absurd.†

The following observations regarding the circle and semi-circle need not be read by beginners. They can only be understood by those who have made some progress in the language.

In some particular words the sunna is inserted *after a short syllable*. Thus తమ్ముడు tammuḍu may become తమ్ముండు tammunḍu; అల్లుడు becomes అల్లుండు a son-in-law; తోడవుట్టువు, తోడంబుట్టువు. M. 17. 1. 55. ఏనుగు or ఏనుంగు an elephant. వెలుగు or వెలుంగు.

The sunna thus inserted is called ఆదేశసున్న or *optional N*. Thus అరటి becomes అరంటి. వెడద or వెడంక; పైట, శయిట or శయింట; తొల్లిటి or తొల్లింటి; కడక, కడంక. తెలుగు Telugu or తెలుంగు Telungu, also spelt తెనుగు Tenugu or తెనుంగు Tenungu, and even త్రెనుగు Tre-nugu or త్రెనుంగు Trenungu. M. Virat. 1. 6.

It is inserted before ా when that adverbial affix is added to a *Root in A*. Thus రాా or రాంా; ఎరుగా or ఎరుగంా.

And after words of colour. Thus యెర్రా or యెర్రంా redly. నల్లా or నల్లంా blackly.

It is sometimes inserted in the verb, in the third person singular masculine of the negative voice. Thus శడదు or శడండు; ఉండదు or

* It is analogous to the sign used in old Latin printing for m or n. Thus ge-mitu, indignata sub umbras became 'gēitu, idignata sub ūbras.' In some ancient Latin words the letter N was optional; thus toties or totiens; quoties or quotiens. In his life of Numa, Plutarch mentions Pontifex as written Potifex.

† The printers of many recent publications seem to be unaware of this rule. In a Telugu version of the Arabian Nights we even find (p. 582) such odd forms as గుంపుచ జూచి; and similar refinements may be seen in most pages of that book.

ఉండండు. Thus, (Lila XI. 83.) మెచ్చండు for మెచ్చడు 'he disappears:' వుండండు for వుండడు. This spelling is rustic; and is used in verse merely to lengthen the preceding short vowel.* Also in other parts of the verb, as తలకుట, తలంకుట; తొలగక, తొలంగక; కలగుట 'to grieve' may become కలంగుట. It seems to be prefixed to the letters K G D and B alone.

It is even inserted in pronouns, ఎవ్వడు becomes ఎవ్వండు (M. XII. 6. 615 here *ēvāḍḍu* becomes *ēvraṇḍu*.) And ఎత్తుటి, ఎత్తుంటి the genitive of ఎత్తుడు.†

In such places the N is used or dropt at pleasure: like U in honour or favour. Practice alone can determine where we must use it.

In the ancient pronunciation of Telugu, (which the rustic classes still retain) the nasal sound was very prevalent: but the educated classes have laid aside this disagreeable accent. In England the rustic pronunciation, particularly in Derbyshire, is more antique and nasal than that of the higher ranks.

The nasal (following a *long syllable*) is preserved among the illiterate in many Telugu words: as వాడు *vāḍu* 'he' వేట *vēṭa* 'hunting, the chase' వీక *vīka* 'strength' తోక *tōka* 'a tail' కాక *kāka* 'heat' జాడ *zāḍa* 'trace,' లేడు, కాదు he is not: which the rustic classes write వాండు, వేంట, వీంక, తోంక, కాంక, జాండ, లేండు, కాండు. The verb కాచుట is written కాంచుట which properly is another verb. ఆచుట is the spelling in the dictionary, but ఆంచుట in ordinary writing, though condemned. ఆడది is written ఆండది;

* It is sometimes omitted to suit the metre. గురించి becomes గురిచి, పేరంటాలు becomes పేరటాలు. In M. 4. 2. 169. we find ఎరిగి, యెరింగి *erigi, eringi*, here the same word is used twice; with and without *sunna*, to suit the metre. See quotations in the dictionary.

† The poets (like Homer) sometimes alter the spelling of words to suit the metre. Thus ఎప్పుడు *eppudu* "when" is— $\cup \cup$ a dactyl: but may change into ఎపుడు *epudu* [a tribrach $\cup \cup \cup$] or even ఎపూడు *epūdu* $\cup - \cup$ 'an amphibrach' or ఎపు epdu, — \cup a trochee.

పోతాడు, పోంతాడు; రాండు for రాడు. The learned have attempted to reconcile this discrepancy by using C the semi-circle; they wish such words to be written thus వాండు, వీంక, తోంక, రాంక. In like manner the forms చేయనా *chēyagā*, పోవనా *pōvagā*, రానా *rāgā* (doing, going, coming) are commonly written and pronounced చేయంగా *chēyanga*; పోవంగా *pōvangā*; రాంగా *rāngā*. This is the older spelling, now disused by the learned. The slightly nasal sound answers to the indistinct N used in French or in the Hindustani language.

This semi-circle is occasionally used in poetry (when written on palm leaves) as a hyphen at the end of a line.*

The semi-circle has never come into general use among the people, and it will be hard to prove the expedience of a refinement like this: which is discountenanced by most manuscripts of the poets and it is entirely unprofitable.

Experience and the advice of sound scholars among the natives has shown me it's futility; but some bramins of ordinary learning uphold this character. They acknowledge that in practice it is laid aside, and that there is no rule in any grammar to vindicate the various ways in which the ardha bindu is inserted.

They insist upon an English pupil acquiring the practice of using the semi-circle: as well as the obsolete R; and leave him to find out,

* The vulgar often write the long vowel short and substitute the circle for ardha sunna. Thus వీక vīca 'force' is written వింక vīnca, రోజుట is written రొంజుట and జోరింక is written for జోరీక. పోక pōca 'a nut' is written పొంక pōnca, గోగు becomes గొంగు, తొంచనా for తోచనా. తింక for తీక tēgeh. పింట for పీట. Rasica. l. 52. Though written wrong these words are pronounced right. This error often occurs both in poems and in ordinary letters: and must be observed by the student who otherwise may be misled in the dictionary. On the other hand, sunna is omitted with equal carelessness, thus ఇంకువ is written, యింకువ, ఇంగలము, యింగలము, కుంకుమ, కుక్కుమ, శంకతి, శక్తి, పొండి (go ye) పొడి, కాంబి Kanchi (a certain town) is written కావి. వంగోలు the town of Ongole is written వంగ్గోలు and yet no one pronounces the words in the wrong way. Thus in hasty English writing, letter, teller, litter, tiller, tetter, titter, may easily be understood, though written wrongly.

by experience, that both these are unknown to all but pedants. Yet as few students continue the study after acquiring a smattering of Telugu, the emptiness of these instructions generally remains undetected.*

Some modern pedants among the Telugus have attempted (in imitation of some Dēvanagari printing to abolish the ○: thus instead of అందము, and ఆంధ్రము they affect to write అన్దము, and ఆన్ధ్రము. This idle whim appears in some recent publications both Sanscrit and Telugu. It is an empty innovation and is not likely to become popular.

From what has been stated the reader will observe that there are (as in some other languages) two or even three modes of spelling: one in daily use and indispensable; this alone is used in the present grammar; the second mode is poetical, and uses particular forms of certain initial and final letters, as ఒప్పదము for (in common spelling) తెప్పదము, and వానికొక for వానికిని; and a third, which is pedantic, using the obsolete R and the obsolete semi-nasal.

* The ordinary teachers are apt to speak to students on some learned subjects which are ill suited to beginners. The tutor should on such occasions be desired to read the following caution. ఇంగ్లీషువారు ఆంధ్రము చదవ నారం

భించెటప్పుడు కేవలం సంస్కారదూగులైవున్నారు గనుక శబ్దపరిచ్ఛేదం, క్రియాపరిచ్ఛేదం, మాత్రము తొలుత నేర్చుకొవలసినదేగాని కళ. ద్రుతం-సంధి. సురశాదేశం. తద్యవం. తత్సమం. దేశ్యం. యిత్యాది ప్రమేయములను గురించి ప్రస్తుతం తలపెట్టకునేలేదు. యాహేతువునల్లనే యాప్రమేయములు యా వ్యాకరణములో ఆదిభాగములో వ్రాయక అంత్యభాగములో వ్రాయడమైనది. మైగా ఆరంభములో వుద్యాలచదవడము అన్నివిధాలా నిష్ఫలము గనుక తొలుత అజ్ఞేలు- జాబులు- వాడుకలుములు. గాక మరి చేదిన్నిచదవ నగత్యములేదు. In reading any manuscript with a learned Brahmin, we shall find him object to the spelling in almost every line: asserting that the ignorance of the transcribers has vitiated the book. But our business is to study the language as it is; to take it as we find it: and errors that do not injure the sense or the metre may safely be left unaltered. Much that is pressed upon our notice as highly momentous, is in truth mere learned trifling.

In poetry a word may sometimes stand part in one line, and part in the next: thus Nala Dwip. 2. 831, తదను + మతి and in 2, 166, the word అయితి + వి 'thou becamest' is thus divided.

It will be seen in the chapter on Elision that the final M is often dropped in Sanscrit words. Thus గ్రంథం + ఆరంభం grandham—ārambham becomes గ్రంథారంభం grandh'ā-rambham : the Elision being the same as occurs in Latin. But with Telugu words the rule is different; thus బోగము an actress, ఆట play, may form బోగమాట bōgam-āta 'the actress's play' never బోగట. And కరణము అన్న caranam-anna 'the clerk's brother' may become కరణమన్న caranam-anna but cannot become కరణన్న caran'anna. In Sanscrit in such places a long vowel would be used. But in Telugu this never is allowed.

On Dialects.

Just as happens in English and French, certain forms of expression and of spelling are in common use; others are found only in poems. Most words belong to the common stock; and those peculiar to the higher and lower dialect are altogether but few in number. Such occur even in the verb; thus "shalt not, wilt not," would be the poetical form; "shall not, will not," is the common form, and shan't, won't is the colloquial. Native grammarians condemn and neglect the colloquial forms, which they consider vulgar; though it is easy to prove their occurrence, (as in English) even in the writings of the best authors.

We are aware how totally the rules for Elision used in French, differ from those of Latin: and the difference between Sanscrit and Telugu in this respect is yet wider. What is right in one language is, sometimes, wrong in the other.

The rules for elision, permutation and softening initials are required in poetry; but not in the common Telugu we talk or write: and these poetical refinements are not admissible in books written to teach either a language or a creed. Our native teachers would willingly reject common Telugu altogether, and teach us the poetical dialect alone: which they themselves however cannot use in daily talking and writing.

In ordinary sentences, as గ్రంథము ఉన్నది *grandhamu unnadi* 'there is a book' వానికి యిస్తాను *vāniki istini* 'to him I gave it' భండము అనగా యేమి *chhandamu anagā yēmi* 'what is Prosody?' they would direct us to spell these words thus; గ్రంథమున్నది *grandham'unnadi*, వానికి యిస్తాను *vānik'istini*, భండంబనంగనేమి *chhandamb'anangan ēmi*. This mode of spelling would be correct in poetry; but in common life no one uses it; and if we wish to be intelligible, we must use the common dialect. The two dialects differ almost as much as ancient and modern Greek: and were a resident in Athens, to attempt to transact business in ancient Greek (using likewise poetical elision!) he would not easily be understood: nor will the Telugus understand us, unless we speak and write as they do. These remarks are made in consequence of the publication, by natives at Madras, of some small works on Grammar and on religion, which by using poetical rules are rendered hard to understand.*

On Accent.

The accent accords with the spelling; and is easily understood. In words that consist of short syllables the accent falls on the first, thus పులి *puli* 'a tiger' పది *padi* 'ten' ఎనిమిది *enimidi* 'eight' పాని *pa-ni* 'work' would in English spelling be *pulley*, *puddy*, *ennimiddi*, *punny*.

When a long and short syllable come together, the accent falls on the long: thus యాతె *itēh* 'a spear' పాము *pāmu* 'a snake.'

When long syllables come together the accent falls on the last. Thus కూడా *kūdā* 'together.' The following instances of the accent may suffice: and to each is appended an English or Latin word of similar sound. శరి *sari* (Surrey) 'right.' సమ *sama* (summa) 'even.' అట *ata* (utter) 'they say.' మణి *maṇi* (money) 'a jewel.' హరి *hari* (hurry) 'a certain name.' కళ *cala* (colour) 'a ray.' పుసి *pusi* (pussey) 'rheum.' చెరి *cheri* (cherry) 'each, apiece,' మడి *madi* (muddy) 'a field.' తెర *tera* (terror) 'a curtain.' పులి *puli* (pulley) 'a tiger.' శతకము *satacam* (shuttercome) 'a set of one hundred stanzas.'

* Writers regarding China have noticed that a similar pedantry prevails there; grammarians considering the language of common life wholly beneath their notice.

In all these we perceive that the vowels are short in both syllables and the accent falls on the first. These words also shew that in English we express the first vowel (short a) sometimes by u and elsewhere by other vowels. But a double consonant as *ల్ల* or *న్న* or *మ్మ* has a different accent; as is perceived in English when the two consonants are in separate words thus; royal-lady, begin-now, unnamed, unnumbered.

No student I ever saw, though well educated in grammar could pronounce Telugu, Sanscrit, or Hindustani intelligibly on arrival in India. But I acknowledge that the grammatical knowledge conveyed by a tutor in England is of greater importance than pronunciation.

In reading aloud, it is the custom to open the mouth wide and to raise the voice to a high pitch. In fact they inculcate the rules used by music masters in England.*

* "Those who wish to make themselves understood by a foreigner in his own language should speak with much noise and vociferation, opening their mouths wide. The English are in general, the worst linguists in the world; they pursue a system diametrically opposite. For example, &c." See Borrow's *Bible in Spain*, Chapter 1.

The spelling of some Sanscrit words is retained, as హరి Hari (for హరిః Harih) a name of Vishnu. కవి Kavi (for కవిః Kavih) a poet, &c. wherein the termination is but slightly altered: these are denominated తత్సమము Tatsamamu, a word more fully explained in the appendix: as well as తద్భవము Tadbhavam or Permutations.

After making some progress in Telugu or Canarese, the student should read over those chapters of Sanscrit Grammar which treat of (Sandhi, Vriddhi and Samāsa) Elision, augment, and compound words. Doubtless many read Telugu without this: but if we ever make any real progress in the language the student will require the aid of the Sanscrit Dictionary, and cannot even talk or write Telugu with any ease or precision, unless he masters the first principles of Sanscrit orthography.

Hindus and Musulmans usually mispronounce English names: and both the English and French, particularly in names of places, have equally corrupted the pronunciation used in India. The accent is misplaced in almost every proper name.

We call Muh'ammad, Mahomet, and Goo-da-loor, Cuddalore. We change Tee-pu టిప్పి into Tippoo, and Tiruvalikedi (a suburb in Madras) into Triplicane. Cāncīpuram కంచీపురం or కంచి is changed into Conjeveram; and Tirupati becomes Tripetty; Eranāoor యెరనాపూరు becomes Ennore. Pudicheri becomes Pondicherry. Bengi-lū-ru becomes Bangalore: and the name కరిమనూర్ Carimānal, (a small insignificant village north of Pulicat near Madras) has been

When reading verse the Telugus like all other Hindus use a sort of vociferous chant; (the papists call it "intonation,") and at the end of every stanza they are taught to drawl out the last syllable in a kind of quaver which to our ears is absurd. It is needless for us to imitate this method which a native tutor will lay aside when he finds that it does not please the English ear.

Though the learner must enunciate loudly, he need not do so after he has obtained some familiarity with the sounds.

Contractions.

The common contractions of words, (whether Sanscrit, Telugu, Hindustani or English) used in letter writing and accounts are as follows :—The Hindustani words are marked (H.)

ఆ॥	i. e.	ఆదివారము	Sunday.
ఆ॥		ఆక్టింగు	Acting.
ఆన॥			Anno Domini.
ఉ॥		ఉత్తరము	Answer.
క॥		కనుబా (H.)	Cusbah 'a town.'
ఖ॥		ఖండి i. e. శుట్టి	Candy or Indian ton.
గ॥		గరిశ	A Garise, or measure.
గగ॥		వరహ	A pagoda or gold coin.
గు॥		గురువారము	Thursday.
గు॥		గురించి	Respecting.
గు॥		గుమస్తా (H.)	Gumashta, 'a writer or agent.'
గు॥		గుజారతి (H.)	In charge of.
చ॥		చందు (H.)	(Persian, <i>on date</i>) as చ॥—౨౨
			జూన్ on the 22d of June.
చొ॥		చొక్కన	According to, at (the rate of.)
చె॥		చేత	By.
జ॥		జయవారము	Tuesday.

changed into Coromandel; and is applied to the entire coast. It has been furnished (by English ingenuity) with a Sanscrit root "Cholamandal or Land of the Chola grain!" a name unknown to natives; who assert that the Curu race (which name some Europeans imagine to be the root of Coromandel) was in the north of India, not in the Peninsula.

జు॥	జన or జనము (H.)	People.
డ॥	డబ్బులు	Pence.
త॥	తర్వాత	Afterwards.
తా॥	తాలూకు (H.)	Appertaining or belonging to.
తా॥	తాలూకా (H.)	A division of a district.
తా॥ or తా॥ క॥	తాజాకలం (H.)	Postscript.
ద॥	దస్తఖత్ (H.)	(The Persian word dastkhat) 'signature.'
ది॥	దివి	A day.
ని॥	నిమిత్తము	On account of.
నె॥	"Number"—i. e. Case, letter, field, trial, &c.	
ప॥	పరగణా (H.)	Pergunnah, 'a division or district.'
ప్ర॥	ప్రశ్న	Question.
ప్ర॥	ప్రథమ	First.
ప్ర॥	ప్రకారము	According to.
బ॥	బహుళ	The dark fortnight, or wane.
బా॥	బాబతు (H.)	An Item, or belonging to.
బా॥	బా॥ బాఫియతు బాషందు (H.)	Be it known (to you.)
బు॥	బుధవారము	Wednesday.
మం॥	మంగళవారము	Tuesday.
మం॥ or మా॥	మాజీ (H.)	A village.
మా॥	మారీఫత్ (H.)	By the hand of; in charge of.
మిం॥	మింజుమలే (H.)	Out of.
మొ॥	మొకాం (H.)	A station; also, 'Dated at.'
యి॥	యిశం (H.)	An Individual.
యి॥	ఆ॥ యిజ్జతు, ఆ॥ సాయ (H.)	Izzat-i-āsūr, 'Reverence to the

Traditions'. This is a Sectarial exclamation among Musulmans of the Sheea creed. But it is used by Hindus without any idea of the meaning.

రా || రా || రా || Signifies రాజమాన్యరాజపూజితలైనరాజశ్రీ "His Honour" the common salutation at the beginning of a letter.

వ	'Wa' (P.)	And.
వ	వఱెరా (H.)	Etcætera.
విం	విన్నపములు	Letter, statements.
శ	శనివారము	Saturday.*
శు	శుక్రవారము	Friday.
నే or సే	నేవకుడైన	Your humble servant.
స్థు	శుద్ధము	The light fortnight.
స	సదరహి (H.)	Abovementioned.
సం or సం	"San" (P.)	Year.
సం	సంవత్సరము	A year.
సం రం }		
సం రపు	సంవత్సరపు	Of a year.
సం రాలు	is సంవత్సరాలు	Years.
సా	సాకిన్ (H.)	Sākin 'Inhabitant of.'
సా	సాహెబు (H.)	Sāhib (a gentleman.)
సో	సోమవారము	Monday.
హ	హంగామా (H.)	Temporary.
హు	హున్ను (H.)	Hunn 'a pagoda.'
+	caret; denoting omission of a word.	

* In poetry it is customary to designate metres in the same manner. Thus క || సీ || సీ || ఆ || తే || ఉ || చ || శా || మ || denote the metres called కందము, సీశము, సీతి, ఆటవెలది, తేటసీతి, ఉత్పలచూల, చంపకచూల, శాదూకలము, మల్లేశము and చ || stands for వచనము i. e. prose; which (as in Lalla Rookh) is mingled with verse. The letter పు vu and even వృ will often be found written by mistake for ఉ || i. e. Utpalamala. Further details regarding metres are considered in the chapter on Prosody.

On other Contractions used in Writing.

Where two short vowels occur in a word, the second is not always written. Thus తిరిగి tirigi 'again' గనక ganaka 'therefore' తరువాత taruvāta 'afterwards' వెనక venaca 'behind' కొలిమి colimi 'a furnace' వలసిన valasina 'must, ought' అలుగు alugu 'a spear head,' &c. are pronounced as here written: though they are often written thus తిర్రి tirgi, గన్క- ganka, తర్వాత tarwāta, వెన్క venka, కొల్మి colmi, వలస్సి valasna, and అల్గు algu.

In poetry such contraction is used for the sake of the metre: thus కలికితిని may become కల్లి తిని. తిరిగి may become తిర్రి. మేలుకొని mēluconi becomes మేల్కొని mēlconi, the u being dropt.

The colloquial contractions, లే for లేదు, &c., are explained in the chapter regarding those words.

The following and similar words (particularly such as have three syllables and the middle syllable లు or డు or రు) frequently are contracted by dropping the U of the middle syllable. Thus చిలుక chiluca becomes చిల్క chilka 'a parrot.' కాలువ cālūva becomes కాల్వ cālva 'a kennel.' This even takes place (as elsewhere stated) when two words are combined. Thus తోడు + బోతు becomes తోడ్బోతు tod-bōt, కారు + పోతు becomes కార్బోతు. కోలు + పులి becomes కోల్పులి cōl-puli.

On Majors and Minors.

Nouns are distinguished as Majors and Minors. The majors (vo-ces majores) called మహత్ mahat or మహద్వాచకములు mahad-vāṇacamuḷu include words relating to rational beings. The minors (vo-ces minores) called అమహత్ amahat or అమహద్వాచకములు amahād-vāṇacamuḷu relate to neuters and all irrational beings, including the words for child, infant, &c. Feminine words (whether of women or goddesses) are defined as (amahat) minors in the singular, but majors (mahat) in the plural number.

Thus all masculines are major, all neuters are minor; while feminine words are minor in the singular, but are reckoned as masculines in the plural. In Ordinals as first, second, &c., there are no major forms. Thus రెండో second, మూడో third are used with all genders.

The sun and moon (Surya and Chandra) are always spoken of as (mahat) majors; being the gods Apollo and Adonis. Likewise the names of Dhruva, Sucra and some other stars. Thus in English we still say *he* for the planet Mars and *she* for Venus though the word 'star' is neuter.*

This principle pervades every part of Telugu Grammar and will be exemplified in the numerals: of which the original names are neuter. These remarks are necessary to the following rules.

On Numerals.

1 is ౧ called ఒక. The vowel ఒ not being used except in poetry this is spelt తెక, వక or even వళ; Hence come the nouns తెకటి (neuter) one; తెకడు one man, తెకలె one woman. In Sanscrit ఏकము is the neuter word for one; and is commonly used in Telugu.

2 is ౨ for which the neuter name is రెండు; (vulgarly రెండు becomes రొండు just as Resin is pronounced Rosin.) It is a noun substantive; of which the genitive form is రెంటి. The major form (that is the masculine or feminine form) is ఇద్దరు, always written యిద్దరు; Infl. యిద్దరి and accusative యిద్దరిని. The word మొదటి (in Sanscrit) ప్రథమము is first; and second is రెండో which (in Sanscrit) is ద్వితీయము. The affix ం changes the sense; thus ఒకటి one, ఒకటో the first. రెండు two, రెండో second. మూడు three, మూడో third, &c. See chapter on the affixes A/E/O'. The sign ం is usually, with numerals, written thus; ౩డో third, ౪గో fourth.

3 is ౩ మూడు (neut.) ముగ్గురు (m. f.) మూడో is third: which (in Sanscrit) is తృతీయము. The ordinal names, (first, second, third, &c.) are of the common gender.

* In German the moon is masculine, Der mond; and the sun feminine, Die Sonne. In Arabic too the moon is masculine, and the sun feminine.

4 is చ ; నాలుగు ; neut. నలుగురు (m. f.) నాలుగో fourth, which in Sanscrit is चतुर्थः. By adding ది the ordinals become minor nouns : viz. నాలుగోది the fourth thing : అయిదోది the fifth woman.

The names of the remaining numbers are as follows :—

	<i>Minors.</i>	<i>Majors.</i>	<i>Ordinals.</i>
5, ౫	అయిదు	అయిదుగురు or అయిదుమంది	5th అయిదో
6, ౬	ఆరు	ఆరుగురు or ఆరుమంది	6th ఆరో
7, ౭	యేడు	యేడుగురు or యేడుమంది	7th యేడో
8, ౮	యెనిమిది	యెనిమిదుగురు or యెనిమిదిమంది	8th యెనిమిదో
9, ౯	తొమ్మిది	తొమ్మిదుగురు or తొమ్మిదిమంది	9th తొమ్మిదో
10, ౧౦	పది	పదిగురు or పదిమంది	10th పదో

Seven is often called ఆరున్నెకటి ārunnokati or యేళ్లు yēllu, to distinguish it from అయిదు five. The two words aidu five and ēdu seven are so nearly alike in sound that they are daily mistaken from one another.

The remaining numerals will be stated in a future page.

On Softening Initials.

The rules regarding softening Initials are to be passed over for the present. The student will afterwards study them.

The letters క, చ, ట, త, ప, are called పరుషలు “Hard :” when they stand at the beginning of words they are liable to being softened respectively into గ జ (or శ) డ ద బ or వ : which are called శుభ్రలు “soft” the K becoming G, &c.

Thus, పో + కొట్టుట becomes పోగొట్టుట. T becomes D ; తమ్ముడు tammuḍu is a ‘younger brother,’ but when combined with అన్న anna “elder brother” the compound is అన్నదమ్ములు anna-dammulu ‘brothers.’ In like manner తండ్రి tandri is ‘father’ but combined with

తల్లి tal-li 'mother' it makes the word తల్లిదండ్రులు talli-dandṛulu, *i. e.* parents. Thus చెల్లెలు chellelu is 'a younger sister,' and అక్క acca is 'an elder sister,' but అక్కజెల్లెండ్లు acca-jellendḷu is 'sisters.'

Elsewhere (only in poetry) a similar change affects other nouns or verbs following a nominative case. Thus అతడు + పోయె ataḍu-pōḍe 'he went' may become (never but in verse) అతడు పోయె ataḍu-vōḍe. Thus HD. 2. 2442. చిత్తరంబులుసిక్కు, *i. e.* చిక్కు, and HD. 1. 2199 సావ meaning చావ to die.*

This change is denominated శరశాదేశం saralā-dēsam. It frequently occurs in Telugu poetry and (but rarely) is used in common prose. The few instances given above are in frequent use, and these are all we need at present consider.

In Welsh poetry as also in Irish, Gaelic and other languages of the Celtic family, as will be shewn in a future page, this principle occurs. It is wholly unknown to Sanscrit Etymology. This change is evident in the verb : where the auxiliar పడుట paḍuṭa 'to fall' is continually spelt బడుట baḍuṭa ; which we hourly use in speaking and writing.

The same principle appears in other languages. In Spanish a cat is gato. Littleton in his Latin dictionary says Thrill and Drill are the same words.

In a few instances an initial consonant is dropped. Thus వేయుట vēyuta 'to cast' నేను nēnu 'the pronoun I' నీవు nīvu 'Thou' మేము mēmu 'we' are spelt ఏయుట, ఏను, ఈవు, ఏము, ēyuta, ēnu, ivu, ēmu. The pronoun నేను nēnu 'I' can even become ఏ ē.†

The letter గ G is sometimes changed at pleasure into వ V. Thus పోగు or పోవు 'an earring' పగడము or పవడము 'coral' తాగ infinitive of తాగుట (to drink) may become ద్రావ. On the same principle కాడు becomes వాడు he, as సాగుసుకాడు a handsome fellow, తోటవాడు a gardener. In some places కాడు also becomes గాడు as అతగాడు that man.

* Learned natives are fond of altering the spelling in some poems without any authority : indeed their propensity to tamper with the text is greater than their respect for any author.

† Occasionally rude contractions occur ; thus in Pal. 198. స్తోలుచుప్రహ్లాన్నగూరతగవనికొచ్చి చూచినపుడు gavanik'oḡḡi for గవనికి + వచ్చి gavaniki vaḡḡi.

After we become familiar with Telugu spelling we are often apt, in transcribing a passage of poetry to change a soft into a hard, or a hard into a soft initial: elsewhere we unintentionally use or omit an aspirate, writing గట్టి or ఘట్టి 'strong' దొర or ఛొర 'a master.'

These changes are not of any consequence, and the natives themselves are equally careless. Thus in English we write connection or connexion, honor or honour, and either spelling is admissible. Some learned men inculcate more exactitude than they themselves use: for by observing their conduct we shall perceive that in writing down from dictation, and in preparing a common letter, they deviate from the principles which they teach. A century ago the English and the French disregarded errors in spelling; and the Hindus are at present equally careless. But unless we know the proper mode we cannot trace a word in the Telugu dictionary: and this consideration has led me to give rules so numerous and so minute.

Further rules on this subject will be placed at the end of the grammar.

On Lengthening Final Vowels.

The three vowels ✓ ౭ ౮, when they are final are often lengthened. Thus ఆక్కు 'sister' becomes in the vocative ఆక్కా accā. అన్న 'brother' becomes అన్నా. తండ్రి 'father,' తల్లి mother become తండ్రి! O father! and తల్లి! O mother! వెర్రి 'fool' in the vocative case becomes వెర్రి; and రాముడు 'a proper name,' makes రాముడూ O Rāmuḍū! Of this the proper form రాముడా is a vocative, but is used only in poetry. This is a license peculiar to a few words which colloquially retain ౮ the long vowel U.

Again the final ౮ or ✓ is changed into ౯ to denote question. Thus వాడు 'he' becomes వాడా He? Sometimes this is used to denote conjunction; thus వాడూనేనూ 'He and I.'

And emphasis is marked by adding E. Thus వాడు vāḍu, 'he;' వాడే vāḍē 'that very man: he himself.' At present it is only requisite to point out that the final vowel is often lengthened without affecting the meaning. This particularly happens in compound

words. Thus అక్క జెల్లెండ్లు acca-jellendlu 'sisters,' is generally spelt అక్కాచెల్లెలు accā-chellelu. This is the conjunction.

In like manner కూడ 'together' is generally spelt కూడా and the final U in లోను becomes లోనూ 'inside.' These shapes are considered vulgar but are in daily use.

Thus in the writing of illiterate persons we frequently see the final short vowel lengthened; but this should be carefully avoided. No vowel ought to be lengthened unless the sense requires it; for every lengthened vowel is an accent.

On Elision.

When the short vowels ✓ ○ ॐ stand at the end of a word, they are liable to Elision if the next word begins with a vowel. Thus అన్న + ఎక్కడ anna+eccada may become అన్నెక్కడ ann'eccada, also అన్నయెక్కడ anna+yeccada 'where is his brother?' అది + ఎక్కడ adi+eccada becomes అదెక్కడ ad-eccada, also అదియెక్కడ 'where (is) it.' This is called యశ్శ్రుతి yasruti which sometimes happens to the vowels ✓ ○. But వాడు + ఎక్కడ vādu-eccada has but one shape వాడెక్కడ vād-eccada 'where (is) he?' the vowel ॐ or U being always subject to Elision.

It is already shewn that ఆతడు ataḍu 'he' పోయె pōḍe 'went' may (in poetry) become ఆతడు పోయె ataḍu pōyē. And while Telugu thus alters the initial consonant of the second word, Sanscrit often alters the last consonant of the preceding word; thus వాక్ or వక్త vāc or vāccu 'speech' and వాదం 'dispute' becomes వాగ్వాదం vāg-vādam.

Such linking is continually used in verse; but in speaking and writing Telugu (as in French) we continually neglect this elision and change; which is denominated శంధి sandhi. Thus వానికి + ఇచ్చిని 'I gave (it) to him' would in poetry become వానికిచ్చిని, but in common life such elision is never used, either in speaking or writing, unless as regards certain words. Thus we say అతడుపోయెను, ataḍu pōyenu, *he went*; neglecting the elision.

The Sanscrit rules for elision and permutation are entirely different from those we use in Telugu: and as they are much used in

Telugu, as regards Sanscrit words alone, they will be placed at the end of this grammar for the use of those who have not learnt that part of Sanscrit Grammar.

And as the principal Telugu rules are used in poetry, but much neglected in common life, I have placed them at the end of this Grammar to be referred to when questions arise in Telugu poetry. Among the natives these rules are known to few but poets; who use them (and often break them) in writing verse.

On Changes in the last Syllable.

Many nouns end in Mu. Thus దేశము, గ్రంథము, నిర్ణయము, ధర్మము which are Sanscrit; and శుంతము, చుట్టము, వ్యాజ్యము, ఒప్పందము which are Telugu. All these are in poetry occasionally changed into MMU or MBU as దేశమ్ము or దేశంబు, శుంతమ్ము or శుంతంబు, చుట్టమ్ము or చుట్టంబు. But the original form in MU, as శుంతము is obvious and requires no rule.

Sanscrit words are classed without reference to this final MU. Thus దేశము, గ్రంథము, నిర్ణయము, ధర్మము wherein the final MU is optional: being changeable into దేశం, దేశమ్ము, దేశంబు, or “దేశ” that is, in composition. Thus దేశశ్రుజ, గ్రంథనామము. Accordingly in searching, for a Sanscrit noun of this class the final mu is to be disregarded.

In the dictionary a doubt may arise. Thus మనము, if it is the Telugu word for ‘we’ retains the ము: whereas if it is the Sanscrit word for (manas) ‘mind’ it is printed మనము* and the Mu not being reckoned, the word is sought for as మన. Accordingly these two words మనము* and మనము are far removed from each other, in the dictionary: the Sanscrit word is placed next after మధ్యమతం; whereas the Telugu word is next after మనమరాలు with the interval of a page.

The mark | is used when the added ము is not reckoned. But when this ము does not interfere with the alphabetical arrangement I generally omit that mark; which is used only with Sanscrit words.

In printing it has sometimes been inserted erroneously; thus శుర్రము which ought to be శుర్రము.

On Terminations in NI, and NU.

The letter N (either NI or NU) is added to a variety of words as a sign of the accusative (singular and plural :) as an affix to the first and third persons of verbs, &c. And as this is monotonous there is a liberty of dropping such a termination. Thus the full shapes are పోతిని I went, పోయెను he went : but in poetry these often drop the final vowel, becoming పోతిక, పోయెక* and in common life the syllable is altogether dropped, and we may at pleasure say పోతిని, పోయెను or else పోతి, పోయె. And the principle applies equally to the accusative, the locative and instrumental cases: to the tenses and to the infinitive or root. In the following instances the sign + denotes that the N is used or dropped at pleasure.

Accu.....	గుర్రము + ను.....	a horse.
	కాకి + ని.....	a crow.
Loc.....	ఇంట + ను.....	in a house.
Inst.....	అతనిచేత + ను.....	by him, by his hand.
Accu. plu.....	యిండ్ల + ను.....	houses.
Past.Tense.....	వుంటి + ని.....	I was.
	వుండె + ను.....	he was.
Aor.....	చదు + ను.....	he may fall.
	అవు + ను.....	it may be.

The same principle applies to the words లో + ను or లో inside and to the infinitive Aorist, as వుండఁగా + ను or వుండఁక or వుండఁక while there.

The principle of the mutable N, like εἰσιν for εἰσι, φιλοισιν for φιλοῖσι; and εἶπεν for εἶπε in Greek: or “an” for “A” in English, is a mere matter of spelling and will easily be understood. But the ancient grammarians have treated it in a manner so obscure that it is hardly possible to comprehend their meaning. They seem to have intentionally surrounded grammar with all that mystery which might produce veneration: and never have attempted to remove those difficulties which the reader, after every explanation, will feel to be great.

* This frequently occurs at the close of those stanzas which require a long final syllable; for every silent consonant as డ or క makes the preceding short syllable long.

In the older Telugu the letter N was inserted in many places which in the modern dialect (which may be dated from about A. D. 1600) exclude that letter.

On Uncertainty in Spelling.

Numerous Telugu words (chiefly those which have three short syllables) admit of two modes of spelling: as in English we write favor, honor, or favour, honour. If the second syllable is A or U we are at liberty to write either. Examples;

A, U కమరు, or కమురు, కుసపు, కుసుపు, నవ్వటాలు or నవుటాలు, దనక, దనుక, దుమకుట, దుముకుట, నెరసు, నెరుసు, ఆనక, ఆనుక, కురవము, కురువము, కురసదనము, కురుసదనము, అణకువ, అణుకువ, నెగలు, నెగులు, నెమరు, నెమురు, కుండక, కుండుక, గనక, గనుక.

Likewise some words are at pleasure spelt with A or I; thus,

కలయు Kalayu or కలియు kaliyu, తొడబడి, తొడిబడి, దొంగలించుట, దొంగిలించుట, నెమలి, నెమలి, నెరయుట, నెరియుట.

Other words use I or U at pleasure; thus; నాలిక, నాలుక, వేరివిత్తు, or వేరువిత్తు, పిచ్చిక, పిచ్చుక, అదిగో, అదుగో.

Elsewhere the choice is between I and E as చక్కిలం, చక్కిలము. A and E are wrongly used for one another with ch, and J; thus చేయుట is written చాయుట. జెర్రి 'a centipede' is written జర్రి.

A few words vary in the first syllable: as నసుకు nasuku or నుసుకు nusuku.

Elsewhere the word is written three or four ways as దగ్గర, దగ్గర, దగ్గర, దగ్గర 'near,' యెలక, యెలిక, or యెలుక, యెలికె 'a rat,' also పీసిక, పీసుక, పీసుగు, 'a corpse;' కుగది, కుగిది, కుగుది, 'a way.'

Changes in third syllable in consonants; thus కురణించుట, కురడించుట or కురటించుట.

On Terminations in ఇ ఇ.

In all parts of speech words which have the vowel 'i' in the two last syllables, are subject to one uniform principle.

If the last vowel is ఇ or ఊ or ఏ and if it is added by a rule of Telugu (not Sanscrit) grammar; that is,—if it is an inflection, an affix, such as ీ the dative sign, or the accusative, or a tense, or a participle, then both the last syllables must have the same vowel ఇ.

Examples; మన్ను mannu 'earth' ఒళ్లు ollu 'the body' make the inflections మంటి manṭi, ఒంటి (or తెంటి) onṭi. Accordingly the dative is మంటికి mantiki, తెంటికి onṭiki; accusative మంటిని manṭini, తెంటిని onṭini.

In like manner కన్ను 'the eye' పల్లు 'a tooth' ఇల్లు 'a house' make the inflexions కంటి, పంటి, ఇంటి and the datives కంటికి, పంటికి, ఇంటికి. Also the accusatives కంటిని, పంటిని, ఇంటిని.

In these words the inflection adds the vowel I, and accordingly the dative adds KI, and the accusative NI.

But if the inflexion is not in I, then these cases end in KU and NU. Thus in the plural కండ్లు 'eyes' పండ్లు 'teeth' యిండ్లు 'houses' make the dative కండ్లకు, పండ్లకు, యిండ్లకు and the accusative పండ్లను కండ్లను, యిండ్లను.

So those nouns which, having no inflexion, retain the nominative shape, if they end in ఁ, add KI, and NI; but if they end in any other vowel they add KU and NU.

Examples; కత్తి 'a knife or sword.' Genitive, the same. Dative కత్తికి. Accusative కత్తిని. Plural. కత్తులు kattulu: but బల్ల 'a table' makes the G. బల్ల. D. బల్లకు; Acc. బల్లను. Thus ఉనికి 'an abode;' D. ఉనికికి. Acc. ఉనికిని; but plural N. ఉనుకులు, D. ఉనుకులకు. The words కలిమి kalimi 'wealth, possession' makes the dative కలిమికి and the Accusative కలిమిని. But the plural is కలుములు; the plural Dative is కలుములకు and the plural Acc. కలుములను. Thus యెదురు 'the front' D. యెదురికి, Acc. యెదురిని. Thus పిల్లి 'a cat.' D. పిల్లికి; Acc. పిల్లిని, Plural. పిల్లులు. D. పిల్లులకు. Acc. పిల్లులను. Thus కవి 'a poet.' D. కవికి. Acc. కవిని. Plu. N. కవులు, D. కవులకు, Acc. కవులను.

Also Hindustani words, thus తుపాకీ tupāki, 'a gun.' D. తుపాకీకి Plural. తుపాకులు 'guns.' D. తుపాకులకు.

The same principle appears in the conjunction. Added to nouns in I it is NI: but added to any others it is ను. Thus D. ఇంటికి intiki 'to the house:' with the conjunction ఇంటికిన్ని intikiinni 'and to the house.' But in the plural ఇండ్లకు indlaku 'to the houses' which by adding the conjunction becomes యిండ్లకున్ను indlakunnu 'and to the houses.'

The verb is regulated by the same principle, and carries it yet further. పోతి pōti 'I went' if it adds N becomes పోతిని potini: but పోయె pōyē, 'he went' if it adds N becomes పోయెను pōyenu.

So the verb వుండుట 'to remain' makes in the Aorist వుండుదును, but in the past tense వుండితిని 'I remained.' Thus నిలుచుట 'to stand' వలుకుట 'to speak' నడుచుట 'to walk'; the aorists of these verbs are నిలుతును: వలుకుదును: నడుతును: and the other persons, singular and plural, proceed on the same principle. The past tenses are నిలిచితిని; వలికితిని; నడిచితిని.

Thus the same principle appears throughout; when a noun or its inflection ends in ఁ the dative is కి and the accusative is ని; otherwise the dative is కు and the accusative is ను.

The only two words excepted from this principle are నీవు thou and మీరు you, which make the dative in నీకు and మీకు. But these terminate in long, not short vowels. Thus they do not break the rule.

In the words noticed here the vowels I and U occur monotonously in the spoken dialect: in the poetical dialect this inconvenience is lessened by elision and contraction.

BOOK SECOND.

ON THE NOUN.

Ancient grammarians describe the nouns in three Declensions. There are two numbers; singular and plural. The Latin cases will be found to embrace all the shapes of the noun: and this arrangement is preferable to the native mode wherein Telugu grammarians have made fruitless efforts to mould the noun on the Sanscrit model.

In one respect the Sanscrit model is preferable: as discriminating the third case or Instrumental Ablative (By, with) from the Locative case (or 7th case) "In."

Accordingly the cases found in Telugu are the Nominative, Genitive, Dative, Accusative, Vocative, Instrumental and Locative.*

The Genitive case, if it differs from the nominative is often called the inflection: thus యింటి is the inflection of యిల్లు a house.

The Genitive often uses యొక్క "of." Thus ఆతనిపేరు and ఆతని యొక్క పేరు equally signify "his name."

The Genitive plural changes the లు LU of the Nom. plu. into ల LA. Thus N. Plu. తమ్ములు; G. తమ్ముల of the brothers.

The Dative, as already pointed out, adds కి to the inflection if it ends in ం or ట్రి; as N. వాడు he, G. వాని, his, D. వానికి to him.—N.

స్త్రీ a woman, D. స్త్రీకి to a woman. But if the inflection ends in any other syllable it takes కు. Thus NG. బిడ్డ a child. D. బిడ్డకు to a child. As regards some words the inflection ending in ు takes at pleasure న Na before కు in the Dative Singular. Thus NG. గుర్రము a horse. D. గుర్రముకు or గుర్రమునకు to a horse.

The Dative plural adds కు KU to the plu. inflection. Thus G. Plu. గుర్రముల. D. గుర్రములకు to the horses.

The accusative generally adds ని to words that end in ం or ట్రి; but ను to other words. Thus N. పిల్లి a cat. Accusative పిల్లిని. N. స్త్రీ a woman. Accusative, స్త్రీని. But the plural N. పిల్లలు cats, Accusative పిల్లలను. N. స్త్రీలు, Accus. స్త్రీలను.

Masculine nouns ending in ు DU UDU or డు, DU make the accusative singular by changing the termination into ని NI. Thus N. తమ్ముడు a brother A. తమ్ముని. N. అల్లుడు a son-in-law. A. అల్లుని. N. మగడు a husband. A. మగని. N. వైకడు a person. A. వైకని. N. విధాతృడు. A. విధాతృని. But Sanscrit masculines in ు DU drop at pleasure డు altogether: as N. గురుడు a teacher. A. గురు or గురుని.

* Sanscrit grammarians (from whom Telugu authors borrow their rules) call the nominative ప్రథమావిధం కి First case; the Accusative ద్వితీయావిధం కి Second case; the Instrumental తృతీయావిధం కి Third case; the Genitive and Dative are included in షష్ఠీవిధం కి the Sixth case; and the Locative is called సప్తమీవిధం కి the Seventh case. The Ablative is called either తృతీయ Instrumental or సప్తమీ Locative. Singular is called ఏకవచనము and plural బహువచనము.

The Accusative plu. either simply uses the inflection plural; or, adds న to it; as G. Plu. గుర్రముల. Acc. గుర్రములను *Horses*.

The Vocative generally uses either the Nom. Singular itself, or lengthens its final vowel, Thus, N. అక్క *a sister*. V. అక్క or అక్కా *O sister!* N. తండ్రి *a father*. V. తండ్రి or తండ్రి *O father!* But nouns ending in U change that vowel into ✓ ఱ, or — ఱ. Thus, N. తమ్ముడు *a brother*. V. తమ్ముడ or తమ్ముడా *O brother!* The Nominative plu. adds ఆర or ఆరా. Thus, N. Plu. అక్కలు *sisters*. V. అక్కలార or అక్కలారా *O sisters!* N. Plu. తండ్రులు *fathers*. V. తండ్రులార or తండ్రులారా *O fathers!* N. Plu. తమ్ములు. V. తమ్ములార or తమ్ములారా *O brothers!* Nouns derived from Sanscrit, as నృశుడు *a king*, may in poetry merely drop the affix డు. Thus ఓనృశు *O king*.

The instrumental case adds to the inflection the words చేత '*by*' or తో '*with*;' and the Locative case adds అందు or లో '*in*.' In the irregular nouns these cases are shaped in a peculiar mode without these affixes.

న Na, the sign of the Locative case, is sometimes used for the Instrumental in the singular number; thus from బల్లెము, *a spear*, బల్లేనపాడిచెను he stabbed him with the spear. కట్టె *a stick*, కట్టెనకాట్టెను he beat him with the stick.

Of, To, From, &c. are in English called prepositions because they precede the noun: but in Telugu they are postpositions or affixes because they follow the noun.

There are three లింగములు Genders: called శుల్లిలింగము Masculine, స్త్రీలింగము Feminine and సశులింగకలింగము Neuter.

FIRST DECLENSION.

The First Declension includes all those nouns that are masculine and end in Du; as తమ్ముడు *a younger brother*; మంచివాడు *a good man*; బల్లిదుడు *a hero*; అల్లుడు *a son-in-law*. మొగుడు *a husband*. ఒకడు *a person*. గండడు *a stout man*.

Many Sanscrit nouns [such are called Tatsama] are placed under this declension; Udu being added. Thus దేవుడు '*a god*.' బ్రాహ్మణుడు *Bramhanudu*, '*a Bramin*.' వర్తకుడు *vartacudu* '*a merchant*.' కుమారుడు *a son*.

The Inflection singular of the nouns of this Declension is formed by changing ప్రడు, or డు of the nominative singular into ని. Thus N. తమ్ముడు, G. తమ్ముని.

Singular.

N. తమ్ముడు or తమ్ముండు

G. తమ్ముని or తమ్ముడి
or తమ్మునియొక్క, తమ్ముడియొక్క

D. తమ్మునికి or తమ్ముడికి

A. తమ్ముని, తమ్ముడిని or తమ్ముణ్ని

V. తమ్ముడ or తమ్ముడా

I. తమ్మునిచేత or తమ్మునితో

L. తమ్మునిలో or తమ్మునియందు

*Plural.*N. తమ్ములు, తమ్ముండ్లు, తమ్ముల్ or
తమ్ముళ్లుG. తమ్ముల, తమ్ముండ్ల, తమ్ముళ్ల or
తమ్ములయొక్క భ్రాD. తమ్ములకు, తమ్ముండ్లకు or తమ్ము
ళ్లకుA. తమ్ముల, తమ్ములను, or తమ్ముండ్ల +
ను

V. తమ్ములార, or తమ్ములారా.

I. } are formed by affixes added
L. } to the Inflection.

వాడు He, a man, మంచివాడు a good man, plu. మంచివాండ్లు good people.

Singular.

N. మంచివాడు

G. మంచివాని, మంచివాడి

D. మంచివానికి, మంచివాడికి

A. మంచివాని, మంచివాడిని, మంచి
వాణ్ని

V. మంచివాడా

I. మంచివానిచేత or మంచివానితో

L. మంచివానిలో

Plural.

N. మంచివాండ్లు, మంచివారు

G. మంచివాండ్ల, మంచివారి

D. మంచివాండ్లకు, మంచివారికి

A. మంచివాండ్లను, మంచివారిని

V. మంచివాండ్లార or మంచివారా

I. మంచివాండ్లచేత, మంచివారిచేత
or మంచివాండ్లతో, మంచివారి
తో

L. మంచివాండ్లలో, మంచివారిలో

The noun అల్లుడు a son-in-law is declined in the same manner.

All Genitives singular and plural can at pleasure add యొక్క "OF" in all declensions.

Some masculines which end in ు have two modes of inflexion in the singular; by dropping డ, or by using ధ. Thus

N. బల్లిడు a hero	Plural బల్లిడులు
G. బల్లిడు or బల్లిడుని	The rest is regular
D. బల్లిడునికి or బల్లిడునకు	
A. బల్లిడుని or బల్లిడు	

ఒకడు One, a person. Plu. ఒకరు persons. It is declined thus,

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
N. తెకడు or తెకండు	N. తెకరు or తెకండు
G. తెకని or తెకడి	G. తెకరి
D. తెకనికి or తెకడికి	D. తెకరికి
A. తెకని or తెకన్ని	A. తెకరిని

Instrumentals and Locatives are formed by affixes added to the Inflection.

All words ending in UDU take నికి and నకు in the Dative singular. Thus, ఆల్లునికి and ఆల్లునకు to a son-in-law, బల్లిడునికి and బల్లిడునకు to a hero.

The nominative plural of this declension is formed by changing the final ు of the nominative singular into లు or ండు, ళ్లు, ండు and even రు; as తమ్ముడు, తమ్ములు; ఆల్లుడు, ఆల్లుండు or ఆల్లుళు; గండడు, గండండు; బాలుడు, బాలురు; కోలాహలుడు, కోలాహలురు; వాడు, వారు. In poetry the final vowel is sometimes dropt: thus తమ్ములు tammulu, may become తమ్ముల్ tammul. All the regular nouns make the inflec. plu. in ల L.A.

SECOND DECLENSION.

This contains neuter nouns of more than two syllables, ending in ఁ, ం and ఁ (āmu, āmu, ēmu) in the singular number. The Genitive of some nouns may be formed in తు. Many nouns use the nominative singular instead of any Inflection.

Example గుర్రము a horse.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
N. గుర్రము, గుర్రంబు గుర్రము	N. గుర్రములు, గుర్రాలు, గుర్రంబులు, or గుర్రములు

Singular.

- G. గుర్రపు, or గుర్రముయొక్క
 D. గుర్రమునకు, గుర్రమునకు, గుర్రమునకు, గుర్రానికి or గుర్రముకు
 A. గుర్రము + ను, or గుర్రాన్ని
 V. గుర్రమా, or ఓగుర్రం
 I. గుర్రముచేత or గుర్రముతో
 L. గుర్రమునందు, గుర్రమున, గుర్రాన or గుర్రములో

Plural.

- G. గుర్రముల, గుర్రముల, గుర్రముల, or గుర్రాల.
 D. గుర్రములకు, గుర్రములకు, గుర్రములకు, or గుర్రాలకు
 A. గుర్రముల + ను or గుర్రాల + ను
 V. గుర్రములారా or గుర్రాలారా
 I. గుర్రములచేత, గుర్రాలచేత or గుర్రములతో
 L. గుర్రములయందు or గుర్రాలయందు or గుర్రాలలో.

పెండ్లాము *a wife*, (vulgarly పెల్లము) is the only Feminine noun in this Declension.

Singular.

- N. పెండ్లాము
 G. పెండ్లాము or పెండ్లాముయొక్క
 D. పెండ్లాముకు or పెండ్లానికి
 A. పెండ్లామును or పెండ్లాన్ని
 V. పెండ్లామా
 I. పెండ్లాముచేత or పెండ్లాముతో
 L. పెండ్లామునందు, పెండ్లామందు or పెండ్లాములో

Plural.

- N. పెండ్లాలు (vulg. పెల్లాలు.)
 G. పెండ్లాల
 D. పెండ్లాలకు
 A. పెండ్లాలను
 V. పెండ్లాలారా
 I. పెండ్లాలచేత or పెండ్లాలతో
 L. పెండ్లాలయందు or పెండ్లాలలో

The verbal nouns or Infinitives ending in ADAMU are declined in the same manner.

Thus from పోవుట *to go*, పోవడము *going, departure*.

Singular.

- N. పోవడము or పోవడం
 G. పోవడముయొక్క
 D. పోవడమునకు or పోవడానకు or పోవడానికి

Plural.

- N. పోవడములు or పోవడాలు
 G. పోవడములయొక్క, or పోవడాలయొక్క.
 D. పోవడములకు or పోవడాలకు

Singular.

Plural.

- A. పోవడమును or పోవడాన్ని
I. పోవడముతో or పోవడముచేత
L. పోవడమున, పోవడాన, పోవడములో, పోవడమునందు.

- A. పోవడములను or పోవడాలను
I. పోవడములతో, పోవడాలతో or పోవడములచేత
L. పోవడములలో, పోవడాలలో, పోవడములయందు, or పోవడాలయందు.

The Sanscrit nouns which take the Telugu termination ✓ము are declined in the same manner. Thus రథము a chariot. ఆశ్వుము a horse. రత్నము a jewel.

Singular.

Plural.

- N. రథము, రథమ్మ, or రథంబు
G. రథముయొక్క
D. రథమునకు, or రథానికి
A. రథమును, or రథాన్ని
V. రథమా
I. రథముచేత or రథముతో
L. రథమున, రథాన, రథములో or రథమునందు

- N. రథములు, or రథాలు
G. రథముల, or రథాల
D. రథములకు, or రథాలకు
A. రథముల + ను, or రథాల + ను
V. రథములారా, or రథాలార
I. రథములచేత, రథాలచేత, రథములతో, రథాలతో
L. రథములలో, రథాలలో, రథములయందు, or రథాలయందు

In like manner are declined రాజ్యము, దేశము, గ్రంథము, వృక్షము, ముత్యము and many other words borrowed from Sanscrit.

Nouns in emu ; as మొండెము a corpse ; పాళెము a camp ; నాణెము fineness make the dative మొండెమునకు or మొండేనికి ; పాళెమునకు or పాళేనికి and the plural మొండెములు or మొండేలు ; పాళెములు, or పాళేలు, &c.*

* The second form exhibited above inserts ంబు as గుర్రంబు. This shape is only used in poetry, where the metre requires a syllable, otherwise short, to be made long : for gurramu being a dactyl, gurram-bu lengthens the second syllable. Even the last syllable of the genitive శ్రు can be changed into శ్రుం if the metre requires the change. Thus in the Vasu Charitra 2. 64. జవ్వనశ్రుంపెను కాక the fever of youth : elsewhere శుటికంశ్రుంగోడ a wall of crystal. In such instances grammarians look upon the genitive as an epithet. This will be explained in remarks on Druta words.

Words denoting inanimate things and ending in U, of this Declension, take న in the Locative case; either in the regular manner, by adding NA to the singular inflection, as, కాగితమున in the paper, ఆకాశమున in the sky, దేశమున in the country; or by changing the ము of the inflection into న and lengthening the preceding vowel: thus కాగితాన, ఆకాశాన, దేశాన.

The form *āniki*, as నురానికి for నురమునకు, (also ānni as నురాన్ని for నురమున in the accusative) are considered vulgar; and so is the ablative form దేశాన (in the country) from దేశం country; yet we meet with these expressions even in standard poems. Thus our English poets, even Pope and Milton, use expressions or forms which modern taste condemns.

Native tutors are apt to reject some good forms as vulgarities. (Thus దూరముకు instead of దూరమునకు. H. K. 5. 76.) Some indeed have urged me to omit such in this grammar. But whether the forms are right or wrong, we must learn them if we wish to understand and to be understood.

Sanscrit Neuter nouns, when they fall under this declension frequently use the Sanscrit shape of the Instrumental case. Thus న్యాయం *Justice* makes న్యాయేన *in justice, justly*. విరోధం *discrepancy*, makes విరోధేన *inimically, through spite* (See T. E. D. in రవము. కంఠర పేరితిట్టినాడు.) The proper and usual Telugu shapes would be విరోధముచేత, న్యాయముతో, కంఠరవమున but, the pure Sanscrit forms are often used; just as we often use the pure Latin forms *ex parte, ab initio, a fortiori*, &c.

Nouns of this declension make the nominative plural either by adding లు to the nominative singular; or by changing the final ము into లు and lengthening its penultimate syllable if it is not long. Thus N. Sing. నురము. Plu. నురములు or నురాలు. N. Sing. పెండ్లాము. Plu. పెండ్లాలు.

THIRD DECLENSION.

The third Declension includes all regular nouns that have no inflection in the Singular.* Also irregular nouns; which will afterwards be described.

* Those verbal nouns that end in ట as వ్రాయుట writing, can form the plural in వ్రాయుటలు, but this is not usual.

Thus అన్న *elder brother*, అక్క *elder sister*, బిడ్డ *a child*, తల్లి *mother*, తండ్రి *father*, use the Nominative form in the Genitive ; but the Genitive can at pleasure add the word యొక్క. Thus తండ్రియే or తండ్రియొక్క *the father's name*. కర్ర *wood*, కర్రవన్నె or కర్రయొక్క వన్నె *the colour of the wood*.

అన్న *An elder brother*,

Singular.	Plural.
N. అన్న	N. అన్నలు
G. అన్న or అన్నయొక్క	G. అన్నల or అన్నలయొక్క
D. అన్నకు	D. అన్నలకు
A. అన్నను	A. అన్నలను
V. అన్న	V. అన్నలారా
I. అన్నతో or అన్నచేత	I. అన్నలతో or అన్నలచేత
L. అన్నలో or అన్నయందు	L. అన్నలలో or అన్నలయందు

పులి a tiger,

Singular.	Plural.
N. పులి	N. పులులు
G. పులి or పులియొక్క	G. పులుల or పులులయొక్క
D. పులికి	D. పులులకు
A. పులిని	A. పులులను
V. పులి	V. పులులారా
I. పులిచేత or పులితో	I. } are formed (as in the
L. పులిలో or పులియందు	L. } singular) by affixes added to the inflection.

The cases are formed by adding the usual affixes to the Nominative or Inflection. In the plural the Locative case, లో, frequently is contracted ; thus శుండు sandu, 'interstice' శుండులలో sandula lō 'in the spaces' is written శుండుల్లో sandullō.

Some nouns of inanimate things of this Declension, ending in (✓, ౨, ౩) A, I, U, and E, use న N in the Locative singular : as గోడన "on the wall," నీడన "in the shade," పట్టిన "on high ground :"

చెవి *in the ear*, దారి *on the road* : ముక్కు *on the nose*, రొమ్ము *on the breast* : కట్టె *on the stick*.*

Nouns of this Declension make the plural by adding లు LU to the nominative singular. Nouns that end in I, form the plural in ULU ; those terminating in I in the two last syllables, also change these into U in the plural. The plural inflection may be formed by changing the final లు into ల.†

Nom. and Gen. Sing.		Nom. Plural.
దొర	a master	దొరలు
కళ్ళు	a frog	కళ్ళులు
దూడ	a calf	దూడలు
ఎముక	a bone	ఎముకలు
కొండ	a mountain	కొండలు
కలిమి	wealth	కలుములు
చెవి	the ear	చెవులు
గుడి	a temple	గుడులు or గుళ్ళు
ఆకు	a leaf	ఆకులు
గరిటె	a spoon	గరిటెలు

Also some nouns derived from Sanscrit as,

అటవి, అడవి	a forest	అటవులు, అడవులు
ఆది	the beginning	ఆదులు
గిరి	a hill	గిరులు
నది	a river	నదులు
మనిషి	a man	మనుషులు

Some few Telugu nouns add క at pleasure ; thus నిశ్చయ or నిశ్చయక fire. గొంతు or గొంతుక the throat. So పొలితి, పొలితుక, నెలర or నెలరుక వాల్గంటి or వాల్గంటుక, &c.‡

Sanscrit *feminines* ending in long A or I, as భాషా *bhāshā* “language,” లక్ష్మి *fortune* (not monosyllables,) shorten that letter, thus

* But the న added to words ending in I is vulgarly changed into రి ; thus, చెవిరి, దారిరి, ఆదిరి, &c. This is not considered right.

† కా The letter K ; బా the letter B, plurals కాలు, బాలు.

‡ Nannaya, Chap. 68.

భాష *bhāṣha*, లక్ష్మి *lakṣmi*. But if the next word be Sanscrit forming (*samāsa*) a compound, the broad A, or I', is generally retained. Thus భాషావర్ణాన description of a language.

స్త్రీ and శ్రీ being monosyllables do not drop the long vowel. They are declined thus;

స్త్రీ a woman,

Singular.

N. స్త్రీ
G. స్త్రీ or స్త్రీయైక్
D. స్త్రీకి
A. స్త్రీని
V. ఓస్త్రీ
I. స్త్రీచేత or స్త్రీతో
L. స్త్రీలలో or స్త్రీయందు

Plural.

N. స్త్రీలు
G. స్త్రీల or స్త్రీలయైక్
D. స్త్రీలకు
A. స్త్రీలను
V. స్త్రీలారా or ఓస్త్రీలు
I. స్త్రీలచేత or స్త్రీలతో
L. స్త్రీలలో or స్త్రీలయందు

The word శ్రీ also is declined like this by adding the usual affixes.*
మనిషి a man, derived from మనుష్యుడు (which is seldom used.)

Singular.

N. మనిషి
G. మనిషి or మనిషియైక్
D. మనిషికి
A. మనిషిని
V. ఓమనిషి
I. మనిషిచేత or మనిషితో
L. మనిషిలలో

Plural.

N. మనుషులు
G. మనుషుల
D. మనుషులకు
A. మనుషులను
V. మనుషులారా
I. మనుషులచేత or మనుషులతో
L. మనుషులలో

On Irregular Nouns; Class First.

All the irregular nouns are primitive Telugu words borrowed from no foreign source, and they proceed on principles peculiar to the language so remarkable that they alone furnish a sufficient proof that the language is entirely original.

* The two words *stri* and *sri* (or *shree*) are continually misused: each being written in lieu of the other.

Although considered as Irregular these nouns evidently form the cases on certain principles which I will endeavour to render apparent by classing together such as proceed on one mode.*

Some nouns which are regular in the singular, form an irregular plural.† Thus,

N. and G. Singular.	N. Plu.
చీటి a note, billet	చీట్లు
పాటు trouble	పాట్లు
పోటు a blow	పోట్లు
ఉట్టి a net	ఉట్లు
చెట్టు a tree	చెట్లు
బుడ్డి a bottle	బుడ్లు
గొడ్డు a beast	గొడ్లు
గుడ్డు an egg	గుడ్లు
కోడి a fowl	కోళ్లు
పొడి powder	పొళ్లు
పోడు a wild	పోళ్లు
కుడి a pint	కుళ్లు
బండి a carriage	బండ్లు
నెమలి a peacock	నెమళ్లు
మొసలి a crocodile	మొసళ్లు
ముసలి an old man	ముసళ్లు
తోలు leather, skin	తోళ్లు
పెండ్లి marriage	పెండ్లిండ్లు, or, పెండ్లింట్లు
మీను a fish	మీనులు, or, మాలు
వేసు a louse	వేలు
ఆవు a cow	ఆవులు or ఆలు

Second Class.

The Inflection singular of the following nouns is formed by changing the last syllable of the nominative singular into టి and the plural

* The rule given in the ancient grammars is that only such nouns as end in డ, ర, ల, న, take టి in the Inf.... See the Bhattiyam, Chap. 30.

† A few of these words assume a Regular plural form in poetry.

nominative into శ్లు or ంశ్లు. In poetry some of them use regular plural by adding లు to the nominative singular, but in ordinary business those forms are never used. The plural Infl. changes the Nom. LU into LA.

The Instrumental and Locative cases singular usually change the final ం of the Inflection into A. But these two cases are very generally laid aside, and instead of them the Inflection (Singular or Plural) is used, to which the signs చేర 'by,' తో 'with' and లో 'in' are added.

N. Sing.		Infl.	I.	L.	N. Plural.
చావిడి	a lodge	చావిటి		చావిట	చావిళ్లు
తాడు	a cord	తాటి	తాట	తాట	తాళ్లు
పెరడు	a yard	పెరటి			పెరళ్లు
వీడు	a city	వీటి		వీట	వీళ్లు
వీడు	waste land, common	వీటి		వీట	వీళ్లు
నాడు	a country, a day	నాటి			నాళ్లు
కూడు	food	కూటి			కూళ్లు
గూడు	a nest	గూటి		గూట	గూళ్లు
చవుడు	fuller's earth	చవుటి			చవుళ్లు
కోడు	the leg of a bed-stead	కోటి		కోట	కోళ్లు
కుడమర	the west	కుడమటి		కుడమట	కుడమరలు
సోరు	the mouth	సోటి	సోట	సోట	సోరులు, సోళ్లు
		or సోరి			
నుదురు	the forehead	నుదుటి		నుదుట	నుదుళ్లు
ఏరు	a river	ఏటి		ఏట	ఏరులు, ఏళ్లు
కొగిలి	an embrace	కొగిటి		కొగిట	కొగిళ్లు
చెక్కిలి	the cheek	చెక్కిటి		చెక్కిట	చెక్కిళ్లు
దోసిలి	a handful	దోసిటి		దోసిట	దోసిళ్లు
నాగలి	a plough	నాగటి	నాగట	నాగట	నాగళ్లు, నాగండ్లు

N. Sing.		Inf.	I.	L.	N. Plural.
ముంగలి	the court	ముంగటి		ముంగట	ముంగళ్లు
	yard				
రోకలి	a pestle	రోకటి	రోకట, రోకట	రోకట్లు	రోకట్లు or రోకండ్లు
లోలి	the interior	లోటి		లోట	లోట్లు or లోండ్లు
వాకిలి	a door	వాకిటి		వాకిట	వాకిట్లు or వాకిండ్లు
బైలు	the outside	బైటి		బైట	బైలులు, బైట్లు

Third Class.

Nouns noted below change the last syllable of the nominative singular into టి to form the singular inflection and ండులు, ంట్లు or ండ్లు to form the plural nominative. Some of these nouns also take లు in the regular manner to form the plural.

N. Sing.		G.	I.	L.	Plural N.
కన్ను	the eye	కంటి		కంట	కన్నులు or కండ్లు
మన్ను	sand	మంటి		మంట	మన్నులు
మిన్ను	the sky	మింటి		మింట	మిన్నులు
చన్ను	a female's breast	చంటి		చంట	చన్నులు or చండ్లు
విల్లు	a bow	వింటి	వింట	వింట	విల్లులు, విండ్లు, వింట్లు
ముల్లు	a thorn	ముంటి	ముంట		ముండ్లు or ముంట్లు
ఇల్లు	a house	ఇంటి		ఇంట	ఇండ్లు
శుల్లు	a tooth	శుంటి	శుంట	శుంట	శుండ్లు

Fourth Class.

The following use the nominative singular for the singular inflection : or change the nominative singular into టి. They make the plural nominative either regularly by adding లు to the Nom. Sing. or by changing the final syllable of the Nom. Sing. into ంట్లు or ండ్లు, Thus,

N.		Inf.	I.	L.	N. Plural.
చోటు	a place	చోటి		చోట	చోటులు, or చోట్లు

N.		Infl.	I.	L.	N. Plural.
జోడు	a pair, a pair of shoes	జోటి		none	జోళ్లు
పుండు	a boil	పుంటి		పుంట	పుండ్లు or పుంళ్లు
కుండు	a fruit	కుంటి		కుంట	కుండ్లు or కుంళ్లు
ఊరు	a village	ఊరి		ఊర	ఊళ్లు
గోరు	a nail	గోటి	గోట	గోట	గోరులు or గోళ్లు
నెత్తురు	blood	నెత్తుటి	నెత్తుట	none	నెత్తురులు
నీరు	water	నీటి		నీట	నీళ్లు
కున్నీరు	rose water	కున్నీటి		కున్నీట	no plural
మున్నీరు	the sea	మున్నీటి		మున్నీట	మున్నీరులు
వెన్నెల	moonlight	వెన్నెటి		వెన్నెట	వెన్నెలు
ఆకలి	hunger	ఆకటి		ఆకట	ఆకండ్లు, ఆకళ్లు
కొడవలి	a sickle	కొడవటి	కొడవంట	కొడవంట	కొడవండ్లు or కొడవంటి or, కొడవంళ్లు
ఎంగిలి	spittle	ఎంగిటి		ఎంగట	ఎంగిళ్లు or ఎంగిండ్లు
కుందిలి	a shed	కుందిటి		కుందిట	కుందిళ్లు
గొడ్డలి	an axe	గొడ్డటి	గొడ్డట	గొడ్డట	గొడ్డండ్లు, గొడ్డంళ్లు
పొంగలి	pudding	పొంగటి			పొంగిళ్లు
గుద్దలి	pick-axe	గుద్దటి			గుద్దలులు, గుద్దండ్లు
కుంచేలు	a hare	కుంచేటి			కుంచేళ్లు or కుంచేలులు
మొదలు	the beginning	మొదటి		మొదట	మొదళ్లు
రోలు	a mortar	రోటి		రోట	రోళ్లు
తాచేలు	a tortoise	తాచేటి			తాచేళ్లు
ఒళ్లు	the body	పుంటి		ఒంట	ఒళ్లులు

Some neuter numerals are declined in the same manner. Thus N. నూరు a hundred; G. నూటి; D. నూటికి; A. నూటిని; L. నూట or నూటియందు; Plu. నూరులు, నూర్లు; N. రెండు two; G. రెంటి; D. రెంటికి; A. రెంటిని; L. రెంట్లో or రెంట or రెండింట; Plu. రెండ్లు;

N. మూడు three ; G. మూటి ; D. మూటికి ; A. మూటిని ; L. మూడింట
or మూట ; Plu. మూళ్లు. NG. యెనిమిది eight ; D. యెనిమిదికి ; A.
యెనిమిదింటిని ; L. యెనిమిదింట ; Plu. యెనుముదలు.

The use of the *local* and plural forms of numerals is shewn in the
Syntax. Thus three *threes* is nine : three *eights* are twenty-four, &c.

Some masculine and feminine numerals are declined in the same
manner. Thus ఇద్దరు two persons ; G. ఇద్దరి ; D. యిద్దరికి ; A. ఇద్ద
రిని. Also ముగ్గురు three persons ; G. ముగ్గురి ; D. ముగ్గురికి ; A. ము
గ్గురిని. The word నలుగురు is four persons ; G. నలుగురి ; D. నలుగురికి ;
A. నలుగురిని.*

Fifth Class.

Some nouns change the last syllable of the nominative singular
into ఱ్రి to form the singular inflection and into తులు to form the no-
minative plural. Nouns in య్వి preceded by a short vowel lengthen
that vowel to form the inflection singular and the nominative plural.
Thus,

N. Sing.		G.	I.	L.	N. Plu.
వాయి	edge	వారి	none	వార	వాతులు
రాయి	a stone	రారి	రాత	రాత	రాళ్లు or రాలు
చెయ్యి	the hand	చేరి	చేత	చేత	చేతులు
నెయ్యి	ghee	నేరి	నేత	none	నేతులు
నూయ్యి	a well	నూరి	none	నూత	నూతులు
గొయ్యి	a pit	గోరి		గోత	గోతులు

Sixth Class.

The following nouns form the inflection singular by changing the
final vowel U of the nominative singular into ఱ్రి I. Nominative plu.
change the final vowel of the nominative singular into లు, ళ్లు or ండ్లు.
Some, however, make the inflection singular irregularly.

N. Sing.		Inflec.	L.	N. Plu.
చేను	a field	చేరి	చేరిలో	చేనులు or చేలు
గూను	a hump-back	గూరి		గూనులు

* In poetry there occur other spellings; the letter G being changed into V.
Thus యిరువురు two, ముల్గురు three, నలువురు four.

N. Sing.		Inflec.	L.	N. Plu.
మాను	a tree	మాని	మాన	మానులు or మాకులు
కొలను	a tank	కొలని		కొలనులు, or కొలకులు
మేను	the body	మేని	మేన	మేనులు
ఊరు	a village	ఊరి	ఊర	ఊరులు or ఊళ్లు
కూతురు	a daughter	కూతురి		కూతురులు or కూతుండ్లు
పేరు	a name	పేరిటి	పేరిట or పేర	పేరులు or పేళ్లు
నూలు	thread	నూలి		none
పాలు	a share	పాలి or పాలిటి	పాలిట	పాళ్లు

Seventh Class.

Words ending in రు form the inflec. singular in రి. The Nom. plu. either adds లు to the Nom. Sing. or changes the last syllable of the Nom. Sing. into డ్లు; thus N. సొర్రు a sowing machine; G. సొరి; N. Plu. సొరులు or సొర్లు. N. కర్ర a plough share; G. కరి; N. Plu. కర్రలు or కర్లు. N. అర్ర the neck; G. అరి; N. Plu. అర్రలు or అర్లు &c.

Eighth Class.

Some nouns form the inflection singular in లి and the nominative plu. in ళ్లు, ండ్లు, or ండ్రు.

N. Sing.		G.	I.	L.	N. Plu.
కాలు	the leg	కాలి	కాల	కాల	కాళ్లు
వేలు	the finger	వేలి	వేల	వేల	వేళ్లు
ఆలు	a wife	ఆలి	none	none	ఆండ్లు or ఆండ్రు
మనమరా	a grand daughter	మనమరాలి			మనమరాండ్లు or మనమరాండ్రు
కోడలు	a daughter in-law	కోడలి			కోడండ్లు or కోడండ్రు
మరదలు	a cousin	మరదలి			మరదండ్లు or మరదండ్రు

N. Sing.		G.	I.	L.	N. Plu.
చెల్లెలు	a sister	చెల్లెలి			చెల్లెండ్లు or చెల్లెండు
					ద్రు
ప్రాళు	a town	ప్రాళి		ప్రాళల	ప్రాళ్లు

The word కేలు *the hand* makes the G. in కేలి, but it has no plural.

Sometimes the same plural is used for two or more different nouns: thus

*Singular.**Plural.*

నాడు	a day	}	నాళ్లు	days, lands, nerves
నాడు	a country			
నాడి	a nerve			
నేరు	a name	}	వేళ్లు	names, splinters
వేడు	a splinter			
వేరు	a root	}	వేళ్లు	roots, fingers
వేలు	a finger			
కన్ను	the eye	}	కండ్లు	eyes, stones
కల్లు	a stone			
కోడి	a fowl	}	కోళ్లు	fowls, legs, streams
కోడు	a leg or post			
కోడు	a rivulet			
పండు	a fruit	}	పండ్లు	fruits, teeth
పల్లు	a tooth			

Foreign Words.

Both in speaking and writing, the Telugus generally retain many foreign words untranslated. The words Doctor, Captain, General; coat, ice, glass, wine, beer, brandy, cup, saucer, bottle, court, book, receipt, pen, ink, bureau, &c., and perhaps a hundred Hindustani expressions in daily use as Kharch కరుచు *expence, outlay*, zu-

NOTE.—A grammar of this language written in Telugu and printed in 1835 is arranged somewhat in the method preferred by the English. But besides much that is omitted it gives some false statements. Regarding many of the words described in this page, it exhibits regular as well as *irregular* plurals. But those regular plurals are fictitious.

gur, razi, sandook, chácu, peṭāra, jild, jawān, roz, naucar, munshi, nakd నాకడు, &c. This dialect cannot as yet be set aside : because there are no native expressions which precisely convey the same ideas. Take an instance. The word gazu గాజు does indeed mean glass : but in Telugu conveys the idea of glass bracelets ; గాజు గిన్నె 'a cup' denotes a *metal* cup. There is no word to denote a glass. In like manner the word book, if translated గ్రంథము or పుస్తకము would convey the idea of a book written on palm leaves. Thus to bind a book is బుక్కు బైండు చేయడం or బిట్టకట్టడం because there is no intelligible and convenient word for binding. It is not easy to speak or write Telugu without using foreign words : but good taste requires us to use them in moderation.

These foreign nouns whether Hindustani, English or neuters of Sanscrit origin, have no inflection, nor Locative or Instrumental forms in the singular : in the plural a few have inflections. All these use affixes.

Thus నౌకరు naucar *a servant* నౌకరి naukari, *service*, పేజా *a table*, లైను lainu (the English word *line*) కవుచి *a couch*. పేనా *a pen*. యింకి ink. ఆఫీసు office. వైను wine. డాక్టరు doctor. లాయరు lawyer. గార్డ్యన్ *a guardian*.

Singular.

- N. నౌకరు
G. నౌకరుయొక్క
D. నౌకరుకు
A. నౌకరును
I. నౌకరుచేత
L. నౌకరులలో

Plural.

- N. నౌకరులు or నౌకర్లు
G. నౌకరుల or నౌకర్ల
D. నౌకరులకు
A. నౌకరులను
I. నౌకరులచేత
L. నౌకరులలో

Words ending in LU as Vakeel వకీలు, Amul అములు, &c. are included in the same rule thus,

Sing.

- N. వకీలు *a minister*
G. వకీలుయొక్క *of a &c.*
D. వకీలుకు *to a minister*
A. వకీలును
So Colonel, General, &c. కనకల్, జనల్ &c.

Plu.

- వకీళ్లు *ministers*
వకీళ్ల
వకీళ్లకు
వకీళ్లను

So Colonel, General, &c. కనకల్, జనల్ &c.

It may be worth while to remark that house-hold servants at Madras talk a broken English with fluency; but the learner will find it profitable to employ only those domesticks who will speak to him in the language he is studying: such are always to be had. Our initiatory native instructors also speak English, but we should as soon as possible lay aside such aid and employ a teacher who speaks Telugu alone.

ON PRONOUNS.

The pronouns may be divided into two kinds, viz. the personal and the adjective pronouns. There are no Relative pronouns.

Personal pronouns have two numbers like those of substantive nouns, and three persons in each number, as నేను *I*, నీవు *thou*, వాడు *he*. Plu. మేము *we*, మీరు *you*, వారు *they*.

The Gender of the 1st and 2d person is always clear. But the 3d person calls for distinction. Thus Mas. వాడు *he*, Fem. and Neut. అది *she, it*, and Plu. Mas. and Fem. వారు *those persons*. Neut. అవి *those things*.

The pronouns have all the cases of nouns except the Vocative, which, however, is used in compound words, as తోటవాడా *O Gardener!* గొల్లదానా *O milk maid* &c.

On The First Person.

The first person (*I, myself*) has two modes of forming the plural, viz. మేము *we* and మనము *thou and I, or you and we, or thou and we*; for this includes the person addressed.

Singular.

N. నేను * *I*

G. నా, నాయొక్క, నాడు *my*

D. నాకు *to me*

A. నన్ను, నను *me*

Plural.

N. మేము *we*

G. మా, మాయొక్క, మాడు *our*

D. మాకు *to us*

A. మమ్ము, మమ్మున, మము, మమ్ముల
or మమ్ములను *us*.

* In poetry నేను is sometimes changed into ఏను enu or ఏ E'; and మేము is changed into ఏము; and నీవు into ఈవు.

Singular.

Plural.

I. నాచేత, నాతో by me, with me I. మాచేత, మాతో by us, with us

L. నాలో, నాయందు in me L. మాలో, మాయందు in us

The other form which may be called the dual, runs thus,

N. మనము *Thou and I ; you and we.*

G. మన, మనయొక్క, మనదు *Thine and mine ; Our and your.*

D. మనకు *To me and thee ; to you and us.*

A. మనమున, మనల, మనముల *Us and thee ; us and you.*

The Instrumental and Locative are compounded as మనచేత by us, మనయందు in us.

On the Second Person.

Sing.

Plu.

N. నీవు *thou*

N. మీరు, మీరలు *you*

G. నీ, నీయొక్క, నీదు *thy, thine*

G. మీ, మీయొక్క, మీదు *your*

D. నీకు *to thee*

D. మీకు *to you*

A. నీను, నీన్ను *thee*

A. మీము, మీమ్ము, మీమ్ముల, మీమ్మున *you*

I. నీచేత, నీతో by thee, with thee

I. మీచేత, మీతో by you, with you

L. నీలో, నీయందు in thee

L. మీలో, మీయందు in you

This word నీవు forms the Dative singular and plural in నీకు and మీకు in opposition to the general rules of the Dative case of the nouns: which would require the termination to be not కు but కి.

The peculiar politeness observed in the use of the pronouns among the Hindus requires caution. In speaking to equals or inferiors with some esteem, it is not proper to make use of the pronouns నీవు *thou* ; but మీరు *you* is used. And so when a person of authority speaks concerning himself మేము *we* is used instead of నేను *I*. A Telugu when speaking to his master, uses the phrase తమరు *your honor* : or దేవరవారు, యేలినవారు &c.

Pronouns of the Third Person.

వాడు and అరడు (each meaning *He*) are nouns of the 1st declension.

Masc. Singular.

N. వాడు <i>he, that man</i>	ఏడు <i>he, this man</i>
G. వాని, వాడి <i>his</i>	నీని, నీడి
D. వానికి, వాడికి <i>to him</i>	నీనికి, నీడికి
A. వాని, వాణ్ని <i>him</i>	నీని, నీణ్ని
I. వానిచేత, వాడిచేత, వానితో <i>by</i> <i>him</i>	నీనిచేత, నీడిచేత, నీనితో
L. వానిలో, వాడిలో <i>in him</i>	నీనిలో, నీడిలో

Plural.

Masc. and Fem.

Masc. and Fem.

N. వారు, వారలు, వాఱు, వాండ్లు, వాండ్లు	వీరు, వీరలు, వీర్లు, వీండ్లు, వీండ్లు
G. వారి, వారల, వాండ్ల, వాండ్ల	వీరి, వీరల, వీండ్ల, వీండ్ల.
D. వారికి, వారలకు, వాఱ్లకు, వాండ్లకు	వీరికి, వీరలకు, వీర్లకు, వీండ్లకు, వీండ్లకు
A. వారిని, వారలను, వాండ్లను	వీరిని, వీరలను, వీండ్లను, వీండ్లను.
I. వారిచేత, వారితో	వీరిచేత, వీరితో
L. వారిలో, వాఱ్లలో	వీరిలో, వీర్లలో.

Interrogatives.

Masc. Sing.

Masc. and Fem. Plural.

N. ఎవడు, ఎవ్వడు* <i>who, which man ?</i>	ఎవరు, ఎవండ్లు, ఎవ్వరు <i>which men</i>
G. ఎవని, ఎవడి <i>whose, which man's</i>	ఎవరి, ఎవండ్ల
D. ఎవనికి, ఎవడికి <i>to whom</i>	ఎవరికి, ఎవండ్లకు
A. ఎవని, ఎవణ్ని <i>whom</i>	ఎవరిని, ఎవండ్లను
I. ఎవనిచేత, ఎవనితో <i>by whom, with whom</i>	ఎవరిచేత, ఎవండ్లతో
L. ఎవనిలో, ఎవడిలో <i>in whom</i>	ఎవరిలో, ఎవండ్లలో

* When the long initial vowel is shortened the next consonant is doubled, as here shewn. From వాడు *he*, is formed ఏవాడు *what man*, by contraction ఎవ్వడు *who?* So in the feminine ఏది *edi* becomes ఎద్ది *eddi*.

వాడు *He, that man*, **వీడు** *this man*, are used only of inferiors ; but when we speak of any man with respect **అతడు** and **అతఁడు** or **ఇతడు** or **ఇతఁడు*** are the proper words to be used, and when much respect is shewn the word **ఆయన** is used : when still more respect is to be shewn, plurals are used, as **వారు** *they* for **వాడు** *he*.

అతడు, **అతఁడు** and **ఇతడు**, **ఇతఁడు** are also thus declined.

The words **ఆయన** *his honour, his reverence, that gentleman*, and **ఈయన** or **ఇయ్యన** are declined thus,

Masc. Sing.		Interrogative.
N. ఆయన	ఈయన	ఏయన <i>who?</i>
G. ఆయనయొక్క	ఈయనయొక్క	ఏయనయొక్క
D. ఆయనకు	ఈయనకు	ఏయనకు
A. ఆయనను	ఈయనను	ఏయనను
I. ఆయనచేత, or తో	ఈయనచేత or తో	ఏయనచేత or తో
L. ఆయనలో	ఈయనలో	ఏయనలో

These words have no plural, but borrow from **వాడు** and **వీడు** *he, that man and this man* ; and from **ఎవడు** *who*.

Feminine and Neuter Singular.

N. ఆది <i>she, it, that</i>	ఇది, <i>this woman, it, this thing,</i>
G. దాని, దానియొక్క	దీని, దీనియొక్క
D. దానికి	దీనికి
A. దాని, దాన్ని	దీని, దీన్ని
I. దానిచేత, దానితో, దాన	దీనిచేత, దీనితో, దీన
L. దానిలో, (దాంట్లో)	దీనిలో, (దీంట్లో)

Observe, that **దాంట్లో** and **దీంట్లో** are disapproved as vulgar. They are therefore included in brackets.

The feminine plural of **ఆది** *she, that woman* and **ఇది** *this woman* is the same as the masculine plural of **వాడు** *he, that man*, and **వీడు** *this man*. Thus **వారు**, **వారలు** *they, those women*, **వీరు**, **వీరలు** *these women* &c. But the neuter plural of **ఆది** *it, that thing* and **ఇది** *this thing* runs thus,

Neuter Plural.

N. ఆది <i>they, those things</i>	ఇవి <i>they, these things</i>
G. వాటి, వాటియొక్క or, వాని	వీటి, వీటియొక్క, వీట్లు, or వీరి

* In poetry **అతడు** and **ఇతడు** are sometimes spelt with a long initial as **అతఁడు**, **ఈతఁడు** or **అతండు**, **ఇతండు**.

Neuter Plural.

- D. వాటికి, వాట్లకు, or వానికి వీటికి, వీట్లకు, or వీనికి
 A. వాటిని, వాట్లను, or వాని వీటిని, వీట్లను, or వీని
 I. వాటిచేత, వాట్లచేత, వాటితో, వీటిచేత, వీట్లచేత, వీటితో, or వీనితో
 or వానితో
 L. వాటిలో, వాట్లలో, or వాని వీటిలో, వీట్లలో, or వీనియందు
 యందు

Interrogatives.

Fem. and Neu. Sing.

Neuter Plural.

- N. ఏది, ఎది, ఎద్ది* *which woman*, ఏవి, ఎవి, ఎవ్వి *which* ?
which ?
 G. దేని, దేనియొక్క, ఏదాని, ఏదాని వేటి, వేటియొక్క, వేని
 D. దేనికి, ఏదానికి వేటికి, వేనికి
 A. దేని, దేన్ని వేటిని, వేని
 I. దేనిచేత, దేనితో వేటిచేత, వేటితో, వేనితో
 L. దేనిలో, (దేనిలో,) ఏదానిలో వేటిలో, (వేటిలో,) వేనియందు

In the feminine singular the word ఎవతె is generally used for ఎది *which woman* ?

The feminine plural interrogative of ఎది is the same as the masculine plural interrogative of ఎవడు *which man*? Thus, Sing. ఎది *which woman* ? Plu. ఎవరు, ఎవండ్లు *which women* ? &c.

ఆపె, ఆవిడ *That woman* or ఈపె, ఈవిడ *this woman* and ఆమె, or ఈమె *that lady, this lady*.

The word తా, or తాను *self*, is translated *He, She, It*.

Sing.

Plu.

N. తా, తాను	N. తాము, తమరు, తారు
G. తన, తనయొక్క, తనకు	G. తమ, తమయొక్క, (తమరి)
D. తనకు	D. తమకు, (తమరికి)
A. తన్ను, తను	A. తమ్ము, తము, తమ్మున, (తమరిని)
I. తనచేత, తనతో	I. తమచేత, తమతో
L. తనలో, తనయందు	L. తమలో, తమయందు.

* Some words peculiar to poetry are needless in the Grammar, and will be found in the Dictionary : such are ఎయ్యది for ఏది.

The plural is used for *your honor*, a respectful mode of address. Thus రమయినికి *to your honor's house*.

From these pronouns are formed many compound nouns, which are declined in the same manner, by adding (to adjectives) వాడు for the masc. and అది or ఆపె, ఆవిడె and ఆమె for the fem. and అది for the neuter. Thus masc. sing. కుమ్మరవాడు *a potter*. పెద్దవాడు *an old man*. చిన్నవాడు *a child*. Plu. కుమ్మరవాండ్లు;—పెద్దవాండ్లు, చిన్నవాండ్లు. Fem. sing. ముసలిది, ముసలాపె, or ముసలావిడె or ముసలామె *an old woman*. చిన్నది *a child, a girl*. plu. ముసలివాండ్లు or ముసలివారు *old women*. చిన్నవాండ్లు *children*. Neu. పెద్దది *the large one*. plu. పెద్దవి *the large ones*.

These compound words form the vocative by changing the final vowel U into A' if they end in డు for the masc. or by adding —నా if they end in ది for the fem. Thus Nom. గొల్లవాడు *a cowherd*. Voc. గొల్లవాడా *O cowherd!* Nom. చిన్నది *a girl*. Voc. చిన్నదానా *O maid!* &c.

ది (From అది *it*) and వి (from అవి *those things*) are also added to the infl. sing. and plu. of all the pronouns, to denote *possession or connection*: and are declined like అది. Thus నాది or నాయది *mine*. నీది or నీయది *thine*. వాడిది *his*. మాది or మనది *ours*. మీది *yours*. వారిది *theirs*; and so నావి *my things*. నీవి *thy things*. D. నాదానికి *to mine*. నావాటికి *To mine* (Latiné *ad mea*.) A. నాదాన్ని *mine*. L. నాదానిలో, (or నాదాంట్లో) *in mine*. మాదానికి *to ours*, &c. They are also added to the interrogatives: thus, యెవడిది *whose (is) it?* యెవరిది *whose (are) these things?* దేనిది *to which (does) it (belong)?* దేనివి *to which do they belong?* &c. The masc. and fem. plurals are మావారు *my people*. మీవారు *your people*. వీండ్లు *whose people are these?* *whose kinsmen are they?*

The pronoun ఏమి is defective, and is used only in the nominative, genitive and dative: Thus N. ఏమి *what?* G. ఏమిటి, ఏటి *of what?* D. ఏమిటికి, ఏటికి *for what?*

అందు (adverb) *There*, is declined as a defective Pronoun; thus;

D. అందుకు, or, అందులకు, thereto.

Ins. అందుచేత or అందువల్ల thereby.

L. అందులో therein.

In the same manner ఇండు *here* is declined.

D. ఇందుకు hereto.

Ins. ఇందుచేత or ఇందువల్ల hereby.

L. ఇందులో herein.

And also ఎండు, *where*: thus.

D. ఎందుకు wherefore?

Ins. ఎందుచేత or ఎందువల్ల whereby.

Loc. ఎందులో wherein?

See also in page 79.

ADJECTIVE PRONOUNS.

Adjective pronouns have no singular; and are thus declined.

Masculine and Feminine.

N. ఇందరు <i>so many persons</i>	అందరు <i>all persons</i>	ఎందరు <i>how many persons?</i>	కొందరు <i>a few persons.</i>
G. ఇందరి, or ఇందరి మొక్క	అందరి	ఎందరి	కొందరి
D. ఇందరికి	అందరికి	ఎందరికి	కొందరికి
A. ఇందరిని	అందరిని	ఎందరిని	కొందరిని
I. ఇందరిచేత, ఇందరితో	అందరిచేత, or అందరితో	ఎందరిచేత, or ఎందరితో	కొందరిచేత, or కొందరితో
L. ఇందరిలో	అందరిలో	ఎందరిలో	కొందరిలో

Neuter.

N. ఇన్ని <i>so many</i>	అన్ని <i>all</i>	ఎన్ని <i>how many?</i>	కొన్ని <i>a few</i>
-------------------------	------------------	------------------------	---------------------

Neuter.

G. ఇన్నిటి or ఇన్నిటి	అన్నిటి	ఎన్నిటి	కొన్నిటి
యొక్క			
D. ఇన్నిటికి	అన్నిటికి	ఎన్నిటికి	కొన్నిటికి
A. ఇన్నిటిని	అన్నిటిని	ఎన్నిటిని	కొన్నిటిని
I. ఇన్నిటిచేత	అన్నిటిచేత	ఎన్నిటిచేత	కొన్నిటిచేత
or తో	or తో	or తో	or తో
L. ఇన్నిటిలో	అన్నిటిలో	ఎన్నిటిలో	కొన్నిటిలో

The word అంత being *All*, or *so much* the following words are connected.

Neuter Plural.

Sing. Neuter	అంత	All, so much as that	అన్ని	so many, all,
	ఇంత	All, so much as this	ఇన్ని	so many, all,
	ఎంత	how much ?	ఎన్ని	how many ?
	కొంత	some	కొన్ని	some

Herein the sing. denotes quantity ; but the plural denotes number. Thus ఎంతబియ్యము how much rice ? కొన్నిపేకలు some goats.

Masc. Fem.	అంతమంది	or	అందరు	all those (people)
	ఇంతమంది		ఇందరు	so many, these
	ఎంతమంది	or	ఎందరు	how many ?
	కొంతమంది		కొందరు	some

This sometimes takes a plural form, as అంతలు, ఇంతలు.

The initial letters ఆ A' and ఈ I' (which might be called articles) and their interrogative ఏ E' are prefixed to many words, meaning *that*, *this* and *which*. Thus ఆచెట్టు *that tree*, ఆచెట్లు *those trees*. ఈచెట్టు *this tree*. ఏచెట్టు *which tree* ? But when they precede the nouns, they are sometimes changed into short vowels doubling the following consonants. Thus ఆకాలము or అకాలము *that time* &c. Several other words originate from the same principle. Thus వాడు *that man*. వీడు *this man*. ఎవడు *which man* ? &c.

Also అక్కడ *there*, ఇక్కడ *here*. ఎక్కడ *where* ?

అటువంటి *Such as that*. ఇటువంటి *such as this* (talis) ఎటువంటి *what sort ?* (qualis.)

So అన్ని, ఇన్ని *So many*

ఎన్ని *How many.*

అంత, ఇంత *So much*

ఎంత *How much &c.*

Instead of the initial vowels A, I, E, the syllables YA, YI, YE are perpetually written. Thus అక్కడ, ఇక్కడ, ఎక్కడ *there, here, where*, are written యక్కడ, యిక్కడ, యెక్కడ. This mode of spelling is not inconvenient. But by an error in which all persist (and the same appears in copies of poems) the letter Ye (denoting *which*) is almost always written య Ya meaning *that*. Thus యెంత *how much ?* becomes యంత *thus much*. A little practice will enable us to recollect this perversion; which otherwise may sometimes create a doubt. We merely have to recollect that instead of *ye* it is customary, though wrong, to write *ya*.

DEFECTIVE NOUNS.

Some nouns have no singular nominative; and are placed in the plural form in the Dictionary. Thus, పాలు, 'milk.' Many names of particular kinds of grain are thus defective. Thus పెసలు, ఆళ్లు, సోళ్లు, రాగులు.

The word నీళ్లు *water* is used in the plural: unless in poems, which at pleasure use the singular నీరు, as is already explained. Thus కొన్ని నీళ్లు *a little water*: literally *a few waters*.

Irregular Defective Nouns and Adverbial Declension.

Some adverbs and other parts of speech are capable of declension as defective nouns of the third declension. Thus పైన *above*, క్రింద *beneath*, లో *within* are properly mere adverbs; and though they have no nominative they have a genitive, and sometimes other cases. But it will be perceived that in translation these cases become other parts of speech.

Thus *మాచ* is *above*; but the infl. is *మీది* *of above*; *upper* or *next*: and the Dative *మీదికి* *to up*, can only be translated *upwards*. Hence we may form a nominative by adding various words to the infl. as *మీదిది* that which is next, or above.

కింద, *కిందగా* adv. *Beneath*. G. *కింది* adj. *last, underneath*. D. *కిందికి* adv. *downwards, down*. Hence *కిందిది* nom. *what is beneath*.

When these two adverbs are united into a phrase, a plural is used thus *కిందుమీదులు* *up and down*.

ముందు, *ముందర*, or *ముందుగా* adv. *In front*. G. *ముందటి*, *ముందరి* adj. *fore, fronting*. D. *ముందరికి*, *ముందటికి* adv. *forwards*. Hence *ముందటిది* *that which is in front*.

పెనక, *పెనకను* or *పెనకగా* adv. *Behind*. G. *పెనకటి* adj. *hinder, back*. D. *పెనకటికి*, *పెనకకు* adv. *backwards*.

When these are united (with the plural affix) *పెనకముందులు* or *ముందుపెనకలు* means *fore and aft, backwards and forwards*.

The two words *before* and *after* frequently change their meanings: thus *అతని పెనకటివాండ్లు* Those *after* him may also denote his predecessors.

కడాదట adv. *At last*. G. *కడాదటి* adj. *last*.

తొల్ల adv. *At first*. G. *తొల్టి*, *తొంటి*, *తొల్లిటి*, *తొంట్లింటి*, *తొల్లి*. adj. *first, earliest*. Hence *తొల్టిది* or *తొల్లిటిది* is the nominative.

అవతల, *ఆవల*, *అవ్వల* adv. *Thither, beyond*. G. *అవతలి*, *ఆవలి*, *అవ్వలి* adj. *Farther*. D. *అవతలికి*, *ఆవలికి*, *అవ్వలికి* adv. *off*.

ఇవతల, *ఈవల*, *ఇవ్వల* adv. *Hither*. G. *ఇవతలి*, *ఈవలి*, *ఇవ్వలి* adj. *nearer*. D. *ఇవతలికి*, *ఇవ్వలికి* adv. *This way*.

లోగడ adv. *Formerly*. G. *లోగడి* adj. *former*.

మీదట adv. *Afterwards*. G. *మీదటి* adj. *next*. Hence is derived *ఆమీదటిది* The next one.

దగ్గర or *దగ్గర* or *వద్ద* adv. *Near, by*, G. *దగ్గరి* or *వద్ది* adj. *which is near, adjoining, neighbouring*. D. *దగ్గరికి* or *వద్దికి* adv. *To, up to, close to*.

దూర adv. *Afar*. G. (the same) *దూర* adj. *distant*. *దూర* Loc. at a distance.

లో, లోనుల or లోనా adv. *In, inside, within.* G. లోని, లోనుల, లోనుటి adj. *inner.* D. లోనికి, లోనకి, లోనులకి, adv. *inwards, in.*

బయట adv. (Loc. case) *outside.* G. బయటి adj. *Exterior, outer.* D. బయటికి adv. *out, outwards.*

దాకుల adv. *On the left hand.* G. దాకులి adj. *that which is on the left hand.* D. దాకులికి adv. *towards the left hand.*

వలకుల adv. *On the right hand.* G. వలకులి adj. D. వలకులికి.

వెలకుల adv. *Outwards,* G. వెలకులి, వెలకుటి adj. *outer.* D. వెలకులికి, వెలకుటికి *outwards.*

అంతట adv. *Afterwards.* G. అంతటి adj. *such.* అంతటికి *on the whole.*

ఇంతట adv. *Hereafter, henceforwards.* G. ఇంతటి adj. *such.* D. ఇంతటికి hereafter, after all.

నిన్న adv. *Yesterday.* G. నిన్నటి as నిన్నటికని *yesterday's work.* D. నిన్నటికి *up to yesterday.* L. నిన్నట్లో *within yesterday.*

మొన్న adv. *The day before yesterday.* G. మొన్నటి *Of that day :* thus మొన్నటికాము the letter that came the day before yesterday. D. మొన్నటికి until the day before yesterday.

ఎల్లుండి adv. *The day after to-morrow.* G. ఎల్లుండి Thus ఎల్లుండికని the work to be done the day after to-morrow. D. ఎల్లుండికి adv. the day after to-morrow L. మెల్లుంటు ; as రేవటమెల్లుంటు to-morrow or day after to-morrow.

అక్కడ adv. *There.* G. అక్కడి adj. *of that place, or country* D. అక్కడికి *to that place, thither, thereto.*

ఇక్కడ adv. *Here.* G. ఇక్కడి adj. *of this place.* D. ఇక్కడికి *to this place, hither.*

ఎక్కడ adv. *Where?* G. ఎక్కడి adj. *of what place?* D. ఎక్కడికి *to what place, whither?*

అన్నిట *In every thing.* G. అన్నిటి *universal.* D. అన్నిటికి *on the whole.*

In like manner అచ్చట *there,* ఇచ్చట *here,* ఎచ్చట *where,* make the genitives thus అచ్చటి *of that place,* ఇచ్చటి *of this place,* ఎచ్చటి

of what place? D. అచ్చటికి, ఇచ్చటికి, ఎచ్చటికి to that place, to this place, to which place.

A few adverbs have nominative forms, Thus నేడు *this day*. G. నేటి *of this day, present*. నేటివాడు the man of to-day, the present man. D. నేటికి *to-day*.

అప్పుడు *Then*, ఇప్పుడు *now*, ఎప్పుడు *when?* These form the G. అప్పుటి, ఇప్పుటి, ఎప్పుటి. D. అప్పుటికి, ఇప్పుటికి, ఎప్పుటికి.*

The defective pronoun అందు *there* or *that*, is used in forming a noun (or *gerund*) and is added to participles: thus పోయినందుకు for going. L. పోయినందున *in, or by, going* శహాయములేనందున *for want of aid*.

The acc. of this ends in న NA. Thus ఆరడుపోయినందునగురించి *regarding his going*.

It even may take a plural form as పోగలందలకు for going. రాగలందులకు *for coming*. ఉండగలందులకు *for staying*.

Even some Sanscrit adverbs can in Telugu take an inflected form. Thus the adverb ప్రస్తుతం *at present*. G. (adjective) ప్రస్తుతపు తరు or ప్రస్తుతంతరు *present, existing, current*. L. ప్రస్తుతమందు *at present*.

ON THE ADJECTIVE.

The Telugu adjective like that used in English, is devoid of number, gender, (unless what affixes supply) and case. Comparatives and Superlatives are formed merely by adding the words *more, less, most* or *very*. Some adjectives add అయిన the relative participle of అవుట *to become*: thus సొంపు or సొంపుయిన *pretty*. But this will be placed under the Relative participle.

* These three words అప్పుడు appudu, ఇప్పుడు ippudu, ఎప్పుడు eppudu, are sometimes (in poetry) contracted: being written అప్తు, ఇప్తు, ఎప్తు ap'du, ip'du, ep'du. But this is not used in common life.

Some few Sanscrit adjectives are used in the Sanscrit comparative or superlative forms : just as in English we use the Latin forms superior, inferior, prior ; supreme, extreme, maximum.

Other particulars regarding adjectives are placed in the Syntax.

INTERJECTIONS are fully described in the Dictionary.

BOOK FOURTH.

ON THE VERB.

All verbs appear in my Dictionary in the Infinitive form, ending in ట Ta. Thus పంపుట pamp-uta to send చదువుట çaduv-uta to read.

The ancient Telugu Grammarians have with good judgment distinguished three conjugations of verbs. The Second contains such Roots as end in Y or S, likewise some few verbs in YY, or SS; such as చేయుట chēy-uta or చేసుట chēs-uta to do : వ్రాయుట vrāy-uta or వ్రాసుట vrās-uta to write : పోయుట poy-uta or పోసుట pos-uta to pour : తోయుట tōy-uta or తోసుట tos-uta to push : వ్రయ్యుట vrayy-uta or వ్రస్సుట vrass-uta to break : డయ్యుట dayy-uta or డస్సుట dass-uta to weary.

The Third conjugation contains verbs that end in ఁ; as పెంచుట penç-uta to rear, మన్నించుట manning-uta, to forgive. Or in ఁ as మెచ్చుట meçç-uta, to approve : చచ్చుట çaçç-uta, to die.

Most of the verbs which are derived from other languages are placed in this conjugation.

Thus రక్షించుట raxing-uta to protect, ఫిరాయించుట phirāing-uta, from Hindustani, phirāna, to turn.

All verbs that do not belong to the second and third conjugations, appertain to the first conjugation. Accordingly పంపుట pamp-uta, to send, చదువుట çaduv-uta to read, పోవుట pōv-uta to go, are verbs of the first conjugation. Each conjugation contains several classes of verbs, and instead of the numerical signs First, Second, or Third conjugation, the expression is, A verb ending in du, in yu in çu, &c. But natives never use such expressions among themselves.

The first and second conjugations contain chiefly verbs that originate in Telugu :* the third, (besides numerous native verbs) embraces all verbs derived from Sanscrit, Hindustani and other languages.

A verb may change out of one conjugation into another : thus చేయుట *chey-uta* ending in Y is of the 2d conjugation. But in its Causal shape చేయించుట *cheyinçuta* it becomes a verb of the 3d conjugation : and in its passive shape చేయబడుట it is a verb of the 1st conjugation. And the same changes take place in almost every verb.

Verbs ending in య are of the 3d conjugation ; thus విచ్చుట. Some of these have the liberty of changing య ఁ into స్వ *ppu* thus విశ్వట which falls within the 1st Conjugation. This will be afterwards explained. Thus the termination of the *Root* alone shews the conjugation.

Certain changes made in the *root* make the *participles* : and then by adding *personal* affixes with some particles, the tenses are made. Thus from చేయు makes the past ప|| చేశి *ohesi* having done : and from this comes చేసినాడు *chesinadu*, he did, తెచ్చినాడు *teççinadu*, he brought, పంపినాడు *pampinadu*, he sent. Again చేసి నాను *chësinanu* I did, తెచ్చినాను *teççinanu*, I brought, పంపినాను *pampinanu* I sent. Here the terminations are uniform, though the verbs belong to three different conjugations.

These *personal* affixes are the same in *all verbs* whatever ; both active and passive just as *have, had, hast*, are equally applicable to all English verbs. Accordingly if we know the *affixes* of one verb, we know those of all. And (as in English, Latin or French) it often is sufficient to mention the first person of a

* Many of these are likewise found in the Kannadi language which appears to be more ancient than Telugu.

tense, because all the rest of the persons merely change the termination according to one rule.

There are properly only two voices : the affirmative and negative. The Passive voice is compounded with పడట *to fall* : the Middle voice with కొనుట *to take* : and the Causal voice inserts ఇంచు *inçu*. But all the terminations continue unchanged. Thus (as in English) the Passive uses the active endings.

The tenses of the verb are Present, Past, Future, Aorist and the Imperative.

The numbers are the Singular and the Plural ; and the persons* are the *first*, *second*, and the *third*. In the Singular, the third person *feminine* has the neuter termination, but it takes *masculine* terminations in the plural.

PRINCIPAL PARTS OF THE VERB.

These are the Root, the Infinitives, and the Participles. The Roots end in [U] “U” as పంపు *pampu*, ‘send,’ పోవు *poovu*, ‘go;’ to which by adding ట (the infinitive sign *To*) as పంపుట, పోవుట the verbs to send, to go, are formed : as they appear in the Dictionary.

The Root (పంపు) has been differently defined by various writers. Some say that పంపుట *pampu-ta* is formed from పంపు *pampu*, adding ట *ta*. Others say (with the author of the *Dipica*) that the root is పంపు *pampu*. Others exhibit the verb as పంపడము *pamp-adamu* : but the oldest authors quote verbs in one form of the third person singular past tense of the verb : పంపె *pampe*,

* When we converse with a native who knows Sanscrit but not English we must remember that I, We, are called *ఉత్తమపురుష* ; Thou, You, are called *మధ్యమపురుష* ; and He, she, it, they, are called *ప్రథమపురుష* the *first person*.

he sent, చెప్పె cheppē he said, ఉండె undē, he was. This is the form in which verbs appear in the lexicons of Hebrew and Arabic: languages of which the bramins are not likely to have heard.

RADICAL FORMS.

The following roots are included in the First conjugation which contains more than half the verbs in the language.

ఏలుట to rule, తోలుట to drive, అడుగుట to ask, తొక్కుట to tread, అమ్ముట to sell, పెరుగుట to grow, దుముకుట to leap, మండుట to flame, పడుట to fall, ఆడుట to play, వలుకుట to speak, ఎక్కుట to mount, పాడుట to sing, అనుట to say, తిరుగుట to walk, వినుట to hear, కొనుట to buy.

The verb కొనుట *Konuta* when it means *to buy* is Regular : but when used as a sign of the Middle voice, it is irregular.

Silent Roots.

MAND. 'Flame.' This is the root of మండుట *mand-uta to flame*. మనుమండినది the wood flamed.

UND'. 'Be.' ఉండుట *To be, stay, dwell, stop, remain*. పూల్లొచ్చు న్నాడు he is in the village.

AMM. 'Sell.' అమ్ముట *To sell*. ఆ మెలమ్మినది she sold it.

A'D. 'Play.' pronounced *Ard*. ఆడుట *To play*, ఆడవాండ్లు ఆడి నార the women danced.

PA'D. 'Sing.' (pronounced *pard*.) పాడుట *To sing*. పదము పాడినది she sang a stanza.

PAD. 'Fall.' (pronounced *pud*) పడుట *To fall*. పక్షి పడింది the bird fell.

PO'V. 'Go.' పోవుట *To go*. పొద్దుపోయినది the time is past ; or

the sun is set. The full form పోవలయు appears only in verse. Pal. 220. the form పోవలయు is in use.

Av, or Ag. 'Become.' అవుట, అగుట or ఔట To become. అతని దిలయినది it became his : it proved to be his. The ancient form అగు is seldom used unless in poetry.

PALUK, 'Speak,' శలుకుట To speak. శంకితుడుశలికినాడు the doctor (or learned man) spoke.

KALUG. 'Accrue.' కలుగుట To chance, accrue, be, happen. కథకలదు There is a story. కర్తకలదు there is an owner.

Note. మెలగుట v. n. To move and అలగుట to be angry are regular verbs.

AN. 'Say' అనుట To say. అట్లాఅన్నాడు he said so. అన్నతోఅన్నాడు he told his brother.

KON. 'Get.' కొనుట To get. కొయ్యకొన్నాడు he got or bought a wood.

These forms మండుట, ఉండుట &c. being the Infinitive forms exhibited in the dictionary, the *silent* roots are Mand, Und, &c. as now shewn.

INFINITIVE FORMS.

These are the Infinitive in A as పంపు pampa : the Infin. in డము Damu as పంపుడము pampadamu : Inf. in ట TA. as పంపుట pampu-
ta : Inf. in -డి E'di as పంపేది pampēdi. In my Telugu Dictionary, the Inf. in TA alone is used.

The "Root in A," or "Infinitive in A" is made by changing the final U of the Root into A. Thus out of the root పంపు pampu comes పంపు pampa to send, and then by adding డము Damu to this, makes the Inf. in డము Damu" పంపుడము pampadamu.

Some grammarians are of opinion that this infinitive ought to end in అను thus పంపున, చెడువను pampanu, çaduvanu, or by con-

traction పంతు, చదువ *pampan*, *çaduvan*, which by a further contraction become పంతు, చదువ *pampa*, *çaduva*. It appears however reasonable to look upon this NU or N as an affix not affecting the sense. Certain affixes change the sense of the Root in A. The letter గ is also added as పంతు గ, చదువ గ *pampa-ga*, *çaduvagā*.

This is at pleasure spelled పరిపం గ, చదువం గ *pampanga*, *çaduvanga*. It is also called the adverbial form.

The Inf. in ట TA adds the letter ట to the Root; thus out of పంతు comes పంతుట *pamputa*: and the Inf. in -పి E'DI changes the final U of the Root into -పి: thus out of పంతు comes పంపేది *pampēdi*.

The Infinitives in TA and DAMU are declined as nouns: Thus పంతుట is a noun of the third declension: and పంతుడము is a noun of the second declension. Some call them verbal nouns.

ON PARTICIPLES.

The Participles in the affirmative Verb are the present, the past, the relative and the aorist. I shall use the sign P|| or p|| for the word Participle. The present p|| is made by adding to the Root చు or తు; thus పంతు makes పంతుచు or పంతుతు. To these the affix ఉన్న (out of the auxiliary verb ఉండు) is also added: thus పంతుచున్న *pamput-unn* and పంతుతున్న *pamput-unnu* sending. But చు and చున్న being used chiefly in poetry, the colloquial shapes తు and తున్న alone are exhibited in the following pages.

Verbs that end in ట్టు T/T/U as కొట్టుట 'to strike' పెట్టుట 'to place' తిట్టుట 'to revile or abuse' can in the present participle and past tense change ట్టు TTU into తుతు or తు; thus కొట్టుతు, కొడుతు or కొడు and the past tense కొట్టితి or కొడితి or కొడి.

The past p|| is formed by changing the final U of the Root in-

to “ \ominus ” “I :” thus out of పంపు *pampu* comes పంపి *pampi* having sent.

If a verb has three syllables, and the second is short U, as అడుగు *adugu*, (to ask) చదువు *caduvu* to read, కరుచు *carucu* to bite, కరుగు *carugu* to melt; this U changes into I when the termination changes into \ominus , \rightarrow , $\rightarrow S$ (i, ē, ē) : this happens in the past p|| the 3d pers. sing. of the past tense, and one aorist p||. Thus చదివి *cadivi* (having read) చదివే *cadivē* he read, and చదివే *cadivē*, who reads.

And these verbs have also the liberty of changing the middle \cup U into \checkmark ä when the final vowel \cup of the Root ends in \checkmark ä : thus చదువ *caduva* or చదవ *cadava* to read.

The Relative participle is formed by adding న NA to the past participle: thus from పంపి *pampi* having sent comes పంపిన *pampina* that sent.

The aorist participle is derived from the Root either by using the root itself; or changing the final \cup (U) of it into $\rightarrow S$, $\rightarrow S$ టి, (ē, ēṭi) or \rightarrow డు or \rightarrow డి (ēdu, ēḍi) : thus, పంపు, పంపే, పంపేటి, పంపెడు, పంపెడి that sends.

ON TENSES.

The tenses are formed by adding the personal terminations to the root or else to the present and past participles.

[The following rules on formation, marked with inverted commas [‘] in the margin, were framed by a native tutor in the College. They may perhaps be useful to those who study Telugu in Europe : these principles may be occasionally referred to when a doubt arises. Such as read the language in India will seldom require these rules : which will be easily acquired without being studied in this method.]

‘The principal personal terminations in verbs are borrowed from the pronouns.

‘The terminations of the 1st and 2d persons are these.

‘Sing. 1st pers. ను from నేను I, as పంపునాను I send.

2d తు నీవు thou, as—తు Thou sendest.

Plu. 1st ము మేము we, as—ము We send.

2d రు మీరు you, as—రు You send.

‘But one shape of the past tense changes the U (U) of these terminations into O (I) i. e. ను, తు, ము, రు *nu, tu, mu, ru*, are changed into ని, వి, మి, రి *ni, vi, mi, ri*. Thus పంపిని I sent, పంపివి thou sentest, పంపిమి we sent, పంపిరి you sent.

‘The Terminations of the 3d person Sing.

‘Masc. డు from వాడు and వీడు *he, this man*. For the pres. tense as పంపునాడు he sends; also for one shape of the past tense, as పంపినాడు *he sent* and for the negative aorist, as పంపడు *he does not send*.

‘ను For one shape of the past tense as పంపెను *he sent*, and for the affirmative aorist as పంపును *he will send*.

‘ని For the future tense, as పంపెడిని, పంపేని.

‘Fem. and Neut. డి from ఆది or ఇది *She or it*. For the pres. tense, as పంపునొంది *she or it sends* and for one shape of the past tense as పంపినది *she or it sent*.

‘ను For one shape of the past tense, as పంపెను *she or it sent* and for the affirmative aorist, as పంపును *she or it will send*.

‘ని For the future tense, as పంపెడిని, పంపేని, or పంపీని *she or it will send*.

‘దు For the neg. aorist, as పంపడు *she or it will not send*.

‘Plural.

‘Masc. and Fem. రు from వారు and వీరు. They, these persons. For all tenses, as పంపునారు, *they send* పంపినారు *they sent*, పంపెదరు, పంపేరు, *they will send*, పంపుదురు *they may send*, పంపరు *they*

send not, but one shape of the past tense changes ു (U) into ൃ (I) Thus *కుంపిరి* They sent.

• Neuter *వి* from *అవి* and *ఇవి* They, these things. For the pres. tense as *కుంపుతున్నవి* *they send* and for one shape of the past tense, as *కుంపినవి* *they sent*.

• *ను* For one shape of the past tense as *కుంపెను* they sent, and for the affirmative aorist as *కుంపును* *they will send*.

• *ని* For the future tense as *కుంపెని, కుంపేని, కుంపిని* *they will send*.

• *వు* For the neg. aorist as *కుంకువు* they will not send.

• These terminations take before them certain intermediate particles to make the affirmative tenses ; and are added either to the root or to the present and past participles. Thus,

• In the pres. tense ു *a* is inserted for the 1st and 2d persons in the sing. and plu. For the masc. in the 3d pers. sing. and for the Masc. and fem. in 3d pers. plu. while *న్న* is inserted for the fem. and neut. in the 3d pers. sing. and for the neut. in the 3d pers. plu.

• In the 1st shape of the past tense *డి* is inserted for the 1st and 2d pers. sing. and plu. while *న* *E'* interposes for the masc. fem. and neut. in the 3d pers. sing. and for the neut. in the 3d pers. plu. And in the 2d shape *న* is inserted for the 1st and 2d persons sing. and plu. and for the masc. in the 3d pers. sing., and for the masc. and fem. in the 3d pers. plu. while *న* interposes for the fem. and neut. in the 3d pers. sing. and for the neut. in the 3d pers. plu.

• In the 1st shape of the future tense *న* *E'DA* is inserted for the 1st and 2d persons sing. and plu. and for the masc. and fem. in the 3d pers. plu. while *న* *EDI* is interposed for the masc. fem. and neut. in the 3d pers. sing. and for the neut. in the 3d pers. plu. And in the 2d shape *న* *E'* is inserted for the 1st and 2d persons in the sing. and plu. and for the masc. and fem. in the

3d pers. plu. while —S or —I (E'I') is interposed for all genders in the 3d pers. plu.

‘In the Aorist —S is inserted for the 1st and 2d persons sing. and plu. and for the masc. and fem. in the 3d pers. plu. But for the masc. fem. and neut. in the 3d pers. sing. and for the neut. in the 3d pers. plu. no particles are inserted.

‘When these particles are connected with the personal terminations, they stand thus:

‘PRESENT TENSE.

Sing.		Plu.
‘1st pers.	$\text{—ను } \text{ānu}$	1st pers. $\text{—ము } \text{āmu}$
2d	$\text{—వు } \text{āvu}$	2d $\text{—రు } \text{āru}$
3d Masc.	$\text{—డు } \text{ādu}$	3d m. f. $\text{—రు } \text{āru}$
3d f. n.	న్నది or ంది nnadi, ndi.	3d n. న్నవి nnavi.

The affixes న్నది or ంది and న్నవి are added to the p|| ending in త but not in కన్ను.

‘PAST TENSE.

Sing.		Plu.
‘1st pers.	తిరి or నాను	1st pers. తిమి or నాము
2d	తివి or నావు	2d తిరి or నారు
3d m.	$\text{—ను } \text{enu}$ or నాడు	3d m. f. తి or నారు
3d f. n.	నది or ంది	3d n. $\text{—ను } \text{enu}$ or నవి.

‘FUTURE TENSE.

Sing.		Plu.
‘1st pers.	$\text{—దను } \text{edanu}$ or $\text{—ను } \text{ēnu}$	1st pers. $\text{—దము } \text{edamu}$ $\text{—ము } \text{ēmu}$

‘ FUTURE TENSE.

Sing.	Plu.
2d —దతు or —తు	2d —దరు or —రు
3d m. —డిసి or —సి or త్రిసి	3d m. f. —దరు or —రు
3d f. n. —డిసి or —సి or త్రిసి	3d n. —డిసి or —సి or త్రిసి.

‘ AORIST.

Sing.	Plu.
‘ 1st pers. దును 1st pers. దుము	
2d దుతు 2d దురు	
3d ను 3d m. f. దురు	
3d f. n. ను 3d n. ను	

‘ IMPERATIVE.

Sing.	Plu.
2d pers. ము or మీ	1st pers. నము or దాము
	2d దు or డి.

‘ The present and past tenses are derived from the present and past participles ; and the future and the aorist from the *root in U*. By adding therefore the affixes to these participles, the affirmative tenses are regularly made. Thus, from the present participles పంపుతున్ను and పుంపుతు comes, by adding the affix A’NU &c. to them, the present tense పంపుతున్నాను and పుంపుతాను I send. So పంపుతున్నావు, పంపుతావు thou sendest. పంపుతున్నాడు, పంపుతాడు he sends, పంపుతున్నది or పంపుతుంది she or it sends &c.

‘ The final U of the present p|| is dropped by elision, when the affixes — ను A’NU &c. are added to it. Thus పంపుతు + ఉన్నాను *pamputu + unnānu* = పంపుతున్నాను *pamput’ unnānu*. There are also two other shapes of the present tense as పంపుచున్నాను or పుంపుచాను which are not used in the following pages, the one being

poetical and the other being vulgar. They are formed by merely changing తు *ta* into చ *ca*.

‘ From the past participle శంపి comes the past tense, by adding the affixes తిసి or నాను &c. to it, as శంపితిసి or శంపినాను I sent : శంపితివి or శంపినావు thou sentest : శంపెను or శంపినాడు he sent &c. In one shape of the 3d pers. sing. శంపెను the final ం of the past p|| is dropped when the affix ను is added to it. Thus శంపి makes శంపెను.

‘ From the root శంశు comes the future tense by adding the affixes నదను edanu or నెను enu &c. to it, thus శంపెదను or శంపేను I will send. శంపెదవు or శంపేవు thou wilt send &c. the final ం of the root being as usual dropt.

‘ The reader must not confound this word శంపేను with E’ long *pampēnu* with the word శంపెను with E’ short *pampēnu*, which is the 3d pers. sing. of the past tense of this verb.

‘ By adding the affix దను &c. to the root, the aorist is made : thus from శంశు comes శంశుదను I will send &c. శంశుదవు thou wilt send &c.

‘ Out of the two shapes of the future tense, the use of the shape నదను (edanu) శంపెదను *pampēddanu* is strictly confined to poetry ; and the shape నెను (enu) శంపేను *pampēnu* is seldom used : but the present tense and the aorist are used instead of the future tense. Thus instead of శంపేను, they say శంశుతాను.

‘ From the root శంశు comes also the affirmative imperative : either by using simply the root itself or by adding to it the affixes ము or మా for the 2d pers. sing. as శంశు or శంశుము or శంశుమా send thou and దము or దాము for the 1st pers. plu. as శంశుదము or శంశుదాము let us send and దు or దీ or commonly ండి added to the Infinitive in A for the 2d pers. plu. as శంశుదు or శంశుదీ or శంశుండి send ye.

Formation of the Negative Verb.

'The Negative Verb is derived from the Root in A, and by adding certain affixes to this, the Negative participles, the Verbal noun, and the aorist with the imperative are formed.

'Thus పంప which is the Root in A of పంపుట takes the affix క K to form the "negative p|| in KA" as పంపక without sending.

'And to this ఉండ [the Root in A of ఉండుట] is at pleasure added. Thus పంపక and పంపకుండ equally mean without sending.

'Likewise the Root in A adds the affixes ని NI to form the Neg. rel. p|| and మి Mi to form the verbal noun. Thus పంపని pampani that did not send, and పంపమి the not sending.

'In the Negative verb, the aorist is the only tense, and it is formed simply by adding to the Root in A the pronominal affixes already explained. Thus :

'Sing.			Plu.		
'1st pers. పంపను			1st pers. పంపము		
2d		వు	2d		రు
3d	m.	డు	3d m. f.		రు
3d	f. m.	దు.	3d n.		వు

'To form the Negative imperative, (the Prohibitive) the Root in A takes the affixes క Ka or కు KU or కుము Kumu or కుమా Kumā or కుమా Kumēē for the 2d pers. sing. as పంపక or పంపకు or పంపకుము పంపకుమా or పంపకుమా Send not thou, and కండి Kandi or కుడు Kudu or కుడి Kudēē for the 2d pers. plu. as పంపకండి or పంపకుడు or పంపకుడి send not ye.

'Elsewhere instead of these forms, the verb పంపుట is used. Thus as in the affir. verb పీతపంపవలెనని means (il fant remettio) you must send, so in the negative, the verb పంప or పంపి may be added. Thus పంపవద్దు do not send, thou shalt not send.'

The passages here marked with (') inverted commas may be oc-

casionally referred to, if a doubt should arise; but those who study in India will not require these rules.

FIRST CONJUGATION.

For the purpose of exhibiting the terminations, the verb పంపుట *pamputa* To send will now be conjugated throughout. This is a regular verb of this conjugation.

Also చదువుట *chaduvu-ta* to read, because it is a verb of three syllables and undergo some changes in the formation of tenses, as was already explained.

Also the verbs వినుట *vinu-ta*, To hear కొనుట *Konu-ta* to buy and పడుట *padu-ta* to fall. These are given because verbs ending in NU and DU are contracted in a peculiar way.

Also the verb పోవుట *povu-ta* to go because that has some peculiarities. And to these will be added the Irregular Auxiliary Verbs ఉండుట *undu-ta* to dwell; అవుట *avu-ta* to become; కలుగుట *kalugu-ta*, to occur.

AFFIRMATIVE VERB.

Infinitive in TA	పంపుట To send.
Infinitive in A	పంప
Infinitive in Damu	పంపడము
Infinitive in E'DI	పంపేది.

PARTICIPLES.

Pres. p	పంపుతు or పంపుతున్న	Sending
Past p	పంపి	Having sent
Rel. p	పంపిన	Which sent
Aorist p	పంపే, పంపేటి, పంపెడు or పంపెడి, పంపు	Which sends.

NEGATIVE PARTICIPLES.

Negative P in క Ka	చంపక	Without sending
Rel. p 	చంపసి	Who sends not
Verbal noun....	చంపమి	The not sending.

PRESENT TENSE.* I send, I am sending.

Sing. 1		చంపుకున్నాను, చంపుతాను
2		చంపుకున్నావు, చంపుతావు.
3	m.	చంపుకున్నాడు, చంపుతాడు.
3	f. n.	చంపుకున్నది, చంపుకుంది.
Plu. 1		చంపుకున్నాము, చంపుతాము.
2		చంపుకున్నారు, చంపుతారు.
3	m. f.	చంపుకున్నారు, చంపుతారు.
3	n.	చంపుకున్నవి, చంపుతవి.

Here we perceive that the verb ఉండు is added, as in English 'to be' is added to all verbs.

The Present Tense has two forms: the longer, చంపుకున్నాను, *pamput unnānu* is 'I send, I am sending.' But the shorter form చంపుతాను *pamputānu* is used with a *future* sense: as in English "*I send* it to-morrow." This rule applies to all verbs.

The final syllable NU (ను) is in all the tenses dropped at pleasure: Even the letter యి (vi) which terminates the 2d person singular is frequently dropped: thus M. 1. 1. 174, where చేసితి is written for చేసితివి.

Throughout the verb the mark + denotes that the final syllable NI or NU is frequently dropt. Thus in Greek the final N is often dropt, and *εστι* or *εστιν*, *ευνε* or *ευνεν* may be used at the poet's pleasure.

Observe: in speaking Telugu, the final V (VU or VI) is often (vulgarly) slurred. Thus ఉన్నావు *unnāvu*, ఉన్నవి *unnavi*, వింటున్నవి *vintunnavi*, వింటవి *vintavi*, వినదువు *vinuduvu*, వినవు *vinavu*—are often pronounced soft, thus; *unnā'u*, *unna'i*, *vintunua'i*, *vinta'i*, *vinudu'u*, *vina'u*. But this is not elegant.

* In the following pages numerals are used to denote the first, second, and third persons.

PAST TENSE. I sent, I have sent.

Sing. 1		చంపిరి + ని, చంపినా + ను
2		చంపిరివి, చంపినావు
3	m.	చంపె + ను, చంపినాడు
3	f. n.	చంపె + ను, చంపినది, చంపించి
Plu. 1		చంపితిమి, చంపినాము
2		చంపితిరి, చంపినారు
3	m. f.	చంపిరి, చంపినారు
3	n.	చంపెను, చంపినవి.

FUTURE TENSE. I will or shall send

Sing. 1		చంపెద + ను, చంపేను
2		చంపెదవు, చంపేవు
3	m. f. n.	చంపెడిని, చంపేని, చంపిని
Plu. 1		చంపెదము, చంపేము
2		చంపెదరు, చంపేరు
3	m. f.	చంపెదరు, చంపేరు
3	n.	చంపెడిని, చంపేని, చంపిని.

AORIST.

Affirmative. I send.

S. 1		చంపుదు + ను
2		చంపుదువు
3	m. f. n.	చంపును
P. 1		చంపుదుము
2		చంపుదురు
3	m. f.	చంపుదురు
3	n.	చంపును.

Negative. 'I send not.

S. 1		చంపను
2		చంపవు
3	m.	చంపడు*
3	f. n.	చంపదు
P. 1		చంపము
2		చంపరు
3	m. f.	చంపరు
3	n.	చంపవు.

* This has the liberty of inserting N (for the sake of metre) before డు, Thus చంపండు he sends not. In Bhasc. Sat. XII. metri gratia చంపుకొనడు is spelt చంపుకొనంజె.

IMPERATIVE.

Sing. 2 శంపు, శంపుము, శంపుమా, శంపుమి, శంపుమి send thou

Plu. 1 శంపుడము, శంపుదాము.

2 శంశంది, శంపుడ్య, శంపుండు శంపుడి, శంపుడి.

PROHIBITIVE.

Sing. 2 శంశక, శంశకు, శంశకుము, శంశకుమా, శంశకుమి.

Send not thou.

Plu. 2 శంశకండి, శంశకుడు, శంశకుండు, శంశకుడి.

Courtesy requires, as in English, the use of the plural Imperative instead of the singular. But in prayer and addresses to the deity, they generally use the singular shape alone.

Those persons that end in N, (whether ni or nu) drop this termination at pleasure. This is denoted by the mark +, as శంపుకు న్నా+న, శంపితి+సి, శంపె+న.

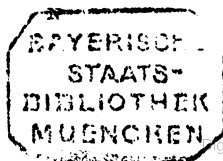
The mark § is added to such shapes as are peculiar to poets. The sign [] denotes such as are inelegant.

Infinitive in TA	చదువుట To read.
Infinitive in A	చదవ
Infinitive in Damu	చదవడము
Infinitive in E'DI	చదివేది.

AFFIRMATIVE PARTICIPLES.

Present p	చదువుతు or చదువుతున్న reading
Past p	చదివి having read
Rel p	చదివిన which read
Aorist p	చదివే, చదివేటి, చదివెడి, చదివెడు, చదువు which reads.

NEGATIVE PARTICIPLES.

Neg. P in క Ka	చదువక, or చదువకుండా	Without reading
Neg. Rel. P	చదువని	Who reads not
Neg. Verbal Noun	చదువని	The not reading.

PRESENT TENSE. I do read, I am reading.

Sing. 1		చదువుతున్నాను, చదువుతాను
2		చదువుతున్నావు, చదువుతావు
3	m.	చదువుతున్నాడు, చదువుతాడు
3	f. n.	చదువుతున్నది, చదువుతుంది [చదువుతది]
Plu. 1		చదువుతున్నాము, చదువుతాము
2		చదువుతున్నారు, చదువుతారు
3	m. f.	చదువుతున్నారు, చదువుతారు
3	n.	చదువుతున్నవి, చదువుతవి.

PAST TENSE. I did read : I have read.

Sing. 1		చదివితీరి, చదివినాను, [చదివాను]
2		చదివితీరి, చదివినావు [చదివావు]
3	m.	చదివెను, చదివినాడు [చదివాడు]
3	f. n.	చదివెను, చదివినది, చదివింది
Plu. 1		చదివితీమి, చదివినాము, [చదివాము]
2		చదివితీరి, చదివినారు, [చదివారు]
3	m. f.	చదివిరి, చదివినారు [చదివారు]
3	n.	చదివెను, చదివినవి.

FUTURE TENSE. I will or shall read.

Sing. 1		చదివెదను, చదివేను
2		చదివెదవు, చదివేవు
3	m. f. n.	చదివెడిని, చదివేని, చదివేని.

FUTURE TENSE. I will or shall read.

Plu. 1		చదివెదముక్క, చదివేము
2		చదివెదరుక్క, చదివేరు
3	m. f.	చదివెదరుక్క, చదివేరు
3	n.	చదివెడిసి, చదివేసి, చదివీసి.

AORIST.

<i>Affirmative.</i> I read.		<i>Negative.</i> I read not.	
S. 1	చదువుదు + ను,	S. 1	చదువ + ను
2	చదువుదువు	2	చదువవు
3	m. f. n. చదువును	3	m. చదువదు
Plu. 1	చదువుదుము	3	f. n. ' చదువదు
2	చదువుదురు	Plu. 1	చదువము
3	m. f. చదువుదురు	2	చదువరు
3	n. చదువును	3	m. f. చదువరు
		3	n. చదువవు.

IMPERATIVE. Read thou.

Sing. 2	చదువు, చదువుముక్క, చదువుమాక్క, చదువుమిక్క, చదువుమిక్క
Plu. 1	చదువుదము, చదువుదాము
2	చదువండి, చదువుడుక్క, చదువుండుక్క, చదువుడిక్క, చదువుడిక్క.

PROHIBITIVE. Read not thou.

Sing. 2	చదువక, చదువకు, చదువకుముక్క, చదువకుమాక్క, చదువకుమిక్క.
Plu. 2	చదువకండి, చదువకుడుక్క, చదువకుండుక్క, చదువకుడిక్క.

Verbs ending in ను, NU such as వినుట to hear, కొనుట to buy, తినుట to eat, and అనుట to say, form their present p|| in the usual

way by adding య; as వినుచు; or by changing the న into య sunna as వింతు. Or when they take శు, they change నుశు into యు as విండు. Likewise in the past tense వినిరి becomes వింటిరి. In the affirmative aorist వినుదును becomes విందును. In the 2d and 3d person plural వినుదురు becomes విందురు or విండురు; vulgarly విండురు. Here the soft D changes into hard D. The form విండు is used only in poetry. Thus విండు. M. XIV. 2. 94. and 2. 169.

Some grammarians direct us to write these verbs with న N, not with య. Thus వింతు becomes విన్తు. But this is a refinement approved only by grammarians; not by the people at large.

The verbs వినుట to hear, చనుట to go, శకుట to fall, చెడుట to be spoiled, తనుట to fit, దిగుట to descend &c. change at pleasure the affix — E' into యె in forming the past and future tenses. Thus వినెను or వనియెను; and వినెదను or వనియెదను. And they have also the liberty of being contracted in the relative participle. Thus విన or విన్న, శదిన or శద్ద and తగిన or తగ్గ. Many verbs ending in ను NU and డు DU (as mentioned above) contract the second shape of the past tense. Thus వనినాను becomes వినాను, శదినాను becomes శద్దాను.

Infinitive in TA	వినుట To hear.
Infinitive in A	విన
Infinitive in DAMU	వినడము
Infinitive in E'DI	వినేది.

AFFIRMATIVE PARTICIPLES.

Pres. p వింటు or వింటున్న	Hearing
Past p వని	Having heard
Rel. p విన or విన్న	Which heard
Aorist p వినే, వినేటి, వినెడి, వినెడు, విను	Which hears.

NEGATIVE PARTICIPLES.

Neg. P in క Ka	విసక, విసకుండా	Without hearing
Rel. p	విససి	Who hears not
Verbal noun	విసమి	The not hearing.

PRESENT TENSE. I hear, I am hearing.

Sing. 1	వింటున్నా +ను, వింటా +ను
2	వింటున్నావు, వింటావు
3 m.	వింటున్నాడు, వింటాడు
3 f. n.	వింటున్నది, వింటుంది [వింటాది]
Plu. 1	వింటున్నాము, వింటాము
2	వింటున్నారు, వింటారు
3 m. f.	వింటున్నారు, వింటారు
3 n.	వింటున్నవి వింటవి.

PAST TENSE. I heard, I have heard.

Sing. 1	వింటి +సి, విన్నా +ను
2	వింటివి, విన్నావు
3 m.	వినె +ను, వనియె +ను, విన్నాడు
3 f. n.	వినెను, వనియెన్ +ను, విన్నది, వినెది, వనింది
Plu. 1	వింటిమి, విన్నాము
2	వింటిరి, విన్నారు
3 m. f.	వినెరి, విన్నారు
3 n.	వినెవి, విన్నవి.

The form వనియె, వనియె in the third person singular is peculiar to poetry.

Note. చనుట to go and వునుట to live never use the form చంటిసి వుంటిసి.

FUTURE TENSE. I will or shall hear.

Sing. 1	వినెద + నువ్వు, వినియెద + నువ్వు, వినేను
2	వినెదవు, వినియెదవు, వినేవు
3 m. f. n.	వినెడిని, వినియెడిని, వినేని, వినీని
Plu. 1	వినెదము, వినియెదము, వినేము
2	వినెదరు, వినియెదరు, వినేరు
3 m. f.	వినెదరు, వినియెదరు, వినేరు
3 n.	వినెడిని, వినియెడిని, వినేని, వినీని.

AORIST.

Affirmative. I hear.

Negative. I hear not.

S. 1	వినదు + నువ్వు, విందు + ను	S. 1	వినను
2	వినదువు, విందువు	2	వినవు
3 m. f. n.	వినను	3 m.	వినదు
P. 1	వినదుము, విందుము	3 f. n.	వినదు
2	వినదురు, విందురు	P. 1	వినము
3 m. f.	వినదురు, విందురు	2	వినరు
3 n.	వినను.	3 m. f.	వినరు
		3 n.	వినవు.

IMPERATIVE. Hear thou.

Sing. 2	విన, వినము, వినకూ, వినమి, వినమి, వినమి,
Plu. 1	వినదము, వినదము, వందాము,
2	వినండి, వినదు, వినండి, వినదీ* వినదీ.

PROHIBITIVE. Hear not thou.

Sing. 2	వినక, వినకు, వినకుము, వినకుకూ, వినకుమి,
Plu. 2	వినకండి, వినకుదు, వినకుందు, వినకుదీ,

వినట Sometimes forms the Imperative irregularly. Thus ; వందు
or వినందు.

* Thus in Palnati, D. 361 మాకులమువారిమహిమలువినదీ,

Infinitive in TA	కొనుట	To take, buy
Infinitive in A	కొన	To take
Infinitive in DAMU	కొనడము	Taking
Infinitive in E'DI	కొనేది	Taking n. s.

AFFIRMATIVE PARTICIPLES.

Pres. p	కొంటు or కొంటున్ను	Taking
Past p	కొని	Having taken
Rel. p	కొనిన or కొన్న	Who took
Aorist p	కొనే, కొనేటి, కొనెడి, కొనెడు, కొను, Taking.	

NEGATIVE PARTICIPLES.

Neg. p in క	Ka కొనక, కొనకుండా	Without taking
Rel. p	కొనని	Not taking
Verbal noun	కొనమి	The not taking.

PRESENT TENSE. I take.

Sing. 1	కొంటున్నా + ను, కొంటా + ను
2	కొంటున్నావు, కొంటావు
3 m.	కొంటున్నాడు, కొంటాడు
3 f. n.	కొంటున్నది, కొంటుంది
Plu. 1	కొంటున్నాము కొంటాము
2	కొంటున్నారు, కొంటారు
3 m. f.	కొంటున్నారు, కొంటారు
3 n.	కొంటున్నవి, కొంటవి.

PAST TENSE. I took.

Sing. 1	కొంటి + ని, కొనినా + ను, కొన్నా + ను
2	కొంటివి, కొనినావు, కొన్నావు
3 m.	కొనెను, కొనినాడు, కొన్నాడు
3 f. n.	కొనెను, కొనినది, కొనింది, కొన్నది

PAST TENSE I took.

- Plu. 1 కొంటిమి, కొనినాము, కొన్నాము
 2 కొంటిరి, కొనినారు, కొన్నారు
 3 *m. f.* కొనిరి, కొనినారు, కొన్నారు
 3 *n.* కొనెను, కొనినవి, కొన్నవి.

FUTURE TENSE. I shall take.

- Sing. 1 కొనెద + ను, కొనియెద + ను, కొనేను
 2 కొనెదవు, కొనియెదవు, కొనేవు
 3 *m. f. n.* కొనెడిని, కొనియెడిని, కొనేని, కొనీని
 Plu. 1 కొనెదము, కొనియెదము, కొనేము
 2 కొనెదరు, కొనియెదరు, కొనేరు
 3 *m. f.* కొనెదరు, కొనియెదరు, కొనేరు
 3 *n.* కొనెడిని, కొనియెడిని, కొనేని or కొనీని.

AORIST.

Affirmative. I take.*Negative.* I take not.

S. 1	కొనుదు + ను, కొందు + ను	S. 1	కొనను
2	కొనుదువు, కొందువు	2	కొనవు
3 <i>m. f. n.</i>	కొనును	3 <i>m.</i>	కొనదు
P. 1	కొనుదుము, కొందుము	3 <i>f. n.</i>	కొనదు
2	కొనుదురు, కొందురు or కొండ్రు	P. 1	కొనము
3 <i>m. f.</i>	కొనుదురు, కొందురు or కొండ్రు	2	కొనరు
3 <i>n.</i>	కొనును.	3 <i>m. f.</i>	కొనరు
		3 <i>n.</i>	కొనవు.

IMPERATIVE. Take thou.

- Sing. 2 కొను, కొనుము, కొనుమా, కొనుమి
 Plu. 1 కొనుదము, కొందము, కొంధము
 2 కొనండి, కొనుడు, కొనుండు, కొనుడి.

PROHIBITIVE. Take not.

Sing. 2	కొనక, కొనకు, కొనకుమున్య, కొనకుమాన్య, కొనకుమిన్య
Plu. 2	కొనకండి, కొనకుడున్య, కొనకుండున్య, కొనకుడీన్య.

The verb కొనుట as the sign of the middle voice deviates somewhat from the regular verb కొనుట to take or buy. The middle voice is thus conjugated. The irregular portions are marked

But in the middle voice this verb is often written కునుట *kunuta* instead of కొనుట *konuta*.

GENERAL NOTE. In all verbs it is hard to express the Infinitives and Participles in English, without misleading the learner. The true import is explained in the Syntax.

Infinitive in TA	చంపుకొనుట v. a. To send
Infinitive in A	 చంపుకో, చంపుకొనన్య
Infinitive in DAMU	 చంపుకోవడము, చంపుకొనడమున్య
Infinitive in E'DI	చంపుకొనేది.

AFFIRMATIVE PARTICIPLES.

Pres. p	చంపుకొంటు, చంపుకొంటున్ను	Sending
Past p	చంపుకొని	Having sent
Rel. p	చంపుకొనినన్య, చంపుకొన్ను	Who sent
Aorist p	చంపుకొనే, చంపుకొనేటి, చంపుకొనేడిన్య, చంపుకొనేడున్య, చంపుకొనున్య	Sending.

NEGATIVE PARTICIPLES.

Neg. p	in క Ka చంపుకొనకన్య, చంపుకోక	Without sending
Neg. Rel. p	చంపుకొననిన్య, చంపుకోని	Un-sending
Neg. Verbal noun	చంపుకొనమిన్య, చంపుకోమి	The not sending.

AORIST.

Affirmative. I send.

- S. 1 పంపుకొనుదు + నున్,
 పంపుకొందు + ను
- 2 పంపుకొనుదువున్, పం
 పుకొందువు
- 3 *m. f. n.* పంపుకొనును
- P. 1 పంపుకొనుదుమున్,
 పంపుకొందుము
- 2 పంపుకొనుదురున్, పం
 పుకొందురు, పంపు
 కొంద్రున్
- 3 *m. f.* పంపుకొనుదురున్, పం
 పుకొందురు, పంపు
 కొండ్రున్
- 3 *n.* పంపుకొనును.

Negative. I send not.

- S. 1 పంపుకొననున్,
 ఁక పంపుకోను
- 2 పంపుకొనవున్,
 ఁక పంపుకోవు
- 3 *m.* పంపుకొనదున్,
 ఁక పంపుకోదు
- 3 *f. n.* పంపుకొనదున్,
 ఁక పంపుకోదు
- P. 1 పంపుకొనమున్,
 ఁక పంపుకోము
- 2 పంపుకొనరున్,
 ఁక పంపుకోరు
- 3 *m. f.* పంపుకొనరున్,
 ఁక పంపుకోరు
- 3 *n.* పంపుకొనవున్,
 ఁక పంపుకోవు.

IMPERATIVE.

- Sing. 2 పంపుకో, ఁక పంపుకొమ్మున్, ఁక పంపుకొమ్మున్,
 ఁక పంపుకొమ్మున్, పంపుకొనుమున్, పంపుకొనుమాన్, పం
 పుకొనుమాన్.
- Plu. 1 ఁక పంపుకొండము, పంపుకొందాము, పంపుకొనుదమున్,
 పంపుకొనుదామున్.
- 2 ఁక పంపుకొండి, ఁక పంపుకోండి, ఁక పంపుకొండన్,
 పంపుకొనుదున్, పంపుకొనుండున్, పంపుకొనుడిన్.

PROHIBITIVE.

- Sing. 2 పంపుకోక, ఁక పంపుకోకు, ఁక పంపుకోకుమున్,
 ఁక పంపుకోకుమాన్, ఁక పంపుకోకుమా. Or else,

చంపుకొనక, చంపుకొనకుము, చంపుకొనకుమా, చంపుకొనకుమీ.

Plu. 2 చంపుకోకండి, చంపుకోకండు, చంపుకోకుదు, చంపుకోకుడి. Or else,
చంపుకొనకండి, చంపుకొనకుదు, చంపుకొనకుండు, చంపుకొనకుడి.

When కొను is added, contraction sometimes is allowed; కూర్చుండుకొని having sat may become కూర్చొని but this is vulgar.

If a verb ending in NU is in the middle voice the k is doubled : thus కనుక్కునుట to view from కనుట to see; కొనుక్కునుట to purchase from కొనుట to buy, yet in some other verbs it is left single ; thus వినుకొనుట from వినుట to hear.

The past negative tense of కొనుట has two forms, of which one is contracted, viz. కొనలేదు and కోలేదు. The longer కొనలేదు is I (thou, he, &c.) did not buy. The shorter is the middle form as అమ్ముకోలేదు I (thou he, &c.) did not sell.

But the longer form అమ్ముకొనలేదు is also admissible. Thus in the notes on the Bhāscara Satacam § 41. పట్టముకట్టుకొనలేదు he did not crown himself.

The form అమ్ముకపోయెను is used for అమ్ముకొనిపోయెను and పుచ్చుకపోయెను for పుచ్చుకొనిపోయెను. See the Syntax of the Past Pl in UKA.

Infinitive in TA	పడట To fall.
Infinitive in A	పడ
Infinitive in DAMU	పడడము The falling
Infinitive in E'DI	పడేది Falling.

AFFIRMATIVE PARTICIPLES.

Pres. p	చదుతు or చదుతున్న [చదు]	Falling
Past p	చడి	Having fallen
Rel. p	చడిన or చడ్డ	Which fell
Aorist p	చడె, చడెటి, చడెడి, చడెడు, చడు	Which falls.

NEGATIVE PARTICIPLES.

Neg. P in క KA	చడక, చడకుండా	Without falling
Neg. Rel. p	చడని	Un-falling
Neg. Verbal noun	చడమి	The not falling.

PRESENT TENSE. I fall, I am falling.

Sing. 1	చదుతున్నా + ను, చదుతా + ను, చడ్తా + ను
2	చదుతున్నావు, చదుతావు, చడ్తావు
3 m.	చదుతున్నాడు, చదుతాడు, చడ్తాడు
3 f. n.	చదుతున్నది, చదుతుంది, చడ్తుంది, [చడ్తాది]
Plu. 1	చదుతున్నాము, చదుతాము, చడ్తాము
2	చదుతున్నారు, చదుతారు, చడ్తారు
3 m. f.	చదుతున్నారు, చదుతారు, చడ్తారు
3 n.	చదుతున్నవి, చదుతవి, చడ్తవి

PAST TENSE. I fell.

Sing. 1	చడితి + ని, చడినా + ను, చడ్దాను
2	చడితివి, చడినావు, చడ్దావు
3 m.	చడెను, చడియె + న్చు, చడినాడు, చడ్దాడు
3 f. n.	చడినది, చడ్డది, చడింది.
Plu. 1	చడితిమి, చడినాము, చడ్దాము
2	చడితిరి, చడినారు, చడ్దారు
3 m. f.	చడిరి, చడినారు, చడ్దారు
3 n.	చడెను, చడినవి, చడ్డవి, చడియె + న్చు.

FUTURE TENSE. I will or shall fall.

Sing. 1	కుడెద + ను, కుడియెద + ను, కుడేను
2	కుడెదవు, కుడియెదవు, కుడేవు
3 m. f. n.	కుడెడిని, కుడియెడిని, కుడేని or కుడిని
Plu. 1	కుడెదము, కుడియెదము, కుడేము
2	కుడెదరు, కుడియెదరు, కుడేరు
3 m. f.	కుడెదరు, కుడియెదరు, కుడేరు
3 n.	కుడెడిని, కుడియెడిని, కుడేని, కుడిని.

AORIST.

<i>Affirmative.</i> I fall.		<i>Negative.</i> I fall not.	
S. 1	కుడుదు + ను	S. 1	కుడను
2	కుడుదువు	2	కుడవు
3 m. f. n.	కుడును	3 m.	కుడదు
P. 1	కుడుదుము	3 f. n.	కుడదు
2	కుడుదురు	P. 1	కుడము
3 m. f.	కుడుదురు	2	కుడరు
3 n.	కుడును	3 m. f.	కుడరు
		3 n.	కుడవు

IMPERATIVE. Fall thou, &c.

Sing. 2	కుడు, కుడుము, కుడుమా, కుడునా
Plu. 1	కుడుదము, కుడుదాము
2	కుడండి, కుడుడు, కుడుండు, కుడుడ్డి.

PROHIBITIVE. Fall not thou.

Sing. 2	కుడక, కుడకు, కుడకుము, కుడకుమా, కుడకునా
Plu. 2	కుడకండి, కుడకుడు, కుడకుండు, కుడకుడ్డి.

When కుడు is compounded with a noun ending in ము, that

syllable is usually dropped. Thus భయము fear. భయపడుట to fear.
ఆశ్చర్యము surprise. ఆశ్చర్యపడుట to be surprized.

Infinitive in TA	పోవుట povu-ta, to go.*
Infinitive in A	పో or పోవ
Infinitive in DAMU	పోవడము
Infinitive in E'DI	పోయ్యేది.

AFFIRMATIVE PARTICIPLES.

Pres. p	పోతు or పోతున్న	Going
Past p	పోయి	Having gone
Rel. p	పోయిన	Which went
Aorist p	పోయ్యే, పోయ్యేటి, పోయ్యేడి, పోయ్యేడు, పోవు	Which goes.

NEGATIVE PARTICIPLES.

Neg. P in క Ka	పోక or పోకుండా	Without going
Neg. Rel. p	పోని	Who goes not, Un-going
Neg. Verbal noun	పోమి	The not going.

PRESENT TENSE. I go, I am going.

Sing. 1.	పోతున్నాను, పోతా + ను†
2	పోతున్నావు, పోతావు
3 m.	పోతున్నాడు, పోతాడు
3 f. n.	పోతున్నది, పోతుంది [పోతాది.]

* This verb is sometimes pronounced పోవిడుచుట : and accordingly belongs to the 3d Conjugation. This is an ancient form. But in modern days it is considered obsolete and is avoided by educated persons.

† The following instances are found in various poems. పోవుచున్నాడవు. DRAyo. 384. నరుకుచున్నాడవు D. R. Y. 2248. కన్నారము we have seen విన్నారము we have heard. B. VIII. 445.

Plu. 1	పోతున్నాము, పోతాము
2	పోతున్నారు, పోతారు
3 m. f.	పోతున్నారు, పోతారు
3 n.	పోతున్నది, పోతది [పోతాది.]

PAST TENSE. I went, I have gone.

Sing. 1	పోతి + ని, పోయినా + ను, పోయితి + నిన్
2	పోతివి, పోయినావు, పోయితివిన్
3 m.	పోయె + ను, పొయ్యె + నున్, పోయినాడు*
3 f. n.	పోయె + ను†, పొయ్యె + నున్, పోయినది, పోయింది.
Plu. 1	పోతిమి, పోయినాము, పోయితిమిన్
2	పోతిరి, పోయినారు, పోయితిరిన్
3 m. f.	పోయిరి, పోయినారు
8 n.	పోయెను, పోయినది.

FUTURE TENSE. I will or shall go.

Sing. 1	పోయెద + నున్, పొయ్యేను
2	పోయెదవున్, పొయ్యేవు
1 m. f. n.	పోయెడినిన్, పొయ్యేని, పొయ్యిని
Plu. 1	పోయెదమున్, పొయ్యేము
2	పోయెదరున్, పొయ్యేరు
3 m. f.	పోయెదరున్, పొయ్యేరు
3 n.	పోయెడినిన్, పొయ్యేని, పొయ్యిని.

* At the town of Madras this verb is often mispronounced. For పోయినాడు becomes పూడ్చినాడు a vulgarism that should be shunned. Another error in pronunciation is, that N is dropped : thus poinadu becomes po-i-*adu*.

† It has been printed out in the alphabet that య ya and యె ye are often wrongly sounded and written for one another. Thus పోయెను poenu is written పోయను poyanu and even పాయెను and పాయ.

AORIST.

<i>Affirmative.</i> I go.		<i>Negative.</i> I go not.	
S. 1	పోదు + ను, పోవుదు + నున్	S. 1	పోను, పోవనున్
2	పోదువు, పోవుదువున్	2	పోవు, పోవవున్
3 m. f. n.	పోను, పోవునున్	3 m.	పోడు, పోవడున్, or పోవండున్
P. 1	పోదుము, పోవుదుమున్	3 f. n.	పోదు, పోవదున్.
2	పోదురు, పోవుదురున్	P. 1	పోము, పోవమున్
3 m. f.	పోదురు, పోవుదురున్	2	పోరు, పోవరున్
3 n.	పోను, పోవునున్.	3 m. f.	పోరు, పోవరున్
		3 n.	పోవు, పోవవున్.

IMPERATIVE. Go thou.

Sing. 2 పో, పొమ్ము, పొమ్మాన్, పొమ్మాన్, పోవుమున్, పోవుమాన్, పోవుమిన్

Plu. 1 పోదము* పోదాము, పోవుదమున్

2 పొండి, పొందున్, పోవుడున్, పోవుండున్, పోవుండిన్, పోవుడిన్.

PROHIBITIVE. Go thou not.

Sing. 2 పోక, పోకు, పోకుమున్, పోకుమాన్, పోకుమిన్ (or పోకువే)†

Plu. 2 పోకండి, పోకుడున్, పోకుండున్, పోకుడిన్.

Verbs in any double consonant (V among the rest) as నవ్వుట *navv-uta*, To laugh, రవ్వుట *tavv-uta* to dig, కొవ్వుట *covv-uta* to become fat are entirely regular. But those in single V as పోవుట *povuta* to go, అవుట *avuta* to become, vary in a peculiar manner. Of these అవుట forms the *Infinitive* in Damu, thus ; కావడము.

* A few words as పోదము, పోదాము, (let us go, come along) are considered irregular ; as mere exclamations.

† The form పోకువే, *pōkuvē*, Oh go not ! (intensive) occurs in the Bhagavat, VIII. 474, when Siva uses the word in addressing Mohini.

The irregular verb ఉండు To 'Be, dwell, stay' enters into the composition of all other verbs (just as in English) and therefore will be given here throughout.

Infinitive in TA	ఉండుట	To be ; being
Infinitive in A	ఉండ	
Infinitive in DAMU	ఉండడము	The being
Infinitive in E'DI	ఉండేది.	

AFFIRMATIVE PARTICIPLES.

Pres. p	ఉంటు, ఉంటున్న	Being
Past p	ఉండి	Having been
Rel. p	ఉండిన	Which was
Aorist p	ఉండే, ఉండేటి, ఉండెడు, ఉండెడి, ఉండు	Which is.

NEGATIVE PARTICIPLES.

Neg. P in క Ka	ఉండక or ఉండకుండా	Without being
Neg. Rel. p	ఉండని	Who is not
Neg. Verbal noun	ఉండమి	The not being.

PRESENT TENSE. I am, I dwell, I stay.

Sing. 1	ఉంటున్నాను, ఉంటాను
2	ఉంటున్నావు, ఉంటావు
3 m.	ఉంటున్నాడు, ఉంటాడు
3 f. n.	ఉంటున్నది, ఉంటుంది.
Plu. 1	ఉంటున్నాము, ఉంటాము
2	ఉంటున్నారు, ఉంటారు
3 m. f.	ఉంటున్నారు, ఉంటారు
3 n.	ఉంటున్నవి, ఉంటవి.

Some poetical forms, are found in all the conjugations. These are, in the Present Tense, ఉంటున్నాడ + ను I stay, ఉంటున్నాడవు thou stayest, ఉంటున్నారము we stay. And in the Past Tense ఉన్నాడ + ను and ఉండినాడ + ను I dwelt, ఉండినారము, ఉన్నారము we stayed.

There are some other forms of this which are more or less vulgar : such as ఉంటది, ఉంటాది, ఉంటున్నాది, ఉండది, ఉండాది, ఉంటావి, ఉన్నాది, ఉన్నావి. And, in every person, we sometimes meet with the inelegant contraction ఉండ్రాను, ఉండ్రావు and ఉండ్రాడు &c.

The following is used both in the present and past tenses.

Sing.		Plu.	
1	ఉన్నాను	1	ఉన్నాము
2	ఉన్నావు	2	ఉన్నారు
3 m.	ఉన్నాడు	3 m.f.	ఉన్నారు
3 m f.	ఉన్నది	3 n.	ఉన్నవి.

Some of these numerous forms bear idiomatic senses : the form most contracted ఉన్నాను, ఉన్నావు, ఉన్నది often has a *past* sense. So in English "he is gone" has a *past* import. The form in ఉంటాను often has a *future* import : so in English "he comes to-morrow," or it denotes *continuance* as అడవిలోవుంటారు "they dwell in the forest, but అడవిలోవున్నారు merely denotes they are in the wood."

PAST TENSE. I was.

Sing. 1	ఉండితి + ని*స్, ఉంటి + ని, ఉండినా + ను
2	ఉండితి + విస్,† ఉంటివి, ఉండినావు
3 m.	ఉండె + ను, ఉండినాడు
3 f. n.	ఉండె + ను, ఉండినది, ఉండింది

* Some forms of the Past Tense are peculiar to poetry. Thus ఉండినీని I was, ఉండినీవు *undivēvu* (not తీవి) thou wast, తోడినది 'She wore' is written తోడియున్నది in M. 11. 142.

† This form ఉండితివి if put as a question would be ఉండితివా. But in poems ఉండితి is substituted. Thus పోతివా becomes పోతె didst thou go? పోలితివా, పోలితి తె Suca. 3. 276. This contraction is used in no other person or tense.

This is often used by poets : but condemned by critics as vulgar. Thus in English "beest thou" is considered a vulgar form of 'If thou be : ' and yet the best poets use it. In all languages some forms are in course of time laid aside by the educated but retained by the vulgar.

Plu. 1	ఉండిరిమి, ఉంటిమి, ఉండినాము
2	ఉండిరిరి, ఉంటిరి, ఉండినారు
3 m. f.	ఉండిరి, ఉండినారు, ఉండ్రీ q. r.*
3 n.	ఉండెను, ఉండినవి.

FUTURE TENSE. I shall stay.

Sing. 1	ఉండెద + న్న, ఉండేను
2	ఉండెదవు, ఉండేవు
3 m. f. n.	ఉండెడిని, * ఉండేని, ఉండిని
Plu. 1	ఉండెదము, ఉండేము
2	ఉండెదరు, ఉండేరు
3 m. f.	ఉండెదరు, ఉండేరు
3 n.	ఉండెడిని, ఉండేని, ఉండిని.

AORIST.

Affirmative. I may be.

Negative. I shall not stay.

S. 1	ఉండుదు + న్న, ఉండును	S. 1	ఉండను, లేను
2	ఉండుదువు, ఉండువు	2	ఉండవు, లేవు
3 m. f. n.	ఉండును	3 m.	ఉండడు, లేడు
P. 1	ఉండుదుము, ఉండుము	3 f. n.	ఉండదు, లేదు
2	ఉండుదురు, ఉండురు, ఉండ్రు	P. 1	ఉండము, లేము
3 m. f.	ఉండుదురు, ఉండురు, ఉండ్రు	2	ఉండరు, లేరు
3 n.	ఉండును.	3 m. f.	ఉండరు, లేరు
		3 n.	ఉండవు, లేవు.

These two forms have different meanings. ఉండను is 'I will not stay.' It generally has a future sense. But లేను implies 'I was not,' and generally has a past sense: నిన్నులేను denotes "I was not here yesterday."

* Thus in Pal. 227. కొట్టెడినా he perhaps will smite. పెనుదరిగి beauty perhaps will fail.

IMPERATIVE. Remain thou.

Sing. 2	ఉండు, ఉండుము, ఉండుమా, ఉండుమి, ఉండుమి, ఉండుమి,
Plu. 1 *	ఉండుము, ఉండుము, ఉండుదుము, ఉండుదుము,
2	ఉండుడి, ఉండుడు, ఉండుడు, ఉండుడి, ఉండుడి.

The termination UMU as in ఉండుము is often changed into AMA. Thus ఉండమని చెప్పినాడు *he said Remain* here : the original form being ఉండుమని &c. So వేయమని instead of వేయుమని.

PROHIBITIVE. Stay not thou.

Sing. 2	ఉండక*, ఉండకు, ఉండకుము, ఉండకుమా, ఉండకుమి,
Plu. 2	ఉండకండి, ఉండకుడు, ఉండకుడు, ఉండకుడి.

Infinitive in TA	ఁట, అట, అగుట To BECOME.
Infinitive in A	కా
Infinitive in DAMU	కావడము The becoming
Infinitive in E'DI	అయ్యేది. That which becomes.

AFFIRMATIVE PARTICIPLES.

Pres. p	అవును or అవునున్ను	Becoming
Past p	అయి	Having become
Rel. p	అయిన	Which became
Aorist p	అయ్యే, అయ్యేటి, అయ్యేడు or అయ్యేడి, అగు	Which becomes.

NEGATIVE PARTICIPLES.

Neg. P in క Ka	కాక or కాకుండా	Without becoming
Neg. Rel. p	కాని	Who becomes not
Neg. Verbal noun	కామి	The not becoming.

* The forms ఉండకా, ఉండకూ, ఉండకండా, ఉండకండి are in common use as intensives; 'remain not thou, stay not ye.'

† The ancient form అగుట is seldom used unless in poetry. అవుట is at pleasure written ఁట autā : but either way it is pronounced a-u-tā resembling the English word *outer*.

PRESENT TENSE. I shall or will become, I am becoming.

Sing. 1	అవును + ను, అవుతా + ను
2	అవునువు, అవుతావు
3 m.	అవునుడు, అవుతాడు
3 f. n.	అవునునది, అవుతుంది [అవుతాది]
Plu. 1	అవునుము, అవుతాము
2	అవునురు, అవుతారు
3 m. f.	అవునురు, అవుతారు
3 n.	అవునువి, అవుతవి, [అవుతావి.]

PAST TENSE. I became.

Sing. 1	అయితి + ని, అయినా + ను
2	అయితి + వి*, అయినావు
3 m.	అయెను, అయ్యె + ను†, అయినాడు
3 f. n.	అయె + ను, అయ్యె + ను, అయినది, అయింది
Plu. 1	అయితిమి, అయినాము
2	అయితిరి, అయినారు
3 m. f.	అయిరి, అయినారు [అయ్యిరి]
3 n.	అయె + ను, అయినవి, [అయినావి] or విసవి.

In this Tense we see the principle so frequently occurring that a *short* vowel followed by a double consonant is equivalent to a long. Thus అయె 'āye' or 'ā-ye' is the same as అయ్యె 'āyye,' which last is chiefly used in poetry.

* The final వి is often dropt particularly in verse; as వైవితి, ఇచ్చితి, వచ్చితి.

† అయెను is vulgarly written అయను which is wrong. And in careless talking the middle N is often omitted. Thus చూచినావా did you see it is pronounced చూచావా, or even చూచావు. So విక్తినాడు he *was found*, becomes విక్తాడు.

FUTURE TENSE. I will or shall become.

Sing. 1	అయ్యెన + న్న, అయ్యెన
2	అయ్యెనవు, అయ్యెవు
3 m. f. n.	అయ్యెడిని, అయ్యెని, అయ్యెని
Plu. 1	అయ్యెదము, అయ్యెము
2	అయ్యెదరు, అయ్యెరు
3 m. f.	అయ్యెదరు, అయ్యెరు
3 n.	అయ్యెడిని, అయ్యెని, అయ్యెని.

AORIST.

Affirmative. I will become. Negative. I shall not become.

S. 1	అవుడు + ను	S. 1	కాను
2	అవుడువు	2	కావు
3 m. f. n.	అవును	3 m.	కాదు
P. 1	అవుదము	3 f. n.	కాదు
2	అవుదరు	P. 1	కాము
3 m. f.	అవుదరు	2	కారు
3 n.	అవును.	3 m. f.	కారు
		3 n.	కావు.

There is a poetical form అగుదును &c.

There is a rude inelegant form అవదు, instead of కాదు, and అవదు for కాదు.

IMPERATIVE. Become thou.

Sing. 2	కా, కమ్ము, కమ్ము, కమ్ము, కమ్ము, అగుము
Plu. 1	అవుదము, అవుదము
2	కండి, కండి, కండి, [కండి.]

PROHIBITIVE. Become not thou.

Sing. 2	కాక, కాకు, కాకుము, కాకుము, కాకుము, కాకుము
Plu. 2	కాకండి, కాకుదు, కాకుదు, కాకుదు, కాకుదు

Infinitive in TA కలుగుట Kalugu-ta,
TO BE, EXIST, HAPPEN, ACCRUE.

Infinitive in A కలగ

Infinitive in DAMU కలగడము Existence, happening

Infinitive in E'DI కలిగిది.

The initial క K is often changed into గ G.

AFFIRMATIVE PARTICIPLES.

Pres. p	కలుగుతు or కలుగుతున్న Being
Past p	కలిగి having accrued
Rel. p	కలిగిన, or కల and గల which was got
Aorist p	కలిగె, కలిగెటి, కలిగెడు, కలిగెడి, కలుగు

NEGATIVE PARTICIPLES.

Neg. P in క Ka	కలగక, కలగకుండా	Without being
Neg. Rel. p	కలగని or లేని	Which is not
Neg. Verbal noun	లేమి	The not being. Poverty.

The Present tense is not in use.

PAST TENSE. I was.

Sing. 1	కలిగితిని, కలిగినాను, గలిగితిని, గలిగినాను
2	కలిగితివి, కలిగినావు, గలిగితివి, గలిగినావు
3 m.	కలిగెను, కలిగినాడు, గలిగెను, గలిగినాడు
3 f. n.	కలిగెను, కలిగినది, కలిగింది, గలిగెను, గలిగినది, గలిగింది
Plu. 1	కలిగితిమి, కలిగినాము, గలిగితిమి, గలిగినాము
2	కలిగితిరి, కలిగినారు, గలిగితిరి, గలిగినారు
3 m. f.	కలిగిరి, కలిగినారు, గలిగిరి, గలిగినారు
3 n.	కలిగెను, కలిగినవి, గలిగెను, గలిగెను.

In the other tenses, in like manner two syllables may at pleasure be made one. Thus కలిగెను kaligenu may become కల్లెను kal'genu &c. And in like manner కలిగి becomes కల్లి,

FUTURE TENSE. It will accrue.

Sing. 3 m. f. n.	కలిగెడిరి, కలిగెరి, కలిగిరి
Plu. 3 n.	కలిగెడిరి, కలిగెరి, కలిగిరి.

AORIST.

Affirmative. I am, I was.*Negative.* I am not, I was not.

S. 1	కలుగుదు + ను, కలను
2	కలుగుదువు, కలవు
3 m.	కలుగును, కలదు
3 f. n.	కలుగును, కలదు
P. 1	కలుగుదుము, కలము
2	కలుగుదురు, కలరు
3 m. f.	కలుగుదురు, కలరు
3 n.	కలుగును, కలవు.

S. 1	లేను
2	లేవు
3 m.	లేదు
3 f. n.	కలగదు or లేదు
P. 1	లేము
2	లేరు
3 m. f.	లేరు
3 n.	కలగవు or లేవు.

The Imperative of కలుగుట is not in use in modern Telugu. An example occurs in M. XII. 2. 271, where it is కలుగుము and accordingly the plural would be కలుగండి.

The verb కలుగుట has three meanings, "To Be, to Happen, to Be Able." Thus : added to the Root in A of other verbs it means Can, and the negative లేను means Cannot. Thus,

- S. 1. పోగలుగుదును I can go. Of which the usual form is పోగలను I can go. Negative పోలేను I cannot go.
2. పోగలుగుదువు, or, పోగలవు Thou canst go. పోలేవు thou canst not go.
3. పోగలదు He can go. పోగలదు she, it can go. పోలేదు he cannot go. అదిపోలేదు she, it cannot go.
- P. 1. పోగలుగుదుము More usually పోగలము we can go. పోలేము we cannot go.
2. పోగలుగుదురు, పోగలరు Ye can go. మీరుపోలేరు ye cannot go.
3. పోగలరు They can go. (m. f.) వాండ్లుపోలేరు they cannot go.
3. పోగలవు Those things can go. అవిపోలేవు they cannot go.

These are the regular forms: the irregular forms in use are the following.

Singular. The first and second persons are wanting.

3. *m.* కలదు He is, or was : thus ఒకరాజుకలదు there was a certain King. Negative లేదు he is not as వాడులేదు he is not here.

3. *f.* కలదు She is. Negative లేదు.

3. *n.* కలదు, or కద్దు There is : thus ఒకసామిరకద్దు there is a (certain) proverb.

Plural. First and second persons wanting.

3. *m. f.* కలరు There are : as ఇక్కడవర్తకులుకలరు there are merchants here. Neg. లేరు they are not. Thus వాండ్లయిప్పుడులేరు they are not here now.

3. *n.* కలవు They are. Thus అంతయేనుగులుకలవు there are elephants so large. Neg. లేవు. Thus అవియిప్పుడులేవు they are not (here) now.

These words are used as auxiliaries thus,

S. 1	కలను I can	నేనుచెప్పగలను	I can say
		నేనుచెప్పలేను	I cannot say
2	కలవు Thou canst	నీవుచెప్పగలవు	Thou canst say
		నీవుచెప్పలేవు	Thou canst not say
3 <i>m.</i> కలడు	He can	వాడుచెప్పగలడు	He can say
		ఆదిచెప్పగలదు	She or it can say
P. 1	కలము We can	మేముచెప్పగలము	We can say
		మేముచెప్పలేము	We cannot say
2	కలరు You can	మీరుచెప్పగలరు	You can say
		మీరుచెప్పలేరు	You cannot say
3 <i>m. f.</i> కలరు	They can	వాండ్లుచెప్పగలరు	They can say
		వాండ్లుచెప్పలేరు	They cannot say
3 <i>n.</i> కలవు	They can	అవివుండగలవు	Those can remain
		అవివుండలేవు	They cannot remain.

The verbs చాలుట to suffice is likewise used : thus,

- S. 1 చాలుదును I can నేనుచెప్పచాలుదును I can say*
 నేనుచెప్పచాలను I cannot say
- 2 చాలుదువు Thou canst నీవుచెప్పచాలుదువు Thou canst
 say
 నీవుచెప్పజాలవు Thou canst not
- 3 m. f. n. చాలును
 వాడువుండ చాలును He can stay
 ఆదివుండచాలును She can
 ఆదివుండచాలును It can
 వాడువుండచాలదు He cannot
 stay
 ఆదివుండచాలదు She, it, cannot
- P. 1 చాలుదుము We can మేముచెప్పచాలుదుము We can say
 మేముచెప్పచాలము We cannot say
- 2 చాలుదురు Ye can మీరుచెప్పచాలుదురు Ye can
 మీరుచెప్పచాలరు Ye cannot
- 3 m. f. చాలుదురు They can వాండ్లుచెప్పచాలుదురు They can
 వాండ్లుచెప్పచాలరు They cannot
- 3 n. చాలును They can అవిపోచాలును They can go
 అవిపోచాలవు They cannot go.

The verb నేరుట or నేర్చుట to Can or “be able” is thus used,

- S. 1 నేరుతు + నున్, నేరు + ను I can. నేనుచెప్పనేర్చును
 I can say
 నేనుచెప్పనేరను I cannot say
- 2 నేరుతువున్, నేరు + వు Thou canst. నీవుచెప్పనేర్చువు
 Thou canst say

* The initial చా is often changed into వా. Thus నేనుచెప్పవాలుదును.

చేసుట *chesuta* to do. వ్రాయుట or వ్రాసుట to write. వ్రయ్యుట or వ్రస్సుట to split. డయ్యుట or డస్సుట to be fatigued. Either form is used indiscriminately.

Some verbs of two syllables have a liberty of being spelt in two ways. If యు Y is single, the vowel preceding it is long : if double the vowel is made short. Thus చేయుట *chēyuta* and కొయుట may be also written చెయ్యుట *cheyyuta* and కొయ్యుట. The Inf. in A చేయ and కొయ become చెయ్య and కొయ్య. Thus the vowel followed by యు YU is either long by nature or is made *long* by position.

All verbs however have not this double shape. వ్రాయుట v. a. to write is distinct from వ్రయ్యుట v. n. to split.

Verbs of this conjugation deviate from the first conjugation ; for when they take the affixes beginning with the vowel ఓ I to make the past p|| or → E' to make the future tense or → E'' to make the aorist p|| they change the syllable యు YU into సు SU. Thus from చేయు "to do" comes చేసి having made, చేసెదను I shall or will do ; చేసే that does &c.

They can likewise change at pleasure the యు into సు SU in the Infin. in ట TA and in the 3d pers. sing. of the affirmative aorist. Thus చేయుట or చేసుట to do and చేయును or చేసును he, she or it will or, shall do.

In the affirmative aorist and imperative the usual terminations are added to the root. Thus from చేయు comes చేయుదును and చేయుదము. Or, changing యుదు and యుద into తు and త ; thus చేతును and చేతము.

In verbs of three syllables of this conjugation, if the middle syllable be ఓ I, it is changed into ఁ U in one shape of the affirmative aorist and imperative : and in the Infin. in ట TA. Thus from తడియుట to be damp, makes తడియుదును or తడుతును and తడియుదము or తడుతము and తడియును or తడుసును and తడియుట or తడుసుట.

In the Imperative *the root* of verbs of two syllables changes య into యి. Thus from చేయు comes చేయి or చేయ్యి do thou. In other respects it presents no novelty.

The present p|| is formed by adding తు to the root in U as చేయు చు or by changing యుచు into స్తు. Thus చేస్తు doing. So also in the past tense చేసితిని, చేసితివి I did, thou didst, become చేస్తిని, చేస్తవి &c.

The letter చ being pronounced ts as చేయుచు *chēyutsu*, these letters change places in forming చేస్తు *chēstu*.

The letter S is written either సి or శి, స or శి at pleasure. And as the initial చ frequently is softened into జ or శ, the word చేశి (having done) may at pleasure be written జేశి, చేశి, చేసి or శిసి. Some learned men wish to discard శి (the *sānti-sacāram*) and substitute the స (or *sulabha-sacāram*) in every place: but this is a refinement that never will generally be countenanced. Some places alone of the second conjugation admit the (sānti) శి whereas all may use the స (sulabha). A few accurate scholars who wish to exclude శి (sānti) altogether declare (with the grammarian Appa Cavi) that this letter శి (Siva) ought to be used in Sanscrit words alone. But in the common mode of spelling some places admit one letter, some the other, and some both: this is unobjectionable: and is countenanced by the oldest manuscripts, and by nearly all the soundest scholars: for even among the learned a few alone wish for any peculiarities in spelling. The difference indeed is as trifling as between the French words *avait* and *avoit*: *allais*, and *allois*; *disais* and *disois*: and the matter deserves notice only because our native instructors are apt to dwell much on such trifling points and condemn the use of the (Siva) శి though themselves use it daily.

In apology for this inconsistency they alledge that all persons (themselves included) are in the wrong and they urge us there-

fore to write in a manner which has no advantage to compensate for its peculiarity.

The following, as well as the other verbs which belong to this conjugation proceed according to the rules given above.

తీయుట or తీసుట	to take
పోయుట or పోసుట	to pour
కోయుట or కోసుట	to cut
వేయుట or వేసుట	to throw
పేయుట or పేసుట	to graze
అలయుట or అలసుట	to become fatigued
మెరుయుట or మెరుసుట	to gleam, lighten
కురియుట or కురుసుట	to rain
బడియుట or బడుసుట	to fear
కలియుట or కలుసుట	to mix
బలియుట or బలుసుట	to grow.

And వలయుట or వలసుట which denotes (in Latin, debet; in French, il faut,) 'Must.'

Roots.

Chēy, chēyy or chēs. Root of చేయుట, చెయుట or చేసుట To do. (Facere.) The vulgar spelling చాయుట or చొయుట must be avoided, though in general use.

Cōy, cōyy or cōs. Root of కోయుట, కొయుట or కోసుట To cut, (secare.)

Pōy, pōyy or pōs. Root of పోయుట, పొయుట or పోసుట To pour (fundere.)

Valay or valas. Root of వలయుట or వలసుట (Debere) to owe : whence వలసినది must, ought, should, as రావలసినది you must come (debet venire, il faut venir.)

Tady or Tads. Root of తడియుట or తడుసుట to be wet (madere in Latin.)

Dayy. Weary దయుట or దస్సుట To be tired, (languet.)

Vrayy. Split వ్రయుట or వ్రస్సుట To be broken, to split, to be shivered (Dissilio.)

The ancient grammarians might have reasonably defined the verbs of the second conjugation as ending both in Y and in S.

Of the verbs here given the first three are quite regular. Valayu 'must' is irregular. The next తడియుట is slightly irregular and the two last are peculiar in changing YY into SS (thus వ్రయుట to split p|| వ్రసి) whereas other verbs though they use వ్రయ at pleasure, do not use SS. Thus కోయుట or కొయుట to cut: p|| కోసి never కొసి.

The conjugation will now be given at full length, although it uses precisely the same *terminations* as are used in the first conjugation: the only deviations are in the radical syllables which have now been given.

Infinitive in TA	చేయుట, or చేసుట	To do
Infinitive in A	చేయ* or చెయ్య	
Infinitive in DAMU	చేయడము,† చెయ్యడము	Doing
Infinitive in E'DI	చేసేది	The doing.

The roots in *E'DI* are made from the termination in S alone—thus చేసేది, వ్రాసేది, పోసేది.

AFFIRMATIVE PARTICIPLES.

Pres. p	చేయుచు, చేశు or చేస్తున్న	Doing
Past p	చేశి or చేసి	Having done
Rel. p	చేసిన or చేశిన	Which did
Aorist p	చేసే, చేసేటి, చేసెడి, చేసెడు, or చేయ్య	Which does.

* Vulgarly spelt కొయ a form which we must avoid. Thus కొయంకలెవి న్నకుములు &c.

† The student must be aware of the common erroneous spelling, wherein చేయడము, చేయుట, చేయని are written చాయడము, చాయుట, చాయని. This must be cautiously avoided as well as the similar vulgarism కొయడం, కొయుట &c.

The shape చేస్తు is in daily use: it is contracted from చేయుచు which is used only in poetry.

NEGATIVE PARTICIPLES.

Neg. P in క Ka	చేయక, చెయ్యక or చేయకుండా, చెయ్యకుండ	Without doing
Neg. Rel. p	చేయని, చెయ్యని	Who does not
Neg. Verbal noun	చేయమి	The not doing.

PRESENT TENSE. I do, I am doing.

Sing. 1	చేయుచున్నాను, చేస్తున్నాను, or చేస్తాను
2	చేయుచున్నావు, చేస్తున్నావు, or చేస్తావు
3 m.	చేయుచున్నాడు, చేస్తున్నాడు, or చేస్తాడు
3 f. n.	చేయుచున్నది, చేస్తున్నది, or చేస్తుంది, [చేస్తాది or చేస్తుంది]
Plu. 1	చేయుచున్నాము, చేస్తున్నాము, చేస్తాము
2	చేయుచున్నారు, చేస్తున్నారు, చేస్తారు
3 m. f.	చేయుచున్నారు, చేస్తున్నారు, చేస్తారు
3 n.	చేయుచున్నవి, చేస్తున్నవి, చేస్తవి, [చేస్తావి.]

The second and third of these forms are in common use: the first is peculiar to poems. The forms appear very numerous: but in fact are merely different modes of spelling.

PAST TENSE. I did.

Sing. 1	చేసితిని, చేస్తిని, చేసినాను, or చేశినాను, [చేశాను]
2	చేసితివి, చేస్తివి, చేసినావు, or చేశినావు [చేశావు]
3 m.	చేసెను, చేసినాడు, చేశినాడు, [చేశాడు]
3 f. n.	చేసెను, చేసినది or చేసింది, చేసినది, చేసింది
Plu. 1	చేసితిము, చేసినాము, చేస్తిము, [చేశాము]
2	చేసితిరు, చేసినారు, or చేశినారు, చేస్తిరి, [చేశారు]
3 m. f.	చేసిరి, చేసినారు, or చేశినారు, [చేశారు]
3 n.	చేసెను, చేసినవి, or చేసినవి.

FUTURE TENSE. I will or shall do.

Sing. 1	చేసెద + నున్, చేసేను, చేశేను
2	చేసెదవున్, చేసేవు, చేశేవు
3 m. f. n.	చేసెడినిన్, చేశెడిని, or చేసేని, చేశేని, చేసేని
Plu. 1	చేసెదమున్, చేసేము, చేశేము
2	చేసెదరున్, చేసేరు, చేశేరు
3 m. f.	చేసెదరున్, చేసేరు
3 n.	చేసెడినిన్, చేసేని, చేసేని, చేశేని.

It will here be observed that శి and సే are used at pleasure in the past and future tenses.

AORIST.

Affirmative. I do.

Negative. I do not.

S. 1	చేయుదు + నున్, చేతు + ను [చేస్తు + ను]	S. 1	చేయను, చెయ్యను
2	చేయుదువున్, చేతువు [చేస్తువు]	2	చేయవు, చెయ్యవు
3 m. f. n.	చేయునున్, చేసును	3 m.	చేయదు, చెయ్యదు
P. 1	చేయుదుమున్, చేతు ము [చేస్తుము]	3 f. n.	చేయదు, చెయ్యదు
2	చేయుదురున్, చేతురు [చేస్తురు]	P. 1	చేయము, చెయ్యము
3 m. f.	చేయుదురున్, చేతురు [చేస్తురు]	2	చేయరు, చెయ్యరు
3 n.	చేయునున్, చేసును.	3 m. f.	చేయరు, చెయ్యరు
		3 n.	చేయవు, చెయ్యవు.

Some other forms are rarely used : these are చేసుదును, చేసుదువు, చేసుదుము &c.

IMPERATIVE. Do thou &c.

Sing. 2	చేయి, చెయ్యి, చేయుమున్, చేయుకూన్, చేయుమిన్,
Plu. 1	చేయుదమున్, చేరమున్, చేతాము
2	చేయండి, చెయ్యండి, చేయుడున్, చేయుండున్, చేయుడిన్ [చేయండ.]

PROHIBITIVE.

Sing. 2 చేయక, చెయ్యక, చేయకు, చెయ్యకు, చేయకుమా, చేయకుమా, చేయకుమిన్.

Plu. 2 చేయకండి, చెయ్యకండి, చేయకుడు, చేయకుడు, చేయకుడి, చేయకుడి, చేయకుడి.

In all these, the long vowel followed by a short *ēya* may be changed into the short vowel followed by a double consonant *ēya*.

Infinitive in TA	వ్రాయుట, or వ్రాసుట	To WRITE
Infinitive in A	వ్రాయ	To write
Infinitive in DAMU	వ్రాయడము	The writing
Infinitive in E'DI	వ్రాసేది, వ్రాశేది	Writing.

AFFIRMATIVE PARTICIPLES.

Pres. p	వ్రాస్తు or వ్రాస్తున్న	Writing
Past p	వ్రాశి or వ్రాసి	Having written
Rel. p	వ్రాసిన	Which wrote
Aorist p	వ్రాసే, వ్రాసేటి, వ్రాసేడి, వ్రాసేడు, వ్రాయు	Which writes.

NEGATIVE PARTICIPLES.

Neg. P in క Ka	వ్రాయక or వ్రాయకుండా	Without writing
Neg. Rel. p	వ్రాయని	Who writes not
Neg. Verbal noun	వ్రాయమి	The not writing.

PRESENT TENSE. I write, I am writing.

Sing. 1	వ్రాస్తున్నాను, వ్రాస్తాను
2	వ్రాస్తున్నావు, వ్రాస్తావు
3 m.	వ్రాస్తున్నాడు, వ్రాస్తాడు
3 f. n.	వ్రాస్తున్నది, వ్రాస్తుంది.

- Plu. 1 వ్రాస్తున్నాము, వ్రాస్తాము
 2 వ్రాస్తున్నారు, వ్రాస్తారు
 3 *m. f.* వ్రాస్తున్నారు, వ్రాస్తారు
 3 *n.* వ్రాస్తున్నవి, వ్రాస్తవి.

Some other forms also are occasionally used. Thus వ్రాయుచు న్నాను, వ్రాయుచున్నావు &c, which are peculiar to poets.

PAST TENSE. I wrote.

- Sing. 1 వ్రాసితి + నిష్ట, వ్రాసి + ని, వ్రాసినా + ను [వ్రాశాను]
 2 వ్రాసితివి, వ్రాసివి, వ్రాసినావు, [వ్రాశావు]
 3 *m.* వ్రాసె + ను, వ్రాసినాడు [వ్రాశాడు]
 3 *f. n.* వ్రాసె + ను, వ్రాసినది, వ్రాసింది
 Plu. 1 వ్రాసితిమిష్ట, వ్రాసిమి, వ్రాసినాము, [వ్రాశాము]
 2 వ్రాసితిరిష్ట, వ్రాసిరి, వ్రాసినారు [వ్రాశారు]
 3 *m. f.* వ్రాసిరి, వ్రాసినారు [వ్రాశారు]
 3 *n.* వ్రాసెను, వ్రాసినవి.

FUTURE TENSE. I will or shall write.

- Sing. 1 వ్రాసెద + నుష్ట, వ్రాసేను
 2 వ్రాసెదవుష్ట, వ్రాసేవు
 3 *m. f. n.* వ్రాసెడినిష్ట, వ్రాసేని, వ్రాసేని
 Plu. 1 వ్రాసెదముష్ట, వ్రాసేము
 2 వ్రాసెదరుష్ట, వ్రాసేరు
 3 *m. f.* వ్రాసెదరుష్ట, వ్రాసేరు
 3 *n.* వ్రాసెడినిష్ట, వ్రాసేని, or వ్రాసేని.

AORIST.

Affirmative. I write.

Negative. I write not.

- S. 1 వ్రాయుదు + నుష్ట, వ్రాతును
 2 వ్రాయుదువుష్ట, వ్రాతువు
 3 *m. f. n.* వ్రాయునుష్ట, వ్రాసును
 P. 1 వ్రాయుదుముష్ట, వ్రాతుము
 2 వ్రాయుదురుష్ట, వ్రాతురు
 3 *m. f.* వ్రాయుదురుష్ట, వ్రాతురు
 3 *n.* వ్రాయునుష్ట, వ్రాసును.

- S. 1 వ్రాయను
 2 వ్రాయవు
 3 *m.* వ్రాయదు
 3 *f. n.* వ్రాయదు
 P. 1 వ్రాయము
 2 వ్రాయరు
 3 *m. f.* వ్రాయరు
 3 *n.* వ్రాయవు.

IMPERATIVE. Write thou.

- Sing. 2 వ్రాయు, వ్రాయుమున్, వ్రాయుమాన్, వ్రాయుమిన్,
 1 వ్రాయుదమున్, వ్రాతము, వ్రాతాము
 2 వ్రాయండి, వ్రాయుడున్, వ్రాయుండున్, వ్రాయుడిన్.

PROHIBITIVE. Write not.

- Sing. 2 వ్రాయక, వ్రాయకు, వ్రాయకుమున్, వ్రాయకుమాన్, వ్రాయకుమిన్,
 Plu. 2 వ్రాయకండి, వ్రాయకుడున్, వ్రాయకుండున్, వ్రాయకుడిన్.

- Infinitive in TA తడియుట, or తడుసుట v. n. To get wet.
 To be moistened.
 Infinitive in A తడియ, తడవ
 Infinitive in DAMU తడియదము, తడవదము.
 Infinitive in E'DI తడిసేది.

AFFIRMATIVE PARTICIPLES.

- Pres. p|| తడియుచున్, తడుతు or తడుతున్ను Being wet
 Past p|| తడిసి Being wet
 Rel. p|| తడిసిన Moistened
 Aorist p|| తడిసే, తడిసేటి, తడిసేడిన్, తడిసేడున్, తడియున్.

NEGATIVE PARTICIPLES.

- Neg. P|| in క Ka తడియక, తడవక
 Neg. Rel. p|| తడియని, తడవని
 Neg. Verbal noun తడియమి, తడవమి.

PRESENT TENSE. I am wetted.

- Sing. 1 తడుస్తున్నా + ను, తడుస్తా + ను
 2 తడుస్తున్నావు, తడుస్తావు
 3 m. తడుస్తున్నాడు, తడుస్తాడు
 3 f. n. తడుస్తున్నది, తడుస్తుంది
 Plu. 1 తడుస్తున్నాము, తడుస్తాము
 2 తడుస్తున్నారు, తడుస్తారు
 3 m. f. తడుస్తున్నారు, తడుస్తారు
 3 n. తడుస్తున్నవి, తడుస్తవి.

134 SECOND CONJUGATION, TO BE WET.

Besides these forms others are occasionally found as, తడియు చున్నా + ను, తడియుచున్నావు &c, which appear in poems.

PAST TENSE. I was wet.

Sing. 1	తడిసితి + నిష్ట, తడి ప్తి + ని, తడిసినా + ను, [తడిశాను]
2	తడిసితివిష్ట, తడి ప్తివి, తడిసినావు, [తడిశావు]
3 m.	తడిసె + ను, తడిసినాడు [తడిశాడు]
3 f. n.	తడిసె + ను, తడిసినది, తడిసింది
Plu. 1	తడిసితిమిష్ట, తడి ప్తిమి, తడిసినాము, [తడిశాము]
2	తడిసితిరిష్ట, తడి ప్తిరి, తడిసినారు, [తడిశారు]
3 m.f.	తడిసిరి, తడిసినారు, [తడిశారు]
3 n.	తడిసెను, తడిసినవి.

FUTURE TENSE. I shall be moistened.

Sing. 1	తడిసెద + నుష్ట, తడిసేను
2	తడిసెదవుష్ట, తడిసేవు
3 m.f. n.	తడిసెడినిష్ట, తడిసేని, తడిసేని
Plu. 1	తడిసెదముష్ట, తడిసేము
2	తడిసెదరుష్ట, తడిసేరు
3 m.f.	తడిసెదరుష్ట, తడిసేరు
3 n.	తడిసెడినిష్ట, తడిసేని, తడిసేని.

AORIST.

Affirmative. I am moistened.

Negative. I am not wet.

S. 1	తడియుదు + నుష్ట, తడుతు ను, [తడుస్తును]	S. 1	తడియ + నుష్ట, తడవ + ను
2	తడియుదువుష్ట, తడుతువు, [తడుస్తువు]	2	తడియవుష్ట, తడవవు
3 m. f. n.	తడియునుష్ట, తడుతును	3 m.	తడియదుష్ట, తడవదు
P. 1	తడియుదుముష్ట, తడుతుము, [తడుస్తుము]	3 f. n.	తడియదుష్ట, తడవదు
2	తడియుదురుష్ట, తడుతురు, [తడుస్తురు]	P. 1	తడియముష్ట, తడవము
3 m. f.	తడియుదురుష్ట, తడుతురు, [తడుస్తురు]	2	తడియరుష్ట, తడవరు
3 n.	తడియునుష్ట, తడుతును.	3 m. f.	తడియరుష్ట, తడవరు
		3 n.	తడియవుష్ట, తడవవు.

IMPERATIVE. Be thou wet.

Sing. 1	తడువు, తడియుమున్, తడువుమున్, తడియుమాన్, తడువుమాన్, తడియుమిన్, తడువుమిన్.
Plu. 1	తడియుడమున్, తడుతమున్, తడుతాము
2	తడియండి, తడవండి, తడియుడున్, తడువుడున్, తడియుండున్, తడియుడీన్, తడువుడీన్.

PROHIBITIVE.

Sing. 2	తడియక, తడవక, తడియకు, తడవకు, తడియకుమున్, తడవకు మున్, తడియకుమాన్, తడవకుమాన్, తడియకుమిన్, తడవకుమిన్
Plu. 2	తడియకండి, తడవకండి, తడియకుడున్, తడవకుడున్, తడియకుం డున్, తడవకుండున్, తడియకుడీన్, తడవకుడీన్.

వలయుట or వలసుట 'MUST, OUGHT, SHOULD.' This verb is a defective auxiliary and has few tenses.

	Past p	వలళి
	Rel. p	వలళిన
Irregular	Neg. Rel. p	వలపనిన్, రాని
	Past tense	

3	Sing. n.	వలెను or వలసినది	It must
3	Plu. n.	వలసినవి	They must
	Affir. aor. 3 n.	వలయును	Must

Neg. aor. 3 n. వలవడున్, వలడున్, వద్దు Must not.

To understand this, it will be useful to consider the verb in phrases. చేయవలళినదని what should or must be done. చేయరానిదని what ought not to be done. రాని is the neg. p|| of వచ్చుట to come. అట్లాచేయవలళినది (you) must do so. అట్లాచేయరాదు (you, he) must not do so.

THIRD CONJUGATION.

The Third Conjugation contains such verbs as end in చు య or చ్చు య, as పెంచుట to rear. మన్నించుట to excuse. శరీక్షించుట to examine. మెచ్చుట to approve.

Some of these are verbs forming the causal in ఇంచు inచు or యు as కట్టుట to bind, to build : కట్టించుట to have it bound, get it built, చేయుట to make, చేయించుట to have it made, get it done, cause it to be done. వ్రాముట to write : వ్రామించుట to get it written, have it written.

Nearly all such verbs as are borrowed from Sanscrit or Hindustani, as శరీక్షించుట to try, కల్పించుట to contrive, రచించుట to compose, శృంగారించుట to adorn, బనాయించుట (from Hind. banāna) to fabricate, శంజాయించుట (from Samjhāna) to pacify, belong to this conjugation.

These form the affirmative aorist and imperative either according to the rules of the First Conjugation as పెంచుదును I shall rear and పెంచుకము let us rear : or by changing చుదు and చుక into తు and త. Thus పెంతును, పెంతము.

Verbs ending in double చ్చు likewise change the తు and త into త్తు and త్త. Thus మెచ్చుదును or మెత్తును I shall or will approve ; and మెచ్చుకము or మెత్తము let us approve.

As many verbs in this conjugation make the *Infin. in A* and the imperative in a peculiar manner they may conveniently be arranged in five classes.

I. పెంచుట To rear. భంచుట to divide. అప్పుట to owe, ఎంచుట to think, to reckon. రాచుట to rub. కాచుట to attend. తోచుట to imagine, to think. గీచుట to scrape, to scratch. తూచుట to weigh. పెంచుట to increase. మెచ్చుట to approve. వాక్రుచ్చుట to say. గుచ్చుట to string (pearls &c.) వ్రచ్చుట to break in pieces. తీర్చుట to settle. కాల్చుట to burn. చేచుట to join. తలచుట to think. మార్చుట to change. కూర్చుట to join, to sew &c.

These form the Root in A in the usual way according to the First Conjugation. Thus పెంచ, శుంచ, అచ్చ, ఎంచ, రాచ, కాచ &c.

II. Other verbs form the Root in A by changing య into VA. They use VU in the Imperative. Thus,

	Root in A.	Imperative.	
కొలుచుట	కొలువ, కొలవ, or కొల్వ,	కొలుపు, కొల్వు	Serve, mea- sure
గలుచుట	గలువ, గలవ, గల్వ	గలుపు	conquer
మొలుచుట	మొలువ, మొలవ, మొల్వ	none	grow
నిలుచుట	నిలువ, నిలవ, నిల్వ	నిలుపు, నిల్వు	stand
అరుచుట	అరువ, అరవ, అర్వ	అరుపు, అర్వు	cry
పిలుచుట	పిలువ, పిలవ, పిల్వ	పిలుపు, పిల్వు	call
కరుచుట	కరువ, కరవ, కర్వ	కరుపు, కర్వు	bite
నడుచుట	నడువ, నడవ, నడ్వ	నడుపు, నడ్వు	walk
కుడుచుట	కుడువ, కుడవ, కుడ్వ	కుడుపు, కుడ్వు	suck
గడుచుట	గడువ, గడవ, గడ్వ	none	pass
ఏడుచుట	ఏడువ, ఏడవ, ఏడ్వ	ఏడుపు, ఏడ్వు	weep

Verbs of two syllables.

లేచుట లేవ లేమ్ము, లేపు or లే rise.

Verbs which have three syllables in the root as పిలుచుట to call, మరుచుట to forget, వలుచుట to love, విరుచుట to break, use at pleasure either A or U in the middle syllable, thus these may be written పిలచుట, మరచుట, వలచుట, విరచుట. Accordingly if one form is not found in the Dictionary, we must look for the other.

III. Some Verbs make the Root in A, in చ or వ at pleasure. Thus,

	Infin. in A.	
ఈడుచుట or ఈడ్చుట,	ఈడుచ, ఈడ్చ, ఈడువ, ఈడ్వ	To draw
ఊడుచుట ఊడ్చుట,	ఊడుచ, ఊడ్చ, ఊడువ, ఊడ్వ	sweep
నలుచుట, or నల్చుట,	నలుచ, నల్చ, నలువ, నల్వ	crush

Inf. in A.

తరుచుట,	తర్చుట,	తరుచ, తర్చ,	తరువ, తర్వ	churn
వగుచుట,		వగచ	వగవ	grieve
నూరుచుట,	నూర్చుట,	నూర్చ,	నూర్వ	thresh
ఓరుచుట,	ఓర్చుట,	ఓర్చ,	ఓర్వ	bear
తొలుచుట,	తొల్చుట,	తొలచ, తొల్చ,	తొలవ, తొల్వ	bore
వైచుట			వైవ	cast
వీచుట			వీవ	blow

These make the imperative either in చు or తు at pleasure. Thus ఈడుచుము, or ఈడుతుము, but more usually in తు alone as ఈడుతు, plural ఈడ్వండి.

They form the *Root in Damu* in the usual manner, adding it to the Root in A. Thus ఈడువడము, ఈడ్వడము.

IV. Some make the Root in A in either చ or తు at pleasure. Thus,

మన్నించుట	మన్నించ or మన్నింత	To forgive
లెక్కించుట	లెక్కించ, లెక్కింత	count
దీవించుట	దీవించ, దీవింత	bless
అప్పగించుట	అప్పగించ, అప్పగింత	deliver
రెట్టించుట	రెట్టించ, రెట్టింత	double
ఆవలించుట	ఆవలించ, ఆవలింత	yawn.

In the Present Participle these use either చు or తు. Thus మన్నించుచు or మన్నించుతు; రెట్టించుచున్న, or రెట్టించుతున్న.

The same change takes place in some parts of the Affirmative Aorist: as మన్నించుదును or మన్నించుతుదును, లెక్కించుదును, or లెక్కించుతుదును. Also in the Affir. Imperative, as మన్నించుము, or మన్నించుతుము.

V. Irregular Verbs. These form the Root in A, the Present Participle, the Imperative and the Root in Damu in peculiar ways.

	<i>Pres. Part.</i>	<i>Imp.</i>	<i>Root in Damu.</i>	
వచ్చుట	వచ్చుచు, వస్తు	రా	రావడము	Come
తెచ్చుట	తెచ్చుచు, తెస్తు	లే	లేవడము	bring

	<i>Pres. Part.</i>	<i>Imp. Root in Damu.</i>		
ఇచ్చుట	యిచ్చుచు, యిస్తు	ఱా	ఇవ్వడము	give
చచ్చుట	చచ్చుచు, చస్తు	చావు	చావడము	die
చొచ్చుట	చొచ్చుచు, చొస్తు	చారుము	చొరడము	enter
నెచ్చుట	నెచ్చుచు, నెస్తు	none	నెవ్వడము	pain
చూచుట	చూచుచు, చూస్తు	చూడు	చూడడము	see
వించుట	వించుచు,	వించు, వించుట, వించడము,		tear
ఎంచుట	ఎంచుచు	ఎంచు	ఎంచడము	count
ఉంచుట	ఉంచుచు	వుంచు	వుంచడము	place
వంచుట	వంచుచు	వంచు	వంచడము	divide
గుచ్చుట	గుచ్చుచు	గుచ్చు	గుచ్చడము	string
గీచుట	గీచుచు	గీ, గీచు	గీచడము	scratch.

As examples of this conjugation, the regular verbs పెంచుట to rear and మన్నించుట to forgive, శరీక్షించుట to examine may be conjugated throughout as follows.

Infinitive in TA	పెంచుట	To REAR, INCREASE.
Infinitive in A	పెంచ	Rearing
Infinitive in DAMU	పెంచడము	The rearing
Infinitive in E/DI	పెంచేది	That which rears.

AFFIRMATIVE PARTICIPLES.

Pres. ppl	పెంచుతు or పెంచుతున్న	Rearing
Past ppl	పెంచి	Having reared
Rel. ppl	పెంచిన	Who reared
Aorist ppl	పెంచే, పెంచెడి, పెంచెడి, పెంచెడు, పెంచు	Which rears.

NEGATIVE PARTICIPLES.

Neg. ppl in క Ka	పెంచక or పెంచకుండా	Without rearing
Neg. Rel. ppl	పెంచని	Which rears not
Neg. Verbal noun	పెంచమి	The not rearing.

THIRD CONJUGATION.

PRESENT TENSE. I rear, increase.

- Sing. 1 పెంచుతున్నాను, పెంచుతాను
 2 పెంచుతున్నావు, పెంచుతావు
 3 *m.* పెంచుతున్నాడు, పెంచుతాడు
 3 *f. n.* పెంచుతున్నది, పెంచుతుంది.
 Plu. 1 పెంచుతున్నాము, పెంచుతాము
 2 పెంచుతున్నారు, పెంచుతారు
 3 *m. f.* పెంచుతున్నారు, పెంచుతారు
 3 *n.* పెంచుతున్నవి, పెంచుతవి.

Other forms such as పెంచుచున్నాను &c. are occasionally found :
 as noticed with regard to some verbs already explained.

PAST TENSE. I reared.

- Sing. 1 పెంచితిని, పెంచినాను, [పెంచాను]
 2 పెంచితివి, పెంచినావు, [పెంచావు]
 3 *m.* పెంచెను, పెంచినాడు, [పెంచాడు]
 3 *f. n.* పెంచినది, పెంచింది.
 Plu. 1 పెంచితిమి, పెంచినాము [పెంచాము]
 2 పెంచితిరి, పెంచినారు, [పెంచారు]
 3 *m. f.* పెంచిరి, పెంచినారు [పెంచారు]
 3 *n.* పెంచెను, పెంచినవి.

FUTURE TENSE. I shall increase.

- Sing. 1 పెంచెదను, పెంచేను
 2 పెంచెదవు, పెంచేవు
 3 *m. f. n.* పెంచెడిని, పెంచీని.
 Plu. 1 పెంచెదము, పెంచేము
 2 పెంచెదరు, పెంచేరు
 3 *m. f.* పెంచెదరు, పెంచేరు
 3 *n.* పెంచెడిని, పెంచీని.

AORIST.

<i>Affirmative. I Increase.</i>		<i>Negative. I increase not.</i>	
S. 1	పెంచుదు + ను, పెంతు ను	S. 1	పెంచను
2	పెంచుదువు, పెంతువు	2	పెంచవు
3 m. f. n.	పెంచును.	3 m.	పెంచదు
		3 f. n.	పెంచదు.
P. 1	పెంచుదుము, పెంతుము	P. 1	పెంచము
2	పెంచుదురు, పెంతురు	2	పెంచరు
3 m. f.	పెంచుదురు, పెంతురు	3 m. f.	పెంచరు
3 n.	పెంచును.	3 n.	పెంచవు.

IMPERATIVE. Swell, increase.

Sing. 2	పెంచు, పెంచుముగ్గు, పెంచుమాగ్గు, పెంచుమీగ్గు
Plu. 1	పెంచుదముగ్గు, పెంతముగ్గు, పెంచుదాము, పెంతాము
2	పెంచండి, పెంచుడుగ్గు, పెంచుండుగ్గు, పెంచుడీగ్గు.

PROHIBITIVE. Swell not, increase not.

Sing. 2	పెంచక, పెంచకు, పెంచకుముగ్గు, పెంచకుమాగ్గు, పెంచకుమీగ్గు
Plu. 2	పెంచకండి, పెంచకుడుగ్గు, పెంచకుండుగ్గు, పెంచకుడీగ్గు.

Infinitive in TA	పన్నించుట	To FORGIVE, PARDON.
Infinitive in A	పన్నించ or పన్నింపు	To forgive
Infinitive in DAMU	పన్నించదము	The forgiving
Infinitive in E'DI	పన్నించేది	Forgiving.

AFFIRMATIVE PARTICIPLES.

Pres. p	పన్నించుచుగ్గు, పన్నించుచుగ్గు, పన్నించుతు, పన్నించుతున్ను, పన్నించుతున్ను	Forgiving
Past p	పన్నించి	Having forgiven
Rel. p	పన్నించిన	Who forgave
Aorist p	పన్నించే, పన్నించేటి, పన్నించెడిగ్గు, పన్నించెడుగ్గు, పన్నించుగ్గు	Forgiving.

NEGATIVE PARTICIPLES.

Neg. pl in క	Ka	మన్నించక, మన్నించకన్, or మన్నించకుండా, మన్నించకుండా	Without forgiving
Neg. Rel. pl		మన్నించని, మన్నించనిన్	Unforgiving
Neg. Verbal noun		మన్నించమి, మన్నించమి	The not forgiving.

PRESENT TENSE. I forgive.

- Sing. 1 మన్నించుతున్నా +ను, మన్నించుతా +ను, మన్నిస్తున్నా +ను, మన్నిస్తా +ను.
- 2 మన్నించుతున్నావు, మన్నించుతావు, మన్నిస్తున్నావు, మన్నిస్తావు.
- 3 m. మన్నించుతున్నాడు, మన్నించుతాడు, మన్నిస్తున్నాడు, మన్నిస్తాడు.
- 3 f. n. మన్నించుతున్నది, మన్నించుతుంది, మన్నిస్తున్నది, మన్నిస్తుంది.
- Plu. 1 మన్నించుతున్నాము, మన్నించుతాము, మన్నిస్తున్నాము, మన్నిస్తాము.
- 2 మన్నించుతున్నారు, మన్నించుతారు, మన్నిస్తున్నారు, మన్నిస్తారు.
- 3 m. f. మన్నించుతున్నారు, మన్నించుతారు, మన్నిస్తున్నారు, మన్నిస్తారు.
- 3 n. మన్నించుతున్నవి, మన్నించుతవి, మన్నిస్తున్నవి, మన్నిస్తవి.

Besides these forms, others are occasionally found, thus మన్నించుచున్నాను, మన్నించుచున్నాను &c., which appear in poems.

PAST TENSE. I forgave.

- Sing. 1 మన్నించితి + ని, మన్నించినా + ను, మన్ని ప్తిని, [మన్నించా + ను]
- 2 మన్నించితివి, మన్నించినావు, మన్ని ప్తివి, [మన్నించావు]
- 3 m. మన్నించె + ను, మన్నించినాడు
- 3 f. n. మన్నించె + ను, మన్నించినది, మన్నించింది.
- Plu. 1 మన్నించితిమి, మన్నించినాము, మన్ని ప్తిమి, [మన్నించాము]
- 2 మన్నించితిరి, మన్నించినారు, మన్ని ప్తిరి, [మన్నించారు]
- 3 m. f. మన్నించిరి, మన్నించినారు, [మన్నించారు]
- 3 n. మన్నించెను, మన్నించినవి.

FUTURE TENSE. I shall forgive.

- Sing. 1 మన్నించెద + నున్, మన్నించేను
 2 మన్నించెదవున్, మన్నించేవు
 3 m. f. మన్నించెడినిన్, మన్నించీని.
 Plu. 1 మన్నించెదమున్, మన్నించేము
 2 మన్నించెదరున్, మన్నించేరు
 3 m. f. మన్నించెదరున్, మన్నించేరు
 3 n. మన్నించెడినిన్, మన్నించీని.

AORIST.

Affirmative. I forgive.

Negative. I forgive not.

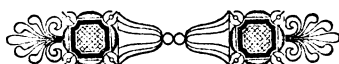
<p>S. 1 మన్నించుడు + నున్, మన్నింతుడు + నున్, మన్నింతును
 2 మన్నించుదువున్, మన్నింతువువున్, మన్నింతువు
 3 m. f. n. మన్నించును.
 P. 1 మన్నించుదుమున్, మన్నింతుదుమున్, మన్నింతుము
 2 మన్నించుదురున్, మన్నింతుదురున్, మన్నింతురు
 3 m. f. మన్నించుదురున్, మన్నింతుదురున్, మన్నింతురు.
 3 n. మన్నించును</p> | <p>S. 1 మన్నించను, మన్నింతునున్
 2 మన్నించవు, మన్నింతువున్
 3 m. మన్నించడు, మన్నింతుడున్
 3 f. n. మన్నించదు, మన్నింతుడున్.
 P. 1 మన్నించము, మన్నింతుమున్
 2 మన్నించరు, మన్నింతురున్
 3 m. f. మన్నించరు, మన్నింతురున్
 3 n. మన్నించవు, మన్నింతువున్.</p> |
|---|---|

IMPERATIVE. Pardon thou.

- Sing. 2 మన్నించు, మన్నించుమున్, మన్నింతుమున్, మన్నించుమాన్, మన్నింతుమాన్, మన్నించుమాన్, మన్నింతుమాన్
 Plu. 1 మన్నించుదమున్, మన్నింతుదమున్, మన్నించుదాము, మన్నింతుదాము, మన్నింతుమున్, మన్నింతాము, [మన్నిస్తాము]
 2 మన్నించండి, మన్నింతుండిన్, మన్నించుడున్, మన్నింతువుడున్, మన్నించుడిన్, మన్నింతుడి.

PROHIBITIVE.

- Sing. 2 మన్నించక, మన్నింకుక, మన్నించకు, మన్నింకుకు, మన్నించకు
మున్య, మన్నింకుకుమున్య, మన్నించకుమూన్య, మన్నింకుకుమూన్య,
మన్నించకుమూన్య, మన్నింకుకుమూన్య.
- Plu. 2 మన్నించకండిన్య, మన్నింకుకండిన్య, మన్నించకుడున్య, మన్నింకుకు
డున్య, మన్నించకుడిన్య, మన్నింకుకుడిన్య.

Infinitive in TA	శరీషించుట	To TRY
Infinitive in A	శరీషించ or శరీషింకు	
Infinitive in DAMU	శరీషించడము	The examining
Infinitive in E'DI	శరీషించేది	Trial.

AFFIRMATIVE PARTICIPLES.

- Pres. p|| శరీషించుట, శరీషిస్తు, శరీషించుటన్ను, శరీషిస్తున్ను
Trying
- Past p|| శరీషించి Having tried
- Rel. p|| శరీషించిన Who examined
- Aorist p|| శరీషించే, శరీషించేటి, శరీషించెడున్య, శరీషించెడిన్య,
శరీషించున్య, Examining.

NEGATIVE PARTICIPLES.

- Neg. p|| in క Ka శరీషించక, శరీషించకుండా Without trying
- Neg. Rel. p|| శరీషించని Untried
- Neg. Verbal noun శరీషించమి, శరీషింకుమి The leaving without
trial.

PRESENT TENSE. I examine.

- Sing. 1 శరీషించుటన్నాను, శరీషించుతాను, శరీషిస్తున్నాను,
శరీషిస్తాను.
- 2 శరీషించుటన్నావు, శరీషించుతావు, శరీషిస్తున్నావు, శరీషి
స్తావు.

- 3 *m.* శరీషించుకున్నాడు, శరీషించుతాడు, శరీషిస్తున్నాడు, శరీషిస్తాడు.
 3 *f. n.* శరీషించుకున్నది, శరీషించుతుంది, శరీషిస్తున్నది, శరీషిస్తుంది.
 Plu. 1 శరీషించుకున్నాము, శరీషించుతాము, శరీషిస్తున్నాము, శరీషిస్తాము.
 2 శరీషించుకున్నారు, శరీషించుతారు, శరీషిస్తున్నారు, శరీషిస్తారు.
 3 *m. f.* శరీషించుకున్నారు, శరీషించుతారు, శరీషిస్తున్నారు, శరీషిస్తారు.
 3 *n.* శరీషించుకున్నవి, శరీషించుతవి, శరీషిస్తున్నవి, [శరీషిస్తవి.]

Besides these, there are some other poetical forms. Thus శరీషించుచున్నాను, శరీషించుచున్నాను, &c.

PAST TENSE. I tried.

- Sing. 1 శరీషించితి + ని, శరీషించినా + ను, శరీషిస్తి + ని, [శరీషించా + ను]
 2 శరీషించితివి, శరీషించినావు, శరీషిస్తివి, [శరీషించావు]
 3 *m.* శరీషించె + ను, శరీషించినాడు, [శరీషించాడు]
 3 *f. n.* శరీషించె + ను, శరీషించినది, శరీషించింది.
 Plu. 1 శరీషించితిమి, శరీషించినాము, శరీషిస్తిమి, [శరీషించాము]
 2 శరీషించితిరి, శరీషించినారు, శరీషిస్తిరి, [శరీషించారు]
 3 *m. f.* శరీషించిరి, శరీషించినారు, [శరీషించారు]
 3 *n.* శరీషించెను, శరీషించినవి.

FUTURE TENSE. I shall try.

- Sing. 1 శరీషించెదనున్, శరీషించెను
 2 శరీషించెదవున్, శరీషించేవు
 3 *m. f. n.* శరీషించెడినిన్, శరీషించీని.
 Plu. 1 శరీషించెదమున్, శరీషించేము
 2 శరీషించెదరున్, శరీషించేరు
 3 *m. f.* శరీషించెదరు, శరీషించేరు
 3 *n.* శరీషించెడినిన్, శరీషించీని.

AORIST.

Affirmative. I try.*Negative.* I try not.

S. 1	శరీషించుదు + ను, శరీ షించుదును, శరీషిం తును	S. 1	శరీషించను, శరీషిం ను
2	శరీషించుదువు, శరీషిం పుదువు, శరీషింతువు	2	శరీషించవు, శరీషిం వు
3 m.f. n.	శరీషించును.	3 m.	శరీషించడు, శరీషిం డు
P. 1	శరీషించుదుము, శరీ షించుము, శరీ షింతుము	3 f. n.	శరీషించదు, శరీషిం దు.
2	శరీషించుదురు, శరీషిం పుదురు, శరీషింతురు	P. 1	శరీషించము, శరీషిం ము
3 m.f.	శరీషించుదుగు, శరీషిం పుదుగు, శరీషింతుగు	2	శరీషించరు, శరీషింతురు
3 n.	శరీషించును.	3 m.f.	శరీషించదు, శరీషింతురు
		3 n.	శరీషించవు, శరీషిం వు.

IMPERATIVE. Try thou.

Sing. 2	శరీషించు, శరీషించుము, శరీషించుము, శరీషించుము, శరీషించుము, శరీషించుము, శరీషించుము.
Plu. 1	శరీషించుదుము, శరీషించుదుము, శరీషించుదాము, శరీషిం పుదాము, శరీషింతము, శరీషింతాము, శరీషిస్తాము
2	శరీషించండి, శరీషింతుండి, శరీషించుదు, శరీషింపుదు, శరీషింతుడి, శరీషింపుడి.

PROHIBITIVE. Try not thou.

Sing. 2	శరీషించక, శరీషింతుక, శరీషింతుక, శరీషింతుక, శరీషిం తుకము, శరీషింతుకము, శరీషింతుకము, శరీషింతుకము, శరీషింతుకము, శరీషింతుకము.
Plu. 2	శరీషించకండి, శరీషింతుకండి, శరీషింతుకదు, శరీషింతు కదు, శరీషింతుకడి, శరీషింతుకడి.

IRREGULAR VERBS.

Infinitive in TA	వచ్చుట	To COME
Infinitive in A	రా	
Infinitive in DAMU	రావడము	
Infinitive in E'DI	వచ్చేది.	

AFFIRMATIVE PARTICIPLES.

Pres. p	వచ్చుచున్న, వస్తు, వస్తున్న	Coming
Past p	వచ్చి	Having come
Rel. p	వచ్చిన	Who came
Aorist p	వచ్చె, వచ్చెటికి, వచ్చెడికి, వచ్చెడుకి, వచ్చుక	Coming.

NEGATIVE PARTICIPLES.

Neg. p in క Ka	రాక, రాకుండా	Without coming
Neg. Rel. p	రాని	Which comes not
Neg. Verbal noun	రామి	The not coming.

PRESENT TENSE. I come.

Sing. 1	వస్తున్నాను, వస్తాను
2	వస్తున్నావు, వస్తావు
3 m.	వస్తున్నాడు, వస్తాడు
3 f. n.	వస్తున్నది, వస్తుంది.
Plu. 1	వస్తున్నాము, వస్తాము
2	వస్తున్నారు, వస్తారు
3 m. f.	వస్తున్నారు, వస్తారు
3 n.	వస్తున్నవి, వస్తవి.

The longer forms already noticed are seldom used : such as వచ్చుచున్నాను, వచ్చుకున్నాను. &c. The forms వస్తవు thou comest వస్తడు, వస్తది, వస్తాది are erroneous. We must shun the gross vulgarity of వచ్చుట voççuta.

THIRD CONJUGATION.

PAST TENSE. I came.

- Sing. 1 వచ్చితి + నిస్, వస్తే + ని, వచ్చినా + ను, [వచ్చాను]
 2 వచ్చితివిస్, వస్తేవి, వచ్చినాళ, [వచ్చాళు]
 3 m. వచ్చె + ను, వచ్చినాడు, [వచ్చాడు]
 3 f. n. వచ్చె + ను, వచ్చినది, వచ్చింది.
 Plu. 1 వచ్చితిమి, వస్తేమి, వచ్చినాము, [వచ్చాము]
 2 వచ్చితిరి, వస్తేరి, వచ్చినారు, [వచ్చారు]
 3 m. f. వచ్చిరి, వచ్చినారు, [వచ్చారు]
 3 n. వచ్చెను, వచ్చినవి.

FUTURE TENSE. I shall come.

- Sing. 1 వచ్చెద + నుస్, వచ్చేను
 2 వచ్చెదల్, వచ్చేళు
 3 m. f. n. వచ్చెడినిస్, వచ్చీని.
 Plu. 1 వచ్చెదముస్, వచ్చేము
 2 వచ్చెదరుస్, వచ్చేరు
 3 m. f. వచ్చెదరుస్, వచ్చేరు
 3 n. వచ్చెడినిస్, వచ్చీని.

AORIST.

Affirmative. I come.

- S. 1 వత్తును
 2 వత్తువు
 3 m. f. n. వచ్చును.
 P. 1 వత్తుము
 2 వత్తురు
 3 m. f. వత్తురు
 3 n. వచ్చును.

Negative. I come not.

- S. 1 రాను
 2 రావు
 3 m. రాదు
 3 f. n. రాదు.
 P. 1 రాము
 2 రారు
 3 m. f. రారు
 3 n. రావు.

The form వచ్చును, వచ్చువు &c., is wrong.

As already noticed the final NU is dropped at pleasure. Thus పోయివత్తునా shall I go home (lit. shall I go and return, a phrase for 'Farewell') is generally contracted into పోయివత్తు the last vowel being elongated.

IMPERATIVE. Come thou.

Sing. 2 రా, రమ్మవ్వు, రమ్మవ్వు, రమ్మవ్వు.

Plu. 1 వత్తమ్మవ్వు, వత్తమ్మవ్వు

2 రండి, రమ్మండి, రమ్మండి.

PROHIBITIVE. Come not thou.

Sing. 2 రాక, రాకు, రాకుమ్మవ్వు, రాకుమ్మవ్వు, రాకుమ్మవ్వు.

Plu. 2 రాకండి, రాకుడు, రాకుడు, రాకుడు.

Infinitive in TA	ఇచ్చుట or యిచ్చుట	To GIVE
Infinitive in A	ఇవ్వ, ఇయ్య, ఈయ, ఈవ్వ	To give
Infinitive in DAMU	ఇవ్వడము, ఇయ్యడము, ఈయడము	Giving
Infinitive in E'DI	ఇచ్చేది	Giving.

AFFIRMATIVE PARTICIPLES.

Pres. p	ఇచ్చుచున్న, ఇస్తు, ఇస్తున్న	Giving
Past p	ఇచ్చి	Having given
Rel. p	ఇచ్చిన	Who gave
Aorist p	ఇచ్చే, ఇచ్చేటి, ఇచ్చెడి, ఇచ్చెడు, ఇచ్చు	Giving.

NEGATIVE PARTICIPLES.

Neg. p in క Ka	ఇవ్వక, ఇయ్యక, ఇవ్వకుండా, ఇయ్యకుండా, ఈయక, ఈవ్వ	Without giving
Neg. Rel. p	ఇవ్వని, ఇయ్యని, ఈని	Not giving
Neg. Verbal noun	ఇవ్వమి, ఇయ్యమి	The not giving.

PRESENT TENSE. I give.

Sing. 1	ఇస్తున్నాను, ఇస్తాను
2	ఇస్తున్నావు, ఇస్తావు
3 m.	ఇస్తున్నాడు, ఇస్తాడు
3 f. n.	ఇస్తున్నది, ఇస్తుంది.
Plu. 1	ఇస్తున్నాము, ఇస్తాము
2	ఇస్తున్నార, ఇస్తారు

Plu. 3 *m.f.* ఇత్తున్నారు, ఇస్తారు

3 *n.* ఇత్తున్నది, [ఇస్తది.]

There are also the forms ఇచ్చుచున్నాను and ఇచ్చుతున్నాను.

PAST TENSE. I gave.

Sing. 1 ఇచ్చితి + ని, ఇచ్చితి + ని, ఇచ్చినా + ను, [ఇచ్చాను]

2 ఇచ్చితివి, ఇచ్చితివి, ఇచ్చినావు, [ఇచ్చావు]

3 *m.* ఇచ్చె + ను, ఇచ్చినాడు, [ఇచ్చాడు]

3 *f. n.* ఇచ్చె + ను, ఇచ్చినది, ఇచ్చింది.

Plu. 1 ఇచ్చితిమి, ఇచ్చితిమి, ఇచ్చినాము, [ఇచ్చాము]

2 ఇచ్చితిరి, ఇచ్చితిరి, ఇచ్చినారు, [ఇచ్చారు]

3 *m.f.* ఇచ్చిరి, ఇచ్చినారు, [ఇచ్చారు]

3 *n.* ఇచ్చెను, ఇచ్చినది.

FUTURE TENSE. I shall give.

Sing. 1 ఇచ్చెద + ను, ఇచ్చేను

2 ఇచ్చెదవు, ఇచ్చేవు

3 *m.f. n.* ఇచ్చెడిని, ఇచ్చిని.

Plu. 1 ఇచ్చెదము, ఇచ్చేము

2 ఇచ్చెదరు, ఇచ్చేరు

3 *m.f.* ఇచ్చెదరు, ఇచ్చేరు

3 *n.* ఇచ్చెడిని, ఇచ్చిని.

AORIST.

Affirmative. I give.

S. 1 ఇత్తు + ను

2 ఇత్తు

3 *m.f. n.* ఇచ్చు + ను.

P. 1 ఇత్తుము

2 ఇత్తురు

3 *m.f.* ఇత్తురు

3 *n.* ఇచ్చును.

There is a form ఇత్తును, యిత్తు

తు: but this is wrong.

Negative. I give not.

S. 1 ఇవ్వను, ఇయ్యను, ఈను

2 ఇవ్వవు, ఇయ్యవు, ఈవు

3 *m.* ఇవ్వడు, ఇయ్యడు, ఈడు

3 *f. n.* ఇవ్వదు, ఇయ్యదు, ఈదు.

P. 1 ఇవ్వము, ఇయ్యము, ఈము

2 ఇవ్వరు, ఇయ్యరు, ఈరు

3 *m.f.* ఇవ్వరు, ఇయ్యరు, ఈరు

3 *n.* ఇవ్వవు, ఇయ్యవు, ఈవు.

IMPERATIVE.

- Sing. 2 ఈ, ఇయ్య, ఇమ్మ, ఇత్తుము, ఇయ్యము, ఇయ్యము, or ఇమ్మ, ఇమ్మి.
- Plu. 1 ఇత్తము, ఇత్తాము.
- 2 ఇవ్వండి, ఇయ్యండి, ఇందు, ఈయందు, ఇయ్యుడు, ఇయ్యుడి.

PROHIBITIVE.

- Sing. 2 ఇవ్వక, ఇయ్యక, ఈక, ఇవ్వకు, ఇయ్యకు, ఇవ్వకుము, ఇయ్యకుము, ఈకుము, ఇయ్యకుము, ఇవ్వకుము, ఇయ్యకుము, ఇవ్వకుము.
- Plu. 2 ఇవ్వకండి, ఇయ్యకండి, ఇవ్వకుడు, ఇయ్యకుడు, ఇవ్వకుడి, ఇయ్యకుడి, ఈకుడి.

The principal parts and tenses of the remaining irregular verbs of this Conjugation, will be given, with a few phrases to assist the memory.

తెచ్చుట To bring. Root తే, as తేలేదు he did not bring.—Present. తెచ్చుచున్నాను, తెస్తున్నాను, తెస్తాను; Aor. తెత్తును, &c. Past తెచ్చితి + ని, తెచ్చినాను, తెస్తినని. Imperative తే, తెచ్చు, తెండి. Neg. తేను.

ఇచ్చుట To give. Root ఈ; ఇవ్వ; as ఇవ్వలేదు or ఇయ్యలేదు he did not give. Pres. ఇచ్చుచున్నాను, ఇస్తున్నాను, ఇస్తాను. Aor. ఇత్తును. Past ఇచ్చితి + ని, ఇస్తినని, ఇచ్చినాను. Imper. ఈ, ఇచ్చు, ఇవ్వండి, [ఈండి.] Neg. ఇవ్వను, ఇయ్యను, ఈను. Past tense ఇవ్వలేదు, or ఇయ్యలేదు, ఈలేదు he did not give.

వచ్చుట To come. Root రా as రాలేదు he did not come.—Pres. వచ్చుచున్నాను, వస్తున్నాను, వస్తాను. Aor. వత్తును, [వస్తును] &c. Past వచ్చితి + ని, వస్తినని. Imperat. రా, రచ్చు, రండు, రండి, [రాండి.] Neg. రాను. Past tense రాలేదు.

చచ్చుట To die, expire. Root చా, or చావ as చావలేదు he did not die. Pres. చచ్చుచున్నాడు, చస్తున్నాడు, చస్తాడు. Aor. చత్తును, చచ్చును &c. Past చచ్చితి + ని, చస్తినని, చచ్చినాడు, చచ్చినాడు, చచ్చెను. Imp. చావు, చావుము, చావుడు, చావండి, చావుడి Neg. చావను, చావడు.

చొచ్చుట v. n. To enter. Root చొర as చొరలేదు. Pres. చొచ్చుచు న్నాడు, చొచ్చుతున్నాడు or చొస్తాడు. Aor. చొత్తును. Past చొచ్చితి + ని, చొచ్చినా + ను, చొచ్చా + ను, చొస్తే + ని, Imperative చొరుము, చొరండి, Neg. చొరదు. Past tense చొరలేదు.

సెచ్చుట To pain or ache; this being a neuter verb is only used in the third person; as, it aches, they ache. సెచ్చుట, Root సెవ్వ, సెవావ, సెవా as సెవ్వలేదు it did not ache. సెవావక without aching. సెవాబలుకుట to speak painfully. —Pres. సెచ్చుచున్నది, సెస్తున్నది, సెస్తుంది or vulgarly [సెత్తది.] Plu. సెచ్చుతున్నవి &c. Aor. సెచ్చును, Past సెచ్చినది, సెచ్చెను. Plu. సెచ్చినవి. Neg. సెవ్వలేదు.

చూచుట To see. Root చూడ as చూడలేదు he did not see. Pres. చూస్తున్నా + ను, చూస్తా + ను. Aor. చూచుదు + ను, చూతు + ను &c. Past చూచితి + ని, చూచినా + ను, చూస్తే + ని. Imperat. చూడు, చూడుము, చూడుమి, చూడమా, చూడండి, చూడకీ. Neg. చూడను, చూడదు.

GENERAL RULE.

The affirmative and negative relative participles form the basis of the tenses and will be best understood from examples. In these we shall perceive that the Affirmatives end in INA and the negatives in ANI.

First Conjugation.

అమ్ముట	To sell	అమ్మిన	sold	అమ్మని	unsold
ఆడుట	play	ఆడిన	who played	ఆడని	unplaying
పాడుట	sing	పాడిన	sung	పాడని	unsung
అవుట	become	అయిన	done	కాని	undone.

Second Conjugation.

చేయుట	Do	చేసిన	done	చేయని	undone
కోయుట	cut	కోకిన	cut	కోయని	uncut
పోయుట	pour	పోకిన	poured	పోయని	unpoured
వలయుట	"must"	వలకిన		వలచని	
తడియుట	be wet	తడికిన	wetted	తడియని	unwetted.

Third Conjugation.

కాచుట To boil	కాచిన	boiled	కాచని	unboiled
పిలుచుట call	పిలిచిన	called	పిలవని	uncalled
వలుచుట love	వలచిన	loved	వలవని or వలవని	
తెచ్చుట bring	తెచ్చిన	who brought	తేచి	
చచ్చుట die	చచ్చిన	dead	చాచని	undying
పిలిపించుట have called	పిలిపించిన		పిలిపించని	
చేయించుట have done	చేయించిన		చేయించని	
ఉంచుట place	ఉంచిన		ఉంచని	
వంచుట bend	వంచిన		వంచని	
ఎంచుట count	ఎంచిన	reckoned	ఎంచని	uncounted.

PASSIVE VERB.

The Passive Verb is formed by adding శబ్దం 'to suffer' to the Infin. in *A* of any verb; the initial P being softened becomes B. Thus from శంభ్రుట the passive forms are as follows,

శంశుబడుట TO BE SENT.

Present tense	1	శంశుబడుతున్నాను	I am sent
	2	శంశుబడుతున్నావు	
	3	m. శంశుబడుతున్నాడు	
	3 f. n.	శంశుబడుతున్నది &c. &c.	
Past tense	1	శంశుబడితి + ని, శంశుబడినా + ను, శంశుబడ్డా + ను	
		I was sent	
Future tense	1	శంశుబడెదను, శంశుబడేను	I shall or will be sent
Aorist	1	శంశుబడుదును	
Negative Aorist	1	శంశుబడను	I shall or will not be sent.

The Imperative might be formed on the same mode, but is needless in the Passive voice.

As పడట 'to fall' has already been conjugated, we need not here give more than the first person.

Some intransitive verbs can at pleasure adopt a passive form. Thus from ఉండుట 'Be' ఉండబడ్డాడు (a rustic phrase) he was, &c. So in English, we say he *is* gone, he *was* gone (which are Passive forms) instead of *has* gone, *had* gone.

Some parts of the verb విసబడుట to be heard are commonly used in the active sense, as విసబడుతున్నాను I am heard, విసబడితిని I was heard for వింటున్నాను and వింటిని I hear and I have heard.

Further details will be given in the syntax.

ON CHANGE OF CONJUGATION.

It has been seen that the verb పడట to fall is the sign of the passive voice in all verbs. It belongs to the first Conjugation and accordingly in the passive voice all verbs fall under this conjugation.

And the causal voice ends in ఁ. Accordingly whenever a verb, whatever its conjugation uses the causal voice ending in ఁ, it appertains to the third Conjugation.

The verb వ్రాయు vrayu to write is originally of the 2d conjugation ending in Yu : but its passive is వ్రాయబడుట which belongs to the first Conjugation and its causal is వ్రాయించు which belongs to the third. Accordingly verbs are merely distinguished as ending in ఁ, yu, tu &c. without any note of Conjugation.

MIDDLE VOICE.

The Middle voice is formed by adding కొనుట to take either to the Root in U, as has already been conjugated or to the past participle. Thus పంపుకొనుట or పంపికొనుట.

కొనుట as meaning 'To take, or buy' is a regular verb. But as an affix of the middle voice it is in some places irregular.

Some verbs use the middle voice; others (as in Greek) do not. In those verbs which use it, the conjugation is uniform.

EXAMPLES.

Present Tense 1 పంపు or పంపికొంటున్నా +ను, పంపికొంటా +ను

Past Tense 1 పంపు or పంపికొంటిని, పంపికొన్నాను

Future Tense 1 పంపు or పంపికొనెదను, పంపికొనేను

Aorist 1 పంపు or పంపికొనుదును, పంపికొందును.

And all other persons are in like manner conjugated as in పంపుకొనుట to send. The form పంపికొను *pampi-conu* is rarely used.

Verbs in the Second Conjugation form the Middle voice with ను SU or సి SI but not with యు YU or యి YI. Thus చేసుకొనుట or చేసికొనుట to do, వ్రాసుకొనుట or వ్రాసికొనుట to write, never చేయుకొనుట, వ్రాయుకొనుట.

Further explanation on the mode in which the Middle voice is formed and alters the sense of words will be given in the Syntax.

THE CAUSAL VOICE.

The Causal Voice is made in various modes. Some verbs have no causal. The simplest mode is this; ంచు inçu is added to the Root in ు. Thus from పంపుట to send, పంపించుట to cause him to be sent, కట్టుట v. a. to build becomes కట్టించుట to cause to be built, చెప్పుట v. a. to tell, చెప్పించుట to have it told, కొట్టుట v. a. to beat, కొట్టించుట to have (him) beaten, చేయుట v. a. to do, చేయించుట to get it done, కోయుట v. a. to cut, కోయించుట to have it cut, వ్రాయుట to write, వ్రాయించుట to get it written, పోయుట to pour, పోయించుట to have it poured, వేయుట to throw, వేయించుట to get it thrown, ఆడుట v. n. to play, ఆడించుట v. a. to play.

In English we often use the same verb for both voices : thus మళ్లుట is to turn, v. n. as మళ్లి నది it turned : and మళ్లించుట v. a. to turn, as మళ్లి ప్తిని I turned it, ఆడుట to play, v. n. ఆడించుట v. a. to play.

Some verbs in గు GU make the causal in చు చు. Thus కాగుట v. n. to boil, కాచుట, to boil, v. a. దాగుట v. n. to hide, దాచుట v. a. to hide, తూగుట v. n. to weigh, తూచుట or తూపించుట v. a. to weigh, సాగుట v. n. to extend, stretch, సాచుట, సాపించుట, to stretch, extend, ఊగుట v. n. to swing, ఊచుట v. a. to swing, విరుగుట v. n. to break, విరుచుట v. a. to break, వంగుట v. n. to bend, వంచుట v. a. to bend.

Some verbs are contracted as follows :—

వినుగుట v. n. To tear, చించుట or చింపుట v. a. to tear, మునుగుట v. n. to sink, ముంచుట v. a. to sink, to drown, పెరుగుట v. n. to grow, పెంచుట v. a. to increase, తునుగుట v. n. to break, తుంచుట v. a. to break, దిగుట v. n. to descend, దించుట or దింపుట v. a. to take down, తెనుగుట v. n. to break, తెంచుట or తెంపుట v. a. to break.

Some verbs change గు GU into పు PU. Thus,

జరుగుట v. n. To pass, జరుపుట or జరిపించుట v. a. to carry on, మెడుగుట v. n. to be tamed, మెడుపుట v. a. to tame, తిరుగుట v. n. to turn, తిప్పుట v. a. to turn.

Some verbs in దు DU, రు RU and లు LU add చు చు. Thus,

మాడుట v. n. To fade, be scorched, మాడుచుట or మాడ్చుట v. a. to dry up. వాడుట v. n. to fade, వాడుచుట or వాడ్చుట to make fade. పూడుట v. n. to be buried, పూడుచుట or పూడ్చుట v. a. to bury. మారుట v. n. to change, మారుచుట, మార్పుట or మారుపుట v. a. to change. చేరుట v. n. to arrive, చేరుచుట, చేర్పుట v. a. to join. ఆరుట v. n. to be extinguished, ఆరుచుట, ఆర్పుట, or ఆరుపుట v. a. to extinguish. కూలుట v. n. to sink, కూలుచుట or కూల్పుట to ruin. కాలుట v. n. to burn, కాలుచుట or కాల్పుట v. a. to burn. కదలుట v. n. to move, కదలుచుట, కల్పుట or కదలించుట v. a. to move. రాలుట v. n. to flow,

fall, రాలుచుట, రాల్చుట or రాలుపుట v. a. to make fall. తేలుట to float, తేలుచుట తేల్చుట or తేలించుట v. a. to make it float.

Some verbs in ఉ DU, ను NU and యు YU are still more irregular. Thus,

విడుట v. n. To be loosed, విడుచుట, విష్టుట, విచ్చుట v. a. to loose, కడుట v. n. to fall, కరచుట to spread, నిండుట v. n. to fill, నించుట, నింపుట or నిండించుట v. a. to fill, కనుట v. a. to see, కనిపించుట v. a. to make visible, అనుట v. n. to say, అనిపించుట to make it to be told, తినుట v. a. to eat, తినిపించుట to cause it to be eaten, వినుట v. a. to hear, వినిపించుట to recite, జడియుట to fear, జడిపించుట to frighten, కురియుట v. n. to rain, కురిపించుట or కురియించుట to pour, మెరయుట to shine, మెరిపించుట make shine, మాయుట to be foul, మాపుట to dirty, మేయుట to graze, మేపుట or మేపించుట to graze cattle, మేలుకొనుట v. n. to rise, మేలుకొలుపుట v. a. to awake.

ఉండుట v. n. To be, forms in the Causal ఉంచుట To place. Thus వుంచుట, వుంచడము, వుంచుక, వుంచి, వుంచే. Neg. వుంచని. middle వుంచుకొనుట. వుంచుకోవడము To keep.

Some verbs in చు యు change చు into పించు pinçu. Thus తూచుట to weigh, తూపించుట to have it weighed, పిలుచుట to call, పిలిపించుట to send for, ఈడ్చుట to drag, ఈడ్పించుట to have him dragged, వలచుట to love, వలపించుట to enamour.

Those in చ్చు యు are thus formed: తెచ్చుట to bring, తెప్పించుట to send for, ఇచ్చుట to give, ఇప్పించుట to have it delivered.

But others are irregular. Thus నిలుచుట to stand, నిలుపుట to stop, లేచుట to rise, లేపుట to arouse, awaken, చూచుట to see, చూపుట or చూపించుట to shew, చచ్చుట to die, చంపుట to kill or చంపించుట to have him killed, వచ్చుట to come, రప్పించుట or రావించుట to cause him to come, ఎచ్చుట to increase, ఎప్పించుట to have it increased.

ON MONOSYLLABIC ROOTS AND THEIR CAUSAL FORMS.

† That is అభుట 'to become' forms in the Causal కావించుట, కావించడము, కావించి, కావించే meaning to effect, make, perform. But this verb కావించుట is only used in poetry.

‡ That is వచ్చుట 'To come,' forms in the Causal రప్పించుట, రప్పించడము, రప్పించి, రప్పించే.

§ That is ఇచ్చుట 'To give' forms in the Causal ఇప్పించుట, ఇప్పించడము, ఇప్పించి, ఇప్పించే.

|| That is తెచ్చుట 'To bring' forms in the Causal తెప్పించుట, తెప్పించడము, తెప్పించి, తెప్పించే.

Those verbs that form the causal in, INÇU or యు ÇU are of course included in the Third Conjugation, but those that form it in other terminations, are placed in the first : and various verbs take various forms ; which indeed are generally placed in the Dictionary as separate verbs. Thus తెనుట v. n. to break, తెంచుట or తెంపుట v. a. to break, &c.

The Causal tenses are formed exactly according to the simple verb పెంచుట to rear. Yet it may be useful to conjugate one regular verb throughout.

Infinitive in TA	కుంపించుట	To have it sent, cause it to be sent
Infinitive in A	కుంపించ	
Infinitive in DAMU	కుంపించడము	
Infinitive in E'DI	కుంపించేది.	

There is a form కుంపింశ but it is used only in verse.

AFFIRMATIVE PARTICIPLES.

Pres. p	కుంపించుచున్న, కుంపించుతున్న, కుంపింతున్న
Past p	కుంపించి
Rel. p	కుంపించిన
Aorist p	కుంపించే, కుంపించేటి, కుంపించెడి, కుంపించెడు, కుంపించున్.

NEGATIVE PARTICIPLES.

Negative p in క Ka	శుంపించక or శుంపించకుండా
Negative Rel. p	శుంపించని
Negative verbal noun	శుంపించమి.
Present Tense 1	శుంపించుకొన్నాను, శుంపిస్తున్నాను, శుంపిస్తాను
2	శుంపించుకొన్నారు, శుంపిస్తున్నారు, శుంపిస్తారు
3 m.	శుంపించుకొన్నాడు, శుంపిస్తున్నాడు, శుంపిస్తాడు
3 f. n.	శుంపించుకొన్నది, శుంపిస్తున్నది, [శుంపిస్తుంది.]
Past Tense 1	శుంపించితిని, శుంపిస్తినీ, శుంపించినాను, [శుంపించాను.]
Future Tense 1	శుంపించెదను, శుంపించేను.
Affir. aorist 1	శుంపించుదును, శుంపింతును.
Neg. Aorist. 1	శుంపించను.
Imperative sing. 2	శుంపించు, శుంపించుము, శుంపించుమా, శుంపించుమి.
Plu. 1	శుంపించుదము, శుంపించము, శుంపించుదాము, శుంపింతాము.
2	శుంపించండి, శుంపించుడు, శుంపించుడి.
Prohibitive sing. 2	శుంపించక, శుంపించకు, శుంపించకుము, శుంపించకుమా, శుంపించకుమి.
Plu. 2	శుంపించకండి, శుంపించకుడు, శుంపించకుండు, శుంపించకుడి.

The various forms here omitted are the same as those used in the verb పెంచుట 'to rear' which is already conjugated.

The Middle and Passive voices are as usual formed from the Root in U and in A. Thus శుంపించుకొనుట, శుంపించబడుట and these are conjugated like కొనుట and శుడుట.

ON గ్రామ్యములు RUSTIC PHRASES.

Some forms used in common talking are considered vulgar. Thus పిలిపిస్తా for పిలిపిస్తున్నాను I will call him. This contraction

is equivalent to the English 'I'll give it;' 'you're going:' 'he's coming:' which rarely occur in writing. Learned natives (though they often talk thus) wish such phrases to be excluded from a Grammar: but a foreigner requires information regarding them. They are in daily use, even among men of education, and also occur in some poems.

ON COMPOUND TENSES.

Having now gone through all the various conjugations and the irregular verbs, it is requisite to notice some forms which are applicable to all verbs:—some other forms will be noticed in the Syntax. Indeed they all appertain to the construction of sentences.

Compound tenses being formed from a pronoun joined to a relative participle (thus, he who was, **వుండినవాడు**) these forms are some times used.

వుండినవాడను 'I was.' Lit. 'I am he who was' **వుండినవాడవు** 'Thou art he who was' which by contraction as already shewn become **వుండినాను**, **వుండినావు** I was, thou wast.

The following are the compound forms of the past tense and are similar to those already given under the simple verbs. The negative affixes are applied as already shewn.

AFFIRMATIVE.

Masc.	Fem. and Neut.
S. 1 నేనువుండినవాడ + ను I am he who was నేనువుండినదాన + ను I am she who was	
నేనువుండినవాణ్ణి	నేనువుండినదాన్ని
2 నీవువుండినవాడవు	2 నీవువుండినదానవు
3 m. వాడువుండినవాడు.	3 అదివుండినది.
P. 1 m. f. మేమువుండినవారము	
2 m. f. మీరువుండినవారు	
3 m. f. వారువుండినవారు.	

The neuter has no peculiarities. అదివుండినది it was. అవివుండినవి those things were.

The first and second persons singular have a feminine form borrowed as usual from the pronoun. And in the first person singular the ను NU as usual may be dropped: thus వుండినదాన + ను becomes వుండినదాన.*

And instead of the Rel. p|| the aorist p|| may be used. Thus, in the Mahabharat (X. 2. 275.) తే|| అతనిగొలిచిబ్రతుకువారము we serve (him) and live.

Or by adding అయితిని &c., the following compound tenses are made which are in daily use.

*Masculine.**Feminine and Neut.*

S. 1 నేనువుండినవాడనైతి + ని or అయినా + ను	1 నేనువుండినదాననైతి + ని
నేనువున్నవాడనైతి + ని &c.	నేనువుండినదాననైతి + ని
నేనువున్నవాడనైతి + ని &c.	నేనువుండినదాననైనా + ను
2 నీవువుండినవాడవైతివి	2 నీవువుండినదానవైతివి
నీవువుండినవాడవైనావు	నీవువుండినదానవైనావు
3 m. వాడువుండినవాడయ్యె + ను	3 f. n. అదివుండినదయ్యె + ను
వాడువుండినవాడయినాడు	అదివుండినదాయె + ను.
P. 1 m. f. మేమువుండినవారమైతిమి	
మేమువుండినవారమైనాము	
2 m. f. మీరువుండినవారైతిరి	
మీరువుండినవారైనారు	
3 m. f. వారువుండినవారైరి	
వారువుండినవారైనారు	
3 n. అవివుండినవయ్యె + ను	
అవివుండినవాయె + ను.	

* Examples.—Aniruddha Charitra, Canto 2, stanza 112, the heroine Usha says నాటనుండినేనిటువలెనున్నదాన Ever since that day have I remained thus. Again దాన్నిచూచినప్పుడునిత్యం నవ్వేదాన్ని I always laugh when I (fem.) see her. This is similar to the use of the feminine participle in Greek; Ἀφ' ἡμερῶν αὐτοῦ αὐτοῦ.

NEGATIVE.

The two forms ఉండినాను or ఉన్నాను 'I stopped, stayed or dwelt' and కాను 'I am not' are often combined thus,

- S. 1 నేనువుండినాను కాను I did not stay.
 నేనువున్నాను కాను
 2 నీవువుండినావు కావు
 3 m. వాడువున్నాడు కాదు
 3 f. n. ఆదివుండినది కాదు.
 P. 1 m. f. మేమువుండినాము కాము
 2 m. f. మీరువుండినారు కారు
 3 m. f. వారువుండినారు కారు
 3 n. అవివుండినవి కావు.

Or by adding వాడు to the Rel. p||.

Masc. I did not stay.

Fem. and Neut. I did not stay.

S. 1	నేనువుండినవాడను కాను	1	నేనువుండినదానను కాను
	నేనువుండినవాణ్ని కాను		నేనువుండినదాన్ని కాను
2	నీవువుండినవాడవు కావు	2	నీవువుండినదానవు కావు
3 m.	వాడువుండినవాడు కాదు.	3 n.	అదివుండినది కాదు.
P. 1	m. f. మేమువుండినవారము కాము		
2	m. f. మీరువుండినవారు కారు		
3	m. f. వారువుండినవారు కారు		
3	n. అవివుండినవి కావు.		

These forms are literally I am not he who was. Thus resembles the idiom used in French. Ce n' était pas lui qui l'a dit.*

* Some propose the following forms : but they are not in use.

Masc. I did not stay.

Fem. I did not remain.

1	నేనువుండనివాడనైతిని	1	నేనువుండనిదాననైతిని
	నేనువుండనివాడనై నాను		నేనువుండనిదాననైతిని
	నేనువుండనివాడనైతిని	2	నీవువుండనిదాననైతిని
2	నీవువుండనివాడనైతిని		నీవువుండనిదాననై నావు.
	నీవువుండనివాడనై నావు.		

The termination in N (సి or ను) as already noticed is dropt at pleasure, because the letter N occurs so frequently that it is not consistent with harmony: which is primarily considered in Telugu verse. Even in common talking it is often dropt.

The syllable వి VI (అయిది, ఉంటిది) which terminates the second person singular of the past tense, is often dropt.

Thus in M. 1. 1. 174. చేసితి is written for చేసితివి and this frequently occurs in common talking.

The negative aorist is sometimes compounded with the verb అవుట to become, in this manner. This conveys the sense "I omitted to stay," "I failed to stay," &c.

S. 1 నేనువుండనైతి + సి (or)	లేనైతి + సి I was not there
2 నీవువుండనైతివి (a)	లేనైతివి
3 m. వాడువుండదయ్యె + ను	లేదయ్యె + ను
వాడువుండదాయె + ను (b)	లేదాయె + ను
3 f. n. అదివుండదయ్యె + ను	లేదయ్యె + ను
అదివుండదాయె + ను	లేదాయె + ను
P. 1 మేమువుండమైతిమి (c)	లేమయితిమి
2 మీరువుండరైతిరి	లేరైతిరి
3 m. f. వారువుండరైరి	లేరైరి

(a) Thus విసనైతివి Surabh 114. లేనైతి Balram VI. 278.

(b) కానరాదాయెను (Katam Raz, page 494) he was not in sight. నిల్వదాయెను Radha. 3. 103.

(c) The compound form మొక్క మైతిమి occurs in a stanza of the Vedanta Rasayan describing the appearance of our Lord to the Marys after the resurrection. This poem is described in the Madras Journal of Literature (July 1840) in "Notices of some Roman Catholic Books existing in the Telugu Language," page 55.

క॥ ఒక్కట నిమ్మహానియుం

డ'మ్మరి యావరకుమారుడనుచుమనముడెం

- 3 n. అవిభుండవయ్యె + ను (d) లేవయ్యె + ను
అవిభుండవాయె + ను లేవాయె + ను.

These are all conjugated like the verb అవుట to become, but the sense is negative.

There is also another form as పంపనైవున్నాడు he is about to send.

The verbs పంపుట to send, చేయుట to do, పెంచుట to rear &c, take the same forms; and these forms are applicable to nearly all verbs. Thus,

1st Conju.		2d Conju.		3d Conju.
1 పంపనైతి + ని I did not send		చేయనైతి + ని I did not do		పెంచనైతి + ని I did not rear
పంపనైతివి thou		చేయనైతివి		పెంచనైతివి
పంపడయ్యె + ను he		చేయడయ్యె + ను		పెంచడయ్యె + ను
పంపడయ్యె + ను she		చేయడయ్యె + ను		పెంచడయ్యె + ను
Or else		or		or
పంపడాయె + ను he		చేయడాయె + ను		పెంచడాయె + ను
పంపదాయె + ను she		చేయదాయె + ను		పెంచదాయె + ను
&c.		&c.		&c.

Some pedants assure us that పంపనైతిని is not negative but affirmative: 'I sent.' But this is absurd. Some forms are also mentioned which we may reject as wrong, such as పంపనైనాను కాను I did not send. Those who advocate such phrases ought to produce proofs of their assertions.

దమ్మున నెరింగి వృదువా

కృష్ణుల గొనియాడి మొక్కు మైతిమిభక్తి.

Here from మొక్కుట to adore, మొక్కు మైతిమి is *we omitted to adore*.

So in G. X. 158. పరచేసులిద్దరు భాషింపుచో సెక్కుడిలయెల్ల గ్రుమ్మరి యింద్రకీల, నగముపైనున్నునునస్సిద్ధియను దేవిజూడ మైతిమి.

(d) In B. X. § 10. 391. తపస్వివాక్యంబులు దశవయ్యె the words of the hermit did not fail.

BOOK FIFTH.

ON SYNTAX.

Optimi ad vulgus hi sunt concionatores, qui pueriliter, trivialiter, populariter et simplicissime docent.

LUTHER.

Nobis prima sit virtus perspicuitas. QUINCTILIAN. VIII. 2.

The Syntax uses an arrangement of words which is common to the Peninsular languages (as Tamil and Canarese) but entirely different from that of Sanscrit and that of Hindustani.

The Telugus are a people quite as highly civilized as any in Europe: occasionally their modes of speech resemble those of Italy. Thus instead of 'Sir you told me to do so' the phrase is ఇది చేయుమని దొరగారు శలవు యిచ్చినారు (this do saying lordships order gave) My lords (plural) gave me directions to do this.

When the Telugus or Tamils speak 'English, the syntax they use is strange, because they think in their own language: and in like manner in speaking their language we cannot without taking much pains use the correct syntax. The Hindus, even those who are uneducated, are generally quite correct in speaking their own language; and certainly never err in number and gender, as the English often do in talking English. The dialect used in Telugu towns is somewhat corrupted: that used in the town of Madras is objectionable: for Madras is a Tamil town: but in retired hamlets the language is spoken very purely: and the style used in Vemana, the Lila, the Tales of Nala, Harischandra, and Abhimanya ought to furnish a complete key to those niceties of Syntax which daily occur in speaking and writing.

Sentences or paragraphs run into one another as is the custom in English Acts of Parliament: being linked by past partici-

ples (having so done) or gerunds (by so doing) instead of verbs and conjunctions : thus instead of *he arose and went* the phrase is *తెలిపిపోయినాడు having arisen, he went* : or else *పిలిచినందున వచ్చి by (his) calling (me) I came*, that is *he called me* and *I came*. Thus resembles the Latin Gerund.

When a long paragraph is composed of several smaller portions* it is often requisite to reverse their order. Indeed in a long intricate paragraph I have often been obliged to read the first line or member, and place the translation low down the page ; the next line over it ; the third above that ; and so on until I reached the final member, and placed it as the commencement of the English paragraph.

Numerous instances of this may be seen in the Telugu Reader, and in the Wars of the Rajas.

From the peculiarities of the southern languages it is hard to translate into them from Sanscrit, or English, without a very great change of arrangement.

In poetry and in ordinary talking (as happens in English) the order of words is sometimes reversed : and the arrangement used in the poetry of the one language is used in the prose of the other. Thus instead of *చారసానియిచ్చినది* the lady gave (it to me) we hear *ఇచ్చినదిచారసాని* she gave (it me,) the lady. For *నాతమ్ముడు వచ్చినాడు* my brother is come *వచ్చినాడునాతమ్ముడు* he is come, my brother : *కట్టిపెట్టుకుక్కను* tie him up, the dog : which would correctly be *కుక్కనుకట్టిపెట్టు*.

ON BRIEF EXPRESSIONS.

Telugu like Tamil and Cannadi is as laconic as English and we collect the meaning from circumstances : thus *ఇప్పును* "Give say" means tell (him) to give (it to the man.) Or it may mean desire (them) to give (you the things.) *రానిప్పునిచెప్పిరి* 'come let said they,' that is, they said 'permit him to come.' చలి adj. cold i. e.

* See Lanhornes observations in his preface to Plutarch : on that author's lengthened periods.

'It is very cold.' జ్వరము fever i. e. he has got a fever. గుర్రము horse ! may mean, I want my horse ; or the horse is come. శలవా leave ? that is will you permit me ? or may I go ? to which the reply may be శలవే yes. అపరాధము Error ! i. e. pardon me. మిలసగ్రహము your favour ! meaning thank you, మిత్రుడు I entreat you : thus a single noun or a short phrase is often used in speaking to convey a sentence. In the ordinary language used in letters, the style is not difficult ; but the spoken language is often obscure, because the natives often use a single word or a short phrase, perhaps aided by "suiting the action to the word" a motion of the hand, head or eye ; which are not easily understood by a foreigner. Indeed silent motions or (అభినయము) gestures often convey the phrases "I will come ;" "quite impossible ;" "I do not know" "he is gone" "admirable" "shocking" "tall and thin" "large and fat" "he is gone to eat his dinner." These and many other phrases are conveyed in a manner perfectly intelligible to natives. With peculiar gestures the single word శంకు 'a feast' denotes To-day is a feast day and I request permission to go home.*

But in writing Telugu letters and statements such brevity is not used : indeed the style is often verbose and lengthy. A prisoner or witness often gives his statements very briefly : which the clerk will write down in a diffuse style supplying dates, hours, ages and numbers according to his own knowledge.

Even in written Telugu the brevity of the dialect often makes it obscure : thus రమ్మన్నాకోపమేపామ్మన్నాకోపమే 'Let come if say anger : go if say anger :' that is, 'If we call (you, you) are angry ; if told to go you are equally displeased.' ఇప్పుడుడునులునిండాంత్రా కొంచెము 'now day full, night little :' i. e. At present the day is longer than the night : This brevity often renders it hard to translate with precision.

In the comedies the following phrase is common అశ్వదురామ చంద్రుండేమనుచున్నాడు (Sugriva Vija) Then Ramachandra spoke

* See the remarks made by Montaigne in his apology for Raymond de Sebonde ; where he quotes Plin. N. H. VI. 30.

as follows. When a speech commences thus, the phrase అనిచెప్పినాడు is sometimes omitted at the end.

Pronouns also are not used so much as in English : being often omitted. Thus వ్రాసినాను I have written (it.) పంపినారు they sent (him me, it &c.) ఇల్లు అమ్మినాడు he sold (his) house. వేలుకోసుకొన్నాడు he cut (his) finger : but when they are expressed they sometimes convey a doubtful meaning వాడు వానియిల్లు అమ్మినాడు he sold his house, would mean that one man sold the house belonging to another. నుర్రము కావలెను (I) want (my) horse. Literally horse is wanted.*

The numeral "One" (as one book, one horse, one o'clock) is generally omitted. Thus గంట నేపటికి వచ్చినాడు he came within an hour : రూపాయి one rupee : రూపాయిన్నర one rupee and a half.

The verb ఉండుట 'To be' and అవుట 'To become' are frequently (as in Hebrew †) understood and not expressed ఆమెకు ముందరు బిడ్డలు ఉన్నారా by leaving out the verb ఆమెకు ముందరు బిడ్డలు To her how many children? that is, How many has she?—వాడు యెవ్వడు he who i. e. who (is) he? అదియేమి it what i. e. what (is) it? వారు యెక్కడ they where? i. e. where (are) they? నీవేరేమి your name what? i. e. what (is) your name? ఇది నాది this (is) mine.

* In ancient English of Henry Seventh both articles and possessives were omitted. Thus (Paston Letters by Fenn Vol. 1 p. 445) each of them embraced [the] other in [his] arms. This is printed Ech of them enbracyd odr in armys.

In the English Bible we find the words *he, him, I, me, we, our, she, her, they, them*, printed in Italicks because wanting in the Hebrew. And these may also be omitted in translating into Telugu.

The accusative case of nouns also is perpetually omitted : and this also is a Hebraism, See Exod. XVIII. 22, *the burden*. Judges V. 11, *inhabitants*. And in like manner the auxiliary *am, art, is* are left out. See 1 Samuel XIX 22.

† Thus in St. Luke XVI. 15. that which (is) highly esteemed.

హేమూత్ర యనశమ్ములము we (are) his brothers. ఇదిమంచిది this (is) good. ఇదిఅతనియిల్లు this (is) his house. ఇదిఅతనిది this (is) his. కాకిరిల్ల కాకిరిముద్దు a beggar will love her brat. Lit. The crow's chick (is) the crow's pet. చుండ్రిచంపినవాడుబంటు he who has slain the boar (is) a hero. అతడుమంచివాడు he (is) a good man.

Elsewhere the verb understood is “**ఁ**” which is the root of అవుట, వీండ్లు నావాండ్లు these (are) my people. ఈవేళ ఆయనయింట్లో విందు there (is) a feast in his house to-day. రేపుపెండ్లి to-morrow (there is) a marriage. The verb which is understood is అవుతుంది from అవుట to become.

ON SOFTENING INITIAL CONSONANTS.

This has been sufficiently explained in page 41. Other words use this change only in poetry.

And even in poetry it is a mere matter of taste as in English, Governour, Saviour, behaviour, honour, favour &c. may be otherwise spelt Governor, &c.

Accordingly even in transcribing poetry or inserting a word in the Dictionary the soft or hard initial is often used at pleasure. Thus పోయి poi or బోయి boi; చని చani or జని zani; కన్ను kannu or గన్ను gannu; తొక్కు tokku or దొక్కు dokku; చెట్టు or జెట్టు. This is a matter of small moment. The learned assert that *all* words have such license: but this is not correct: and as regards Sanscrit words the initials are softened even in poetry చంద్ర is sometimes written జంద్ర but sound scholars usually shun such an alteration.

CONJUNCTIONS.

The conjunction న్ను *nnu* stands (like *que* in Latin) at the end of words *ending in U*. Thus వాండ్లున్ను మేమున్ను *vāndlu-nnu-mēmu-nnu*, both they and we.

Words ending in *i* as வாழி *vāṇiki* 'to him' use *நீ* *nni*: thus

వానికిన్నిదీనికిన్ని vānikinni vīniki-nni 'both to that man and to this man.*

Sometimes the final vowel ā, ī, ū, is merely lengthened: this accent serving instead of a conjunction. Thus వాడు he: but వాడూవచ్చె he also came. బట్టలు clothes, మూటలు bundles may become బట్టలూమూటలు clothes and bundles.

But the conjunction is very generally dropt: thus వాడు నీడు నేను He and he and I. ఆలుబిడ్డలు the wife and children. దొరదొర ఘాని master and mistress వానికి నీనికి to him (and) to him. మీరు మే

* Some foreign words which end in ī also use ని but the long vowel is shortened. Thus పల్లకి, pallakī, గాడి గāḍī have long terminations. But when there is a conjunction, these are made short: thus పల్లకినిగాడిని pālākīnnī gādīnnī.

The following rule is devoid of proper authority.

'Another form is నున్న which is added to words ending in ā, ē, and ē; but the short vowels are generally lengthened: thus ఆత్త attā mother-in-law and మామā māma father-in-law may become ఆత్తా నున్నమామānuṅṅa both his mother-in-law and father-in-law. చొక్కా a jacket, పాగా a turban, become చొక్కానున్నపాగానున్న A jacket and a turban. గాడిద gadidē an ass, బర్రె barrē, a she buffalo, become గాడిదేనున్నబర్రేనున్న.'

The form నున్న is occasionally used to the postpositions terminating in a short: without lengthening the final short: thus నీవు ఆక్కడ లేనందున నున్ననావియములోయెవరున్నమాట్లాడకపోయినందున నున్న నావ్యాజ్యముచెడిపోయినది.

In poetry ను nu alone is used, thus (B. VIII. 188.)

క || మొదలును (nu) నీలో దోచెను
తుదియును (nu) నీలోనె దోచె తుదియును నడుముకొ
మొదలును (nu) నీవే శృష్టికి
గదియగ ఘటమునకు మన్ను గతియగు మాట్టి కొ ||

"Both the beginning of all was in Thee, And the end is in Thee; both end and midst, and origin art Thou of creation: like as earth is to the vessel."

ము (both) you (and) we. † రెడ్డి A *reddi* (a reeve or head farmer,) కర
 రాము a clerk, రెడ్డికరరామున్ను *reddi carnamunnu*, both the reeve and
 the clerk. అక్క accā elder sister, అక్క చెల్లెండ్లు accā chellendlu, both
 elder and younger sisters. పిన్న young, పెద్ద old, పిన్నపెద్దలు pinna
 peddalu, both young and old. This was an old word for the *com-
 mons* or common council in a village.

Sometimes the conjunction is emphatic, and used at pleasure :
 thus ఇప్పుడున్ను మేముండరమును అము గావున్నాము At present “too”
 we are all happy, ఎప్పుడున్ను యిట్లానే this is always the case.

There is another conjunction యు YU which is used in poetry

In poetry we sometimes find that the first word alone using the
 sign. Thus విల్లు a bow, అక్షులు arrows would in common life be
 విల్లును అక్షులును ‘both bow and arrows;’ or విల్లుఅక్షులును, or sim-
 ply విల్లుఅక్షులు. But in poetry it takes the form విల్లునక్షులు villu-n-
 ammulu, పాలునన్ను rice and milk.

“Night and day” రాత్రింబగలు is contracted for రాత్రినితనులున్ను.
 And పదింపాతిక ten and a quarter, సూరియదుంపాతిక 105½ These
 are similar in construction.

D. Abhimanya p. 76. సీరి లేమి వెన్నెల చీకటి వాసి Luck (and) want
 (are) light (and) dark like, That is ‘wealth and poverty follow
 each other as do night and day.’

† Thus in P. 2. 47. క॥ కయ్యమునకు నెయ్యమునకు వియ్యమునకు
 శుభవలయు వేరొకతైనక కయ్యము గలువదు నిలువదు నెయ్యము వియ్యం
 మ పాశు నేరదు మొదలక॥

The Pancha Tantram is written in verse with much learning
 and eloquence but it is an elevated rhetorical style and the amor-
 ous descriptions are highly coloured. There is a prose abridge-
 ment in Telugu which our native teachers often advise a learner
 to read. But the style is pedantic and the book is dry and use-
 less. The childish volume called Vicramarka Tales వ్యాక్రింతా
 లభంజికలకథలు is more paltry and should be avoided. The
 original poem is greatly admired for its style. These prose
 abridgments are like the *ordo* printed in some editions of Horace.

after a word ending in *ã* or *i*, or *ẽ* thus తాతయ అవ్వయ, తలయ తోకయ, అదియ ఇదియ both that and this. హరియరుద్రుడుహరి DRB. 601. Hari and Rudra fought. So in U. R. బావయమరిదియ బతరానగూలిన. చెలికత్రైయపనికత్రైయ.

The word *శురి* (yet besides, but yet) is often used as a conjunction: sometimes *NI* or *YU* is added. Thus *శురిన్ని* or *శురియ* [Thus in Latin *at* or *atque*.] These words have been erroneously used in the old version of the Scriptures in places where Telugu requires no conjunction. The word *ఏమంటే* (*id est*, that is to say) has also been wrongly used for the conjunction.

The conjunction *కాని* or *గాని* (the initial *K* being softened into *G* see page 41) signifies *and not*: it stands at the end of a phrase. It may be rendered *indeed* thus *నీకు గాని* or *నీకే గాని* అతనికిశనివ్వరు they will grant permission to you but not to him. Literally to thee indeed, to him permission they will not give. వాడుచదివినది తెనుగు గాని అరవముకాదు what he studied was Telugu *and not* Tamil. Lit. "What he has read is Telugu indeed, Tamil not" ఇంతే గాని Except this, and besides this. ఆయనవల్ల చక్కబడునే గానిమరియొకరి వల్ల యాతనిచక్కచడదు This can be effected by none but him. Lit. Unless by him indeed this work cannot be settled. See Lila XX. 219. 221. In such phrases the Telugu omits the affirmative and uses the negative verb. The words *గాని* or *అయినా* when repeated are used for *either, or*; thus *నీవు గానివాడు గాని* పోవచ్చును either you or he may go. *నేడయినారేకుయినా* either to-day or tomorrow but when *అయినా* is not repeated it signifies *even* or *at least*: as *నీవయినారాకపోతివి* even thou hast not come.

Other observations will be found in the rules regarding the past participle.

ON THE EMPHATIC AFFIXES, A', E', O'.

In common prose these are long. In poetry they are shortened at pleasure.

The affix *ã* denotes question. Thus *వచ్చినాడు* he came. *వచ్చినాడా* did he come? *E'* denotes certainty: it is the intensive. Thus *వచ్చినాడే* *vaçcinādē* 'surely he came': 'he certainly came.' *వాడే* that very man, only that man. *O'* denotes doubt *వచ్చినాడో* *vaçcinādō*

perhaps he came. ఇదివానిదియేమో perhaps this is his. ఉన్నాడోలే
డో perhaps he is there, perhaps he is not. నీకు to thee. వానికి to
him. నీకోవానికో perhaps to thee (or else) to him. వస్తాడోరాడో
perhaps he will come (or perhaps) he will not come.

If O is added to an interrogative, as యెవ్వడో, యెక్కడనో it
may denote doubt: as I know not who, some body or other; I know
not where, some where or other, I wonder who, I cannot tell
where.

But O' sometimes denotes reference: thus చెప్పినారు ye said.
మారుయేపుస్తకముచెప్పినారోఅదిలేచ్చినాను I have brought the book
which you mentioned.

The sign of question (A') is often dropt, the voice alone denot-
ing enquiry. Thus లేవురాదు? he won't come to-morrow? ఈవేళ
వుండవు? you won't stay to-day?

The affix ā is sometimes a mere intensive: thus (from లేచుట
to rise) లేమ్మ (sing) rise. లేండి rise ye. Intensive forms లేమ్మా!
లేండా! Oh rise! Thus చెప్పుట to say చెప్పుము say thou. చెప్పుమా
(or in poetry dropping one letter చెపుమా) O tell me!

In poetry emphasis sometimes uses ā short instead of ē long.
Thus, నేను Nēnu 'I' becomes నేన nēnā, I, myself. వాడు vādu 'he'
వాడ vādā, that very man. నీవు thou నీవ nīvā thou, thyself. ఇప్పుడు
now ఇప్పుడ or ఇపుడ just now, even now.* In common speaking
these would be నేనే, నీవే, వాడే.

* లే॥ జగములకు నెల్ల బంధమొక్షములు నీవ (nīvā) నీవ శీర్షంబు B.
VIII. 444. Thou alone art the great cause of all, thou verily art
the universe! చ॥ కనకము గూర్చి యెన్న బదు గాచె శుమత్ర సూంబు లభ
మెవ్వనికి వసుంధరకాగలదు వాడ (vādā) కులీనుడు వాడ (vādā) కుండికుం
డనఘడు వాడ వాడ శకలార్థ విధిజ్ఞుడు వాడ వక్త వాడ నయజరుండు
వాడ శ్రుకటప్రియ భావణుడు॥ బ్రసిద్ధుడు॥ Panch Tantram II.
124. "If a man has accumulated wealth all his good qualities
obtain credit. If any one is opulent *he* (vādā) is a man of high

In compound verbs as కలిగి + తుండుట 'being' పోయి + తుండుట 'going' the emphatic sign may fall at the end of either verb. When it is joined with the *first* it denotes certainty. Thus from అమ్ముట (to sell) అమ్మి తున్నాడు he has sold (it) By adding the emphasis to the *first* verb అమ్మే తున్నాడు he certainly sold it. But if added to the second verb it denotes wonder. Thus అమ్మి తున్నాడే Behold, he has sold it! దీవించుట to bless. దీవించి తున్నాడు he blessed. దీవించే తున్నాడు he certainly blessed. దీవించి తున్నాడే Behold! he has blessed!

Sometimes E' denotes *only* as well as emphasis: thus వీరేవుండి నారు "these very men were there" may also mean "Only these men were there" అతడే చెప్పినాడు "he himself said so:" or "he alone said so." నాలుగే తున్నవి there are but four. అడగడమే అవశిష్టము you have merely to ask for it. Lit. Asking alone is wanting.*

birth, he is a man of learning, he is graced with every virtue, he is a man of eloquence; he is popular, he is celebrated for his powers in speaking."

(Et bene nummatum decorant Suadela Venusque!) Sananda Ganeswaram. 2. 120. నిన్ను చూడగలిగిన దినంబ నుదినంబు గాచె మాకు.

If the emphatic E' is followed by another vowel, N is interposed. Thus అతడేనా atad ēnā what? he? అక్కడనేనా accadanē nā what? there? (Atadu being a Kala word adds ē but అక్కడ accada being a druta word interposes N and likewise adds Na.)

Sometimes E' denotes question. Thus తేకపోయెనే was she away? (Panch l. 801.) i. e. తేకపోయినదా. So again in P. 2. 50. క || బలవంశము కాకము నే | బలహీనుడ ననురు విడిచి తలుకకు ప్రజ్ఞా | బలమున నధికుడవది | బలముశరీరశ్చ మైన బలముం బలమే? Can that be called strength which rests in the body alone?

* But with druta words N is inserted: thus ఇట్లో in the house. ఈయిట్లోనే in the very house or only in this one house. ఏడు పాడిస్తేనే పడిపోయినది 'On his only stabbing her' or 'the moment

The E' sometimes denotes identity : thus అరడవీదే this is the same man. ఇదిపుస్తకమే this is the book in question, or the same book. రెంటినివారేకట్టినారు the same people built the both. ఇవేఅవి these are the same articles. దానియిట్లేకాళి her house itself is [sacred as] Benares.

A past p|| as చేసి, పోయి, వెళ్లి may intensively become చేసే, పోయ్యే, వెళ్లే and thus takes the form of the Rel. p|| : thus జాబువ్రాసే పుస్తాను I have already written the letter. ఇట్లాచేసేచెడ్డారు by acting in this very way you have been ruined. చెప్పేసినాడు he already has said it.*

As shewn in these examples the emphasis must in English be laid upon the auxiliaries "is" "has" "did" "was" "does" &c. to convey the peculiar force of E'.

The emphatic E' sometimes has a taunting sense. Thus బుద్ధిమంతుడవే To be sure you are a sensible man ! తెలిసినవాడవే you are

he stabbed her she fell down.' Thus in the Sumati Satacam, verse 10 : క || నీరే ప్రాణాధారము | నారే రణధరితమయిన నుడువులకెల్లకా | నారే నరులకు రత్నము | చీరే శృంగారమండ్రు సిద్ధము సుమతీ ||

Vemana says, అ|| చంప రస యట్టి శత్రుండు తన చేత | చిక్కెనేని వాని చెరచరాదు | పాశుక మేలు చేసి పొమ్మన్న చంపుటే. వి. 'If a foe worthy of death fall into thy hand, do him no injury, do him every benefit and dismiss him : this is killing (him.)'

Here చంపుటే this is killing merely uses the accent.

A similar affix prevails in the language of the South Seas. See Cook's Voyages Part 3. Bk. 1. Cap. 4. § 19 (in Kerr's Voyages Vol. 13. page 46.) "Here the *suffixes* era and ira save many words."

* In poetry (The Druta) syllable NI added to the emphatic affix E' forming E'/NI signifies *if* : Thus నీవక్కడివాడవయితేని aitivēni, If thou be a native of that place. చేయింతుకరక్తిలేని (i. e. రక్తిలే) M. X. 2. 34. If thou fail of effecting this.

very clever! నీకుయింట్లోపనులులేవే Tara 3. 8. I suppose you have nothing to do at home!

In a few places the letter V is inserted to prevent elision* and E' being retained becomes E'VE': thus తల్లి mother తల్లెనేకర్త tall-ēvē karta the mother herself was manager. అతనేతప్పినాడు he himself consented. నిర్ధమ certain. నిర్ధమే quite certain. నిర్ధమేవే absolutely certain. ఆస్తి estate. ఆస్తి or ఆస్తివే the very estate. భార్య a wife. అతనిభార్యేవేచెప్పినది his very wife said so. తెలియించుట to inform, tell. తెలియింపవే M. XIII. 4. 306. O tell me!

Further details regarding E' and TE' are to be found in a subsequent page regarding the Syntax of the Past Tense.

The affix O generally denotes doubt but sometimes question. Thus వాడో Oh? he?†

If O is repeated it denotes *or*. Thus నీవుతమ్మదో either you or your brother.

If E' is followed by E' or A', the N is placed between. Thus అతడేనా possibly that very man.

When 'O' is added to the 2d pers. singular of the past tense, ending in VI, as పోతివి potivi 'thou didst go' a peculiar contraction takes place: the VI is dropped and 'O' is added to the preceding consonant. Thus పోతివు potivō 'perhaps thou didst go,' becomes పోతో pōtō.

The verb కొను with regard to the second person uses another contraction: for కొనితివు becomes కొనితో Konito and even కొం

* Some object to this definition: they look upon 've' as an emphatic affix.

† P. 2. 52. క|| నీకంటి యుత్తముడు నుభజీవితుడైయున్న నేను విరంజీవి నుమీ నీవిందు గలుగ చిత్రగ్రుతుడు వివదంబు నిధి తరించెనెలేదో|| తరించె నెలేదో for తరించలేదా.

తో *Konto*. Thus in Dasava IX. 310. వశ్రమకొంతో thou didst take my clothes. This is a rustic phrase.

Sometimes O is a mere interjection: thus వచ్చెనా Oh is he come! రావు thou comest not, రావు you won't come? Elsewhere *oyi* is added as రావుయి (a rustic phrase) Oh come!

The vowel O added to a numeral changes it into an ordinal: thus నాలుగు four, నాలుగో fourth, అయిదు five, అయిదో fifth &c. మూడోదినము the third day signifies next day but one (just as ఎనిమిదోనాటికి On the eighth day, means, In a week.)

In common letters, these are contracted by writing only the last letter of the word. Thus for అరువై నాలుగో (64th) they write అర గో. And for సూరో (100th) ౧౦౦ రో &c. శుంభాబ్దిలో (19th) ౧౯ లో. ఇరవయ్యో Twentieth is written అం యో.

In poetry the form is AVA. Thus నాలుగవ, అయిదవ &c.

Sometimes the first short syllable of a Telugu word is lengthened.

వలెను	Must	వాలెను	
కొంచెము	A little	కోంచెము	A very little
సగా	Likewise	సాగా.	

Some words of three syllables lengthen the second,

అలవి	Power	అలావి	
దినము	A day	దీనాము	Daily
వరసగా	Regularly	వరాసగా	
మసలి	Old	మసాలి	
తన్నది	She, it is	తన్నాది	
అనగా	That is to say	అనాగ	
యెవ్వరికి	To whom	యెవ్వారికి	
అనబడును	It is called	అనబడును.	

Some of these words are altered thus, in verse, to suit the metre: elsewhere to denote emphasis.

ON ELISION OF M.

When a Sanscrit noun ends in MU, as దేశము *dēsamu*, a country, రాజ్యము a realm, గ్రంథము *grandhamu* a book, the MU is elided, if the next word is Sanscrit, and begins with a vowel. Thus దేశము + అంతరము = దేశాంతరము *dēs'ān taramu*, another country, రాజ్యాంతరము, గ్రంథాంతరము *granth'antaramu*, another book.

But if the next word is Telugu, the first may drop the vowel as ఒకగ్రంథమున్నది *oca grandham'unnadi* 'there is a book. But it never drops the consonant M.

The MU at the end of words as మేము *we*, మనము *we*, గుర్రము a horse may drop the vowel U if the next word begins with a vowel as నాగుర్రము + ఉన్నది 'na gurramu unnadi' becomes నాగుర్రమున్నది *na gurram'unnadi* 'my horse is here.'

Telugu words of two syllables, that end in MU never change MU into M. Thus మేము (*we*) never is written మేం. పాము *pāmu* 'a snake' మోము *momu* 'a face' never are written పాం or మోం. Vulgarly these words are written with O. Thus పోదాం, బాదాం, వీంబ్బాడలు.

Telugu words of three or four syllables continually drop the final U : Thus గుర్రము is constantly written గుర్రం and కరణము is always spelt కరణం. But this is considered inelegant.

In the spoken dialect the final vowel is dropped even though the next word begins with a consonant. Thus గుర్రమువచ్చినది, గుర్రమునిలిచినది *gurramu vacchinadi*, *gurramu nilichinadi* are written and pronounced గుర్రంవచ్చినది, గుర్రంనిలిచినది.

In the Telugu Dictionary such Sanscrit nouns are classed as ending in ము *mu*, Thus దేశము, గ్రంథము, రాజ్యము the sign | being used to denote that the final syllable is changeable and is not regarded in the arrangement.

Hence మనము *mana mu* a Sanscrit word for *mind* is spelt మనము

and the final ము is not reckoned in the order of words. This word therefore is *not* placed along with the *Telugu* word మనము manamu 'we.'

ON DRUTA WORDS.

The following remarks on Druta and Kala are needless to beginners.

Grammarians have given the name ద్రుతము Drutam to the letter N when it is used to prevent elision.

In Greek Grammar we frequently see N added to the dative plural or to some persons in the verb: and a similar interposition of N is common in *Telugu* poetry.

Drutam denotes the N which has no meaning. The letter N has a meaning when it is the sign of the accusative, as బిడ్డ bidda 'a child' accusative బిడ్డను; or the locative case as ఇంటను 'in the house,' or the verb; as జరికిరి 'I spoke.' పోయెను 'he went.' But when it has no meaning, and is merely used to prevent elision (like *an* for *a* in English) it is called Drutam, (or the Extra N,) and the words to which it may be grammatically attached are called ద్రుతప్రకృతికములు druta pracriticamulu, or, words of the N class.

Examples. వెనక adv. behind, వెనక + ఉండిరి may become వెనక నుండిరి they were behind. అట్లానా atlānā? is it so? Here atla ending in A' is followed by A', denoting interrogation, 'atlā + ā'; and between these letters N is inserted, atlā-nā. అతనిచేతపడింది atani chēta.n-adiginchiri, they asked it through his hands. Here chēta, ends in a vowel; and adiginchiri begins with a vowel: to prevent elision, N is inserted. Again; రానేలేదు ran-ē-LEDU he really did not come. Here రా rā 'come' is followed by the intensive ē, 'rā-ē'

and to prevent elision N is inserted; 'ra-n-ē' because రా the infinitive is a druta word.

ON CALA WORDS.

There are particular words which are not allowed to add N *in this manner*, and these are called కళాశబ్దములు Calasabdamulu or Cala words.

All nominative cases are included in this rule. Thus వాడుఉండు వadu-undenu, 'he was' may by elision become వాడుండు వadundenu; but not వాడునుండు వadunundenu.

Should however the N be inserted as here shewn, వాడునుండు వadu-n-undenu, the letter N would signify 'AND:' thus 'and he was,' or 'he also was:' because ను or న్ను (nu or nnu) may be the conjunction. Thus N may be inserted if it has a meaning: but cannot be inserted (as in the Greek words already noticed) for the purpose of preventing elision.

Further rules regarding Druta and Cala will be placed in another Chapter: because they may be required by the advanced student; though unintelligible to the beginner.

The principles of Druta and Cala have been supposed peculiarly obscure: but we may observe that the Telugus, even the most illiterate, who never heard of the Grammatical terms 'Druta' and 'Cala' find the distinction easy. Hence we may fairly conclude that the difficulty has arisen from the mode in which the subject has been treated in Grammars. There evidently are two parts of the subject, one is quite easy and has now been explained: the other being more refined can only be understood after we become acquainted with the Syntax and Prosody.

In some grammars it is asserted that all nominatives are Kala except నేను *nēnu*, 'I' and తాను *tanu* 'self.' In poetry these words may become నే *nē* and తా *tā*. But long final vowels, (ē and ā in *nē* and *tā*) never can suffer elision: it would therefore be needless to add N to prevent elision. We therefore do not require any

such rule. It is sufficient to know that these words have each two forms.

The learner need not even peruse the rules concerning Druta and Cala. Native tutors insist greatly on them : but they are unnecessary.

ON ADJECTIVES.

*Adjectives are of two descriptions : some being Telugu : others Sanscrit. Each will be considered separately.

Telugu adjectives are all regular : in general they are devoid of number, gender and case : and (like those of the English language) form the comparative and superlative degrees by adding the words *more* or *most* : or by other modes of construction. Thus పెద్దయిల్లు a large house. పెద్దయిండ్లు large houses. పెద్దయిండ్లలో in large houses. ముసలి old. ముసలివాడు an old man. ముసలిది an old woman. మంచి good. మంచివాడు a good man. మంచిది a good woman (or thing) మంచివాండ్లు good people and మంచివి good things. చిన్న small, చిన్నవాడు a young man. చిన్నది a young girl. చిన్నవాండ్లు little ones. చిన్నయిల్లు a small house.

Many words which in English are adjectives are in Telugu participles : thus తగిన fit, తెచ్చిన proper, చెడిన or చెడ్డ bad, ruined &c. These will be considered under the participles.

Some nouns are used as adjectives. Thus సొగసు prettiness, పొడగు tallness, మన్నన civility, పిల్లి a cat. These may become adjectives, thus సొగుసుచిన్నది a pretty girl, పొడగుగోడ a high wall. మన్ననమణి a man of civility, పిల్లికండ్లు cat's eyes : denoting what we call blue eyes or sapphire eyes. Some of these add అయిన "which is" (past rel. p|| of అవుట 'to become,') as సొగుసయిన pretty. పొడగయిన high.

Some Telugu adjectives or adverbs ending in MU may add అయిన, అయినటువంటి or అగు, as అడ్డము (or) అడ్డమయిన opposite. Or

they may drop, MU, as అడ్డదారి a cross road. శన్నము or శన్నమున or శన్నబట్ట a fine cloth, అచ్చము purity : hence అచ్చము pure, అచ్చతెలుగు or అచ్చమున తెలుగు pure Telugu.

These have also the liberty of being used in their Genitive form, being considered as nouns of the 2d declension : thus శన్నము slightness, శన్నపుడెమట slight sweat, ఋరము sweetness, ఋరపుమాటలు words of sweetness, తోరము largeness, తోరపు large. అందము beauty, అందపు or అందమైన beautiful.

The nominative form may be used instead of the Inflection : thus ఎంఱి spittle forms the infl. ఎంఱి Hence ఎంఱిఅన్నము defiled food or ఎంఱిఅన్నము leavings of food, ఎంఱిమాటలు or ఎంఱికూతలు fowl language, nonsense.*

Certain adjectives ending in the short vowel ఱ and denoting qualities which are the peculiar objects of sight, taste, or touch, may at pleasure add the syllable ని *ni* or టి *ti*, Thus నల్ల black, తెల్ల white, యెర్ర red, పచ్చ yellow or green, తియ్య sweet, తుల్ల sour : thus నల్ల or నల్లని or నల్లటివాడు a black man, తెల్ల or తెల్లని or తెల్లటిగుడ్డ a white cloth and so on. The respective nouns are నలుపు blackness, తెలుపు whiteness, యెరుపు red, పసుపు yellow, తీపు sweetness.

But the words చప్ప insipid, చక్క fine invariably add ని : thus చప్పనిమాట an insipid or dry word, చక్కనిమనిషి a handsome man never చప్పమాట or చక్కమనిషి.

Some add టి or ఆటి or పాటి Thus పొడుగు high, పొడుగాటి tall, పొడుగాటిమనిషి a tall man. లాపు large, లావాటి - శన్న fine శన్నటి or శన్నపాటి thin.

* The Hindus look upon spittle with disgust and are much gratified if we so far respect their feelings as to avoid touching our mouths in their presence with either the hand, a pen or pencil.

Some Telugu adjectives occasionally take a plural form: thus చిన్న little, పెద్ద great, చిన్నలు పెద్దలు both the young and the old.*

Speaking in English, the name of fruits and flowers, and also of Hindu castes, are nouns: thus a mango, a rose, a carpenter, a merchant (these being peculiar castes.) But in Telugu and other languages of India they are generally adjectives. Thus మిరచి means appertaining to *pepper*: this is the radical word: whence మిరచిగింజ a pepper *corn*, మిరియపుపొడి pepper powder, మిరియపు చెట్టు a pepper plant, అరిటి appertaining to the plantain, అరిటికాయ a green plantain, అరిటిశండు a ripe plantain. The plural is either అరిటికాయలు or అరిటిశండ్లు plantains. మామిడి a mango, మామిడిచెట్టు a mango tree, మామిడిపువ్వు a mango blossom, మామిడికాయ an unripe mango (lit. a mango knop) మామిడిపూరుగాయ mango pickle. మామిడిపంక mango gum, మామిడిచెక్క mango bark. Thus the plural will be మామిడికాయలు, మామిడిశండ్లు mangoes.

The names of trees can be used as nouns in their plural form but not in the singular in which they are generally considered as adjectives: thus వేములు margosa trees, చింతలు Tamarind trees, మామిట్ల mango trees, నిమ్మలు lime trees: ఆరట్లు plantains, తమ్మలు tumma trees, మద్రులు banyan trees.

But as generic words they can be used in the singular. Thus ఆరికయెండిపోయినది The arika (crop) was dried up. The same applies to శీజ, తమిద, కాకర, నిమ్మ lime (lime) &c.†

So of castes, తెలఁగ of the Telugu caste, కంఠల of the goldsmith caste, చెంఱ of the highlander caste, వడ్ల of the carpenter caste,

* This frequently occurs in poetry. Thus బోడి clean shaven తలలుబోడునై నతలంపులుబోడులా their heads are clean shaven but are their hearts pure? (Vema) నీగుణములుబాగులు great are thy virtues. B. X. 120. మలక crooked, మలకలుమాత్రచారములు our acts are crooked.

† One poet says కాకరపూమాయ, నిమ్మకాయలుగాచును.

బ్రాహ్మణ of the brahmin caste, మూల of the paria caste already explained, కూది of the cobbler caste. Hence by adding వాడు we form తెలగవాడు 'A Telaga' of which the feminines are తెలగది a Telaga woman, కంఠలది a goldsmith's wife &c. Plural కంఠలవాండ్లు goldsmiths, కంఠలవీధి the goldsmith's street &c.

FEMININE AFFIXES.

The word ఆలు is added to a few (Tatsama) words of Sanscrit origin; the letter R being inserted. Thus విద్వాంసుడు a learned man. విద్వాంసురాలు a learned woman. కరుణాశరుడు a merciful man. కరుణాశరురాలు a merciful woman. (Anirud 3, 55.) శూరుడు he who is brave. శూరురాలు she who is courageous. శత్రుచిత్తుడు he who is right minded. శత్రుచిత్తురాలు she who is virtuous. తండ్రిఅనుజీవుడైతె నన్నున్నప్పుడు when his father was living. తల్లి అనుజీవురాలైతె నన్నున్నప్పుడు when his mother was living.

ఆలు Forms the plural ఆండ్లు or ఆండు the letter R being inserted thus బుద్ధిమంతురాండ్లు or బుద్ధిమంతురాండు women who are prudent. కొండ్రాలు she who is barren: plural కొండ్రాండ్లు or కొండ్రాండు: the latter form being poetical.

A few words add టా ETA: as కొల్ల belonging to the cow-keeper tribe. కొల్లవాడు a herdsman. కొల్లత a female of that tribe. పల్లవాడు a country man. పల్లత a rustic girl.

THE TELUGU COMPARATIVE AND SUPERLATIVE.

Some rules properly belonging to the noun and the participle are placed here as that arrangement may be more convenient to the English reader.

The Telugu comparative is formed by the word కంటె or కన్ను added to the genitive. Thus దానికంటె, (or దానికన్ను) యిదిమంచిది This is better than that. మామరి కన్నుకన్నె యెరగా నున్నది the mother is fairer than the daughter. దానికన్నుయిదిపొడుగు this is tall.

er than that. ఆపె కన్నా యామె యెర్రగానున్నది Than her, this one is fair, i. e. this one is fairer than her. Or దానికంటె యామె యెర్రగానున్నది each form equally meaning. She is fairer than her. ఇంతకన్నా మంచిది లేదు. There is nothing better than this, ఇంతకన్నా చెడుది లేదు there can be nothing worse than this. Here the force is superlative, while the form is comparative. ఇంతకంటె వేరైనా యములేదు There can be no tyranny greater than this.

Elsewhere thus ఎంతబాగావున్నదో అంతబాగావున్నది It is as fine as it is i. e. it is comparable. There is no saying how fine it is.

[All adjectives are Cala; because they are looked upon as Nominatives.]

The Telugu Superlative either uses నిండా 'fully' మహా 'great' అతి 'exceeding' మిక్కిలి 'much' శానా 'plentifully' &c. as నిండా పిల్ల (tenerrimus) quite a child శానాచిక్కు (difficilimum) very difficult. కడుకష్టమైన, మహాకష్టమైన equally mean Extremely hard, i. e. hardest అతికష్టమైన very hard, మిక్కిలిమంచిది very excellent: but it does not mean as in Latin *Greatest* or most.

[The word శానా is in general use, but the learned wish to spell it శేస.]

Or like the comparative, it uses the dative sign with *all*, than all. Thus అందరికంటె పొడుగుది she is tallest of all.

Or the phrase runs thus ఆడంగులు వదురుబోతులా? మగవాండ్లు వదురుబోతులా? women talkative? men talkative? i. e. are women or men more given to chattering. అది పొడుగా యిది పొడుగా that one tall? this one tall? i. e. Is that or this the taller?

Another phrase is చూస్తే *If you look at*. Thus దాన్ని చూస్తే యిది పొడుగుగా వున్నది this is longer than that: lit. if you look at that this is long, i. e. longer.

Two persons of the same name are distinguished thus: పెద్దదొర గారు "Senior master" and చిన్నదొర గారు "Junior master" or "young master." Likewise regarding two persons in one office of

whom one is the senior. Here పెద్ద and చిన్న, great and little evidently convey a comparative sense.

Or else the adjective is reiterated with the dative or the locative sign. Thus ప్రాథులకు ప్రాథుడు Shrewd[est] of the shrewd. కష్టములో కష్టము hard[est] of all, lit. hard among the hard.

Elsewhere it is a mere metaphor. Thus వీడురత్నము 'he is a jewel.'

Or thus వీండ్లలో యెవరు పెద్ద ? 'which is the oldest of these ?' ఈదియిండ్లలో యేది మంచిది ? 'which is the best of these ten houses ?' దేశభాషలందు తెలుగు తెన్ను. 'Telugu is the best of the country languages.'*

Thus, as in English there are two superlatives : the one implying *contrast*, the other a mere intensive phrase. There is usually no sign : thus ఇది మంచిది This is the good one or this is the best one.†

* Vemana 2. 29. తీపి లోన తీపి తెలియగ ప్రాణంబు. ప్రాణ వితతి కన్న ఈడి తీపి. ఈడి కన్న మిగుల చూరి మాటలు తీపి. 'The sweet of sweets [superlative] is life : but gold is sweet[er] than lives : and woman's words are sweet[er] than gold.'

In Hebrew there is no comparative or superlative. These are produced by reduplication. Thus in the ordinary English we say the great church and the small one meaning the *greater* and the *smaller*.

† See Ency. Brit. 3d Edn. "Grammar" Chap. V. Section 93, note C. says, Hic unus dolor est ex omnibus acer (i. e. acerrimus) amanti. (Propertius 2. 22.) So in Paradise Lost IX. 795. O sovran best and precious of all trees.

In K. P. 2. 117. The poet says సీ|| వినుము గంధర్వనందన భూత ములయందు బ్రాణులు త్రమములు ప్రాణులందు | బుద్ధిజీవులు మేలు బుద్ధిజీవులయందు మనుజులు శ్రేష్ఠులు మనుజులందు | బ్రాహ్మణులధికులు బ్రాహ్మణులందు విద్వాంసులు ఘనులు విద్వాంసులందు | వినితార్థకృతిలోల హృదయులు ముఖ్యులు | విదితార్థకృతిలోల హృదయులందు || తే|| కర్తవ్యము.

ON PLURALS.

The Singular is called ఏకవచనము, and the plural బహువచనము. The usual plural form is లు as కుక్కలు dogs తుపాకులు guns. గుర్రాలు horses.

The plural form is sometimes used when the conjunction is understood. Thus అన్నదమ్ములు elder and younger brothers : అక్క చెల్లెండ్లు sisters ; elder and younger.

In such compounds it may be uncertain whether either word is intended to be plural. Thus either అన్న or తమ్ముడు (or neither) may be plural. And the same of అక్క and చెల్లెలు. In such compounds the word is generic not specific. There may be three elder brothers and only one who is younger : and still the compound is అన్నదమ్ములు.

[The Second Declension has two forms in the plural, దేశములు and దేశాలు. The form దేశాలు, పుస్తకాలు, వృక్షాలు, is by native tutors condemned as inelegant. But it is in general use ; and the oldest Grammarian (Nann. § XII) merely observes that 'it is to be used in verse only with words that poetical authority justifies'].

Other instances ; తూర్పు నడమరలు east and west, ఊరుకుల్లెలు towns and villages, తలితండ్రులు parents. Herein తల్లి is spelt తలి. Again తండ్రి కొడుకులు father and son. ఆకలిదప్పలు (Nala D. 3. 604.) hunger and thirst. గెల్పటముల్ winning and losing. హానివృద్ధులు loss and gain, వెండిబంగారములు silver and gold. (Vaizayanti. 3. 93) కిందుమిదులు topsy turvy, upside down, భయభక్తులతో with fear and devotion, సయభయములమండలివి using persuasions and threats. Also see M. 9. 2. 141.

పూజ్యులు కర్తలందు బ్రహ్మవిదులెక్కు డామిద బరమమొకటి గలుగదనుచు ను మున్నుదా బలికె మనువు । ధర శాస్త్రీ క్రతుంగ వర్తనల వేళా ॥

This is a series of comparative superlatives.

Even Sanscrit proper names and other nouns are thus combined
 ద్రోణభీష్ములు Drona and Bhishma. సరలోక సురలోక గాఁగ లోకములు
 DRU. 588. 9. in earth, heaven and hell. ద్రుశదవిరాట కేకయులు
 M. 7. 3. 302. ఆచ్యతార్జునులు Achyuta and Arjuna. కాపురకరణము
 లయిన తరిమిరి వెంకటరావు పితృశిల్పితమయ్య పేరిట వ్రాసినబాటు 'a letter
 addressed to T. Vencata Rao the farmer and C. Tammaya the
 clerk.' Lit: To farmer and clerk so and so. వినకొండ బెల్లం
 కొండలు. The towns of Vinuronda and Bellamconda; బాల్యాయ
 వనకౌమారవాధి కృములున్నu infancy, youth, manhood and old-age.

[Only a few well known words use this sort of compound.
 Thus we could not form తండ్రి into a compound with తమ్ముడు or
 అన్న. Such a compound would be simply తండ్రిఅన్న or తండ్రిగా
 రున్నఅన్నగారున్న].

As in English, *you* may be used for *thou*. Thus మీరు you
 వారు they, or, his honor.*

[In the Manu Charitra I. 26. the hermit is addressed as *you*.

[The plural is elsewhere used where the singular is meant, to
 denote respect. కుసుకు కొమారుడుకలిగినాడు. Sons were born to
 Kusu: which name bears the plural form.

[In the popular tale of Harischandra two sages are mentioned
 విశ్వమిత్రుడు and వశిష్ఠులు; the plural denoting respect being used
 with the latter alone. Because the other is a hateful character.]

* Our native tutors are usually bramhans, and instruct us to speak proudly, as
 bramhans do: saying *We* instead of *I* and *Our* instead of *my*. In Pritchett's
 translation of the New Testament he always uses this mode regarding our
 Lord. Thus "They seeing the multitudes, went up into a mountain and their
 disciples having come, they opened their mouth and said"—and in Matt. XVI
 16. Ye are the Christ. This is the French fashion. 'Roi du Ciel! je m'anean-
 tis devant vous.' This version by Mr. Pritchett was printed in 1819 and 1829.
 The Rev. Mr. Hough having spoken well of it in (vol. 4. p. 270) his History
 of Christianity in India, 1845, (citing History of British and Foreign Bible So-
 ciety vol. 3. p. 462, 463) I will mention that in 1826 I met Gurumurti Sas-
 tri the Head Telugu Master in the College: whose favourable opinion is there

[In poetry and in religious books 'thou' is the respectful form, even regarding a father or the deity. Thus సీతుకన్నులండ్రివి (Sar. Dwi) Thou art the father that bore me.—Again; (Parvati, or Juno, thus addresses her spouse) సీ|| శకలలోకములకుసాక్షివి (thou) కర్తవ్య (thou) కలంకకృతప్రశంసాదేవుడవు (thou) యా (thou) వెరుంగనికథ వీ శ్రవణమునలేవు Thou art the omniscient, thou art the Lord, thou art the one Supreme and merciful God, nor is there a single occurrence unknown to thee." Here fervent adoration uses the singular number.]

The common word వాస్తవి doctor, is thus written వాస్తవిలు. Other words use నారు or వారు thus తండ్రినారు, Father, తల్లి నారు, Mother, అక్కనారు, Sister, దొరవారు Master, which in English become singulars. But were the words intended to bear a plural sense, the form would be తండ్రిలు, fathers, తల్లిలు mothers, అక్కలు, దొరలు. Thus అయ్యవారు (Their honours) merely means *his reverence*, a common phrase for a bramin and particularly for a schoolmaster : not intended to express much respect. అయ్యవారు పవిత్రులు The bramhan (or the tutor) is come.

Some proper names derived from Sanscrit ending in LU, as నాగులు, గంగులు, రాఘవులు (like the foreign words రుమాలు *rumal*, a

cited. He acknowledged that he had declared to Mr. Campbell his approbation of Pritchett's version : I therefore challenged him to read and understand a chapter in the Gospels. He admitted he scarcely could : and laughed at some odd expressions. On my asking him why he had given it that sanction which had promoted its publication, he replied (like a true bramhan) "Sir," who am I, that I should oppose Mr. Campbell, when he wished to encourage the version?" Mr. Gordon and some other missionaries have since printed Telugu versions of parts of the Bible, but these are inferior to Pritchett's, which is founded on Desgranges' Telugu New Testament. The 'Telinga' version printed at Serampore in 1818 is in some parts tolerably good : probably by Desgranges : other parts are apparently translated from the Sanscrit by a native. Elsewhere it is evidently composed by an Englishman who knew little of Telugu grammar.

handkerchief, బస్తాలు the post or mail, కౌన్సిలు, Council) are indeclinable and have no plural.

[Some assert that *Ramulu* denotes the three heroes of that name : but this solution fails regarding the other names.]

[The word, Sri Rama, being superstitiously placed at the beginning of every letter or account (like Allah ! among Musulmans.) the plural form శ్రీరాములు is used, as more honorable.]

A singular noun *major* (mahat) may often govern a plural verb ఈశ్వరము మాఅయ్య నాకుయిచ్చిరి my father gave me this horse (Lit. Noster pater dederunt.)

As here shewn the word *my* becomes *our* ; మాతండ్రి our father*.

Names of grain as పెసలు, వడ్లు, మినుములు &c. are generally used in the plural. Thus పదిపల్లవడ్లు ten tons of paddy† (rice in the husk. కొన్నివడ్లు ఉన్నవి there is (are) some paddy. అక్కడయిన్నివడ్లు ఉన్నవి how much (many) paddy is (are) there? ఆ పెసలయెన్నో నేనెరుగను I do not know how much green gram there is.

The word నీళ్లు 'water' is plural. Thus ఎన్నినీళ్లుఉన్నవి 'how much water is there (lit: how many waters are there?)' కొన్నినీళ్లుఉన్నవి there is some water. కానానీళ్లుఉన్నవి there is much water. ఈ నీళ్లుదోడ్చివి this is excellent water. The *singular* form నీరు is used only in poetry or in a few compound words, as నీరుకాకి the water crow.

The word for milk పాలు is always plural. Thus కొన్నిపాలుకావాలను I want some (lit: a few) milk. But కొంచెముపాలు a little milk.

A few other words also (as కారులు taunts) have no singular.

It has been shewn that మంది or గురు as అయిదుమంది, ఆరుగురు

* Just the converse of the Hebrew phrase in the first verse of Genesis *bare Elohim*.

† The word *paddy* is borrowed from the Malay language.

may be added to numerals with (mahatt) *major* nouns. This however is sometimes dropped, as మున్నూరుసేపాయిలు three hundred sepoys.

Words denoting days of the Hindu lunar month are generally plural in form as నవమీలు. See chapter on reckoning time.

The singular is sometimes used for the plural. Thus వారికనుభ్రామి B. 8. 445. deluding their *eye*. జగతికన్నుమూళి (Padma Puran 3. 7.) Closing the *eye* of all the world (in sleep) వారి నోటవిన్నాము I heard it at their mouth. వారిచేతపుచ్చుకొన్నాడు he received it at their *hand*, శానాయిటిక much brick, ఆ చెట్ల ఆకండాకొట్టినారు they stripped all the *leaf* off the trees. శానామంది జనములన్నారు Much people.* పైరునుపురుగుకొట్టినది the worm has attacked the crop. నూరుయోజనములు a hundred leagues.

The plural is sometimes (inelegantly) used for the singular to denote uncertainty. అతడెవ్వరు or అదియెవరు who is that man? who is *that* (neuter singular) ఆచూటచెప్పినదియెవ్వరో. I know not who it was said so. అతనిదొరయెవ్వరో I know not who is his master, తల్లియెవ్వరు who is his mother? Pal. 364.

In the multiplication table we say four times ten: the Telugu phrase is నాలుగుశతదులు four tens.

The plural in verbs and nouns often has the singular meaning (as in Greek and Latin) thus చీకట్లు (tenebræ) darkness (Surabli. 121.) మెడలు (colla) the neck, నడుములు the waist. The *verb* sometimes is incorrectly *singular*. Thus నామెడలు సెస్తుంది my neck aches.

The plural is sometimes *colloquially* used for the singular: thus (T. 2. 94) అద్దముకానము I (lit: We) never even look in the glass. ఆరుగురుశంతానముకలిగిరి Offspring six sons were born.

* Thus Horace (Car. IV. 8.) says "lingua potentium."

Some Pronouns can take a double plural form. Thus మీరలు you, వారలు they, మమ్ముల us.

Plural neuter nouns may (as in Greek) take a singular verb in the past and aorist tenses. Thus కోడి a fowl, a bird, కోళ్లుకూ సెను the cocks crowed.*

SYNTAX OF THE NOMINATIVE CASE.

When two nouns come together the first often has the force of an adjective. Thus దొంగ a thief, a rogue. దొంగమాట a roguish expression, a falsehood, దొంగసొమ్ము stolen goods.

When connected with a verb in the Infinitive the Nom. is in English translated by a genitive: thus మీరువచ్చుట your coming నిచుపోవుట thy going. Lit. 'you coming, thou going.'

In English we say 'let me come,' 'let him go,' 'not let I,' 'let he:.' but in Telugu either case is used. Thus ఆతడురానీ or ఆతణ్ణిరానీ 'let him come.'

The Nominative of *neuter nouns* is sometimes used instead of the Accusative. Thus నీవుయిదిచేసేది (instead of దీన్ని). You are to do this. ఊరుచేరినారు (instead of ఊరును) they went home, or, to the village. ఊరువిడిచిపట్టుదు when they left their country. నీళ్లుతీసుకొనిరా bring water. నిశ్వులెప్పించు Get fire. ఆరాళ్లు (for రాళ్లను) చూడగా when they saw the stores. రూకలుయిచ్చినాడు (for రూకలను) he paid the money.

Or instead of the Locative; being used adverbially. Thus రేపురా Come to-morrow. పగలువచ్చినారు they came by day రాత్రిచేరినాడు he arrived at night రాత్రివస్తారు they will come at night. Thus it

* (Surabh. I. 125) చిలకలుకూసెను the parrots chattered.

రెక్కలు విదిర్చి యాకలు
 ముళ్లుల జక్కంగ దీటి ముందరికి మెడల్
 నిక్కించి మిన్న జూచుచు
 కొక్తూ కొక్కో యటంచు కొట్లం గూసెన్ ||

may mean yesterday evening ; or this evening. అట్లాచేసినయెడ (or యెడల) instead of ఎడను or ఎడలను ; on his doing so : తనచంక వైచి (for చంకన) putting it under his arm : నేలవ్రాశెను he wrote *on* the ground : అక్కడ there. ఇక్కడ here. ఎక్కడ where ఎప్పుడు when &c. నాడు on that day, నేడు to day &c. are nominatives.

Nouns neuter ending in A whether Sanscrit or Telugu, as నిద్ర sleep, పడక a bed, frequently use the nominative singular instead of the Instr: or Loc: that is, the affix of the case is dropped : Thus బంగారునుపాతరవేసుకొనె he buried the gold (పాతరలో) *in* a pit. మన్నన kindness, మన్ననజూచె viewing him *with* kindness. నిద్రలేచి rising *from* sleep దయచూచి looking on me *with* favour.

The first declension, which ends in DU, as తమ్ముడు can in poetry insert N. viz: తమ్ముండు, తమ్ముండ్లు. But in common prose also, the N is inserted when a pronoun of the first person is added. Thus అతనితమ్ముండను I am his brother.

ON THE COMBINATION OF NOUNS WITH PRONOUNS.

When a noun is compounded with a pronoun of the first or second person (I, we, thou, ye) the termination is changed ; by adding affixes borrowed from the pronoun.

If the noun ends in I the affix uses the same vowel. Thus, from తండ్రి a father and తల్లి a mother.

నేను తండ్రిని

I am (his) father.

నేను తల్లిని

I am (his) mother.

నీవు తండ్రివి

Thou art his father.

నీవు తల్లివి

Thou art his mother.

In ordinary talking these affixes are not much used. Thus నేనుతండ్రినీవుకొడుకు.

Nouns of all other persons make the affix in U : the first per-

O. P. Brown's Telugu Grammar.

A 2

son singular uses ANU; the second AVU, and the first person plural AMU, Thus, from మనముడు a grandson.

నేను ఆయన మనముడను or, మనముండను or, మనముణ్ని I am his grandson. (Inserting the sunna before D.)

నీవు ఆయన మనముడవు Thou art his grandson.

మేము ఆయన మనములము We are his grandsons.

Of which the negative form adds కాను I am not, Thus తమ్ముడను కాను, or తమ్ముణ్నికాను I am not his brother. అక్కనుకాను I am not his sister : మనమురాలనుకాను I am not his granddaughter.

The following are compounded with a noun of the first declension.

1. సేవకుడు	A servant.
నేను సేవకుడను	I am a servant.
నేను సేవకుండను	The same.
నేను సేవకుడ	The same.
నేను సేవకుణ్ని	The same.
2. నీవు సేవకుడవు	Thou art a servant.
3. అతడు సేవకుడు	He is a servant.

Thus the third person is unaltered.

1. మేము సేవకులము	We are servants.
మీరు సేవకులు	Ye are.
వాండ్లు సేవకులు	They are.

Thus the 2d and 3d persons plural have no change. But in poetry the 2d person may add అరు. Thus మీరు సేవకులరు. Example with a noun of the 2d declension కరణము a clerk.

1. నేను కరణమును, or, నేను కరణాన్ని	I am a clerk.
2. నీవు కరణమువు	Thou art a clerk.

But the second person usually has no affix : thus : నీవుకరణము.

The third person has no affix.

1. మేము కరణములము, or, కరణాలము.	We are clerks.

The other persons have no change.

Example with a noun of the 3d declension. కాపు a tenant, inhabitant.

1. నేను అక్కడి కాపును I am a tenant there.

2. నీవు అక్కడి కాపువు Thou art a tenant there.

But the second person generally has no affix. నీవు కాపు.

1. మేము అక్కడి కాపులము We are tenants there.

Thus నేను దొరను I am a master, నేను అన్నను I am his brother, నేను అక్కను I am his sister.

The pronoun వాడు he, and ఇది she, belong to the third person : but in compounds denote *man*, *person*, *woman* ; as మంచివాడు a good man, మంచిది a good woman. As this form is much used, it will now be given complete. From మంచివాడు a good man, మంచిది a good woman.

1. m. నేను మంచివాడను I am a good man.

నేను మంచివాడనుకాను I am not a good man.

1. f. నేను మంచిదానను I am a good woman.

నేను మంచిదాననుకాను I am not a good &c.

3 m. వాడుమంచివాడు He is a &c.

అదిమంచిది She is &c.

3 neut. అది మంచి గుర్రము That is a good horse.

In the plural the masculine and feminine are alike.

1 m. f. మేముమంచివారము We are good.

m. f. మేము మంచి వాండ్లము We are &c.

The remaining persons have no plural affixes.

2 m. f. మీరుమంచివారు Ye are good.

3 m. f. వారుమంచివారు They are &c.

3 neut. అవిమంచిగుర్రములు Those are good horses.

The pronoun ఎవడు 'who' is contracted for ఎవ్వాడు what man : the compounds are found in these phrases ; నేనుయెవ్వణ్ణి అని అడిగిరి they asked who I was : మేముయెవ్వండ్లమో అని అడిగిరి they asked who we (were). నేనుయెవ్వణ్ణి who am I ? (an angry expression)

నీవుయెవడవు I wonder who thou art. వాడుయెవడో (Ille quis ?)
there is no saying who he is.

The following two pages should be committed to memory when
we are learning the declensions.

Nouns ending in ఇ I form all the persons thus :—from తండ్రి
a father and తల్లి a mother. The negative forms are added.

1. m.	నేను ఆతని తండ్రిని	I am his father.
	నేను ఆతని తండ్రిని కాను	I am not.
1 f.	నేను ఆతని తల్లిని	I am his mother.
	నేను ఆతని తల్లిని కాను	I am not.
2 m.	నీవు ఆతని తండ్రివి	Thou art his father.
	నీవు ఆతని తండ్రివి కావు	Thou art not his &c.
2 f.	నీవు ఆతని తల్లివి	Thou art his mother.
	నీవు ఆతని తల్లివి కావు	Thou art not.
3 m.	వాడు ఆతని తండ్రి	That man is his father.
	వాడు ఆతని తండ్రి కాదు	Is not.
	ఆమె ఆతని తల్లి	That woman is his mother.
	ఆమె ఆతని తల్లి కాదు	Is not.

The neuter has no affixes.

అది నాకత్తి	That is my sword.
అది నాకత్తి కాదు	That is not my sword.

Plural.

1 m.	మేము వారి తండ్రులము	We are their fathers.
	మేము వారి తండ్రులము కాము	We are not.
1 f.	మేము వారి తల్లులము	We are their mothers.
	మేము వారి తల్లులము కాము	We are not &c.

The remaining persons have no affixes.

2 m.	మీరు వారి తండ్రులు	Ye are their fathers.
	మీరు వారి తండ్రులు కారు	Ye are not &c.
2 f.	మీరు వారి తల్లులు	Ye are their mothers.
	మీరు వారి తల్లులు కారు	Ye are not &c.

3 m.	వీరు వారి తండ్రులు	These are their fathers.
	వీరు వారి తండ్రులు కారు	These are not.
3 f.	వీరు వారి తల్లులు	These are their mothers.
	వీరు వారి తల్లులు కారు	These are not.
3 n.	అవి మాకత్తులు	Those are our swords.
	అవి మాకత్తులు కావు	Those are not &c.

The following is an example of the Second Declension. కరణము
a clerk.

1	నేను కరణాన్ని	I am a clerk.
	నేను కరణాన్ని కాను	I am not.
2	నీవు కరణమువు	Thou art.
3	అతడు కరణము	He is.
1	మేము కరణాలము	We are.
2	మీరు కరణాలు	Ye are.
3	వారు కరణాలు	They are.

Example of a noun of the third declension ending, in U. కావు
a tenant, a husbandman.

1	నేను కావును	I am a tenant.
	నేను కావును కాను	I am not.
2	నీవు కావువు	Thou.
	నీవు కావువు కావు	Thou art not.
3	వాడు కావు	He is.
	వాడు కావు కాడు	He is not.
1	మేము కావులము	We are farmers.
	మేము కావులము కాము	We are not.
2	మీరు కావులు	Ye are.
	మీరు కావులు కారు	Ye are not.
3	వారు కావులు	They are.
	వారు కావులు కారు	They are not.

From వాడు already given, a feminine is formed in రాలు, Thus.
సొగసువాడు a handsome man సొగసురాలు a pretty woman. Thus.

1	నేను సొగసు రాలను	I am pretty (fem.)
---	------------------	--------------------

నేను సొగసు రాలను కాను	I am not.
2 నీవు సొగసు రాలవు	Thou art.
నీవు సొగసు రాలవు కావు	Thou art not.
3 ఆమె సొగసు చాలు	She is.
ఆమె సొగసు చాలు కాదు	She is not.
1 మేము సొగసు రాలద్రము	We are (f.)

But the Plural is not in use.

THE GENITIVE.

The sign యొక్క does not affect the sense. అతనిపేరు and అతని యొక్కపేరు equally mean 'his name.'*

Nouns of the 2d Declension may take శ్చ in the genitive: thus నుర్రశ్చ. But this is rarely used with Sanscrit nouns, as శ్రుశ్చుర శ్చ, చెన్నుపట్నశ్చ.

The genitive sometimes gives the sense of an adjective. Thus మురువము beauty మురువంశ్చ మోము a face of beauty: చెవుడు deafness చెవిటివాడు a deaf man. అవుడు a crippled state అవిటివాడు a man who is crippled బీడు barrenness బీటిచేను a barren field. Thus Milton (Par. L. 9. 645) says, by a Hebraisin 'the tree of prohibition.'

In such compounds యొక్క is never used.

Even adverbs are used in such compounds. Thus. తర్వాత afterward తర్వాతివాడు the next man. మీద above, మీది యిల్లు an upper chamber. కింద under. ఆ కింది రాయి the stone which is

* This యొక్క is stated to be a Kala word: that is అతనియొక్కయిల్లు 'his house' never can be written అతనియొక్కనిల్లు ataniyocca-N-illu. But why should rules be given regarding errors that are never committed?

In conversation, instead of ఆ 'that' and ఈ 'this' we sometimes hear ఆయొక్క, ఈయొక్క. This error should be avoided.

under it. లోకడ formerly, లోకడితెక్క the former account. ఇం దాక lately ఇందాకటి వ్యాజ్యము the late suit.

Sanscrit nouns that end in *UDU* as నరుడు 'a man' would form the inflection in ని as నరుని. But in poetry this ని may be dropt. Thus instead of నరునిచేత by the man, నరుచేత.

ON THE DATIVE CASE.

The Dative originally means *To* or *For*, as అతనికియిచ్చిని I gave it to him వ్రాశినదానికి for writing. But in various places it means from, in, by, at, of, &c. &c. implying a general indefinite connection.

EXAMPLES.

To. ఇల్లు a house, ఇంటికిపో go to the house: go home. నేను, I, అది నాకు తెలియదు I do not know it: it is not known to me. వాడు, He, వానికియిచ్చిని I gave it to him.

For. మాట a word, మాటకుమాట word for word. కడుపు belly కడుపుకు మెతుకు లేదు he has no food for his belly. చావు death, చావు కు సిద్ధమయినప్పుడు when he was ready for death.

FROM. ఊరు a village ఊరికితరుగునేల a league from the vil-
lage. వాండ్లు they, వాండ్లకు దాచినాడు he hid it from-them.

In. వారము a week, వారమునకువచ్చినాడు he came in a week. సేపు time, కొంచెముసేపటికి in a short time. నాడు a day, పది నాళ్ల కు in ten days. గోడ a wall, గోడకుకన్నమువేసెను he dug a hole in the wall. నడుము the middle, నడిమికివిరిచెను he broke it in the mid-
dle. తుద end తుదకు in the end.

At. చివర the end చివరకు at the end. వేళ time అవేళకు at that time. రాత్రి night రాత్రికి at night.

By. నెల a month నెలకునెల month by month. మరుడు Cupid

మదనికిరల్లడిల్లె he was agitated by Cupid. గడియ hour గడియకుగడియ hour by hour.

Of. తులి a tiger. తులికిజడెను, he was afraid of the tiger.

Sometimes it denotes indefinite connection. కోసు a league. కోసుకురక్కవ less than a league. అతడు he అతనికిపిమ్మట after him. అది that దానికితర్వాత after that. Other uses of the Dative will be found in the English-Telugu Dictionary: particularly under English prepositions.

The verb *To be* connected with a dative denotes (as in Latin) he has. Thus అతడు he, అతనికిరల్లివున్నది, to him there is a mother: i. e. he has a mother. నీకుకండ్లులేవా have you no eyes: lit: to thee eyes not?

Impersonal verbs (as in Latin) use the dative for the nominative. తోచుట to seem. వానికిఅట్లాతోచినది he thought so. నాకుఅట్లా తోచలేదు I did not think so. It did not seem so to me.

The syllable న (as శ్శలమునకు to the place) is colloquially dropped, and they say శ్శలముకు. Thus అదివ్రాయడముకు, for వ్రాయడమునకు for writing it.

When ఎల్ల ella, all, is connected with a dative, it is (as in English) placed at the end: thus వారికి to them. వారికెల్ల to them all. అప్పుడు, *Then*, forms in the dative అప్పుటికి and (by adding the conjunction) అప్పుటికిన్ని *Even then, although*. Thus అట్లాఅయినప్పుటికిన్ని Yet: Even were it so: but omitting the conjunction it merely means when. వాండ్లువచ్చినప్పుటికి on their arrival: when they arrived.

THE ACCUSATIVE CASE.

The sign (సి, సిఁ, ను, నుఁ, *ni* or *nin*, *nu* or *nun*,) of the accusative, is frequently dropped: చెట్టునరికినాడు he cut down the tree. కత్తిరీసుకొనిరా for కత్తిరీసుకొనిరా bring the knife. విమానంపెక్కి KUR. 2. 262. mounting the car.

[*జయతు* makes in the Accusative *జయతుని* or else *జయతున్* or else *జయతు*. In DR. 3. 33. *శ్రీజయతుంగురించి. నీజయతుదెత్తు* I will bring your husband. *రాముడలచె* he thought of Rama. DRK. 217. *లోకకంటకుదైత్యు లోనిదుకొంటి.* DRU. 539. *దానవాంతకవచ్చి, దశకంతుదునిమి.*]

The plural Accusative often drops the NI or NU and ends in A or I; thus *అందరు* all men. G. *అందరి*; Acc. *అందరను* or *అందరిని* or *అందర్ని*; or else *అందర* or *అందరి*. Pal. 106.

The accusatives ending in *జ్జి* as *వాజ్జి*, *అతజ్జి*, *దేవుజ్జి* are not used in verse.

The word *వాని* 'him' the accusative sign of *వాడు* 'he,' is also the Acc. Plu. Neut. of *అది* 'those things.' And in like manner *ఇది* *these things* will form the Acc. *వీని* similar to the Acc. Sing. of *వీడు* this man. See instances in the Dictionary.

Sometimes an intransitive verb *అవుట* 'to become,' governs an accusative *అతడు దాన్ని* (her, acc.) *వివాహమయినాడు* he was married to her; wherein *కావడము* 'to become' seems to govern *దాన్ని* (the acc.) her.

By adding UDU, masculine nouns borrowed from Sanscrit may become nouns of the First Declension. Thus *రాముః* becomes *రాముడు* and forms the accusative *రాముని*.

[And in some places the letter N (*ని* or *ను*) may become *naçāra-pollu* [క] or *sunna* [ం] or the semi-circle [c]. Thus *తడినికొట్టిరి* *I hit the antelope* may become (in poetry) *తడిక* or *తడిం* or *తడిc*; as *తడిcకొట్టిరి*. These niceties regarding the shape of a letter are much insisted upon by native grammarians as affecting rhyme.]

The poets occasionally double the accusative sign *నొరినిని* *Gouri-nin-gani* (for *నొరినిని*) when she saw Parvati.

A few verbs (as in other languages) govern two accusatives, as *నన్నురొకలు అడిగినాడు* he asked *me* for the *money*.

A word of Sanscrit origin ending in MU, as *సూత్రము* may drop that syllable in the accusative. *సూత్రబట్టినట్లు* straight as a line. *వ్యసనము* for *వ్యసనముచుడుట*. To sorrow. *సంతోషము* for *సంతోషముచుడుట*. To be glad.

C. P. Brown's Telugu Grammar.

B b

[Some anomalies occur in the poets. In M. 3. 5. 262, ఉ॥ మమ్ము జగత్రయమునకు మాతలగా సైసరింపు 'Place us as goddesses (mothers) to rule the universe.' There మాతలగా is for మాతలు అయ్యెట్లు గా. But it is మాతల not మాతలు. Probably it is a contraction for మాతలు + అగ that it is గ the root in A of అగుట.]

ON THE VOCATIVE.

All nouns ending in ఇ make the singular vocative by lengthening the final vowel: thus తండ్రి O father! తల్లి O mother! ఓస్తి! good woman! wife! స్వామి Sir! your honour! my Lord! సుమతీ O sage!

In the plural, the L is often doubled. Thus కొడుకులు sons, Voc. కొడుకుల్లారా O sons.

All other nouns make the vocative in ఆ as తమ్ముడా O brother, అన్నా Brother or Friend! అక్కా Madam! అక్కలారా O sisters. In the colloquial dialect the first decl. merely lengthens the final U of the Nominative, as తమ్ముదూ O brother! అక్కీదూ my dear child!

[In poetry the final long A or I! is sometimes shortened: thus అక్కలార O sisters! తమ్ముడ O brother! చెలువుడ my friend! తల్లి, ఓస్తి.

[The syllable RO is sometimes superadded. Thus from సుజతి (madam) is formed సుజతిరో O madam! అక్కరో O sister, madam!

[In poetry, Sanscrit nouns masculine ending in UDU, often retain the Sanscrit vocative: thus దేవఅవధారు (Tara IV. 199.) Hear me O God! Here the prose Telugu vocative would be దేవుడా. Thus, one of the songs in the Radha madhava Samvadam says.

క॥ రారానందకుమారక! [for కుమారకుడా,] రారానందనీతహార! [for హారడా,] రారాకృష్ణా! [for కృష్ణుడా &c.]

[The words son, father, brother, mother, &c. denoting affection, are used in a very wide sense. Thus (M. 1. 2. 35. Vish. 2. 17.) Cadruva addresses her serpent brood as అన్నలారా O brothers! So

in Harisch : Dwip : 2. 2009. the mother lamenting over her son calls him అన్నా O brother ! In the Lila 8. 56. the parents lamenting their daughter's death, call her నాయక్కు O my sister. Thus Andromache (Iliad. 6. 430) calls her spouse father, mother and brother.

[Thus భాస్కరా instead of భాస్కరుడా. ఓరాజదేవేంద్ర ! యాదయా సాంద్ర ! యారాజితాకార ! యాదీనరక్ష ! N. D. 3. 14. 11. Were the Telugu vocative forms used, they would be దేవేంద్రుడా, సాంద్రుడా, ఆకారుడా ! రక్షకుడా !]

The pronoun feminine అది forms the gen. దాని and the Voc. దానా. This occurs only in compounds Thus చిన్నది girl. Voc. చిన్నదానా O girl ! వెర్రది a simpleton వెర్రదానా !

ON THE ABLATIVE.

There are two Ablatives: the instrumental and the Locative: but many nouns unite these: and thus "*Ablative*" becomes a convenient name.

The affixes చేత or వల్ల 'by' and తో 'with' denote the instrumental: and లో or అందు 'in' denote the Locative: being in general use they will be first explained. Thus నాచేత by me. వారిచేత by them జ్వరముచేత by fever. ఇదివానిచేతపంపితిని I sent this *by* him. వీడువారిచేత చంపబడ్డారు he was killed *by* them. ఆయనచేతశలవుచున్నాను they took leave *of* him. వాండ్లచేత వ్రాయించినాడు he had it written *by* them. నీవల్ల *by* you. వాడివల్ల *by* him ఇదిపీనివల్ల అయినది this is effected *by* him. వారివల్ల యిదికానేరదు this cannot be done *by* them.

నాతో with me. వారితో *with* them. కత్తితో *with* a knife. వానితో చెప్పితిని I told him; lit. *with* him. కట్టెతోకొట్టినాడు he beat (it) *with* a stick. తుపాకితో కాల్చినాడు he shot (it) *with* his gun.

Examples of the Locative. చెట్టు a tree చెట్టులో or చెట్టునందు 'In a tree' చూలో or చూయందు 'amongst us.'

When the plural inflection adds the sign లో in the Locative, contraction sometimes takes place, and లో LO becomes ల్లో LLO. Thus పొదలు 'bushes,' Infl. పొదల LOC. పొదలలో *podala lo* or పొదల్లో *podal lo* 'in the bushes.' రాత్రివేళ night time plu. Loc. రాత్రివేళలలో or రాత్రివేళల్లో 'in the night time.'

The postposition న NA, when used as a sign of the Ablative is added to neuter words in U: as పొద్దు time పొద్దున *in* time రొమ్ము the breast రొమ్మున *on* the breast. Or it has the instrumental sense: as ముక్కు the nose ముక్కున పొడిచెను the bird pecked it *with* its bill. కొంకు timidity కొంకున దాగె she hid herself *out of* shame. రంపానకోతెను he sawed it *with* a saw.

Masculine nouns of Sanscrit origin in UDU as నరడు a man, may sometimes in poetry merely drop the DU in the Instrumental case: thus నరుచేత instead of the longer form నరునిచేత.

Some neuters borrowed from the Sanscrit first declension often use the Sanscrit form of the singular Locative: thus from నయం and భయం are formed నయేన, భయేన 'by fair or rough methods' of which the proper Telugu form would be నయముతో, భయముతో, or నయముచేత, భయముచేత.

Some nouns of the 2d Declension form the Loc. in two ways when they add N. Thus పొలము 'a field;,' పొలమున or పొలాన 'in the field.' దూరమున or దూరాన 'at a distance.' దేశమున or దేశాన 'In the country.' ఆశీషయమున or ఆశీషయాన 'at that time.' మిత్రశ్రామమున or శ్రుశ్రామ 'by your favour.' నిశ్రుశ్రామ 'by your goodness.' వాడిపాపాన 'by his wickedness.'

[The form *ambuna* as సంరము war, సంరంబున 'in the battle' is chiefly used in poems: the common form is *ana* viz.: సంరరాన which the learned disapprove: but many poets use it. Thus గోలతనాన for గోలతనమున or గోలతనంబున 'by simplicity.' (Vijaya vilas. 2. 428.)

[If అందు is added to Sanscrit nouns ending in U, the letter N may be inserted at pleasure: as విష్ణునందు Vishnu-n-andu (Padma vii. 46) or విష్ణువునందు or విష్ణువందు, 'in Vishnu.' వనము 'a forest'

వనమునందు or వనమందు in 'a forest' గ్రంథము a book గ్రంథమునందు or గ్రంథమందు 'in a book.' The form విష్ణునందు is peculiar to verse. In speaking, విష్ణుయందు, వనముయందు are used.]

The affix అందు *andu* or అందున్ *andun* is colloquially changed into అందున *anduna*. Thus గ్రంథముందున in the book. చిత్తముందున In the mind.

Some neuter nouns of the 3rd Decl. which end in ఁ 'I' make the Ablative by adding NI. Thus నెత్తి the head, నెత్తిని on the head. చెవి the ear చెవిని in the ear. దారి a road దారిని on the road.

Others use NU : as కొండ a mountain కొండను on the mountain అలత weariness అలతను through weariness దయ favour దయను by favour. Thus P. 2. 146. దయనిచోటికివచ్చి Ticca. U. R. 5. 133. But these affixes are frequently dropped. Thus, ఆకలి hunger, makes the instrumental ఆకట or ఆకలిచేత. And yet we hear the phrase ఆకలిచెవులుమూసుకొనిపోతున్నవి 'my ears are ringing with hunger.' This often occurs, particularly in verse.

Thus, from చెలిమి love, kindness, నన్నుచెలిమిరక్షించు rescuing me with his love.

[These instances occur in various poems ఉర్వి in the earth (ND. 3. 1418,) తలమోచి for తలనుమోచి (BD. 5. 309) వనట grief, వనటమూగి sunk in grief. ఆత్మచింతించి for ఆత్మను or ఆత్మలో thinking in his heart. బలిమి for బలిమితో with might. T. 4. 108. మన్ననచూచి regarding him with kindness.]

Sometimes న NA is used for ని NI and ను NU. as భాటన on the road : గోడన on the wall లేదిన for లేదిన on such a date కాడిన on the yoke &c. కట్టెన for కట్టెను.

All neuter plurals make the Locative in లను, or లనన్, or (dropping N) in ల. Thus కొండలు hills కొండలను or కొండలన్ or కొండల or కొండలయందు in the hills : Thus చోట్లు places కొన్నిచోట్లు in a few places.

These examples shew that the simple Ablative (that is without affixes, as *in* or *by*) sometimes has the instrumental and some times the Locative sense.

Many of the Irregular nouns of the 3d Declension make the INSTRUMENTAL Ablative without using any of these affixes. Thus తుల్లు a tooth (Infl. తంటి, Abl. తంట) తంటనొరికెను he bit it *with* his tooth. నోరు mouth. (Infl. నోటి, Abl. నోట) వాని నోటవింటిని I heard it *from* him. Lit. at his mouth.

కన్ను the eye (Infl. కంటి Abl. కంట, Plural. కండ్లు Infl. కండ్ల) కండ్లచూచిరి they saw it *with* their eyes. ముల్లు A thorn (Infl. ముంటి, Abl. ముంట) ముంటపొడిచెను he pierced it *with* a thorn. తాడు a cord (Infl. తాటి, Abl. తాట) తాటకట్టెను he bound it *with* a cord.

ఆకలి Hunger (G. ఆకలి or ఆకటి abl. ఆకట) ఆకట చచ్చుట to die of hunger.

నొడ్డలి An axe (G. నొడ్డటి or నొడ్డంటి abl. నొడ్డంట for నొడ్డలితో, (or else నొడ్డంట) సరికెను he hewed it *with* an axe.

నొర్రు a drill plough. Infl. నొర్రి, abl. నొర్ర) నొర్ర విత్తినాడు he sowed (the land) with a drill plough.

Examples of the LOCATIVE case. ఇల్లు a house (G. ఇంటి, L. ఇంట) ఇంట దాగినాడు he hid in the house. ఇంటనున్నాడు, or ఇంట్లో వున్నాడు he is at home.

చెయ్యి a hand (G. చేతి; L. చేత;) అతని చేతనున్న కత్తి or చేతిలో వుండేకత్తి the sword in his hand.

విల్లు a bow (G. వింటి L. వింట,) వింటతగిలించెను he fastened it on his bow.

రోటు a mortar (G. రోటి, L. రోట) రోటపడ్డది (otherwise రోటిలో or రోట్లోపడ్డది) it fell into the mortar.

పేరు a name (G. పేరి or పేరిటి, Loc: పేర or పేరట,) ఆశాము నాపేరట వ్రాశినాడు the letter is addressed to me: that is 'in my name.'

కొర్రు. A cross, an impaling stake (G. కొర్రి Loc. కొరుత or కొర్ర.) వాణ్ని కొర్ర వేసిరి they impaled him కొరుతంబడుండుకవి let every poetaster (be hung) on an impaling spike (Swa. 1. 200.)

నుయ్యి a well (G. నూతి L. నూత,) నూత (or నూతిలోకి) బడద్రొవె ను he pushed it into the well.

ఊరు a town (G. ఊరి. L. ఊర.) ఊర (or ఊరిలో or ఊర్లో) నున్నాడు he is in town.

చోటు a place (G. చోటి Loc. చోట. Plu. చోట్లు G and L. చోట్ల.) కొన్నిచోట్ల in a few places.

మొదలు. A root, a beginning (G. మొదటి. L. మొదట) మొదటబాగావున్నది it is sound at the root. (plu. మొదట్లు G and L. మొదళ్ల at the roots) మొదళ్లచిక్కుతున్నది it is found at their roots.

కాలు a foot (G. కాలి L. కాల. Plu. కాళ్లు G and L. కాళ్ల) అయినకాళ్లచదుతాను I will fall at his feet.

పడమర the west (G. పడమటి. L. పడమట) పడమట in the west.

[The Ablative case being included in the words of the Druta class, the letter N is inserted. Thus పడమటనున్నాడు 'padamata-N-unnaḍu, he is in the west.' వానిచేతసంపిరి. 'I sent it by him.']

[Native Grammarians, arguing on Sanscrit principles, occasionally doubt whether a Telugu word in the Ablative is to be explained as instrumental, or as Locative: but we shall easily meet the doubt by considering it as the Ablative; wherein both senses are included. They also some times doubt whether a word (for instance కండ్ల from కండ్లు eyes) is *ablative* or *accusative*. The context will decide which is intended. Thus కండ్ల may be instead of Gen. కండ్లయొక్క or Acc. కండ్లను or Loc. కండ్లను or కన్నులయందు or instr. కండ్లతో (Vish. 8. 3 46.) పైకతములకూర్చుండి sitting on the banks.

For the Ablative may as in Sanscrit or Greek bear three senses. See Classical Journal vol: xi. 148. and the ancient Telugu grammar called Chintamani, Section xlv.]

ON COMPOUND NOUNS (SAMASA.)

Samāsam సమాశము in Sanscrit signifies combination of words: formation of compound terms: uniting several nouns in one phrase; the final word alone having the signs of case.

These rules regarding compound nouns are not to be studied until the student can speak Telugu easily.

When two nouns in poetry are compounded, as a row "of" teeth, a pair "of" eyes, a string "of" pearls English uses the genitive plural but Telugu uses the Nominative singular: thus తల్లు tooth combined with వరళి row becomes తలువరళి, or, తల్వరళి: "tooth-row." so కన్ను eye కవ pair కనుకవ or కన్గవ a pair of eyes. So కన్ను + పాప = కన్నాప the pupil of the eye. So చను దోయి becomes చంద్రోయి. &c.

Indeed the spelling is altered in nearly every compound phrase. Thus తల్లితండ్రి becomes తలిదండ్రి parents. తల్లి talli being written తలి tali. Elsewhere a single letter, is doubled: thus తల 'head' has but a single L: yet in the compound తల్లికిండులు upside down the L is doubled.

In many compounds the word which is first in English is last in Telugu. Thus చెంబెడు a cupful. నీళ్లు water చెంబెడునీళ్లు a cup of water. Lit. Water of a cup. కోసెడునేల land of two miles. That is, a mile of land. బట్టలమూట or ఒక మూటబట్టలు a bundle of clothes. కనుకవ "eye-pair" i. e. a pair of eyes. కొన tip and చెవి ear కొనచెవి the tip of the ear, or ear-tip: which if not compounded would be చెవియొక్క కొన: thus కొనవేలు the tip of the finger. కొస (cosa) tip వెంట్రుక hair కొసవెంట్రుక the tip of the hair.

Sanskrit feminine nouns of more than one syllable, ending in broad A or I, must in Telugu shorten that letter: thus విద్యా becomes విద్య and రమణి becomes రమణి a woman.

But in compounded words the original Sanskrit spelling is retained. Thus కథా becomes in Telugu కథ 'a story' but కథాసంక్షేపము 'the summary of the story' retains the long vowel.

In some compounds the first word drops the last syllable: or retains only the first: thus మూడు + నూరులు becomes మున్నూరు three hundred. మూడు three + వీసిము a sixteenth మువ్వీసిము 'three sixteenths.' నాలుగు + నూరులు becomes నన్నూరు four hundred

మాడు + లోకములు becomes ముల్లోకములు the three worlds (or universe, heaven earth and Hades). మాడు + కాలులు becomes ముక్కాలు three quarters. మీది *upper* + కాలు *leg* becomes మీగాలు 'the upper part of the leg.' కెంపు a ruby మోవి lip కెమ్మోవి a ruby lip. చెయ్యి a hand కత్తి a knife చేకత్తి a small knife. ఆవు a cow పోతు a male ఆబోతు a bull.

Nouns that end in MU may drop that termination in compounds: thus చలము anger (compounded with పట్టుట,) చలపట్టి being angry. H. D. 1. 2117.

The following words combine a Sanscrit and a Telugu word: this is disapproved, but is in daily use, even among the learned. గ్రామరెడ్డి the reeve or head man of the village. గ్రామకాపు a tenant. విషచెట్టు a poisonous tree. విషపురుగు a venomous snake. దునఁదర bad conduct. దువాడిక a bad habit. పేర్లు or పేళ్లు + అమరము becomes పేళ్లమరము, పేళ్లమరము the name of a certain vocabulary. In this instance the Telugu word stands first.

In some compound words the *second* is superfluous in translation: thus రెండు and రెండుకాయ equally mean the head. పెన్న and పెన్నపూస equally mean butter.

When several nouns are combined, whatever the case may be, they are usually in the nominative form, and the sign of case is added at the end. Thus బ్రాహ్మణులు, వర్తకులు, ముసల్మానులు 'By bramhans, merchants and Musulmans.' Here the three nouns are Nominatives, and వీరిచేత "by these" is added at the end. Thus తమ్ముడు, కొడుకు, పనివాడు వీరిని గురించి 'Concerning his brother, son and servant.' చలి, వాన, ఆకలి, దిగులు, వీటివల్ల Literally 'Cold, rain, hunger, fear, by these things.'

RULES REGARDING PROPER NAMES.

Among the Telugus the family name is in the genitive case: and it therefore stands first: the personal name follows it.*

* Thus in botanical Latin we write the name of the *species* but abbreviate that of the *genus*; which is placed first, like the Telugu family name. The

The *personal* name is often that of a Hindu god or goddess : as రామయ్య Ramaiia, and లక్ష్మీ Laxmi : but the family name is usually that of a place. Thus కడపరామయ్య Ramaiia of Kadapa. It is hence called either ఇంటిపేరు house-name or ఊరిపేరు village name.

Among Europeans the family name is known to all, even to strangers : the Christian name is not so often heard. Among the Telugus the contrary is the case : we may know a man well by name, though we may never have heard his family name. A man baptized at Madras in 1837 was named Wesley Abraham.

The English contract the christian or personal name and write the family name at length : the Telugus do the contrary. Thus చిన్నయ్య 'P. Chinnaiia' may stand for చనుచు లేటిచిన్నయ్య or Chinnaya of the Pasupulēti family. In signatures the personal name *alone* is generally written. In marriage the wife takes her husband's family name. But some persons and castes have no family name.

The family name is often that of a place. Thus there are places named చనుచు లేరు and కొండవీడు whence చనుచు లేటిరామయ్య Ramaya of Pasupulēru కొండవీటికృష్ణయ్య Krishnaya of Conda-vīdu. If asked the names of their respective families, these men would answer (using plural forms) పేముచనుచు లేటివాండ్లము we are of Pasupulēru &c.

In such genitives యొక్క is inadmissible.

When two or more persons bearing the same family name, are mentioned together, యా 'This' (equivalent to Ditto) is used. Thus చనుచు లేటిరామయ్య, యాకృష్ణయ్య Ramaya and Krishnaya of Pasupulēru. Or, Pasupulēru Ramaya, and ditto Krishnaya : like 'John and Charles Wesley.' Thus హిసరశయ్య Narasaya of *your family*. మారామయ్య our Ramaya, &c.

Chinese too place the family name first. So in old English, John of Gaunt, Anne of Geierstein, Balfour of Burley. The same is the custom among the Finns and also the Hungarians. See Foreign Quarterly Review No. 57, p. 65, where 'John living at Kinte' was called 'Kinte's John' &c. See Blackwood's Magazine No. 334, page 178.

When junior and senior are intended the words పెద్ద *elder* and చిన్న *younger* are used. Thus వెలగపూడి పెద్దవీరయ్య యీ చిన్నవీరయ్య Vīraya senior and junior of Velagapūdi. The words for senior and junior being applied to the *personal* names.

Servants who have long been attached to some English or Musulman or French masters occasionally bear their names. Thus a native Hindu family at Masulipatam bears the name of Holland. Another bears the name of Majumdar ; that is, Accountant.

Just as William or Elizabeth may become Will or Bill, Betsy or Betty, the same Telugu name may take various forms, some respectful and others familiar. Thus Jagannath Rao, Jagga Rao, Jagannatham, Jaggaya, Jaggappa : and a female name Laxmi may become లక్ష్మమ్మ and even లచ్చి. So among men. చెంచయ్య may become చెంచాడు but the word ాడు (equivalent to fellow,) is applied only to the lowest persons. In speaking they often contract such names into చెంచు in the vocative ; dropping the last syllable. This should be avoided.

Some personal names as శరాంకుశము, వీరేశలింగము &c. have a neuter form. Or the termination లు as కేశవులు. See the rules for the plural.

As names (personal) take forms so numerous,* a *misnomer* cannot well be pleaded, unless regarding the *family* names. Some few, particularly men of learning, assume new names ; or epithets : but cases are rare of an *alias* assumed for a *fraudulent* design.

Sometimes one person signs on behalf of another ; using this phrase వీరేశ శ్రీమద్దిని మేనల్లుడైన మేదిదెక్కన్నమ్మనిమాని ‘signed by me, Mēdideh Krishnamma, on behalf of my uncle Vīrēsa.’ Literally ‘Signature (H. *nishān*) of Krishnamma by consent of Vīrēsa.’

It is considered improper for a man to call his wife, or a wife to call her husband, or, in short to call any respected person, by name. Thus English servants if respectful, do not speak

* So in ancient English, some names as Raleigh, Burleigh, Shakespeare, were spelt in various ways, without any rule.

of their master or mistress by *name*. A man never mentions his wife's name; nor does a woman mention her husband's; unless by compulsion in a court of justice: where it is considered a hardship and indignity. A woman speaks of her husband as మామగారు or as మామయ్య Master, or my Lord.

Though Sita (the spouse of Rāma) is a feminine name (in Telugu సీతమ్మ) it is also borne by men, with the masculine affix, viz. సీతయ్య Sitāya (as Maria forms the name of some Frenchmen; or as Helena and Helenus in Greek). But Telugu ladies of rank (Velamas) use the masculine affix: and sign their names as సీతయ్య Sitāya, or రంగయ్య Rangaiia; instead of సీతమ్మ Sītamma or రంగమ్మ Rangamma.

This refinement originates in pride: the common salutation "Madam" is అమ్మ 'Amma' Mother; but a proud Hindu dame scorning to let every man, whatever his caste, addresses her as *mother*, assumes the title అయ్య 'Ayyā' "Father"—equivalent to Sir or Lord. Such is the reason alledged.

Thus Moriamur pro rege nostro Mariâ Theresâ. The Highland Scotch use the word Sir respectfully to ladies.

Hindu letters generally commence with absurd flatteries. "To the most noble, most reverend" &c. which are mere expressions of course, like 'your obedient servant.' In modern days Hindus see the emptiness of this; and to get rid of the custom many begin their letters with "My dear Sir" (written in English) adding, at the end, "Your obedient servant"—while the rest of the letter is written in Telugu or Tamil. In the native newspapers correspondents fairly commence in the English fashion, with అయ్య 'Sir' ending with తమ శేవకుడైన 'your servant.' Even the English mode of using a fanciful signature "A Friend" "An Observer" &c is imitated.

Ill as the natives pronounce English names we enunciate their names yet worse. Thus on the map we see Kotta Kotta for కొత్త కోట Kotta Kōṭa (New Fort) and విశాఖపట్నము Visākha Patnam becomes Vizagapatam, శ్రీకాకుళము Srīcāculam is written Chicacole: గూడలూరు Gūdulūr becomes Cuddalore. వందవాసి Vandavāsi becomes Wandiwash: హిరోడు Hirōḍa is turned into Errode.

Eight points of the compass are named as follows :

North. ఉత్తరము, also called కుబేరదిక్కు because its regent is Plutus the god of wealth.

North-East. ఈశాన్యము, ruled by the Destroyer.

East. తూర్పు. Sometimes called ఇంద్రదిక్కు, as its regent is Jupiter.

South-East. ఆగ్నేయము its regent being Vulcan.

South. దక్షిణము. Sometimes యమదిక్కు its regent being Pluto.

South-west నైరృతిము. This is often written wrongly నైరుతి, నైరతి, or నైఋతి. It is named after a regent named నిరృతి whose name also is written నిఋతి or నిఋతి.

West పడమర (Genitive పడమటి, western : Loc. పడమట in the west) which is occasionally called వరుణదిక్కు. as Neptune is the regent.

North-west. వాయవ్యము the regent being Æolus.

ON PRONOUNS.

Pronouns, as 'he, she, they' and possessives as 'My, his, their' are not so often used as in English. Thus అన్నతో చెప్పెను (he) told (it) to (his) brother. తండ్రివచ్చెను 'father came' may mean *my*, *your*, or *his* father.

The singular pronouns నీ 'thou' నీ 'thy,' నిన్ను 'thee,' are in colloquial English rendered as plurals, 'You, your, you,' as నీరమ్మడుక్కడ where (is) your brother.

But the plural pronouns వారు 'those men,' వీరు 'these men' when used to denote honour, become singular in English. Thus వారువస్తున్నారు his honour is coming : literally, 'They are coming.'

The pronouns of the 3d person are these. వాడు 'he,' వారు or వాండ్లు 'they.' డి (a feminine or neuter affix) is contracted from అది 'she or it,' the neuter plural affix డి is contracted from అది 'those things.' These may be added to the relative participles, and some other words : and then denote man, woman or thing.

Thus. మావాడు 'my man.' మావాండ్లు 'my people,' 'my relations.' అక్కటివాడు 'a man of that place.' తెలిశినవాడు 'a clever man' వచ్చినవాండ్లు those who came. ఉండేవాండ్లు, 'those who are there.' రానివాండ్లు, 'లేనివాండ్లు' those who came not; absentees. వ్రాశేవాడు a writer. అతనివంటివాడు a man like him. తెనుగువాడు, a Telugu man. తెలుగువాండ్లు, Telugu people.

వాడు and వాండ్లు sometimes denote disrespect. Thus చిన్నవాడు a boy, అక్కడివాడు a fellow of that place. But in the plural disrespect is not always implied: thus ఘావాండ్లు my people, చిన్నవాండ్లు children.

వారు or గారు denotes respect. తెలిశినవారు wise men: తల్లిగారు my honored mother తండ్రిగారు his father, or my father never తండ్రివారు. దొరగారు or దేవరవారు Your honor, my lord. దొర సానిగారు honored madam.

[The word 'Mother' is always used to denote homage. మారేతల్లి 'You are my mother,' signifies 'You are my all in all.' తల్లిగారు 'Sanskrit is the mother' that is 'We cannot do without Sanscrit.' This has been wrongly understood as though it meant that the Telugu language was the daughter of Sanscrit.]

గాడు or కాడు is always used disrespectfully అతగాడు that man, కోపగాడు a man of peevish temper, అందగాడు a handsome man, సొగసుకాడు a pretty fellow.

The neuter affix is ది, plural వి; for అది it, అవి those things. అతనిది his. ఈగుర్రము అతనిది this horse is his ఈసొమ్ములు దానివి these jewels are her's.

Sometimes this affix comes before the noun. Thus అతనిదివక ఆవు a cow of his నావి నాలుగు పాకులు four guns of mine.

The affixes of pronouns may be added to postpositions. Thus from లోని, (inflection of లో, 'in') ఈవండ్లు ఆతోటలోనివి these fruits are from that garden. ఇది పైది అది కిందిది, This is the upper one, that is the lower one.

Of feminine pronouns, అది is equally used for all grades. It is contracted into ది, as మంచిది a good woman ముసలిది an old woman, చిన్నది a girl, తెలిసినది a clever woman బావనది a brahmin woman, రానిది she that is not come.

ఆవిడ, ఆపె, ఆమె denote respect as బావనావిడ a brahman woman.

In poetry ఎత eta is used as an affix denoting slight, as నొల్లెత a milk maid శల్లెత a fish woman.

ఆతడు and ఆయన are used respectfully for 'He.' చిన్నాతడు he who is the junior. పెద్దాతడు the senior. చిన్నాయన the young gentleman పెద్దాయన the old gentleman. తెలిసినాయన a man of sense.

Contrast this with the disrespectful plural. బోగముది an actress: plural (feminine) బోగంవాండ్లు dancers. So కోమటి, or కోమటివాడు a shopkeeper; in the plural కోమటివాండ్లు.

Elder relations address their juniors as 'thou' (en tutoyant is the French phrase:) who in reply say 'you.' Every woman (unless when talking affectionately, or to a servant) addresses every man as మీరు or తమరు 'you' or 'your honour.'

The common respectful address of a woman to a stranger is అయ్య Sir, or Father. Other men are saluted as అన్నా elder brother or తమ్ముడా younger brother: according to his age. Women are saluted as అమ్మ mother! or అక్కా elder sister!

In poetry నీవు thou is much used: especially as expressing love or honour. In H. D. 2. 151 the wife addressing her husband with affectionate reverence styles him "Thou."

[Some plural forms are peculiar to poetry, as వారలు, వీరలు Also some contractions, as ఏరికి for ఎవరికి to నీవు whom?]

A pronoun which in English applies to one person, often changes in Telugu into another. Thus 'They asked him who he was' becomes నీవు యిట్లడవని అడిగినారు 'they asked him saying who art thou.'

'They discouraged me in this business' becomes ఈ పని నీ చేత కాదన్నారు 'They said this work is not (possible) to thee.'

So in the Gospels ; Mark. XI. 24. ' Believe that *ye* shall receive them, and *ye* shall receive them, incorrectly rendered మనము పొందుమనినప్పుండి, నాటిని మీరు పొందుదురు Believe saying '*we* shall receive them' and *ye* shall receive them.

The various degrees of respect denoted by pronouns can be learnt only by practice. We may say to a footman శాస్త్రీని పిలుచు 'call the doctor.' He replies శాస్త్రీలుగారిని పిలిచినాను 'I have called his reverence.'

The English pronoun sometimes denotes the mind, as "*they are angry*" or the body, as "*I am hot.*" But in Telugu and its sister languages the word *body* or *mind* must be expressed: thus నా పుట్ల కాకగా పున్నది (my body is hot : i. e.) *I am hot* నాకి పుట్లకు దురులేదు. he is ill. దానిమనసులో కోపముగా పున్నది (it is angrily with her mind : i. e.) she is angry పుట్ల తెలియక పడ్డాడు. or చేపా స్త్రుతి తప్పక పడ్డాడు. he fell down senseless.

The relative words *who, when, where, &c.* when combined with a negative must be rendered ("not any") *nobody, never, nowhere, &c.* Thus ఎక్కడ where ఎక్కడా లేదు nowhere ; ఎప్పుడు when ఎప్పుడూ లేదు never ; ఎవరు who ఎవరూ లేదు nobody ; ఏమి what ఏమీ లేదు nothing.

When we translate from Greek or from English, the relative pronouns, ' who, which,' must often be rendered by direct pronouns. ' He, She, they, or, 'and he,' 'and they.' Thus in the 135th Psalm, in the first chapter of the Epistle to the Hebrews, and elsewhere, the pronoun ' who' must be translated ఆయన He.

The pronoun తాను self, or I, is thus used ; తాను అక్కడ ఉన్నానని అన్నాడు he says he was there literally ; "he says I (or self) was there."

When in English the phrase is " He said that *he* went" the Telugu phrase is He spoke saying I went " పోయినానని అన్నాడు." For the word పోయినాడని అన్నాడు would mean that he who went was not the speaker. Thus చూచినారని అన్నాడు he said they had seen (it) నేను పోతిని అనింది she said she had gone. Lit. she spoke saying I went రేపు వస్తూన్నారమని అన్నారు they said they would come next day : lit. they said we will come to-morrow.

The pronoun వాడు 'he,' in composition is translated 'A man.' Thus మంచివాడు a good man, మావాడు my man, my relation. మంచివాండ్లు good men మావాండ్లు my people. పెద్దవారు old men.

So in the feminine అది 'She' is translated a woman : being contracted into డి. Thus మంచిది a good woman, మాది she or it ; అదిమాది She belongs to us.

The neuter pronoun అది "it" it, forming అది 'those' in the plural, are contracted in to డి and వి thus, అదివానిది 'that is his,' అదివానివి 'they are his.'

These affixes may be added even to the words *in, from, &c.* as ఆకథభాగవతములోనిది that story is from the Bhagavatam.

[In poetry the spelling of pronouns is sometimes altered to suit the metre. నీవు, నిన్ను, నన్ను, మమ్ము, may become నీ, నిను, నను, మము. Thus నీచేయునెల్ల (for నీవుచేసినదోషము) the ill thou hast done. H. D. I. 1987. The word మమ్ముల 'us' may change into మనల. Radha 1. 49. For వాటిని, వీటిని (those things, these things) the poets use వాని and వీని. In Vasu 3. 189 are three instances. In G. 1. 284. కోరలుగలవాని, గోళ్లునుగలవాని, కొమ్ములుగలవానినమ్మవలదు 'you should not trust *those* [creatures] which have tusks, or claws or horns.' The possessives, నాదు mine and నీదు thine, are peculiar to poetry and have no plural form : thus నాదుకరంబులు 'my hands' Adhyatma RK. 399.]

అది 'That' added to a p|| forms a noun. Thus వ్రాశినది that which is written ; or, that which writes వాడు వచ్చేది యెప్పుడు when is he coming. As here shewn, it is translated by a verb. It may be conveniently considered as an Infinitive : and it has no plural. It is also used in the Negative. వ్రాయనిది that which is not written.

Such nouns are in English governed by a genitive. Thus వాడువచ్చినది 'his coming' but the Telugu uses a Nominative 'he arrival' not 'his.'

This subject will be more fully explained under the *Infinitive in DI.*

Some other words admit of gender and therefore may be considered with pronouns. ఏడి 'where' (with the hard D) is masculine, and ఏది 'where' (with the soft D) is feminine ; thus ; తండ్రి యేడి 'where is my father' తల్లియేది where is my mother.

In addressing a superior, the Hindus use the respectful pronouns మీరు 'you' or తమరు self, selves. But in respectful affection or strong devotion నీవు 'Thou' is the only phrase. So in poetry, (H. D. 2. 151.) the wife addresses her husband with reverence as నీవు Thou.

In addressing a respectable native (particularly a *paid* tutor) మీరు You is the proper word. But in conversation we may gradually learn how to avoid pronouns: thus instead of వ్రాశినావా hast thou written it? we can say వ్రాశిరినదా is it written? Instead of పోయి చెప్పు go (thou) and tell him, we can say పోయి చెప్పి వలసినది *il faut dire*. But the niceties of conversational style can only be acquired by closely observing the manner in which natives express themselves. There are delicate points of politeness which cannot be defined in rules.

Relative pronouns are sometimes translated without the relative form Thus అ పెట్టెను యెవ్వరు యేమి చేశెనారు? Did anybody (quis) do anything (quid) to the box? Lit. Who did what?

The defective pronoun అందు, (noticed under the Adverbial declension) may be added as a gerund to any past or Aorist pl|| thus ; వచ్చినందున 'by coming' రానందున 'by not coming,' వచ్చినందుకు for having come. And it uses a plural dative form రాగలంబులకు (ad veniendum) that (he) may be able to come.

Relative words (who, where, which, wherefore,) must often be turned into Telugu by 'he, they, there, it, therefore? In the 135th Psalm, in the first chapter of the Epistle to the Hebrews, as also in many parts of the Liturgy, a series of relative pronouns cannot be translated intelligibly into Telugu Tamil or Cannadi without such an alteration.

BOOK SEVENTH

SYNTAX OF THE TELUGU VERB.

The following Table exhibits the principal parts of those Telugu Verbs which have been already conjugated.

INFINITIVE

In TA.		In A.	In Damu.	In E'DI.
FIRST CONJUGATION.				
కుంపుట	To send	కుంతు	కుంకుడము	కుంపేది
చదుపుట	Read	చదువ	చదువడము	చదివేది
వినుట	Hear	విస	విసడము	వినేది
కొనుట	Buy	కొన	కొనడము	కొనేది
కొనుట	(The Middle Voice)	కో	కోవడము	
కుడుట	Fall	కుడ	కుడడము	కుడేది
పోవుట	Go	పోవ, పో	పోవడము	పోయ్యేది
ఉండుట	Be, Stay.	ఉండ	ఉండడము	ఉండేది
అవుట or ఔట or అగుట	Become	కా	కావడము	అయ్యేది
కలుగుట	Be, Happen.	కలుగ	కలుగడము	కలిగేది
SECOND CONJUGATION.				
చేయుట or చేసుట	Do	చేయ	చేయడము	చేసేది
వ్రాయుట or వ్రాసుట	Write	వ్రాయ	వ్రాయడము	వ్రాసేది
తడియుట or తడుసుట	Be wet	తడియ	తడియడము	తడిసేది
వలయుట or వలసుట	Must			
THIRD CONJUGATION.				
పెంచుట	Rear	పెంచ	పెంచడము	పెంచేది
మన్నించుట	Forgive	మన్నించ	మన్నించడము	మన్నించేది
కురీక్షించుట	Try	కురీక్షించ	కురీక్షించడము	కురీక్షించేది
ఇచ్చుట	Give	ఈ	ఈయడము	ఇచ్చేది
		ఇవ్వ	ఇవ్వడము	
		ఇయ్య	ఇయ్యడము	
వచ్చుట	Come	రా	రావడము	వచ్చేది

AFFIRMATIVE.				NEGATIVE.		
Pres.p	Past p	Rel. p	Aorist p	Neg. p in Ka.	Neg. Rel. p	Neg. Verbal Noun.
చుంపుతు	చుంపి	చుంపిన	చుంపే	చుంపుక	చుంపుని	చుంపుమి
చదువుతు	చదివి	చదివిన	చదివే	చదువక	చదువని	చదువమి
వింటు	విని	వినిన, విన్న	వినే	వినక	వినని	వినమి
కొంటు	కొని	కొనిన, కొన్న	కొనే	కొనక	కొనని	కొనమి
none	none	none	none	కోక	కోని	none
శుడుతు	శుడి	శుడిన, శుడ్డ	శుడే	శుడక	శుడని	శుడమి
పోతు	పోయి	పోయిన	పోయే	పోక	పోని	పోమి
ఉంటు	ఉండి	ఉండిన, ఉన్న	ఉండే	ఉండక	ఉండని	ఉండమి
అవుతు	అయి	అయిన	అయే	కాక	కాని	కామి
కలుగుతు	కలిగి	కలిగిన, కల	కలిగే	కలగక	కలగని, లేని	లేమి
none				none		
చేస్తు	చేసి	చేసిన	చేసే	చేయక	చేయని	చేయమి
వ్రాస్తు	వ్రాసి	వ్రాసిన	వ్రాసే	వ్రాయక	వ్రాయని	వ్రాయ మి
తడుస్తు	తడిసి	తడిసిన	తడిసే	తడియక	తడియని	తడియమి
none	వలసి	వలసిన	none	none	వలవని	none
పెంతుతు	పెంచి	పెంచిన	పెంచే	పెంచక	పెంచని	పెంచమి
మన్నిస్తు	మన్నించి	మన్నించిన	మన్నించే	మన్నించక	మన్నించని	మన్నించ మి
శరీయిస్తు	శరీయించి	శరీయించిన	శరీయించే	శరీయించక	శరీయించని	శరీయించ మి
ఇస్తు	ఇచ్చి	ఇచ్చిన	ఇచ్చే	ఇచ్చక ఇవ్వక ఇయ్యక	ఇచ్చని ఇవ్వని ఇయ్యని	ఇవ్వమి ఇయ్యమి
వస్తు	వచ్చి	వచ్చిన	వచ్చే	రాక	రాని	రామి

Present Tense.	Past Tense.	Future Tense.
<p>కుంపుకున్నాను, కుంపు తాను I send చదువుకున్నాను, చదువు తాను వింటున్నాను, వింటాను కొంటున్నాను, కొంటాను none కుడుకున్నాను, కుడుతాను పోవున్నాను, పోతాను ఉంటున్నాను, ఉంటాను, ఉన్నాను అవుతున్నాను, అవుతాను none</p>	<p>కుంపితిని, కుంపినాను I sent చదివితిని, చదివినాను వింటిని, విన్నాను కొంటిని, కొన్నాను none డిడిని, కడినాను, కడ్డాను పోతిని, పోయినాను ఉంటిని, ఉండినాను, ఉ న్నాను అయితిని, అయినాను కలిగితిని, కలిగినాను</p>	<p>కుంపెదను, కుంపేను I shall send చదివెదను, చదివేను వినెదను, వినేను కొనెదను, కొనేను none కుడెదను, కుడేను పోయెదను, పోయేను ఉండెదను, ఉండేను అయ్యెదను, అయ్యేను none</p>
<p>చేస్తున్నాను, చేస్తాను వ్రాస్తున్నాను, వ్రాస్తాను తడుస్తున్నాను, తడుస్తాను none</p>	<p>చేసితిని, చేస్తిని, చేసినాను వ్రాసితిని, వ్రాస్తిని, వ్రా సినాను తడిసితిని, తడిస్తిని, తడి సినాను వలశినది must (In French, Il faut In Latin, Debet.)</p>	<p>చేసెదను, చేసేను వ్రాసెదను, వ్రాసేను తడిసెదను, తడిసేను none</p>
<p>పెంచుకున్నాను, పెంచు తాను మన్నిస్తున్నాను, మన్నిస్తాను కురీక్షిస్తున్నాను, కురీక్షి స్తాను ఇస్తున్నాను, ఇస్తాను వస్తున్నాను, వస్తాను</p>	<p>పెంచితిని, పెంచినాను మన్నిస్తిని, మన్నించినాను కురీక్షిస్తిని, కురీక్షించి నాను ఇస్తిని, ఇచ్చినాను వస్తిని, వచ్చినాను</p>	<p>పెంచెదను, పెంచేను మన్నించెదను, మన్నించేను కురీక్షించెదను, కురీక్షిం చేను ఇచ్చెదను, ఇచ్చేను వచ్చెదను, వచ్చేను</p>

AORIST.		Imperative.	Prohibitive.
Affirmative.	Negative.		
<p>కుంజును I send చదువును</p> <p>విందును కొందును none</p> <p>కుడును పోదును ఉందును</p> <p>అవుదును కలుగుదును, కలను కలదు, కద్దు it is, there is</p>	<p>కుంజును I send not చదువను</p> <p>వినును కొనును కోను</p> <p>కుడును పోను ఉండును or లేను</p> <p>కాను లేను లేదు it is not</p>	<p>కుంజుము Send thou చదువుము</p> <p>వినుము కొనుము none</p> <p>కుడుము పో or పొమ్ము ఉండుము</p> <p>కా, కమ్ము కలుగుము</p>	<p>కుంజుకు Send not thou చదువకు</p> <p>వినుకు కొనుకు కోకు</p> <p>కుడుకు పోకు ఉండుకు</p> <p>కాకు none</p>
<p>చేతును వ్రాతును తడుతును వలె + ను, must</p>	<p>చేయను వ్రాయను తడవను రాదు must not</p>	<p>చేయుము వ్రాయుము తడువుము none</p>	<p>చేయకు వ్రాయకు తడవకు none</p>
<p>పెంతును మన్నింతును కురీక్షింతును ఇత్తును వత్తును</p>	<p>పెంచును మన్నించును కురీక్షించును { యాను { ఇవ్వను, ఇచ్చును రాను</p>	<p>పెంచుము మన్నించుము కురీక్షించుము { ఈ, యా { ఇయ్యి, ఇచ్చుము రా, రమ్ము</p>	<p>పెంచకు మన్నించకు కురీక్షించకు { ఈకు { ఇవ్వకు రాకు</p>

OF THE VERB.

All verbs are *Transitive* (Active) governing an accusative; as చూచినాను I saw, పిలిచినాడు he called: or *Intransitive* (likewise called *Neuter*) governing no accusative; as అగుచున్నది it appeared.

Verbs of *going* or *arriving* generally understand *to* or *at*. Thus ఏవూరుపోయినాడు to what village has he gone? ఇల్లు చేరినాడు he arrived *at* home.

Verbs of descending &c. generally understand *from*: thus గుర్రముదిగి alighting from his horse. ఊరు వెడలి he went forth *from* the town. ఆకొర్ర వెడలి descending from on the impaling spike.

In English 'To Have' is an active verb, but in Telugu there is no such verb. It's place is supplied by the verb 'To Be' (ఉండుట Uunduta or కలుగుట Kaluguta) Thus నీ వద్ద తుపాకి ఉన్నదా? 'have you a gun?' కుక్కలు ఉన్నవా? 'have you dogs: Lit.' By thee is there a gun: are there dogs? ఏమి లేని నరసకేగతి లేదు (Vema) 'he who hath nothing shall receive nothing.' తెలివి గలవాడు (gala) one who has sense. తెలివి లేని వాడు 'one who has no sense.'

The Passive voice merely adds కడుట (to fall) to the *root in A*. Thus చంపుట 'to kill' చంపబడుట 'to be killed' పిలుచుట 'to call' పిలవబడుట or పిల్వబడుట 'to be called.'

The passive voice with an active sense is used even with some verbs as 'Be,' 'Bend,' and 'Hear': and sometimes is applied to active verbs *without* giving them a passive sense. Thus ఉండబడ్డాడు for ఉండినాడు 'he was': వంగిన and వంగబడ్డ equally mean bended, stooping. విన్నాను and విసబడ్డాను equally mean I heard. నాకు శ్రవణము వింటున్నది, or, విసబడుతున్నది, 'music hears to me' that is 'is heard by me'—That is, I hear some music. (See Telugu Dialogues.) వచ్చిన (act p||) and రాబడ్డ (passive p||) equally mean 'Arrived, come.' నేను కోరిన సాయాలు and నేను కోరబడ్డ సాయాలు equally mean. The witnesses whom I called. అయినాడు and కాబడ్డాడు

equally mean He became. తెలియుట and తెలియబడుట equally mean To appear, become known.*

It sometimes bears either sense : thus భయపడేబింక a fearful antelope, భయపడేపులి, a fearful tiger : one word meaning *timid* : the other meaning *terrible*. భయపడేమనిషికి భయపడవలెను. You should fear him who is to be dreaded. భయపడేచోరికి భయపడవలెను you should be afraid where there is cause for fear.

Sometimes the active form is used when the sense is passive : Thus వాని తో వకటి చెప్పితే వకటివింటున్నది when you say one thing to him another thing is heard : that is, 'he is deaf and hears wrong. Thus వింటున్నది 'it hears,' is used for వినిపడుతున్నది 'it is heard.'†

ON YES AND NO.

If a question is put with a noun, as వాడు నీరమ్ముడా (is) he your brother? the answer 'yes' is the same noun ; as "నారమ్ముడు ;" or else with the intensive accent, నారమ్ముడే yes. Or else, అవును, the aorist of అవుట.

The negative would be నారమ్ముడుకాదు or కాదు No.

If the question includes a verb, as వచ్చినాడా 'Did he come?' the reply "yes" repeats that verb : వచ్చినాడు yes : or else, అవును It is so. చాలునా 'is it enough, చాలను' 'yes' చాలదు 'no.'

If the question is regarding a *future* occurrence, the reply merely repeats the phrase : thus : పోగలవా "can you go?" పోగలను "I can go ;" తెచ్చువా "will you bring it?" తెచ్చును "I will bring it." In such instances అవును cannot be used.

* Virgil uses penetrabile for penetrans ; G. 1. 93. Æn. X. 481.

† In the Greek verb the active and passive senses are sometimes undistinguished. In English we sometimes use the passive for the active. Thus we say 'they were gone' : meaning 'they had gone.' In Shakespeare (In Romeo, 4. 2.) Juliet says "*becomed* love" for becoming. And the foot note says, 'One participle for the other ; a frequent practice with our author.'

This happens in other oriental languages. But Telugu has no separate word for 'yes' or 'no.' Compare Genesis xlii. 11, and xliv. 28.

Some interjections are used in conversation, to express yes! Thus ఆహా *aha* or ఆఁ *aye*, *aye*! Elsewhere some nouns are used to denote reverence : as బుద్ధి or బుద్ధి అయ్యో *yes sir*, (your pleasure!) or చిత్తము which bears the same meaning. The words అదే 'the same!' 'the very thing!' శరి 'right!' మరి 'aye!' కాకయేమి 'why not?' are also used.

An easy hum or grunt, *mh, mh*, with a shake of the head "Humph," denotes 'No.' In the negative the lips are closed : but in the affirmative 'ahā' the lips are not closed.

ON THE DIFFERENCE BETWEEN

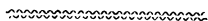
కాదు *KADU* AND లేదు *LEDU*.

The verb అవుట 'to become' connects two nominative cases : or a nominative and an adjective, as అదినాది కాదు it is not mine గుర్రము మంచిది కాదు the horse is not a good one. కుక్క సింహము కాదు a dog is not a lion. Here we see two nominative cases connected.

The verb ఉండుట 'to dwell' always implies a locative; *in* a place, or *at* a time. Thus ఇంట్లో వున్నాడా 'is he at home?' is he alive? ఉన్నాడు (lit. 'he is') yes. లేడు he is not. This locative is often understood, not expressed.

Kādu denotes kind, quality, or condition; *Ledu* denies 'life' and 'locality.'

Thus much is sufficient for the learner : but after some progress has been made in the language the following statements will be found useful. Meantime he may pass by these rules without perusal.

The verb లేదు *Ledu* is the Negative Aorist of ఉండుట 'To Be, dwell, remain' : and is also the negative Aorist of కలుగుట 'to be or accrue.' ఉన్నది it is, లేదు it is not. The affirmative is కలదు, con-

tracted into కడ్డు. Thus కలదోలేదో I cannot tell whether it is there or not. దోవకలదు there is a road. దోవలేదు there is no road.

[So Horace says "Quod versu dicere non est." And in one of the epodes Neque est levare tenta spiritu præcordia. Thus Shakespeare says "This is no place." (As you like it, Act 2, Scene 3).]

Again ఎవరికి యిస్తావు to whom dost thou give it? ఎవరికీలేదు to no one. This is contracted for ఎవరికీ యివ్వ లేదు.

It is often joined to the root in A, to denote the past tense : as ఇవ్వలేదు (he) did not give, పంపలేదు (we) did not send it. This is alike in all persons.

The word కాదు is the negative aorist of అవుట to become, turn into, be done or finished. This is often rendered in English 'To be.' Thus అది అతని గుర్రము కాదు that is not his horse. నేను కాదు, వాడు, it was not I but he. పిలిచినది వాడు కాదు it was not he who called. నన్ను కాదు not me. వానికి కాదు not to him. ఇది నీ మాటా? కాదు Is this your statement? No. వాడు యిచ్చినది మాకు కాదు he gave it (but) not to us. ఆ పెండ్లి వాండ్ల యింట్లో కాదు that marriage did not take place in their house. ఆ పని నన్ను పంపక కాదు (contracted for అయ్యేది కాదు) that work cannot be effected unless you send me. ఈ బండి పంపేది కాదు this carriage is not to be sent.

In a few instances కాదు may be used for లేదు. Thus రావలశినది (you) must come: of which the Negative may be either రావలశినది లేదు or రావలశినది కాదు. Again:—అట్లా వంచితే సెప్పి కాదా? If you bend it thus is not there pain? Here we may say లేదా instead of కాదా. Again వల్ల లేదు, or, వల్ల కాదు it is not practicable.

Occasionally a masculine noun takes a neuter verb. Thus దుష్టుడు కాదు *it* is not a bad man. వీడు పనివాడు కాదు (for కాదు) he is not a (good) workman. మా అన్నలేడు, or, మా అన్నలేదు my brother is not here.

The two verbs are contrasted in these phrases. నా గుర్రము కాదు it is not my horse, నా గుర్రము లేదు my horse is not here.

కాదు or లేదు, when joined with an instrumental ("by") may imply possibility. Thus ఇది వానిచేత అయ్యేది this can be effected by him. వాని చేతకాదు it cannot be done by him. నావల్ల లేదు it cannot be effected by me. చెప్పేటందుకు నాచేతకాదు I cannot say.

ON THE INFINITIVE.

The Infinitive form of verbs, as shewn in the Dictionary, ends in ట; as పంపుట pamputa, పోవుట povuta, వచ్చుట vaççuta. Some have called this the Root.

It is declined as a noun of the third declension: thus; N. పంపుట sending, Dative పంపుటకు. Abl. పంపుటకొరకై, for sending. Acc. పంపుటను. Ins. పంపుటచేత, పంపుటవల్ల, by sending. Loc. పంపుటలో in sending. Plural పంపుటలు the sendings.

Another form of the Infinitive ends in Adamu. This is a noun of the second declension. Thus N. పంపడము sending. D. పంపడమునకు or పంపడానకు or పంపడమునకై for sending. Acc. పంపడమును sending. Ins. పంపడముచేత or పంపడమున or పంపడమువల్ల, by sending. Loc. పంపడములో in sending. Plural. పంపడములు the sendings.

This is sometimes wrongly spelt టము, thus పంపటము pampatamu.

Another form of the Infinitive ends in E'DI and is declined like the pronoun అది, 'that:' N. పంపేది the sending. D. పంపేదానికి or పంపేదానికై for sending. Acc. పంపేదాన్ని the sending: Instr. పంపేదానిచేత by sending. Loc. పంపేదానిలో in sending. This has no Genitive, nor a plural.

The noun ending in DI is declined in the same manner. Thus N. పంపినది the sending. Dat. పంపినదానికి for sending: Ins. పంపిన దానిచేత by sending.

The negative ending in MI is similarly declined. పంపమి the not sending. పంపమిచేత by not sending. Plural. పంపములు.

The negative noun ending in ANIDI is similarly declined. N. శంకసిది the not sending. Instr. శంకసిదానిచేత by not sending.*

In English these infinitives are generally translated by tenses : Thus

TA. అక్కను పిలుచుట నిజము It is true that (he) called (his) sister. వాండ్రను శంశ్రుటకు అడ్డమేమి, or, వాండ్రను శంకడమునకు అడ్డియేమి 'what prevented (your) sending them?' Lit. 'for sending them hindrance what?' వారి శంశ్రుటలు యిట్లా వున్నవి Lit. their sendings are thus!

DAMU. అక్కను పిలువడము నిజము The same.

గుర్రమును శంకడము లేదు (He) will not send (his) horse. Lit. horse sending is not. వారి శంకడములు యీలాటివి (the same) This implies that they sent nothing.

ఇదే పోవడము This is my departure : I am now going. Lit. this (is) going.

వ్రాయడము అయినది Writing is finished ; that is, (I) have written.

వాడు రాకపోవడముచేత by his not coming.

నన్ను శంకడము వల్ల by sending me.

DAMU. గుర్రమును శంకడములో in sending the horse.

DI. శంపేది, శంకసిది, తెలియదు (I) do not know whether (they) will send (him) or not. Lit. the sending, the not sending, is unknown.

* In considering the Infinitive as a noun, we are justified by some English Grammarians. See article 'Grammar' in third Edition of the Encyclopædia Britannica (§83) where the critic shews that "the Infinitive is no mode of the verb but an abstract noun." So in Latin, 'Non est vivere sed valere vita.' 'Dulce et decorum est pro patriâ mori;' and in English 'To err is human, to forgive divine.' So in Greek (Acts XX. 35) 'It is more blessed to give than to receive.' So in French 'baiser' to kiss is also the noun 'a kiss.' The same principle is found in Persian and in Hindustani. And see Leo's Hebrew Grammar, note on Article 145. And as to the negative noun see Ovid "Heu quam difficile est crimen non prodere vultu."

EDI. బండిని యెప్పుడు పంపేది తెలియదు It is not known when the carriage is to be sent.

DI. వాడు వచ్చేది నిజము he will really come: lit. His coming is sure.

కొడుకును పంపేదానికి తెప్పినాడు he agreed to send (lit. for the sending) (his) son.

బండిని పంపినదానికి యేమన్నాడు what did he say about sending the carriage?

నీవు పంపినది నాకు తెలియదు I did not know of your sending it.

నెను వ్రాశినది వ్రాశినదే what I have written I have written.

పంపినది మేము it was we that sent it.

రాకపోయినది వాడు it was he that came not: i. e. he failed to come.

పంపిన దాన్ని చూస్తేవా do you observe their sending this?

నిన్ను పంపినదానికి యేమన్నాడు what did he say to (my) sending you?

నిన్ను పంపినదానిలో యింత రచ్చ వచ్చినది all the uproar was caused by (our) sending you. Lit. Thee in sending, this confusion happened.

బియ్యము పంపనిది నిజము it is true that (they) did not send the rice.

గుర్రమును పంపనిది తెలుసును they know that (you) did not send the horse. Lit, 'horse not-sending is known.

హాకలను పంపనిదానికి by reason of (your) not sending the money.

DI. నీవు రానిదికాదు thou not coming, (it) cannot (be done,) that is, how (can it be done) unless you come?

It has been shewn that the 'Root in Adamu' has a dative case. Thus ఉండడము forms in the dative ఉండడమునకు 'for staying.'

And this may be changed into the 'root in A.' Thus ఉండడమునకు వెరచి 'being afraid to stay,' becomes ఉండ వెరచి. Examples:—

దాగుట v. n. 'To hide.' దాగడానకు పోయినాడు may become దాగ పోయినాడు 'he went to hide. ఆడుట to play, to dance. ఆడడమునకు నేర్చినది, or, ఆడనేర్చినది 'she learned to dance.' వచ్చుట to come. Root in A రావ; రావడమునకు పనిలేదు, or, రాపనిలేదు there

is no occasion to come. లేచుట to rise. Root in A లేవ ; hence లేవ రానకుపోతిని, or లేవపోతి I was going to rise. పోవుట to go. Root in A పోవ or పో ; hence రాను పోను coming and going, రాను పోను పది దినములు పట్టును It will take ten days to go and return.

Verbs which have monosyllabic imperatives, insert V and Y; thus.

Imperative. Inf in UTA. Inf in ADAMU.

పో	పోవుట	పోవడము	pō-v-adamu	to go.
తీ	తీయుట	తీయడము	tī-y-adamu	to take.
none	గచ్చుట	దావడము	ḡā-v-adamu	to die.
లే	లేచ్చుట	లేవడము	tē-v-adamu	to get.
ఈ	ఇచ్చుట	ఇయ్యడము or ఇవ్వడము	i-yy-adamu i-vv-adamu	to give.

These infinitives, as already shewn, are translated by tenses : as నేడు xదా కోరిక శీఘ్రమగుట this day my hopes are fulfilled : Lit. 'to-day, indeed, my wish successful being.' అది వినుట మొదలు నా ever since hearing it. నీవు యిక్కడికి వచ్చుటెట్లు what means your coming here ? Lit. 'thy coming here, how ?'

Substantive nouns are governed by genitives, as నాయెల్లు my house, నీపేరు your name, వానికని his business : but *verbal* nouns take a nominative : thus మీరు వచ్చుట యెప్పుడు when are you coming ? Lit. You coming when ? వాండ్లు లేవు రావడము they are coming to-morrow : Lit. they arrival to-morrow.

ON THE INFINITIVE IN A, OR "ROOT IN A."

If the Infinitive sign UTA is dropped, and A is substituted, this is called the *Root in A*. It is the adverbial form. Thus ఉండుట unduta becomes ఉండ unda. పోవుట pōvuta becomes పోవ pōva; or, by contraction, పో pō.

And this is translated as an infinitive, thus ఉండ తలచినాడు he thought to stay. పోనిచ్చినాడు he let (them) go : he suffered them to go.

The syllables **ఁ, న, య, వ, యఁ, వఁ, యను, వను**, and with a sunna preceding these **య, వయ, యఁ, &c** may be added to the infinitive, without altering the sense : and these are used both in prose and verse. Thus in the various dialects, **ఉండ, ఉండఁ, ఉండను, ఉండయ, ఉండయఁ, ఉండయను, ఉండవ, ఉండవఁ, ఉండవను, ఉండవయ, ఉండవయఁ, ఉండవయను, ఉండంయ, ఉండంయఁ, ఉండంయను, ఉండంయయ, ఉండంయయఁ, ఉండంయయను.**

These are exemplified by adding another verb. Thus, పలుకుట "to speak" the root in *A* is పలుక, పలుకఁ, పలుకను, పలుకగఁ, పలుకఁగా, పలుకగఁ, పలుకఁగా, పలుకగను, పలుకఁగాను, పలుకఁ, పలుకను &c. పలుకంగ, పలుకంగా, పలుకంగఁ, పలుకంగాఁ, పలుకంగను, పలుకంగాను, and by contraction, పల్ల, పల్లగ, పల్లగా &c.

The shortest of these forms is in daily use. Thus from వ్రాయుట vray-uta, 'to write' by substituting A for UTA, వ్రాయ vray-a is 'to write.' Thus వ్రాయపోయినాడు he was going to write. వ్రాయరాదు (you) must not write. వ్రాయవలసినది (you or he) must write.

Elsewhere N is inserted because the next word begins with a vowel. Thus ಅಲ್ಲಾವ್ರಾಯನೇಲ atla vray-an-ela, 'why write thus?' ವ್ರಾಯನಾರಂಭಿಂಚೆ vray-an-arambhinchē 'he began to write.'

Where the N (called 'o' *sunna*) is optional, as ఉండఱ undaga or ఉండంఱ, undanga, some modern grammarians propose the (araddha bindu) semicircle or dot ; as ఉండఱ. But the semicircle has never come into general use : and the few who use it, particularly the printers of Telugu newspapers, are in error. Sound scholars declare that the semicircle ought never to be used in prose. The అర్ధసున్న semicircle does not appear in ancient manuscripts, nor in the common writing of learned men. But the circle is often written instead. Thus we sometimes see వాండు vāndu while the proper spelling is వాడు vādu, 'he.' The vulgar speak much through the nose.

The affix π° has an adverbial force. Thus సరి, (adj.) right, సరి π° rightly. వెనక back. వెనక π° backwards. తప్పు error, తప్పు π° erroneously.

The 'root in A' may sometimes be considered as a noun, and governed by *శట్టి* By, through. Thus from *అవుట* the 'root in A' is *కా* whence *కాబట్టి* by being so; Therefore. And the 'root in A' of *ఉండుట* is *ఉండ*; whence *ఉండబట్టి* by his being there. *నేను తుండబట్టి నాని వాండ్లు చతురు* Had not I been there they would have died. *అక్కడ ప్రభవించబట్టి* (Lila XIV. 7.) by his being born there. From *తెచ్చుట* to bring *తేబట్టి* (the same as *తెచ్చినందున*) by bringing. *కాలము యుక్తముగా తీరబట్టి* (i. e. *తీరినందున*) as the season turned out well. *రూకలుండబట్టి* by having money.

The root in A of some verbs has an adverbial force as in *శడ* for *శడటట్లుగా* when joined with another verb. Thus.

Inf. in UTA.	Root in A.	Adverb.	Examples.
<i>శడుట</i> to fall	<i>శడ</i>	down	<i>శడకొట్టుట</i> to knock down.
<i>లేచుట</i> to rise	<i>లేవ</i>	up	<i>లేవనెత్తుట</i> to lift up.
<i>ఎండుట</i> to dry v. n.	<i>ఎండ</i>	hotly	<i>ఎండపెట్టుట</i> to sun.
<i>కూడుట</i> to gather v. n.	<i>కూడ</i>	together	<i>కూడపెట్టుట</i> to save.
<i>తెగుట</i> to snap	<i>తెగ</i>	breaking	<i>తెగకొనుట</i> to cut off.
<i>నిలుచుట</i> to stand	<i>నిలవ</i>	standing	<i>నిలవపెట్టుట</i> to raise up.
<i>శగలుట</i> to break v. n.	<i>శగల</i>	in bits	<i>శగలకొట్టుట</i> to break to pieces.
<i>పారుట</i> to run	<i>పార</i>	through	<i>పారచదువుట</i> to read over.
		away	<i>పారవేసుట</i> to throw away.
<i>వంగుట</i> to stoop	<i>వంగ</i>	down	<i>వంగపెట్టుట</i> to bow down.
<i>సాగుట</i> to go on	<i>సాగ</i>	on	<i>సాగనంపుట</i> to send on.
<i>శుండుట</i> to redden	<i>శుండ</i>	redly	<i>శుండకొనిది</i> it is red hot.
<i>వెళ్లుట</i> to go	<i>వెళ్ల</i>	off	<i>వెళ్లకొట్టుట</i> to drive off.
<i>ఊడుట</i> to become loose	<i>ఊడ</i>	loosely	<i>ఊడకొట్టుట</i> to knock out.
<i>దిగుట</i> to descend	<i>దిగ</i>	away	<i>దిగనాడుట</i> to leave.
<i>కూలుట</i> to fall	<i>కూల</i>	down	<i>కూలశడుట</i> to fall down.
			<i>కూలదొక్కుట</i> to knock down.
<i>తీరుట</i> to end v. n.	<i>తీర</i>	finally	<i>తీరచదివినాడు</i> he read to the end.

The Precatory or Imprecatory forms, used in blessing and cursing whether in prose or verse belong to the Root in A. Thus; వానిబుద్ధి కాలా (from బుద్ధి sense and కాలట to burn) 'perish his wisdom!' or, వాని ముఖము (face) కాలా may his form perish, or let his face be cursed. అయిన అనుగ్రహము కాలా Be then his love accurs'd (Paradise Lost, IV. 69) These are equivalent to the phrase in గాక as అట్లా అవుగాక may it be so! శ్రేయస్సు కలుగు గాక Mayest thou be happy! వాని యింట్లో జీల్లేడు మొలవా (from మొలచట) May the wild tree grow over his house: i. e. May he be ruined. నీ నక్కిళ్లు పడ I wish you the lock jaw. నీ పొంగు కుంఠా Perish thy pride! These exclamations are in common use.

ON THE INFINITIVE IN U.

This is formed by dropping the sign ట; so from చేయుట, వచ్చుట, తెప్పించుట, are formed చేయు, వచ్చు, తెప్పించు. But పోవుట forms it irregularly పోవ or పో.

It is often used as an imperative: as అక్కడ పెట్ట put (it) there. ఇక్కడవుండు Stay here.

Elsewhere this form ending in U is the 3d person singular aorist; as శుభకూర్పు he will grant, ఇచ్చు he will give, పోవు he will go.

This is also used as an aorist participle: thus వ్రాయువాడు is the same as వ్రాశేవాడు he who writes. పోవువాండ్లు for పొయ్యే వాండ్లు those who go. ఆమెఅడుమాటలు for ఆదేమాటలు, the words she said. జడివానగురియచందమున for కురిసేచందమున like a torrent of rain. లీత. like the raining of a heavy shower.

[This form is Druta: and accordingly uses N to prevent elision of the vowel. Thus పోవు + అప్పుడు becomes పోవునప్పుడు But this N is never used unless in poetry, so శుభునవుడు N. D. 3. 102. for శుభిశుటప్పుడు. M. 5. 4. 86. చెప్పనట్ల and in M. XIN. 3. 103. చంపెదనట్టి. In modern Telugu these would be written చంపినట్టి.]

[The verb అగుట 'to become' retains this form అగు in poetry, bearing the same sense as అయిన Thus రకమగుమోము for రకమయిన ముఖము her lovely face.]

ON IRREGULAR VERBAL NOUNS.

It has been seen that the Infinitive is a noun. Thus from ఆడుట to dance or play is derived ఆడడము 'dancing,' 'playing' (saltatio, ludus.) This is a regular form. But there is an *irregular* form ఆట, which equally means 'a play, a game.'

The phrase 'Irregular is objectionable:' but it is the only word in use for "the minor portion; the smaller number." According to their principles all these are quite regular.

The *Regular* forms, already exhibited, as ఆడడము, ఆడేది, ఆడుట are common to all verbs: but some have peculiar verbals.

To exemplify this in English: *To arrive* 'To receive' 'to contrive,' make 'arriving' 'receiving,' 'contriving' which are regular: and 'arrival' 'reception,' 'contrivance' which are irregular. And in words of Saxon origin, 'To Live, to Grow, to Die,' make 'Living, growing, dying,' which are regular, and 'life, growth, death,' which are irregular. [Thus in Greek κρῖνω, λεγω, παρασσω, have the derivatives κρῖσις, λεξις, παραδείξις.]

These Irregular nouns form a convenient vocabulary of words which are in daily use.

Class Ending in A.

కాయట	to fruit	కాయ,	a green fruit.
కట్టుట	to bind	కట్ట,	a bundle.

Ending in AKA.

వచ్చుట	to come	రాక	arrival.
పోవుట	to go	పోక	going.
అలుగుట	to be angry	అలక	anger.
కాగుట	to be hot	కాక	heat or fever.
మునుగుట	to plunge	మునక	a plunge.
తురియుట	to break	తునక	a bit.
ఎరుగుట	to know	ఎరుక	knowledge.

Ending in IKA. To these also the Negative participle in AKA will be subjoined for the sake of contrast.

These nouns ending in IKA being nominatives are therefore Cala (కళ) words. But the Negative participle in AKA, like the infinitive in GA, is a Druta word. Thus రాకనన్నాడు. He comes not.

<i>Infinitive.</i>	<i>Noun.</i>	<i>Negative P </i>
TA	IKA	AKA.
నమ్ముట to believe	నమ్మిక what is believed; belief	నమ్మక not believing.
కుదురుట to settle	కువిరిక settlement	కుదరక not settled.
ఎన్నుట to think	ఎన్నిక thinking	ఎన్నక without thinking.
అల్లుట to plait	అల్లిక plaiting	అల్లక without plaiting.
ఇమడుట to fit v. n.	ఇమిడిక fitting	ఇమడక without fitting.
వాడుట to use	వాడిక custom	వాడక without using.
పోలుట to resemble	పోలిక resemblance	పోలక not resembling.
ఓపుట to bear	ఓపిక endurance	ఓపక not enduring.
బడలుట to weary	బడలిక weariness	బడలక not wearied.

<i>Class Ending in Akamu.</i>	<i>Plural.</i>	<i>అకములు.</i>
శంచుట to share	శంశుకము	sharing.
నమ్ముట to believe	నమ్మకము	belief.
అమ్ముట to sell	అమ్మకము	selling, sale.
వండుట to cook	వంటకము	food.

Ending in KADA plural కడలు.

నిలుచుట to stand	నిల్లడ	steadfastness.
వచ్చుట to come	రాకడ	coming.

Ending in IKI plural కలు.

ఉండుట to dwell	ఉనికి	being, remaining.
	రాకునికి	absence.
	లేకునికి	absence.
దున్నుట to plough	దుక్కి	ploughing.
వినుట to hear	వినికి	hearsay.

In TA. These are distinct from the *Infinitive* in TA ; which, as already shewn, is common to all verbs, and is here placed in the first column. Plurals కంటలు, వంటలు &c.

కంటలు	to fruit	కంట	a crop.
వంటలు	to boil	వంట	cookery.
పాడుట	to sing	పాట	a song.
ఆడుట	to play	ఆట	play, sport.

In TU plural ట్లు TLU.

కడుట	to fall	పాటు, పాట్లు	fall, trouble.
తిరగనడుట	to rebel	తిరగబాటు	rebellion.
మళ్లుట	to return	మళ్లుకాటు	return.
చెడుట	to ruin	చేటు	ruin plu: చేట్లు.
వేయుట	to cast	వేటు	a blow, a shot, a hit, plural వేట్లు.

Ending in DI plural డులు or డ్లు or ఖ్లు.

నడుచుట	to walk	నడవడి, నడవళ్లు	conduct.
తినుట	to eat	తిండి, తిండ్లు	diet.
దోచుట	to rob	దోపిడి, దోపిళ్లు	plunder.
రాచుట	to rub	రాపిడి, రాపిళ్లు	rubbing.
ఏలుట	to rule	ఏలుబడి	reign.
సాగుట	to extend	సాగుబడి	tillage.
వచ్చుట	to come	వచ్చుబడి	income.

Ending in TA plurals వ్రాతలు &c వ్రాయుట to write వ్రాత writing.

కోయుట	to reap	కోత	reaping.
కూయుట	to cry	కూత	a cry.
&c.		&c.	&c.

And some of the third conjugation change INÇU. into INTA thus.

అప్పగించుట	to deliver	అప్పగింత	delivery.
------------	------------	----------	-----------

Ending in PU or PPU plurals అట్లులు.

అప్పుట	to owe	అప్పు	debt.
కాదుట	to produce	కాపు	productiveness.
చూచుట	to see	చూపు	sight.
చెరుచుట	to ruin	చెరుపు	ruin.
	&c.	&c.	&c.

Ending in VU.

కొలుచుట	to serve	కొలుపు	employ.
నిలుచుట	to stand	నిలుపు	a man's height.
చచ్చుట	to die	చాపు	death.

Ending In VA.

దిగుట	to descend	దిగువ	the lower part.
ఎక్కుట	to mount	ఎగువ	upper part.
అణుగుట	to subside	అణుకువ	humiliation.

Ending in VI.

ఇచ్చుట	to give	ఈవి	gift.
తెలుసుట	to know	తెలివి	knowledge.

The Middle verb in KONU sometimes makes the verbal in కోళ్లు.

మొత్తుకొనుట	to wail	మొత్తుకోళ్లు	lamentations.
ఇచ్చుకొనుట	to give	ఇచ్చుకోళ్లు	givings..
పుచ్చుకొనుట	to receive	పుచ్చుకోళ్లు	receivings.
ఎదురుకొనుట	to meet	ఎదురుకోళ్లు	meetings.

The regular verb కొనుట 'To Take' never has this form.

It will be observed that some verbs take two or three different forms in the noun: some of which have various senses. Thus;

వేయుట	To cast	వేట, వేటు	hunting, a shot.
నిలుచుట	to stand	నిలుపు, నిల్చడ	height, steadfastness.
నడుచుట	to walk	నడక, నడవడి, నడవడిక	conduct.
చేరుట	to arrive	చేరిక, చేరవ	nearness.
సమ్ముట	to trust	సమ్మిక, సమ్మకము	trust.

All these classes are peculiar to nouns of Telugu origin : *these nouns are derived from the verbs : but in words of Sanscrit origin the noun is the root and the verb is the derivative.* Thus ఆనందము rejoicing ఆనందించుట to rejoice. పరీక్ష Examination పరీక్షించుట to examine. సంతోషము pleasure, సంతోషించుట to be pleased.

On the NEGATIVE VERBAL in MI.

This is derived from the Infinitive in DAMU. Thus ;

రావడము	coming	రామి	the not coming, non arrival.
ఉండడము	being	లేమి	the not being, want.
చేయడము	doing	చేయమి	the not doing.
ఎరుగడము	knowing	ఎరుగమి	ignorance.
కానడము	seeing	కానమి	blindness.
గట్టడము	agreeing	గట్టమి	enmity.
తీరడము	settling	తీరమి	unsettledness.
చేరడము	arriving	చేరమి	the non arrival.

It is governed by a nominative, not by a genitive ; as నాయలు my house. Yayati 3. 126 అతడురామికిహాక్తి గrieving at his non arrival.

On verbs in INÇUTA, IMPUTA, and ILLUTA.

Some of these which end in INÇUTA are *derivatives* : others are causals. The form *illuta* is used only with a few verbs and never gives the causal sense.

The affix inçuta sometimes changes a noun into a verb. Thus తెనుగు the name of this language ; తెనుగించుట to Telugu : that is, to turn (or translate) into Telugu. Some Sanscrit words are thus formed into Telugu verbs : సృష్టి, creation, సృష్టించుట, to create ; తర్కము reasoning. తర్కించుట to reason or argue ; సంతోషము pleasure సంతోషించుట (or in poetry, సంతసెల్లుట) to rejoice. కాపము a curse శపించుట to curse. The noun తేజస్సు is the root of తేజరిల్లుట to bloom. From మూఢము fainting, మూఢిల్లుట to faint.

The form INḠU sometimes changes ḠU into ఇ ; thus.

దీపించుచున్నాను=దీపింపుచున్నాను	I bless.
పోషించుచున్నాను=పోషింపుచున్నాను	I will protect.
మన్నించుచున్నాను=మన్నింపుచున్నాను	I will pardon.
వారింపుచున్నాను=వారింపుచున్నాను	I will do away.

A few verbs admit చు or పు Ḡu or Pu at pleasure.

జంతుట	or	జంపుట	to pound.
శలుచుట	or	శలుపుట	to crush.
చించుట	or	చింపుట	to tear.
తెంచుట	or	తెంపుట	to break.
శంచుట	or	శంపుట	to share.

The negative aorist is ఘటించదు or ఘటించడు 'it does not happen.'

Some verbs insert G before INḠU. Thus from కోపము anger కోపగించుట v. n. to be angry ; రోషము fury రోషగించుట to rage ; అంజము prettiness అంజగించుట to be pretty. But the learned condemn this form as inelegant.

The middle sign కొను is added to the verb inḡu, as తెప్పించుకొనుట but never to the form which ends in impu.

The vowel that precedes inḡu is sometimes either A or I at pleasure. Thus పొలయించు pola-inḡu or పొలియించు poli-inḡu. Accordingly if one form does not appear in the Dictionary we must turn to the other. Only a few verbs are thus uncertain in spelling.

SYNTAX OF CAUSAL VERBS.

The causal* adds inḡu to the root of *regular* verbs. Thus చేయుట chey-uta to do forms చేయించుట chey-inḡuta to have it done : cause him to do. వ్రాయుట to write వ్రాయించుట vray-inḡuta to get it written : cause it to be written. In old English "to cause write" was the form.

* The original grammarians call the causal జిజంతక్రియ Nij-antacriya : i. e. the verb which ends in the vowel ఇ which is technically called జిచ్ Nich.

Verbs ending in *cu*, as కాచుట to boil, form the causal in ఉ as కాపించుట to have it boiled. తోచుట to occur to the mind తోపించుట to remind : వచ్చుట, to come రప్పించుట to summon, or cause to come. తీర్చుట v. a. to settle, decide. తీర్చించుట to get it decided. మాన్పుట to do away మాన్పించుట to get it done away.

Sometimes the causal form gives a passive sense. నాకు అట్లా వినిపించినది *it sounded so to me*, is the same as వినుబడ్డది *it was heard*.

In English the *causal* verb governs the agent, as I made *him* write : they caused *him* to sell it. But in Telugu (as in other modern languages of India) it governs the object, as జాబు వ్రాయిస్తే I got the letter written. అమ్మించినాను I got it sold. ఇల్లుకట్టించినాను I got the house built.

In such places English uses the accusative as 'I made *him* go : ' but Telugu uses the nominative అతడు పాత్ర్యలాగు చేస్తే. And నేనుజాబు వ్రాశేలాగు చేశినాడు he made I (me) write the letter.

The Telugu frequently uses the causal form where the English omits it. "I built a house" would in Telugu be కట్టించినాను *I caused* it to be built. "He wrote me a letter" is often (respectfully) expressed వ్రాయించినాడు "he had a letter written to me." ఇందుకునుంచి జాబువ్రాయించి అతనిచేతికియిప్పిస్తే I wrote a letter and gave it him.

So in English 'I wish you to *have this* done' denotes 'I desire you to do it.' పొందుట 'to get' వాండ్లకు బేరముపొందించినాను I got them a cargo. I enabled them to obtain cargo "Thou hast slain him by their sword" would become చంపిస్తే thou hast caused him to be slain.

The Causal is often expressed in English by using the neuter verb with the active sense* :—Thus.

* Native grammarians disapprove of the mode in which this rule is stated. They would say 'Some neuter verbs are changed into actives thus : ' For they do not call these verbs causals.

C. P. Brown's Telugu Grammar.

G G

కొనుట v. n. To boil	కాచుట v. a. To boil
తెనుట v. n. To break	తెంచుట v. a. To break
దానుట v. n. To hide	దాచుట v. a. To hide
కాలుట v. n. To burn	కాలుచుట v. a. To burn
చెడుట v. n. To spoil	చెరుచుట v. a. To spoil
ఆడుట v. n. To play	ఆడించుట v. a. To play
చినుగుట v. n. To tear	చించుట v. a. To tear

Some verbs adopt the past Rel. Participle or causal form at pleasure : thus చెల్లినరూకలు or చెల్లించినరూకలు the money paid. పంపినజాబు or పంపించినజాబు the letter sent. చల్లినవిత్తు, or చల్లించిన విత్తు the seed sown.

Some verbs are changed into the Causal, by using the *Root* with the addition of చేయుట or some other auxiliary : as in English *I made him write it*. Thus ; ఇచ్చుట to give, ఇచ్చించుట or ఇచ్చేటట్లుచే సుట to make him give; have it delivered; cause it to be given. వచ్చుట to come, రప్పించుట or రావించుట to send for; వచ్చేలాగుచేయుట get him to come. వ్రాయుట to write వ్రాయించుట, get it written వ్రాయజేయుట get him to write, have it written. వేలాడుట v. n. To hang, వేలాడజేయుట (act) to hang. పారుట to flow, or run, v. n. పారజేయుట to make it flow or run. కలుగుట to happen కలగజేసుట to cause, effect, bring about. తీరుట v. n. to end తీరజేయుట v. a. to end. పోవుట to go, పోకొట్టుట To drive away, to lose. విడుగుట To burst v. n. విడకకొట్టుట v. a. To burst or shatter. వచ్చుట to come రాబట్టుట v. a. To receive. ఇడియుట or ఇడిసిపోవుట v. n. To break or split. ఇడియగొట్టుట. v. a. To break or split. ఘోషరచుట to make good, to turn to profit. బలపరచుట to strengthen.

Thus కూర్చుండుట To sit forms కూర్చుండజెట్టుట To seat. వంగుట to stoop down, వంగజెట్టుట to make him stoop. సాగుట v. n. To extend forms సాగించుట, సాగవేయుట or సాగనంపుట to send away.

ON THE MIDDLE VOICE.

The following rules for the Middle voice may at first be passed over with a simple perusal: as we acquire more familiarity with the language the principles will become clear.

The middle voice is formed by adding కొను KONU or (less often) కను KUNU or కా KA to the verb. The verb being either in the past participle as వ్రాసికొనుట (almost peculiar to poems) or else changing the final I of that participle into U viz. వ్రాసుకొనుట Thus from తెచ్చుట. to bring తెప్పించుకొనుట or తెప్పించికొనుట to procure. అడుగుట to ask, అడుగుకొనుట or అడిగికొనుట to request. చెప్పుట to say చెప్పుకొనుట or చెప్పుకునుట to say. తీయుట to take, తీసుకరా bring it తీసుకపో take it away. కొట్టుకాడుట to wriggle, to wince (formed from కొట్టుట and అడుట) is also written కొట్టుకనాడుట. From ఒరయుట comes ఒరనుకపోవుట to be bruised. Lila XIX. 169. పిలుచుకవచ్చె he called and brought her (Rādhā 1. 81.) From పూడుట comes బావిపూడుకపోయినది the well has fallen in. పెరుక్కొన్నారు they tore and devoured it.

Verbs of the 2d Conjugation end in యు Yu or సు SU thus చేయుట or చేసుట. But in forming the Middle voice the only shape used is సు SU viz. చేసుకొనుట, వ్రాసుకొనుట, తీసుకొనుట never చేయుకొనుట &c.

The verb కొనుట to buy (like వినుట to hear) is a Regular verb. But కొను the sign of the Middle voice is in some tenses irregular. Thus the *Inf. in A.* of కొనుట *To buy* would be కొన KONA; but the *Inf.* of the middle verb is కో Kō. Thus కొనరాలవినాడు he proposed (or thought) to buy it: but వ్రాసుకోరాలవినాడు he proposed to write it. కొనసక్కరలేదు Cōnā-N-accara ledu; there is no occasion to buy it. But తీసుకోసక్కరలేదు Tisucō N-accara ledu there is no occasion to take it.

When the Middle verb is added to the root in A, such verbs as end in క or య often double that letter. Thus కొనుట to buy, makes కొనుక్కొనుట: and లాగుట to pull, makes లాగుకొనుట or లాక్కొనుట: and ఊడలాగుకొనుట or ఊడ్లాక్కొనుట.

[The Middle verb answers to the French Reciprocal verb in *se*. Thus: Il se maria, 'he married.' 'Ils sont jaloux et se battent,' meaning They fought together. Napoleon said to Lord Whitworth 'si vous voulez armer, j'armerai aussi: si vous voulez vous battre, je me battrai aussi. (Gent. Mag. 1803, vol. 73, part 1, p. 580)

This verb కొనుట originally meant to take ; and in Hindustani the verb *lena* is used in a similar phrase. Thus woh apne ap mār liya اپاپ مار لیا, he killed himself ; తన్ను చంపుకొన్నాడు. Here *Lena* is the same as కొనుట.]

The force of the middle voice is seen in these phrases. ఇల్లుకట్టి నారు they built the house ; ఇల్లుకట్టించినారు they got a house built ; ఇల్లు కట్టుకొన్నారు they built a house for themselves ; ఇల్లు కట్టించుకొన్నారు they got a house built for themselves. హత్యచేసుట to kill, హత్యచేసుకొనుట to kill himself ; రూకలుపోగొట్టుకొన్నాను I lost *my* money ; నా రూకలు పోకొట్టినాడు he lost *my* money. ఇల్లు అమ్మకొన్నాడు he sold his own house ; నా ఇల్లు అమ్మినాడు he sold *my* house. The word శర్చ *green* or *yellow* also signifies tattooed marks on the skin ; శర్చపొడిపించుట to tattoo another person ; శర్చపొడిపించుకొన్నాడు he got himself tattooed. కుడువపెట్టేవాడు he who mortgages. కుడువపెట్టుకొనేవాడు he who lends upon mortgage. నేను చూచినాను I saw అద్దములో నేనే చూచుకొంటిని I saw myself in the glass. అతడు వారిని గొరిగించినాడు he had them shaved అతడు గొరిగించుకొన్నాడు he got himself shaved. అప్పగించుట to give charge ; అప్పగించుకొనుట to take charge.

The Middle voice usually denotes volition : that which is done by choice, or, for one's own good : not what is done either by command, or for the good of another person. 'The robbers plundered the town' దోచుకొన్నారు ; here the middle voice is used : but 'the *troops* plundered it' is దోచినారు : without the middle voice. But గాలి వాన వల్ల యా వాడ లంఘనంబైతెంపుకొన్నది 'the ship broke away from her anchor.' Here the noun is neuter : there is no volition : and there is no advantage. Yet, as in English, the ship is spoken of as a female.

The middle voice alters the meaning of the verb according to circumstances. Some verbs always use it : some as వచ్చు, పో, ఉండు, never do : some use it only in poetry : others only in prose.

The brief remarks found in the older grammars were insufficient to explain the use of the Middle voice. In the course of reading I formed the following classification which appears to me to embrace all the senses of this verb. The reader may refer to this statement when requisite.

Instance of change of sense so great that a separate English verb is used to translate the middle voice. మాట్లాడుట v. n. to speak; మాట్లాడుకొనుట v. a. to bargain for. అర్చుట to owe, అర్చుకొనుట to pay. అనుట to say, అనుకొనుట to suppose: అండచేయుట to protect, give shelter or refuge; అండచేసుకొనుట to take shelter or refuge, seek protection. చూచుట to see; చూచుకొనుట to tend శుచ్చుట to send, శుచ్చుకొనుట to take. తీయుట to pull, తీసుకొనుట to take. నీళ్లుపోయుట to pour, నీళ్లుపోసుకొనుట to bathe in. To be pregnant as ఆచిన్నది నీళ్లుపోసుకొనియున్నది she is pregnant. పెట్టుట to put, పెట్టుకొనుట to put on, or wear. మానుట v. n. to heal, మానుకొనుట v. n. to desist. అప్పగించుట to deliver over, give into his charge; అప్పగించుకొనుట to take charge of, take into his own hands. కనుట to bear or bring forth, కనుక్కుకొనుట to perceive. కనిపించు to appear, కనిపించుకొనుట to visit: (see the Reader, p. 68, line 19.) నడుచుట to walk, నడుచుకొనుట to behave. పిల్లను పెంచుట to rear a child; but పిల్లను పెంచుకొనుట to adopt a child.

It gives a Neuter sense to some transitive verbs: as కొట్టుట v. a. to beat కొట్టుకొనుట v. n. to play or beat, as the pulse పాతుట v. a. to fix పాతుకొనుట v. n. to take root, to fix or become fixed. కూర్చుట v. a. to join, set; కూర్చుకొనుట v. n. to sit down.

Sometimes the sense is reflective or reciprocal, Thus ఒకరినొకరు కొట్టుకొన్నారు they fought together, they beat each other. And in such phrases the nominative is sometimes neuter; as వరదనీరడుకొనింది the tide rose: ఇల్లుదరికొన్నది the house caught fire నుంబిండుకొనింది the pit filled, అండచేయుట to prop. అండచేసుకొనుట to lean against, lean on.

Wherever *self* is intended this middle verb is used—so చొక్కా యివేసుకో put on your jacket. గాయముచేసినాడు he gave a wound : గాయంచేసుకొన్నాడు he wounded himself. బొగ్గుపూసినాడు he applied charcoal బొగ్గుపూసుకొన్నాడు he blackened himself with charcoal. కాల్చబోయికాల్చుకొనివచ్చినాడు he went out shooting and got shot.

The *imperative* rarely uses the middle form : only if a *benefit* is intended to the doer or to them to whom the act is done. Thus ఎత్తు Lift it up ! never ఎత్తుకో. A mere command never ought to use the middle voice. ఆగోడలోవకాణిగొట్టు put the nail into the wall : not కొట్టుకో.

The middle voice is very vague in its application, and the dictionary and general custom furnished the only guides ; the poets also sometimes deviate from common usage.

In the following instances కొను is simply the verb To take : it is not the middle voice. It changes some nouns into verbs. తల n. s. the head, తలకొనుట to begin. నుడి a whirl నుడికొనుట to whirl. చాలు a stream, చాలుకొనుట (Vasu 2. 101) to form a line. కుప్ప heap కుప్పలుకొనుట (P. 1. 670) to form heaps. మొదలు commencement. మొదలుకొనుట to begin. ఊర a prop, ఊరకొనుట to be supported. చుట్టు a turn, చుట్టుకొనుట to surround. శుంధు opportunity. శుంధుకొనుట to seize the opportunity.—ఊరక without ఊరకుండుట to do without, to be quite.—పై above, పైకొను to mount లో within, లోకొనుట to submit (Tara 2. 75) మరులు love, మరులుకొనుట to make love.

BOOK EIGHTH.

ON PARTICIPLES.

The Participles are (as in English) indeclinable, being applied without change to all cases (,) numbers, genders, and persons. They are present, past, past Relative (,) aorist, and negative as already shewn: *the* aorist and the past Relative participles have relative forms: Examples.

Present P|| పంపుచు, sending.

Past P|| పంపి having sent.

Past Relative rel P|| పంపిన, *INA*, who sent, as పంపినవాడు
he who sent.

Aorist P|| పంపే who sends, as పంపేవాడు.

Neg. p|| in Ka పంపక without sending.

Negative P|| పంపని, *ANI*, who sends not, as పంపనివాడు
he who sends not.

The passive verb and participles are formed by adding the verb పడుట 'to fall' to the root in A of another verb; as పంపుట 'to send,' పంపబడుట 'to be sent.' పంపబడిన 'who was sent.'

When two nouns are connected, one being the agent and one the subject, the English phrase varies thus; from విరుగుట v. n. 'to break,' కాలువిరిగినవాడు 'a man whose leg is broken;' lit. 'a leg broken man.' From వాచుట v. n. 'To swell,' చెయ్యివాచినది 'a woman whose hand is swollen;' Lit: 'a hand swollen one.' And the same words may mean; 'The hand is swollen;' From చేయుట 'to do,' నీవుచేసేవని 'the work thou dost;' From ఉండుట 'to be,' నీవుఉండేవూరు 'the town in which thou livest;' From చదువుట 'to read,' నేనుచదివిన గ్రంథము 'in the book which I was reading.' నీవురావలసినవేళ 'the time at which you must come;' From చనుట 'to go,' వాడుచన్నయినవాడు (P. 3. 199) 'the day after his going

there;’ From పోవుట ‘to go,’ వాడు నాకొరకు పోయినవారము (Anirud. 3. 66.) ‘the matter regarding which he went on my account;’ From ఉండుట ‘to be’ నీవుచున్నదిగా ‘as if you were there;’ From నరుకుట ‘to cut’ చెట్టునరికిననొడ్డలి ‘the axe *with* which he felled the tree:’ here both nouns are in the Nominative form though one has the Instrumental sense; From చచ్చుట ‘to die’ తండ్రిచచ్చినపిల్ల ‘a child whose father is dead,’ or తండ్రిచచ్చినది ‘she whose father is dead,’—here though the verb is masculine (చచ్చినాడు) the form is neuter; From అప్పించుట ‘to deliver’ ఇవి మీతండ్రిగారు నాకు అప్పించినవి ‘These are the things which your father committed to me.’

When two *similar* nouns are thus connected, one of them may be translated by the Instrumental or locative case; Thus ఎవ్వరు లేనియిల్లు ‘a house *wherein* there is nobody.’ Lit. ‘Any one not-house.’ పేరుచెక్కనిముద్ర ‘a seal whereupon no name is engraven’ (a blank seal) lit: ‘a name unengraven seal;’ For చెక్కని is the neg., rel., p|| of చెక్కుట ‘to engrave.’

In the English Telugu Dictionary it will be seen that many participles (both active and passive) are translated by words different from the English verb to which they belong.

The word మునుపు ‘*before*’ may govern an affirmative or a negative participle at pleasure. Thus అతడురాకమునుపే ‘before he came,’ (lit. before his not coming.) And (in the affirmative form) అతడు వచ్చేటందుకుమునుపే has the same meaning.

The P|| is often translated by a tense, particularly when followed by అప్పుడు ‘then’ or any word of reference. Thus కనుట ‘to see;’ but కనినప్పుడు ‘when he perceived,’ పిలిచినప్పుడు ‘when he called,’ పిలిచినప్పుటికి ‘on his calling.’ నేనువచ్చినపిమ్మట ‘after I came’ అతడునన్నుతంపేటప్పుడు ‘when he sent me.’

The Past Rel: p|| is sometimes used as a gerund and translated ‘of,’ or ‘for;’—అ అదివ్రాసినతోడర ‘the trouble of writing it.’ ఇల్లుకట్టినసంఘటి ‘the circumstance of (his) building the house.’

When verbs are compounded, they are generally Past Participles except the last one. Thus from తెరుచుట v. a. 'To open,' తెరిచిపెట్టుట 'to lay open.' నన్ను పిలిచి చెప్పెను 'he called and said to me.' Literally, 'Having called, he said.' గోడయెక్కి దుమికితలుపు తెరిచి యింట్లో చొరబడెను he got over the wall, opened the door, and entered into the house.

When the word శంకతి 'matter,' is added to a participle, it is usually left untranslated. Thus అతడు చెప్పిన శంకతి 'what he said' అతడు బ్రతికిన శంకతి చచ్చిన శంకతి తెలియలేదు. 'I know not whether he is alive or dead.'

Present, Past, and Negative participles are governed by the next verb; thus. *Present.* అరుచుచు వచ్చెన్ 'it came roaring.' కొట్టుచు పోయెన్ 'he went beating it.' *Past.* నిలిచి చెప్పిరి 'they stopped and said this.' *Negative in KA.* చాడులుండేది తెలియక పోతిని 'I went without knowing that he was there.' తినక పోయినాడు 'he did not eat,' lit: 'he went without eating.' రాక పోయినాడు 'he did not come'. నీవు పోకకాదు 'unless you go there, it cannot be done.' రాక తప్పినాడు 'he failed to come.' చెప్పక మానెను 'he did not say.' పోక మానను 'I cannot avoid going.' ఇచ్చి వెయ్యి, లేక మానదు. 'give them to me or it won't do.' ఇయ్యక పోలేమానె 'If you will not give it no matter.' రాక పున్నాడు 'he came not,' Lit: 'he was without coming.'

The Past Relative, Negative Relative and Aorist participles as well as the 'root in A' of a verb ending in డ have the liberty of using certain affixes. Thus. టట్టు, ట్టు, అటువంటి as కోరినట్టు (and) శంపేటట్టు, వచ్చినట్టువంటి and these are translated by verbs; thus వాండ్లు శ్రమపడినట్టు or శ్రమపడ్డట్టు విన్నాను 'I heard that they were in trouble.' ఆయన వచ్చినట్టు విన్నాను 'I heard that he arrived.' ఆశు నిచెడ్డట్టు విన్నాను or చెడినట్టు విన్నాను 'I heard that the business is ruined.' ఆపె వ్యసనపడినట్టు విన్నాను 'I heard she grieves for it.'

This is the same as the Latin fecisse, venisse, periisse. రానటు

250 SYNTAX OF PARTICIPLES; PRESENT; PAST.

వంటి that did not come, is the same as రాని. కానటువంటి 'which is not done;' is the same as కాని.

ON THE PRESENT PARTICIPLE.

This is formed from the root by adding తు TU, or చు CU, or శ్చు STU. The final U is lengthened at pleasure. The form in చు is pedantic, unless in poetry. Thus ఆడుతూపాడుతూవచ్చినది 'she came dancing and singing.' కొట్టుతూతిట్టుతూ 'beating and scolding.' In the rustic dialect the ఉ or ఊ (U or U') often changes into ఆ A': thus కట్టుతూ (TU) తన్నది 'she is sewing' becomes కట్టతా (TA') తన్నది.

It adds ఉన్న UNNA or ఉండే UNDA. (which are from ఉండుట To Be) at pleasure: thus ఆక్రోశించుచున్నవానికి (M. 1. 1. 210.) 'to him who was angry.' పాడుతున్నవాడు he who sings. నీకుయిక్కడలంటే 'the business which you have here.'

The Present Tense (as shewn in the conjugation) is formed from the present p||. The present Tense is, as in other languages, often used with a future sense: Thus రేపువస్తున్నాడు 'he is coming to-morrow.' ఇప్పుడువ్రాస్తున్నాను (vulgarly వ్రాస్తా) 'I will write it immediately.'

ON THE PAST PARTICIPLE.

This always ends in I; thus పంపి pampi, having sent; చేసి chesi, having done.

Verbs in YYU form the past P|| in SSI, as డయ్యట, to be wearied, డసి DASSI 'being wearied' From కయ్యట, to penetrate కసి, having penetrated.

Compound tenses are formed by adding auxiliary verbs to the past p||; thus from చేరుట 'to arrive' చేరివున్నాడు he has arrived: lit. he is having arrived. From వ్రాయుట 'to write' వ్రాసివున్నాను 'I have written.' lit. 'I am having written.' From ఉండుట 'to be, or stay' అక్కడవుండివున్నాడు 'he actually is there.'

On the Compound NEGATIVE Tenses.

The compound forms of the Negative verbs are formed by adding some Negative verbs to the root in "A" of another verb and to the Neg. p|| in Ka as శడ or శడక from శడుట to fall. వ్రాయ or వ్రాయక from వ్రాసుట to write. లేవ or లేవక from లేచుట to rise.

Thus లేదు or లేను it is not or I was not of ఉండుట to be శడలేదు, వ్రాయలేదు, లేవలేదు (I) did not fall, write, rise or శడలేను, వ్రాయలేను, లేవలేను I cannot fall, write, rise (see page 160.) Thus one refers to act and the other to ability. కలుగుట, చాలుట, ఓవుట, to be, to suffice, to bear, are used to express *can*, and negatively *cannot*. Thus వ్రాయగలడు, వ్రాయచాలును, వ్రాయసావును all mean, he can write and వ్రాయలేడు, వ్రాయచాలడు, వ్రాయసావడు all mean he cannot write. In the last of these vraya-n-ōpadu, the N is inserted to prevent elision. నేర or నేరను an irregular negative of నేరుట to learn. పోనేర or పోనేరను I cannot go, అట్లాచేయనేర or నేరను I cannot do so రానేరరు they cannot come, and from పోవుట to go ఉండుట to stay, మానుట to refrain, తప్పట to fail &c. Thus వ్రాయకపోయిరి they failed to write; వ్రాయకనుండినారు they remained without writing; వ్రాయకమానె he abstained from writing, వ్రాయకతప్పెను he missed writing.

For these the Telugu uses the negative form while in English as here shewn, we use the *affirmative* form.

The difference in spelling, between the aff. and neg. participles, is in many verbs slight and scarcely perceptible. Thus విచారింపిసందున vichārinchi nanduna, 'by examining' విచారింపనందున vichārinça nanduna, 'by not examining.' పంపిసందున pampi-nanduna, 'by sending.' పంపనందున pampananduna, 'by not sending.'

Whether the intensive accent is on the past p|| or on the auxiliary verb, it gives the same meaning. Thus చేరేళ్ళన్నాడు, chērē unnaḍu; or else చేరిళ్ళన్నాడే chēri unnāḍē, 'he actually has arrived.' See pages 18 and 33.

ON THE PAST RELATIVE PARTICIPLE.

This ending in ఇన INA, as వ్రాసిన *vrasina* 'written': or the passive form బడ్డ *badda* as వ్రాయబడ్డ '*vrayabadda*' 'written' are used as adjectives without reference to gender, number, case or tense. Thus వ్రాసిన కాకితము, or వ్రాయబడ్డ కాకితము 'a written paper.'

But when the A at the end of ఇన or బడ్డ is lengthened, it gives the meaning of అప్పటికిన్ని 'though', as నీవు వ్రాసినా 'though you wrote.' అది వ్రాయబడ్డా 'although it was written.' In such phrases it has no relative force.

And it may denote 'whether' as నీవు వచ్చినా, నీయన్న వచ్చినా whether you or your brother come.

The following expressions are in daily use: they shew the various senses of one word; వ్రాసిన, the past rel. p|| of వ్రాయుట.

జాబు వ్రాసిన వాడు	he who wrote the letter.
జాబు వ్రాసిన వాండ్లు	they who wrote the letter.
వాడు వ్రాసిన జాబు	the letter which he wrote.
నేను జాబు వ్రాసిన పురము	the town at which I wrote the letter.
జాబు వ్రాసిన తేది	the date on which I wrote the letter.
జాబు వ్రాసిన దని	the matter about which I wrote the letter.
జాబు వ్రాసిన తాటి ఆకు	the palm leaf on which the letter was written.
జాబు వ్రాసిన గంటము	the iron pen with which the letter was written.
జాబు వ్రాసిన నిమిత్తము	the reason for writing it.

And from తెలియుట to be known, the past rel. p|| being తెలిసిన :

తెలిసిన వాడు	he who knows.
వానికి తెలిసిన మాట.	what he knows.

In such phrases the passive form may be used without altering the sense: thus జాబు వ్రాసుకోబడ్డ వాడు 'he who wrote the letter.' వాడు వ్రాసుకోబడ్డ జాబు 'the letter which he wrote.'

Certain affixes can be used with the past Rel. p||; one is అనువంటి or అటువంటి *such* (in Latin 'Talis') Thus వచ్చిన, వచ్చినటువంటి or వచ్చిననువంటి equally mean 'That came,' or 'which came' రాని, రానటువంటి or రాననువంటి 'that did not come.'

The affixes అందున, అందువల్ల or అందుచేత 'thereby' or ఎడల 'therein' (See page 65) are also added thus: వచ్చినందున, 'by coming,' రానందున 'by his not coming,' వచ్చినందువల్ల 'by coming,' లేనందున 'by his not being there.* నేను అక్కడికిపోయినయెడల 'on my going there.'

This or the aorist p|| may be changed into a verb without altering the import; as ముఖమువాచినవాడు 'the man whose face is swollen,' వానిముఖమువాచినది, his face is swollen, ఇల్లుకాలినవాడు, 'the man whose house was burnt,' వానియిల్లు కాలినది, his house was burnt, మూడుశేలుల పుడికేరపిల, 'a kettle in which three seers may be boiled.' ఈరపిలమూడుశేలుల పుడుకుతున్నది 'this pot boils three seers of rice.' That is 'three seers may be boiled in it.'

ON THE RELATIVE AORIST PARTICIPLE.

This usually terminates in E' Thus from కోరుట *coru-tā* 'to desire' కోరేవాడు *cōrē-vādu* he who desires, నేనుకోరేసురము 'the horse which I desire,' (or) 'which I ask for'; So from ఉండుట, 'to be, to dwell,' ఆరడుపుండేయిల్లు 'the house in which he lives.' From చేయుట 'to do' మీరుచేసేబిని 'the business in which you are engaged.' From దొరుకుట to be got, ఇదిదొరికేదారిలేదు 'there is no means of getting it.' From చదువుట 'to read,' చదివేవాడు he who reads. From వచ్చుట to come అక్కడికివచ్చేదియెవరు or అక్కడికివచ్చే వారుయెవరు who is he that comes there? from అనుట to say రాముడనేవాడు, a man called Rama, మాఘమనేకావ్యము, a poem called the Magha, గంగవరంబనేవూరు a village called Gangavaram.

* See Wilson's Sanscrit Grammar. p. 413, note.

There are some affixes added to E', Thus, అటువంటి, ఏటి, thus ఉండేటువంటి, ఉండేటి, 'such as stay or remain.' From వచ్చుట 'to come' వచ్చేటువంటి, వచ్చేటి, "coming." from చెప్పట to say, చెప్పేటువంటి, చెప్పేటి saying.*

Another form of this is the Root in U as పోవు.†

Thus from పోవుట to go, పోవువాడు he who goes, పోవునది she who goes, వాండ్లు పోవుదోవ the way they go. From కండుట to be ripe, కండువెన్నెల ripe (i. e. bright) moon light : from తప్పట to fail, తప్పుకూట a falsehood. తప్పుడుమాట, a wrong expression. From చెప్పుట to say, చెప్పుడుమాటలు (literally the said words) backbiting. From పెంచుట to rear, పెంపుడుతండ్రి a nursing father. From ఎక్కుట

* In poems there are other affixes : ఎడి, ఎడు, ఎడివి Thus ఉండెడి, or ఉండెడు. Each of these is the same as ఉండే. Hence come ఉండెడువాడు, or ఉండెడివాడు he who is. ఉండెడిది, or ఉండేటిది she who is. చనకుండెడువాండ్లు 'those who did not go.' త్రాసునత్రాతడువిక్కు లోయన like the bowls of a balance. From పలుకుట to speak, narrate, పలికెడిదిభాగవతము, పలికించెడివాడురామభద్రుండట. The poem now written is the Bhagavat and he who inspires it is Rama the blessed.

† As this is a Druta word it inserts N when it is followed by a word beginning with a vowel. Thus. క॥ ఇచ్చునది విద్య ; రాముని జొచ్చునదే మొగతనము ; సుకవీశ్వరులకా | మెచ్చునది నేర్పు ; వాడుకు | వచ్చునదే కీడు ; [నువ్వు వసుధను సుమతీ.]

'Liberality alone is wisdom : [nothing but] entering the combat is bravery : criticism is a right relishing of good poets : meddling with gramels [causes] grief. [The remaining words merely fill the metre.]'

[The verses of Sumati సుమతీతరకము and Bhascara భాస్కరతరకము are popular books in Hindu Schools : but we should not attempt them until we have mastered Vemana.]

to mount, ఎత్తుడుగురము a saddle horse. From పొడుచుట to pierce, పొడుపుడుమాటలు taunting words, from బంతుట to beat with a pestle. బంగుడుబియ్యము pounded rice.

The verb కలుగుట forms the Ao P|| in కల. Thus రాగలవాడు one who can come. తమరుయిచ్చినప్పుడు నేనువుచ్చుకోగలవాణ్ణి I am ready to receive it whenever you give it. పైకప్పుగలయిల్లు a house that has a thatched roof. పైకప్పులేనియిల్లు a house that has not a thatched roof. తెలివగలవాడు one who has sense. తెలివిలేనివాడు he who has no sense.

ON THE NEGATIVE PARTICIPLE "AKA."

This is formed by adding క్ to the root in A, and is translated "without" as చేయుట to Do; root చేయ; and hence చేయక "chey-aka" without doing. అట్లాచేయక without doing so. From ఉండుట to be (,) the neg. p|| is లేక without. Thus రూకలులేక 'without money,' or 'for want of money.' చాలుట 'to suffice' చాలక 'without sufficing. నిద్రచాలక 'for want of sleep.' కాక is the neg. from అవుట to become. Thence పొయ్యటందుకువల్లగాక being unable to go.

In a few phrases the affirmative and the neg. p|| give the same sense in English. Thus "How long is it since the house was painted? It was painted two years ago": may be thus expressed ఇంటికివర్ణము పూశియెన్నాళ్లయినది "this house having been painted how long?" or ఇంటికివర్ణము పూయకయెన్నాళ్లు 'this house without painting, how long?' Again:—'How long is it since he came' అతడువచ్చి యెన్నాళ్లు 'he having come, how many days?' Or—వాడురాకయెన్నాళ్లు 'he not having come, how long?'

Sometimes the క before క is lengthened as అనాక see the rules for emphasis.

Some verbs form an irregular noun (see p. 235) spelt the same as this participle. Thus రాక, పోక, కాక, పడక mean 'without coming,' 'without going,' 'without becoming,' 'without falling.'

But *as nouns*, they signify coming, (arrival) going, (departure) heat, a bed.*

The affixes ముందు, ముందర, మునుపు, (meaning *Before*) govern the neg. p|| in క Ka: thus రాకమునుపే before he comes: lit. before he come not. వ్రాయకముందు (lit. before it was not written) before it was written, చెప్పకముందర before he said.†

On the Negative Relative Participle in NI.

This is formed by adding ని NI to the Root. Thus ఉతుకుట *utukuta* 'to wash,' ఉతికిన *utikina* washed ఉతకని *utacani* 'unwashed.' వచ్చుట 'to come,' Root, రా, Neg. P|| రాని 'who comes not,' 'that came not.' వాడురానియెడను 'on his not coming.' రానివాడు 'he who is absent' ఔట 'to become,' or 'be:' (the root of this is కా) Neg. P|| కాని 'that is not done,' 'which cannot be done.' కానికృషియేలపోరాడుతావు 'why do you fret yourself for that which cannot be effected?' రాజుకానివాడు 'one who is not a king' చేత కాని 'unhandy.' అనుముకానివేళ 'at an unfit time.' మేముఅశరాధులముకానిమాట తెలిసి 'when he learned that we were innocent.'

* But this part of speech (p||) is Druta, inserting N:—whereas those nouns, being Nominatives are Kala: thus రాకయేమి or రాకనేమి *raca-n-ēmi* why should not (you &c.) come రాకనుండెను he was without coming అట్లా చేయకనేమి (Do so to be sure) why should (you &c.) not do so? lit. Without doing what? whereas the *nouns* [which are Kala words] would be thus formed without the ప్రతము N. కాక అంటేయేమి what [do you mean by] saying heat? not కాకనంటేయేమి for here the N if inserted would be the sign of the accusative, కాకను.

† In French we sometimes find a negative which in English is rendered by an affirmative. Thus 'Ayez pitie d'un homme qui a vecu plus long tems qu 'il ne croyait.' Have pity on one who has lived longer than he expected. (lit: than he expected not.) And in Persian Gulistan 1. 18. "danah ta Na yafshāni" until thou sow the seed. Lit: until thou sow not the grain.

అట్లాకానిశముందు 'in the event of it's not being so.' 'Should it not be so.' శుక్రముమిదివితనవ్రాలుకానివన్నునపి శునికొకూడదు 'his statement that the signature on the bond is *not* his, cannot avail him.' ఉండుట 'to be, to dwell;' Root in A ఉండ. Neg. P|| ఉండని or లేని—వాడుఅక్కడ లేనందున 'as he was not there.' తెలివిలేనివాడు 'he who is devoid of sense.' తప్పులేనివాడు 'he who is faultless.' రాలేనివాడు 'he who is unable to come.' శుంట్లేనిమాటనిజము, 'it is very true that there is no crop.' వాడువుండనందున 'as he would not stay there.' తిరుగుట to return. Root. in A, తిరగ. Neg. P|| తిరగని 'unreturning.' (Childe Harold. III. 27.) తిరగనికొనుము a curse that will not fail. వలచుట to love. Root in A, వలవ. Neg. P|| వలవని or వల్వని 'unloving.' (Padma Puran III. 62.) చేయరానిశుని 'the thing that ought not to be done.'

Verbs in చు can form the root in చ or శ as దాల్చుట, దాల్చుట. 'To wear'; hence the Negative P|| is in like manner, formed, in చని, or శని. Thus the Neg. P|| దాల్చని or దాల్చని 'unwearing, unworn.' (Tara 2.)

The Neg. P|| is translated 'un' or 'in' as వినుట 'to hear' వినుట 'audible' వినుటదని, వినుటదరాని, 'inaudible, unheard.' చెప్పట 'to say,' చెప్పరానిమాటలు 'unutterable words.' తెలియుట 'to be understood' తెలియని 'unknown, incomprehensible, unintelligible.' వ్రాసుట 'to write' వ్రాయనికాకితాలు 'unwritten papers.' శుడుట 'to suffer' శుడరానిపాట్లు 'intolerable trouble.' R. 3. 64. శుడకూడని 'intolerable, unsufferable.' Thus Horace uses *amabilem* for *amandum*; and Virgil uses *non imitabile fulmen* for *non imitandum*, and *venerabile* for *venerandum*.

ON THE CONDITIONAL AORIST.

This is translated *If* or *when*. It is formed by adding "తే" to the past p|| whatever be the Nominative case. From కొరుకుట to bite, కొరికితే if (it) bites, from తాగుట to drink తాగితే if (he) drinks, from నాటుట to pierce నాటితే if (you) fix it in the earth.

C. P. Brown's Telugu Grammar.

I i

but when the root of a verb ends in చుట, యుట, or సుట the affix తే is changed into న్నే, as కాచుట to boil, కాచితే or కాన్నే if it was boiled. From వ్రాయుట or వ్రాసుట, to write వ్రాన్నే if (I, you, he, they,) write.

The verb ఉండుట to be and some other verbs ending in ను NU, as అనుట, to say, వినుట to hear, తినుట to eat, change the NU into (Sunna) and have the form in ఉంజే if (I, thou, he,) remain అంజే if you say, వింజే, if you hear, తింజే, if you eat. But when the first letter of the verb ending in NU is long as in నానుట to soak, మానుట to cease, or be healed, these have the form in నే as నానితే, 'if it was soaked,' మానితే, 'if it were healed' అనితే if it was touched, పూనితే if he takes.

It is also formed by adding ఏని (,) అంజె to the past tense and టటయితే to the Past Rel. p|| and to the Aorist p||. Thus, అతడువచ్చేనేని if he comes, ఇప్పుడు ఇస్తాంజె if you give it now, నీవువచ్చి నటయితే or నీవువచ్చేటటయితే, if you were to come.

And it is formed by changing ఇ i or ఉ U into ఆ A' which is at the end of the past tense. Thus నీవువస్తావా if you come, నేనుచెప్పినా if I promise. వాడువచ్చినాడా ఆ పనిచెడిపోవును if he comes (lit. Did he come?) the business would be ruined. నేనువస్తానా if I come.

It is often translated by a tense. Thus పోతేపొండి. Go if (you) choose (Lit. if you go, go). వస్తారండి come if (you) are coming. వ్రాన్నే వ్రాయు write it if you choose. చదివితేచదువు Read it if you like. ఉంజే ప్రండు stay if you choose.

The phrase అయితే when used after a noun, differs from the sense "If" It is rendered, Indeed. Thus నేనయితేవస్తానా I indeed came. వారయితే రాలేదు As to them they did not come. ప్రాజ్ఞయితే పాడును indeed it is getting late, to be sure it is late.

The phrase అయితే used separately means "But" The literal sense being, 'Should it be so.'

ON THE IMPERATIVE.

The common forms of the imperative have been exemplified in the various conjugations. చేయుము 'Do thou' singular ends in UMU. But if 'అను to say' is added, UMU. changes into AM. Thus from చెప్పట 'to say' the imperative is చెప్పము cheppumu, 'say thou' but చెప్పమని cheppamani "saying tell thou," from చేసుట 'to do' చేయుము chey-umu, 'Do thou' చేయమని cheyamani 'saying Do thou.' అగుట to become అగుము agumu, 'become thou' D. R. P. 436. అధిరోషమునహరివగుచున్ననైతి "In wrath he said become a pariah! and I became one"—రాజి amicable settlement రాజికమ్మనిచెప్పినారు, They desired me to come to terms with them : but in common life either in speaking or writing, only these forms are used. చెప్ప (which is the Inf. in U) or చెప్పము for the singular ; and చెప్పండి for the plural. So చెయ్యి, చేయుము and చేయండి.

Some forms are colloquial (though used in poems) and cannot be reduced to rule. Some of these regard the 1st person. Thus అట్లాచేతాము let us do so, ఇత్తము ITTAMU Let us give. Pal. 53. line 8. చూతాము let us see. చదువుదాము let us read. Observe (page 229 line 3.) కందము *let's see*. వైతడు for వేతాము let us cast.

The 1st person plural has an irregular form. From పోవుట to go, it makes పోదాము, and colloquially శవ or పోదాముశవ let's go.

Some forms even of the 2nd person are irregular. From వేసుట to put, forms వేయి, vēyi, 'put it.' అట్లాచేయమా O do thus! రమ్మ, rise and come to me. తాళమా oh. Stop. K. P. 5. 52. తలడు for తాళండి stop. M. 4. 3. 194.

There are poetical forms of the 3d person : as శుభ్రత May he bestow! అట్లుగావుతగా so be it! These are irregular and therefore are placed in the Dictionary. These are in the colloquial form వలసినది as ఇచ్చవలసినది.

If two or more imperative verbs come together, and form a sentence, the last alone bears that form, the others being parti-

ciples, either past or *present*. Thus పోయి, అతనితో చెప్పు. Go and tell him.

But a series of imperatives, not so connected, may retain the imperative form, as in the following version of (Luke XI. 2.) the Lord's prayer.

ఆ కాశమందు లుండే మాతండ్రి (,) నీనామము పూజ్యమాగాక (,) నీరాజ్యము వచ్చుగాక (,) నీయిష్టము ఆ కాశమం దెట్లాగో భూమిలోనున్నా అట్లాగే జరుగుగాక (,) మానిత్య భోజనమును నానాటికి మాకు పెట్టుము (,) మాకు అప్పుడుద్ద ప్రతి మనిషిని మేము తుమించినాము గనక (,) మా పాపములను తుమించుమా (,) మమ్మున పరిక్షలో పెట్టకుమా (,) కీడులోనుంచి మమ్మురక్షించుమా.

BOOK NINTH

SYNTAX OF THE TENSES.

THE AORIST.

The Telugu Aorist is often translated by the present tense, as ఆడరిదగ్గరలెకతోటకలదు (from కలుగుట.) 'There is a garden near the town.' అదినాది that is mine (Here the verb *to be* is understood,) అదినాదికాదు 'that is not mine' (from ఔట to become) అట్లాచెప్పుడముకద్దు 'it is usual to say so.' నేనెరుగుదును 'I know.' నేనెరగను 'I know nothing.' this is the phrase used for pleading "Not guilty."

Elsewhere it is translated by the Future : as రేపువచ్చును he will come to-morrow. తర్వాతతెత్తును I will bring it afterwards.

Or it implies doubt : as అట్లావుండును it may perhaps be so.

In a few instances it may have a past sense : as వీందల్లపెద్దలు యాపూరికాశ్రులుకారు Their forefathers were not inhabitants of this place.

It is sometimes translated *would, should, could*, as అట్లాచేతురా would they do so ? అందరుమెరుగుదురు Every body would know it.

Or it is translated 'Can,' as అట్లాఅవునా Can it be so ?

I will add a few instances of the Aorist : which the advancing student will find useful in solving doubts. But the beginner has no occasion to read them.

* It is rendered in Latin by the Potential or Subjunctive : thus 'Trojaque nunc stares Priamique aux alta maneres' 'thou would still be standing.' And in Ovid &c. Metam. VII. 677. "Certe si fraxinus *esset* (if it were ashen) fulna colore *foret* (it would be yellow) si cornu nodus *inisset* (if it were cherry there *would* be knots.) Again. XIV. 650. lecturum poma *putares*, you *would* fancy, you *might* have thought. Elsewhere this has the force of the past, as in the Eclogues Mirabar cur mæsta "Deos !" Amarylli *vocares* I wondered why you exclaimed "Mon Dieu !"

The Aorist is used to denote perpetual action. I copy the following from the నృసింహశతకము which is in print : it is a small poem much admired and well depicts the superstitions which fill the minds of Hindus.

సీ॥ తల్లిగర్భమునుంచి ధనములేడెవ్వడు వెల్లిపొయ్యేనాడు వెంటరాడు
విత్తమార్జన జేసి విర్రవీగుటెకాని కూడ బెట్టినసొమ్ము కుడువబోడు.

No one *brings* (లేడు) negative of (తెచ్చుట) wealth with him from his mother's womb : nor *does it follow him* (వెంటరాడు neg. Aor. of వచ్చుట) on the day when he departs. He may hoard up wealth and *pride himself* on it but he (కుడువబోడు) *cannot consume* the goods he has laid up.

Or it has a Past sense. Thus పాండవులిడుమలుకుడరె Did not (those ancient heroes) the Pandavas suffer hardships ? నీవునికాన (nivuniki cāna) I did not see (కానుట to see,) that you were there. (అనుట to say) మారాడకిట్లును without contradicting her he spoke thus. నన్నుబాయడు (Lila XII. 16) he never quitted my side. The following verse M. IV. 207 contains a series of verbs (here marked with stars) which evidently have a past import.

త॥ అలమటబొందు*దూలు * విధిహోయను*దెవము దూరు*ని త్తరిం
గలరకొనాకుదిక్కును * మొగంబుననశ్రులు వెల్లిగొల్పు*దో
ట్రొలకుడు* ఝల్లునంజెడరి డెండముగండగ జేర్చినన్నుగా
వలమునముట్టెనెవ్వరికి వచ్చుననుంగలగు*వెత్త*బడు*

In the following verse the Aorist is exemplified with a present tense B. VII. 371.

తా॥ బింబు* హృత్త మలంబుతోజితము
వషి*ంబు* ధరామండలి*
ద్రెంబు* కర్మ శనాడి కావళులుభే
దింబు* మహావక్షుము*
ద్రుంబు* మాంసముసూక్ష్మ ఖండములుగా
దుష్టాసురు* వచ్చిడ
ర్పింబు* శ్రేణులకంతమాలికలుగ
ల్పింబు* నఖోద్భాసియై॥

The following well known stanza in the Gajendramoxam, (a legend in the eighth book of the Bhagavat lately printed separate) uses a succession of verbs, (which I have marked with stars) in the Aorist form, with the past sense. "The god" (says the poet,) "heard his prayer,"—

మ॥ శిరిక్ష జెప్పడు * శంఖ చక్ర యుగము * చేదోయి శంధింపడే
 మరివారంబును బీరడ' * భ్రగవతిం జల్లింపడా * కణికా కాం
 తర ధమ్మిల్లము చక్క సైత్రడు * వివాదప్రభృత శ్రీ కుచో
 మరిచేలాం చలమైన వీడడు ; * గజ త్రాణ'వసా తాహియై॥

"He spoke not to his spouse, he arrayed not himself with the conch and discus : he called not his train ; he saddled not (his steed) the feathered king, he tarried not even to bind up his clustering tresses, and even forgot that in his grasp he held the veil of his queen ; as he descended in haste to rescue his suppliant in the hour of need."

The Aorist denotes usage, or custom : thus శిలచితేవత్తురు they would come on being called, * ప్రొద్దయిట్లాశుత్తురు they used to pass their time thus.

క॥ గడనగల మగని బొడగని
 యడుగులకును మడుగులిడుదు రతివలు దమలో
 గడనదొలంగిన విభుగని
 నడపినుగ వచ్చెననుచు నగుదురు సుమతీ॥

"Women *will lay down* their very cloaks before the feet of a money making husband ; they *view* him with all respect. But if a husband be able to earn nothing, *they will laugh at him and say* There comes, the walking corpse."

తే॥ ధనము వీదిబడిన దైవవశమున
 నుండు, బోవుమూల నున్న నైన,
 నడవిరక్ష లేని యబలుండువర్ధిల్లు,
 రక్షితుండు మందిరమున జచ్చు॥

(B. VII. 64. Tale of Prahlada.) "wealth may be safe in the street under the care of providence : it may vanish out of the purse. An infant left in the wilderness unprotected may [or often will] thrive : while one duly tended in the palace expires."

See further instances in L. VII. 40. చూపుల పురుషుల జొక్క
చేయుదురు Also for the Neg. Aor. feminine See Padma 3. 17.
describing Ahalya.

ఉ॥ చూడదు కన్నువిచ్చి మరిచూచిన నవ్వదు నవ్వి మారుమా
టాడదు మాటచొప్పుడిన సంబెడు బెండము గాదు దీనిపై
వేడుకయేల పుట్టె గనువేదురుగొల్పె మరుండునన్ను నీ
చేడియ నెన్ని చందముల బెండకయారడి జొవవచ్చునే॥

“ She never turns her glance towards me : or if she looks, she will not smile : if she smiles, she will not fall into conversation : if she begins talking, she is not frank. No it is of no avail to set my heart upon her : why did I give myself up to these thoughts ? Love incited me to try every method to gain her : ah I had better be dead ! ”

The following verse P. 2. 123 well exemplifies the Negative Aor.

చ॥ వినడనిరోయ (,) రంభ దనివీగరు (,) తుండిలు దంచుశేలిగా
గొనరు (,) వికర్ణుడంచు కడగోయరు (,) వామను దంచుబోరు (,) దు
ర్మనుడనిపాయ (,) రజ్జుడని మానరు (,) నిష్ఠుర రోగఃపీడితుం
డనరు (,) తునిష్ఠుడంచు బెడనాడరు బో (.) ఘనులభావంతుని॥

‘ When the noble behold a man of wealth they *do not scorn* him because he *listens not*. They will *not despise* him though a blind man : they will *not gibe* him on account of his paunch : if he has lost his ears, they *will not avoid him*. Though he be a dwarf they *will not depart*, they *will not* quit him though he is sour minded or ignorant, *nor shun him nor will they call him* a wretched diseased creature, and even though he be (a man of no morals) immoral, they *will not revile* him, provided he be opulent.’

Or it has a future sense. Thus ఇళరాడా will not he come again ? రేపువత్తురు they will come to-morrow. ఎపుడు పైకొందుమున్ను
లరేపుడుగండు (for, కొందును and కనుదును) Ah ! when shall I embrace him, when again shall I hear him speak ? In the Tale of Tara (3. 87.) She says ;

లే॥ ఎపుడు పైకొందు, మున్నుట రేపుడు గండు,
నెపుడొదలు పొందు, విరహాన్నియెపుడు కిందు.

“ Ah when shall I obtain him, when shall I enjoy sweet converse with him, when shall I gain an interview, when shall I quench the flame of desire ?”

Again : వినుటకు I will state. చెప్పను he *will* say (Luke XIII. 27. here the older English says, he *shall* say) పంపుదునా shall I send it ? ఇదివిశదముకాగలదు it will be seen or made clear.

[The following occur in poems] కాంతుమర్చిస్తూరల కారెవారు N. IX. They were indeed in hope of beholding him మాకుమెకటిఅనా ధ్యములేదు Nothing shall be impossible to you వత్తువు, Pray come వచ్చిచూతురుగాక I hope you will come and see it కూడినకాపురము లికకూలగదోతురలమ్మ ! Will you ruin the family which is in a flourishing state ? రానా shall I come రావు wilt not thou come విసగవలకు W. I. VII. 174. I should like to hear that story.

In some of these, it will be observed that though a question is intended, the sign of interrogation is omitted.

It may have either a past or future sense. Thus ఎక్కడినుంచివచ్చేవు, ఎక్కడికిపోయ్యేవు (Tales of a Parrot p. 40.) Where *have* you come from ? where *are* you going ? whence *are* you and where *are* you going ఈభాషవానికివస్తే నేనుచెప్పించుకొందును ‘ If he knew the language, I *would* get him teach it me.’

Verbs that end in N as కనుట, వినుట, కొనుట &c. use a contracted form in the 3d pers. Masc. plu. Thus కనుదురు they *probably may perceive*, becomes కండ్రు and అనుదురు they *perhaps will say*, becomes అండ్రు never ంద్య Vaisaianti. 3. 23. Thus తిందుమా tin-dumā shall we eat it ? This is vulgarly written తింజమా tindamā. from పోదుమా, పోజమా Panch. P. 1. 366. Shall we go ?

Some critics think that the form పోదుమా (du) is “ Can ” “ we go ? ” But పోజమా (da) denotes “ shall we go ? ” see P. 1. 366. But the colloquial form is పోదామా (dā.) So తిందుమా, తింజమా, తిందామా shall we eat ? so చత్తుమా, చత్తమా or చత్తామా ‘ shall we die ? ’

C. P. Brown's Telugu Grammar.

κ κ

The Aorist Tense sometimes has an Optative sense. Thus (from శమకూర్పుట To bestow, confer) శమకూర్పుత్రభుత may the Lord bestow ! This phrase occurs at the close of each canto of the *Līla*. వచ్చి చూతురాక pray come and look at it ! or plural, వచ్చి చూతురూక !

And it may have an Imperative sense వత్తుపైయి I wish you would come ! ఇత్తుపైయి I wish you would give it ! చెప్పుదుత I wish you would tell me. I hope you will explain it.

Vemana says 425. కుండ కుంభమండ్రు, కొండ కర్వరమండ్రు, రుప్పు లనామండ్రు. They call a pot, 'olla' and a hill, 'collis,' and salt, 'sal.'*

By adding గాని the Aor. takes a precative sense. Sar. dwi. 188. చూడరాయా మేలుచూతురాని Mayest thou enjoy the fruit hereof.

The verb కలుగుట has these irregular forms : కలడు he is or was కలదు or కద్దు it is or was కలరు there are, they are, కలవు neuter.

Some forms are peculiar to poetry. Thus అగుదును I become ఏనుబుభుండనగుదు (Vishn. P. 3. 402.) 'I am Rubhu by name.' మండకము న్నై (Bhasc. § 60) 'would it not flame ?'

* Sir William Jones has spoken of the mystic obscurity in which the *sutras* or metrical Aphorisms of Sanscrit Grammar are involved. The treatises written in Sanscrit verse by Nannaya, and his commentators, on Telugu Grammar, are equally abstruse, and the rules on EDI. (Chap. LXXVII,) are peculiarly intricate. Every Telugu rule is laboriously deduced from a Sanscrit canon ; the connection of which with the Telugu language, is not easily discernible. That arrangement is, to an English enquirer, illogical, and were Nannaya and his laborious commentators translated into plain English, the rules would still remain nearly unavailable. Happily for the English reader, Mr. Campbell's Telugu Grammar contains all the more useful rules ; he has excluded much that was unprofitable, and I have yet further abridged the old rules while I have added many that are new.

The Grammar written by Nannaia Bhatta (who is also called Annapāryulu అన్నపార్వలు) has the title 'Andhra Sabda Chintāmani,' Or, The Etymological Standard. It passes over, with very brief notice, those niceties regarding *ardha bindu*, and *sacatā Replā* in which modern pedants waste all their strength.

The middle voice uses కోతు thus తుకోతు thou wilt not take.

The 3d person singular Masc. may insert N if the metre requires it ఎరుగుదు becomes ఎరుగుండు Kalahasti 3. 58. He knows not.

THE PRESENT TENSE.

The present tense, as in English, often has a future import : thus రేపువస్తున్నారు They are coming to-morrow.

Some contract forms of the 1st person singular though condemned as inelegant are in daily use : thus తెచ్చుచున్నాను. I bring, or I will bring, becomes తెస్తా *tēstā* or తెస్తాను and తెప్పించుచున్నాను becomes తెప్పిస్తా or తెప్పిస్తాను and వచ్చుచున్నాను becomes వస్తా or వస్తాను ; These are only used in conversation.

In the 1st conjugation likewise are used చెప్పితా for చెప్పేట న్నాను I will tell you. And this is even pronounced చెప్తా.

Instances.—నక్కలు అరుస్తవి ‘jackals howl.’ ఆకులు రాలతవి ‘leaves fall’ పడుచులు నవ్వుతారు ‘girls laugh.’ These phrases use the నిత్యవర్తమానము or habitual present : but the అనిత్యవర్తమానము or తాత్కాలికవర్తమానము, or నైమిత్తికవర్తమానము (the *occasional* present tense,) is exemplified in the following expressions. అరుస్తున్నవి, రాలతున్నవి, నవ్వుతున్నారు denote *they are* howling, falling, laughing : these are marked by the *longer* form of the verb, rendered in English by the affix “ing.” Thus one denotes *habit*, the other *present act*. And the *habitual* present is equivalent to the Aorist participle ; thus ఆకులు రాలేవి, నక్కలు అరిచేవి, పడుచులు నవ్వేవారు.

The forms ఉన్నాడు and ఉంటాడు have different senses. Thus ఉన్నాడు may be either (present or past:) thus ‘Here *is* (or here *was*) a man :’ but ఉంటాడు denotes (present and Future) ‘He *stays, remains,*’ or else, ‘he will stay ;’ ‘will remain.’ నేను చూడగా అక్కడవున్నాడు ‘when I saw him he was there.’ ఆయింటిలోవుంటాడు చూడు ‘he will be in the house : you go and see,’ అందులో నలుగురు వున్నారు ‘There are (or were) four persons therein.’—but ఉంటారు denotes that ‘four *dwell* (or will dwell, or stay) therein.’ In

like manner ఉన్నది, ఉన్నవి &c. often convey a *past* sense ; but ఉంటది, ఉంటవి, for ఉంటున్నది, ఉంటున్నవి often bear a *future* meaning. Thus in English, *he goes, he eats*, is often used with reference to a past act : but *he is going*, often conveys a future import.

Thus ఉన్నది may be considered Preterit : Thus నేనురాగాది అక్కడవున్నది 'when I was coming it remained there : ' and the lengthened form is ఉన్నాది, పోతాది it remains, it goes. [Thus in the Parujat. 1. 114. మ॥ ముని నాకిచ్చినపుల్వచందమును నేమున్నాది, i. e. ఏమున్నది.] The forms వస్తాడు he is coming, తెలుస్తాది it is Known, wherein *unnadi* changes into ఆది are considered inelegant : and the vulgar (but very common) forms పోచారు, కట్టుచారు, పోతారు, or కట్టుతారు are equivalent with the antiquated English expressions "he goeth" "he speaketh." Instead of పోతున్నారు they are going. The expression పోయివస్తాను for పోయివస్తున్నాను 'I will go and return,' is the colloquial phrase : as the other word పోతున్నాను 'I depart' is imagined to mean ominously 'I am departing' or 'I die.' Thus తండ్రిపోయినతర్వాత after his father's death.

FUTURE TENSE.

The first person singular may as usual drop the NU at pleasure ; చెప్పెదను or చెప్పెద 'I will tell you ;' ఇచ్చెదను or ఇచ్చెద 'I will give.' ఏనుకృత్యియడిగద (M. XIII. 2. 178.) 'I will ask you one thing.' భర్తతోతొయెద 'I will die with my husband.' (P. 3. 303.)

In the *second* person నన్నేమిఅడిగెళు 'what wilt thou ask me ?' (Kira Bahattari. p. 61.) కనియెదళు Lila (L. XIX. 198) 'thou wilt see,' భద్రము వానితో చెప్పుపొయ్యెళు 'Take care or you will tell him.'

Colloquially, the present tense is much used instead of the future : thus దీనికిఏమిఅడుగుతాళు 'what will you ask for this ?' వస్తాను 'I will come,' పోతాను 'I will go ; (or) I am going' ఉచితంబు 'Let us examine it.'

The two forms, ending in EDANU and E'NU are alike in meaning: thus అడిగెదను or అడిగెను 'I will ask' ఇచ్చెదను or ఇచ్చేను. 'I will give.'

Or the future is expressed by గల 'can,' from కలుగుట (page 120,) which is added to the Root in A. Thus చేయగలను 'I can or will do it.' అందుకు మేము ప్రశ్నకోగలవారము 'we will abide by that decision.'

Instead of this, the indeclinable affix I'NI, ఈని is sometimes used: and this is the same in all genders, persons and numbers. Thus అట్లాఅయ్యాని *atla ayy-ini* 'it may be so.' వేద్యమయ్యాని 'you will surely perceive, or, will know.' రాసయ్యాని 'he probably will come.' పోయ్యాని *poyy-ini* 'He shall go' 'they must go,' అక్కడవుండీని He (she, it, they) may be there.' వుండునయ్యాని 'the business will be settled,' పదిఘంటయ్యాని 'then it will (or may) be ten o'clock.'

Or I'NI has an imperative sense: as ఆజ్ఞనదిదీని 'let the command be executed' or 'it shall or will be executed.'

THE PAST TENSE.

1st. As to ITS FORM. Contraction takes place. Thus కలిగె may become కల్గె it happened and వలిగె, వల్గె said.

The termination N is dropped at pleasure. Thus ఉండిరి, వుండినాను, వుండెను, or by dropping N, ఉండిరి, వుండినా, ఉండె I was, it was.

In the 2d person singular also, the termination VI, is often omitted. Thus from ఏలుట to rule, ఏలితివి becomes ఏలితి thou didst rule.

And if the sign of interrogation is added, Ā may become E'; thus చూచితివా may become చూచితె 'didst thou see?'

The 2d person singular in poetry may be thus contracted. నేరితివి + నీవు may become నేరితివీవు 'thou hast taught.' M. 5. 3. 234.

Contraction is used in poetry even when E' or O' (see page 172.) is added. Thus చేసిలేసి for చేసితివేసి 'even though thou do so.' Thus చేయించకతక్కిలేసి for తక్కితివేసి (M. X. 3. 34) 'if thou fail to effect this.' వచ్చితో for వచ్చితివో (Bhadra Parin. 3. 93.) 'Perhaps you came,' 'I suppose you came,' 'I imagine you came' మరిచితే for మరిచితివే have you forgotten. M. XV. 1. 137. వింటె for వింటివా, 'didst thou hear?' ఉండితో for ఉండితివో possibly you were there. శ్రుట్టితో (Tara 4. 107.) for శ్రుట్టితివో 'surely you were born there!' అభ్యసించితో for అభ్యసించితివో (Ellana 1. 254) 'hast thou learned?' పోనాడితో Radha. 1. 93. i. e. పోనాడితివో 'surely thou didst reject (my advice.)

In poems the final N of the third person often drops its vowel. పోయెను, చేసెను poyenu, chesenu, become పోయ్, చేసె poyen, chesen. This N is sometimes written ○ (Sunna) as గాంచెవిడ్డ for గాంచెనువిడ్డ 'the child saw;' or else the N is entirely dropped, (if metre requires a short syllable) as గాంచెవిడ్డ. Those grammarians who approve of the semicircle, use it in such places: thus, గాంచెవిడ్డ.

If the metre requires it the N may be doubled: thus చెప్పెను, ఆయన may be written చెప్పెన్నాయన he said.

2ndly. As to the meaning: some verbs (particularly those of seeing, hearing and thinking) use the past for the present tense. Thus చూస్తా 'do you see?' 'didst thou perceive?' తెలిసిందా 'do (did) you understand it?' తెలిసింది 'Yes,' లేవువస్తా 'if you came to-morrow.' Lit. 'Didst thou come to-morrow.' చచ్చిచచ్చి 'I die, I die,' or, 'I shall die' జడితి 'O I shall fall,' వస్తా 'I'll come,' or 'I'm coming,' మిగులఅట్లాతోచిందా 'do you think so?' కనుగొంటి! మంటి! Lila XV. 117. 'I behold thee! I live again!' నేనుఅన్యాయముచేయలేదు 'I do thee no wrong.' తాకె (Pal. 319) 'it has hit him' i. e. 'it assuredly will hit him.' తాస్తేమి (Pal. 500) 'I will spare his life.'

In such places were the present used, it would give a *future* sense. Horace says 'Tempus erat dapibus sodales.' 'it is time for a feast.'

Additional examples. అక్కడికివస్తేవా 'if you come.' వాండ్లువచ్చిరా 'should they come;' 'if they come.' విన్నావా 'do you hear?' ఏమి అన్నావు 'what do you say?' lit, 'what didst thou say?' నీళ్లు కాసనవా 'does the water (Plural) boil?' కాసని, 'Yes' దీవించినాము 'we bless you' (a phrase common in letters) వస్తే 'I'm coming.' ఇదిగోయిస్తే 'Here! I'll give it you.' నిన్నేనమ్మినాను 'I rely on you alone.' Lit: 'I have trusted thee.' రేళువాడువచ్చినట్నడు 'when he comes to-morrow.' Lit. 'when he came.' అయ్యోచస్తే 'Oh I shall die' ('Horatio I am dead!' says Hamlet.) అట్లావిచారించినాడు 'he is of this opinion:' 'such is his belief' ఏమిరలచినావు 'what think you?' కొడుకు చచ్చినదానితో కుంగిపోయినాడు he is breaking his heart about the death of his son.' ఆయనకు మేమంతమ్ముల మైనారము 'we are (were) his brothers.' మరిచిపోయినాను 'I forget,' Lit. 'I have forgotten' ఆవుతుకమేలయినది 'it turns (turned) out to be the very book,' తడిసినది it is wet.

It has already been noticed that in rustic *talking* the N of the past tense is sometimes slurred. (In the ఆటభాగవతములు or comedies such irregularities occur in verse describing rural conversation) Thus వచ్చినావా vaṇṇināvā is written వచ్చావా vāṇṇāvā.

The poets use some anomalous words which are referred to the past tense: thus అనవుడు he said &c. అట్లాచెప్పా on his saying so and కాననయ్య Chenna. B. P. 4. 82. 'he appeared' [కాననయ్య 'he did not see'.]

ON THE POETICAL DIALECT.

"What an excellent horse do they lose through want of address and boldness how to manage him!" says Alexander concerning Bucephalus. (Plutarch.)

The Poetical dialect varies in several points from the ordinary colloquial Telugu in orthography, syntax, and phrase.

I. IN ORTHOGRAPHY.

As a short vowel (lāghū) becomes long (guru) when followed by two consonants, the letter N (sunna) is frequently inserted for the purpose of lengthening a short syllable when the metre requires it. Thus అతడు ātaddū becomes అతందు ātāndū, and ఎవడు ēvāddū becomes ఎవ్వందు ēvvāndū. పాలి pōlāti becomes పాలంతి, pōlānti వెలది, velādi వెలంది, velāndi అలతి, ālāti అలంతి, షిలంతి.

In like manner, in the 3d pers. sing. masc. of the Negative, చదవడు 'he reads not' పోవడు 'he goes not' ఉండడు 'he stays not,' are in poetry occasionally spelt చదవండు, పోవండు, ఉండండు.

The sunna thus inserted is called ఆచేశున్న 'the optional N.'

The insertion of N in poetry is more fully described in the next chapter, on Druta.

Words commencing with I, I', E, E', U, U', O, O', AU are in poetry, as in the Dictionary written with ఇ ఈ, ఎ ఏ, ఉ ఊ, ఒ ఓ, ఔ as ఇతడు 'he,' ఎవడు 'who' but in the ordinary style of every day like these are changed into యి, యీ, యె, యే, యు, యూ, యై, యౌ, and అయి: Thus యాడు 'age' is in the Dictionary written ఈడు, and పూరి 'breath,' is shaped ఊపిరి.

But in words of Sanscrit origin, as ఇశాతము, ఈశ్వరుడు, ఏహ్యము, ఉద్యోగము, ఉద్వేము, ఓకము and ఔత్సక్యము, the vowels ఇ, ఈ, &c. ought not to be written thus యి, యీ &c.

The semicircle (అర్ధసున్న, or అర్ధానుస్వారము viz c) is a character invented by the learned, and much used in printing. But it has never come into general vogue, and we need not either use it or regard it. It represents the circle: thus, పాలంతి, వెలంది, అతందు &c. noticed above, are supposed to be the original or full forms, and పాలతి, వెలది, అతడు to be contracted forms: wherefore they are written పాలంతి, వెలంది, అతందు &c.

But the simple forms devoid of both circle and semicircle are original. The circle was introduced only to lengthen the preceding short syllable: as ātaddū, ātāndū.

[Another alteration in the verb occurs in the 3d pers. sing. m. f. aorist. కనె becomes కనియె 'he saw' కొనె cōnē 'he bought' becomes కొనియె cōniyē. This form is only used in poetry.]

In Tenses :—occasionally the present is used for the past : thus Parvati Kalyan. 2. 43. అనిన ఆయనమేమి అనుచున్నాడూ 'To which, what replies he ?'

In pronouns : thus ఈనను (Hunc me) KP. 3. 31. "This me."

Some poetical forms as రాజ్యానికి are now vulgar : Thus in English 'To Ketch' is very vulgar and is used in Spenser 3. VI. 37. Thus in every language some vulgarisms are merely the antique forms.

Peculiar contractions are used in the verb : thus మరలెదేమి for మరలెదె + యేమి KP. 3. 18.

Several words drop the final vowel : particularly U. Thus విలు becomes విల్, కను, కణ, సుర్రములు, సుర్రముల్, అందరును, అందరుణ్, జరికిరి, ఎల్లిలి.

ON IMPERSONAL VERBS.

In Telugu as in other languages there are impersonal verbs : that is verbs which use only the third person singular : as *it seems, it rains, it ought, it must, it should.*

Examples : from తెలియుట to appear తెలుస్తున్నది. *it seems* తెలిసినది it appeared, it is evident, I know. Aorist. తెలుసు, or తెలుసును the same. These may often be governed, as usual, by a dative : thus నాకు తెలుస్తున్నది it seems so to me, I am of opinion. నీకు తెలుస్తున్నది you see it వాండ్లకు తెలియబడదు they cannot see it. వలెనుట This verb originally meant To love, but as an impersonal denotes *Must, should.* పోవలెను (Aorist) must go రావలెను must come. The nominative may be any word, singular or plural. Thus మేముపోవలెను (we) must go మీరుపోవలెను (you) must go. Past tense వలెనది thus పోవలెనది (you, we, he, it, &c.) must go. The aorist and the past are in English translated by the present equivalent to il fallait in French.

The negative is (Aorist) వలదు : thus రావలదు (it ne faut pas venir) must not come, or, రావలశినదికాదు. Or by contraction వద్దు as రావద్దు Dont come ఈనీళ్లువద్దా Do not you want this water ?

Another word of the same import is borrowed from వచ్చుట to come. Aor. వచ్చును. Neg. Aor. రాదు. thus రావచ్చును may come పోవచ్చును may go రారాదు must not come, cannot come పోరాదు must not go, cannot go. Thus మీరురావచ్చును You may come వాండ్లురారాదు they are not to come.

The neuter verb కూడుట to fit, to meet, is thus used. పోకూడునా is it meet (Aor.) to go ? పోకూడదు it is not proper to go అట్లా అనకూడదు it is wrong or impossible, to say so రాకూడక as he could not come : as coming was out of his power.

The verb ఒప్పుట oppūtā to suit. The initial being a vowel, the drita N is inserted. Thus అట్లాచేయఁజుప్పునా is it fit to do so ? ఒప్పును yes ఒక్కదు no.

The verb తెల్ల వారుట to dawn, appears to be impersonal : thus తెల్ల వారుతున్నది it is dawning తెల్ల వారిసది it has dawned, it is day తెల్లవారకమునువే before it dawned. In fact it is (albescere) from తెల్ల white, and పారుట pārūtā to flow.

In English we say *day* dawned or *morning* dawned, but in Telugu it is strictly impersonal. Thus also in Sanscrit Ramayan. 1. XVII. 21.

యస్మా ద్వివేంద్ర మద్రాక్షం సుశ్రుతా శిశౌమమ. "This day has my night given way to a most auspicious dawn." Here Carey's note points out that instead of morning dawns, the Hindu phrase is that night dawns.

The verb (of Sanscrit origin) అశ్రమించుట or అశ్రమావృతం it grows to evening (vesperascit) Lit : to set. Thus అశ్రమించకమునువే before sunset.

The verb చనుట to go, may be used impersonally : thus Vishnu Pur. 4. 257. మానిసులపగ్నరూపుల | రాజచూడచనదు *it is improper* to behold these.

The verb కలుగుట with its derivatives may often be impersonal. Thus కలిగినప్పుడు when he is wealthy, instead of ధనముకలిగినప్పుడు when he has wealth. This and a few other verbs only seem to be impersonal, because the object is not mentioned. Thus చూలొకడు it happens among us, instead of ఇట్లాచేయడముకలదు and కాని పుట్టు a thing of nought: for మంచిదికానిపట్టు, and రేపుకాదు not to-morrow: for రేపుచేయవలసినదికాదు.

DEFECTIVES.

There are a few Defective verbs among the Auxiliaries. Thus నేరను (an irregular Aorist of నేరుచుట) I cannot 2 నేరె 3 నేరడు, నేరదు 1 నేరము 2, 3 నేరరు.

The Sanscrit Interjection (peculiar to poems) అవధారు Listen! give ear! is generally considered defective. (see the Chintamani, Chapter 86.)

ON THE FORM USED IN PRAYER.

["Oh bestow this?"] is much used in entreaty. Thus DRB. 277. చెప్పువే Deign to reveal this! విసవయ్య M. 1. 5. 220. Deign to hear me: also in the introductory prayer to the Sadguru Bodha. దీప్తి|| కావవేసన్నను | కరుణాశ్రమబ్ర | కావవేసన్నను | కావవేడయను | కావవేమాయల | కడరుబోదోలి The feminine forms O Madam, &c. are రావమ్మ, విసవమ్మ, &c. and the plural విసరయ్య, కావరయ్య. CBP. 4. 154.]

BOOK TENTH.

ON CERTAIN VERBS USED AS AUXILIARIES.

The verbs కడుట to fall వేయుట to cast కొట్టుట to strike పోవుట to go, and a few more are used as Auxiliaries, being added to the *Root in A* of other verbs; or else, they are added to Participles: thus తుట్లుట or తుట్లకడుట equally mean. To start or to be startled, to joy or be overjoyed. Some alter the meaning, others do not. Thus కోయుట to cut, by adding వేయుట to the Past Participle forms కోకివేయుట to cut off. This is equivalent to *dalna* to “cast” in Hindustani. Thus *mārna* is to strike or kill; and *mardālna* to kill. *Likhna* and *Likh-dalna* equally mean to write and bear nearly similar senses. In translating into English we generally omit such auxiliaries.

పోవుట To go, as an Auxiliary generally denotes completeness: or alters the sense otherwise. Thus చెడినది it is spoilt or ruined. చెడిపోయినది it is spoilt or injured. కడుట to fall కడిపోవుట to fall down. వచ్చిపోయినారు they are already come. Thus చచ్చినాడు or చచ్చిపోయినాడు he died. “The phantom’s sex was chang’d *and gone*” Lady of the Lake.

Added to the Inf. in A it denotes attempt: thus చెప్పిపోయినంతలో when I was going to tell you. కడపోతిని I was just falling. (This may be called the Inchoative. See Adam Clarke on Luke. V. 6. which would be expressed పోతున్నానై.) Thus అట్లా చెప్పిపోకు do not attempt to say so. రావోకు Do not think of coming రాపోయినంతలో just as I was thinking of coming: as I was about to come.

వచ్చుట To come తెలికినది or తెలియవచ్చినది it became known. ఆహుటలువిన్నవచ్చినవి or విన్నబడ్డవి the words were heard or became audible.

వలసియు is an Auxiliary used impersonally. Thus వలసినది is must, ought, shall, and the negative (irregular) is వలదు contracted into వద్దు must not, shall not. Or else రాదు (the negative of వచ్చుట to come) is used. Examples అట్లాచేయవలెను you (&c.) must do so. అట్లాచేయవలసినది the same; (you, he, &c.) must, shall, shalt do so. అట్లాచేయరాదు (you, &c.) must not, cannot do so. Thus దొంగలించరాదు Thou, (&c.) shalt not steal.

నేరుచుట v. n. To be able అచిచేయనేరను I am unable to do it. It answers to *can* (anciently *ken* or *know*) రానేరను I cannot come నేరకచేస్తా I did it unintentionally. తెలియనేరరైస (Vem.) if they cannot understand this. నేనుచూడనేర్తునే Can I endure to behold it ?

ఓవుట To be able, to be possible. పోనూశను I cannot go. అచియిక్కడనుండనూశదు it cannot be here.

కూడుట v. n. To be fit, be possible. ఇదికూడదు This is out of the question: it is unfit. ఇదికూడకుంటే If this is impracticable. అట్లాచేయకూడదు (Tara. 3. 75.) you must not do so. I hope (you) will not do so. ఇందులోతప్పుకూడదు Fail not of doing this. Lit: herein failure will not do. అక్కడికిరాకూడక as I could not go there. ఇంతతనియిక్కడనైనాకూడునా was such a thing ever known?

These are added even to nouns. Thus మిరిమిట్లు is 'a gleam, a flash.' By adding కొనుట is formed a verb మిరిమిట్లుకొనుట 'To be dazzled.' నిద్ర sleep నిద్రబోవుట to sleep భయము fear భయపడుట to fear మాను a tree మానుపడుట to be stunned.

This liberty however has its limits. Thus పోవుట To go is used in many various senses as an Auxiliary. And yet the verbs వెళ్లుట or పనుట which mean 'To go' can never be used as auxiliaries.

In hasty talking they often drop the verb and merely use the auxiliary. For మూశివెయి they merely say వెయ్యి as తలుపువెయ్యి for తలుపుమూసివెయ్యి Shut the door.

It would be easy to extend this list of Auxiliary verbs: but these will suffice: the rest will be found in the Dictionary.

ON THE FORMATION OF VERBS FROM NOUNS.

Many verbs are directly borrowed from nouns. Thus from కుడు n. s. form కుడురుట v. n. To form, and causally కుదిరించుట v. a. To form.

Others are derived from Sanscrit. Thus from ప్రవేశము Entrance (2. W. 580) by adding ఇంచు ప్రవేశించుట v. n. To enter. And hence the causal ప్రవేశ + పెట్టుట pravesa + pettuta, to admit or introduce. The affix MU being omitted.

So from శాంతోపము pleasure (2W) is formed. శాంతోపించుట to feel pleasure, to joy, and శాంతోపించుట Santos-impinçu or శాంతోప పెట్టుట Santosha + pettuta to please, delight, charm. v. a.

MISCELLANEOUS RULES.

The Rules contained in the following pages govern all parts of speech.

They originate in principles which may at first appear anomalous : but pervade all the languages of India.

ON REITERATION.

The principle of reiterating a word is found in every part of Telugu Grammar and calls for particular explanation, because in translating it is requisite to convey the intended import without using a repetition which varies from English idiom.*

When a noun is reiterated, the words are in the nominative though a dative affix is added. Thus ఇల్లుకుయిల్లు room by room, house for house : every house : not ఇంటికియింటికి, తల్లుకుతల్లు every tooth, not తంటికితంటికి.

* The principle of reiteration often occurs in Hebrew. So in Gen. XXXII. 16. *oder oder*, "drove by drove" In VII. 2. *sabaa sabaa* "by sevens" In Psalm LXXVII. 9. *ledor wedor* "for ever and ever" "to generation and generation, in Deut. XXVI. 2. *eben we eben*, a stone and a stone : i. e. different weights. Thus in St. Mark. VI. 39. *συντροφία συντροφία, πρᾶσαι πρᾶσαι*, companies (and) companies; ranks (by) ranks. So in Psalm 40, Waiting, I waited. And in Luke XXII. 15. Desiring I have desired. So in Sanscrit *గృహేగృహే* in every house.

Reiteration of a noun sometimes denotes Every. Thus ఊరు a village ఊరులకి to every village. శంశశంశకు. q. v. to every fair.

Reiteration is frequently used in poetry as also in daily conversation and writing. [But in Telugu the Sanscrit words are not often reiterated.]

I. Reiteration of an Article gives a distributive sense. Thus ఆయిండ్లలో in those different houses : in every house : lit : in those and those houses ఏయిండ్లలోచూచినారో wherever they searched, Lit : in which and which places they looked. ఒక్కొక్కసారి at various times ఒకానొక కాలమునందు at one hour, at some one time.

II. Reiteration of an *Adjective* gives it a superlative sense. The noun is invariably plural.

Thus మంచిమంచివిండ్లు very fine fruit: the finest fruit. (Lit. Good good fruits.) Or it denotes some, a few, as చిన్నచిన్నపిల్లలు some (*several*, or *very*) little children పెద్దపెద్దపులులు several royal tigers, or very large tigers.

III. When a pronoun is reiterated the second is rendered *respective* : as ఆఆయిండ్లు the respective houses ఏయిండ్ల in which and which places. మామాపేర్లు our various names : (Lit : our and our names.) వారివారికెల్ల To all of them. వాండ్లువాండ్లువచ్చినప్పుడు when the different people came. (Lit : when they and they came.) ఎవరిమూల వారుచెప్పవలసినది Let each speak for himself : (Lit : whose speech they must say.) ఎవరయేమిచుచ్చుకొన్నారో నీకు తెలుసునా Do you know what particular articles each of them took. (Lit : who what took ; knowest thou ?) ఏనెలబీతముఆనెలలో చెల్లించబడ్డది their wages per month were duly paid.

The pronoun తాను is self : and if doubled thus, (first Dative then nominative) తనకుతానేవచ్చినాడు it implies, He came of his own accord : of himself. So in the plural తమకుతామే and in the neuter దానికిఅదే, plural వాటికిఅవే.

IV. The word ఒకటి One, takes a different sense when reiterated.

ఒకటి కావలసివుంది నీవు తెచ్చితి తీసుకొనివచ్చినావు I wanted one and you have brought another. (Lit: One was wanted; thou one hast brought.) ఒకమానివేళ్లు తెచ్చిమానివేళ్లతో అల్లుకొని the roots of each tree were twisted into those of another. ఒకరిని తెచ్చరముచూచేవును యోగముచిక్కలేదు we had no opportunity of seeing each other ఒకటి వుండగా తెచ్చితిభావించినది it was one thing and he took it for another: it was entirely different from what he supposed. ఒకరిని తెచ్చరముచూచినప్పుడు when we met: (Lit: when we, one and one saw.) ఒక్కొక్కతావున in one place or another ఒక్కొక్కడు one man here and there. ఒక్కప్పుడువినును తెచ్చప్పుడువినును at one time he will listen; and at another he will not.

V. The word ఎక్కడ 'where' is repeated (as happens in Sanscrit, in Hindustani, &c.) to denote wide difference, or contempt (so in Psalm 42, where is now thy God.) as నీ వెక్కడ ఆయానయిక్కడ where art thou and where is he: i. e. what comparison can there be between you and him. Compare H. D. I. 257 and I. 1023. A learned man speaking to me on the vast inferiority of Telugu to Sanscrit exclaimed ఇల్లియిక్కడవులియిక్కడ where is the cat, where is the tiger!

VI. The doubling a question implies Or: as వాడావీడా He? or he? i. e. This man? or that man? And also if the sign of doubt is used, as వీడోవాడో whether it was this or that man. In such places ఏమి what, may be used, as నీకుయేమి నాకుయేమి whether to thee or to me. Both to thee and to me.

VII. If Adverbs are reiterated, the sense changes. అక్కడ there, but అక్కడక్కడ here and there; అప్పుడు then, but అప్పుడప్పుడు now and then, అప్పుటప్పుటికి the same మధ్యమధ్య at times, occasionally; బిల్వంబిల్వంబ, or, దాదాల quicker and quicker.

When the second adverb ends in గా, it denotes safety or entireness: as సొమ్మసొమ్మ గావున్నది. The property is untouched or safe ఆకుఆకు గాపోయినది the entire leaf is missing వానియిల్లు వానియిల్లు గావున్నది no one has meddled with his house.

The Locative Case is generally considered an adverb. ఇంటింట నున్నబావులు the wells in the different houses.

— VIII. A Nominative case is reiterated to denote pre-eminence whether the first one has or has not the intensive E'.*

Thus రాత్రిసంబరంశంబరము or రాత్రిసంబర మేసంబరము The evening rite is the rite! i. e. is most worth beholding or the finest part of the festival is what takes place at night. శరిగముదిసిబ్రతుకు శంశుడశంశుడ Vema. 2. 202. to grow old together is the boon of boons! వాడు ఆడింది ఆట, పాడిందిపాట He plays the play, he sings the tune: i. e. All he does is right, all he says is law! (a taunting proverb) ఆటికేటికే (Herein the first word has the intensive E'.) That is indeed a tica, or commentary.

The following instances occur in a page of the Bhagavat VII. 194 (printed) being an extasy in applause of the god Vishnu by Plahlada.

సీ॥ కమలాక్షునర్పించు కరములుకరములు శ్రీనాథునర్పించుజిహ్వజిహ్వ
సురరక్షకునిజూచు చూడ్చుచూడ్చులు శేషశాయిక్రిమిక్రుశిరముశిరము
విష్ణునాకర్ణించు వీనులువీనులు మధువైరితవిలిస మనముమనము
భగవంతునలగొను పదములుపదములు పురుషోత్తమునిమీది బుద్ధిబుద్ధి
తే॥ దేవదేవునిచింతించు దినముదినము
చక్రహస్తనిబ్రకటించు చదుపుచదుపు
కుంభినిధపుజెప్పెడి గురుడుగురుడు
తంద్రిహరిజేరుమనియెడి తంద్రిశంద్రి.

A nominative case used adverbially is reiterated to denote continued action. Thus బొట్టుబొట్టుగా drop by drop.

IX. Elsewhere a Nominative is repeated to denote distinction. Thus అదిపుకకథ యదిపుకకథ That is one story and this is one story i. e. That story (or account) is quite different from this one

[* As in Othello, though that his joy be joy. i. e. be supreme. Again, in Hamlet, and say to all mankind *This was a man.*]

వారు పుకరు మేము పుకరు They are certain persons and we are certain persons. That is, we are quite separate from them.

X. The reiteration of a number implies difference. Thus రెంటి రెండువర్ణములు The two have two colours i. e. each of them is of a different colour ముగ్గురికి మూడు పేలుక The three have three names i. e. each of the three bears a different name. నలుగురు నాలుగు వారులు పోయిరి The four men went four ways: i. e. each of the four went a different way.

XI. Sometimes the first noun is Locative plural. Thus చులలోపకచు (Vema. 647.) She is the girl of girls (this is an allegorical description of wisdom as a female.)

XII. Sometimes the last vowel of the first noun is made long; as దొరదొరలు, kings of kings, rulers of rulers.

A verb may be reiterated, using the *Root* in A, or GA twice. Thus (A. D. C. 484.) వ్రాయ వ్రాయ or వ్రాయగా వ్రాయగా as he continued to write చదవ చదవ or చదవగా చదవగా as he went on reading.

The second verb with an emphasis denotes assurance: thus పోయినవాడు పోయినవాడే he is assuredly gone for ever: (Lit. He who is gone is really he who is gone.) నేను అన్నది అన్నదే I assuredly said so.

But with an emphasis preceding it, the particle అట్లు denotes as it was. Thus కూర్చున్నవాడు కూర్చున్నట్టే చచ్చినాడు sitting as he was, he died.

The Past Relative Participle with the same particle preceding a past p|| denotes pretence. Thus పోయినట్టే పోయి pretending that he was going ఇచ్చినట్టే ఇచ్చి pretending that he was giving something.

Or the radical form of the verb may be combined with a Tense: thus ఉండనే ఉన్నది unda-né-unnadi, 'it assuredly (or already) is there' లేనే లేదు, or, కానే కాదు Not at all. విన్నవిండు, చూడనే చూచుకొందురు Hearing ye shall hear and seeing ye shall see, వ్రాయనే

ప్రాస్తాను I will certainly write రానేవస్తాడు he is positively coming. Negatively. రానేరారు they are positively not come : they certainly will not come.

Reiteration of a participle denotes continued action : thus వ్రాస్తూ వ్రాస్తూ as he continued to write వినివిని continually hearing. Lila. XIV. 9. Parama Yogi. page 411. యుద్ధము చేసిచేసి Anirud. 4. 20. continually waging war. అతడుమాయింటికి వస్తూవచ్చినాడు he came often, or was in the habit of coming పోయి పోయి going again and again. There are now no points left unexplained.

A verb or ప్ల used first affirmatively and then negatively denotes uncertainty. వస్తాడోరాడో he may perhaps come : lit. he comes or comes not. అతనిదిఅయినదోకాదో I do not know whether it is his or not. ఉడుకుట v. n. To boil. ఉడికిఉడకని boiling and not boiling. i. e. half boiled. వచ్చినది రానిది whether arrived or not. పనితీరి తీరకవున్నది the work is and is not finished : is as good as finished ఇట్టి ఇట్టకవున్నారు they are and are not at enmity. ఉండేది నిన్ను తెలియని నాకు తెలియదు I do not know whether (he, they, it, &c.) be there or not చూచియుచూడకుండు (Ticc UR. 5. 69.) the seeing and not seeing తెలిసి తెలియక చేసినాడు he did it unwittingly, or aware and unaware పిల్లకు పండ్లువచ్చి రాకుండవున్నవి the child's teeth are incomplete : lit. have come and have not come చూచిచూడకుండు he pretends not to see him. Vem. 1. 39.

Occasionally two verbs are *contrasted* instead of a negative. Thus చచ్చిబ్రతికినాము we were half dead : Lit. having died we have lived ఆ పనిముఖమునూ లేచుచువున్నది that affair is half settled : lit. it sinks and it floats.

Sometimes the negative *noun* (in MI see page) is used : as ఇట్టిఇట్టములు గావున్నారు They are hardly on good terms (ఇట్టమి being the neg. noun of ఇట్టుట) — తెలియుట To be known వానికి అరవము తెలిసి తెలియనట్లువున్నది He may be said to know Tamil. Lit. It is and is not known to him ఉండుట To be ఉండివుండనట్లువున్నారు their being there is of no use చాలుట To suffice, v. n. నీళ్లు చాలి చాలములు

నీరున్నది There is hardly water enough. జరుగుట v. n. To go on
అక్కడ జరిగి జరగడముల చేత As I was hardly able to live there. Lit.
by thriving and not thriving.

The Aor. P|| may be prefixed to the verb. Thus వస్తేరా, or, వస్తే
వంటేరా, come, if you like చెప్పితే చెప్పు Tell him, if you choose పోతే
పోండి Go, if you like. నిలుచుంటే చుండవలసినది stay if you choose, or
if you think fit. రేపు వస్తే వస్తాను perhaps I shall come to-morrow.
నేను లేచినా లేస్తాను, లేకపోతే లేకవద్దు If I awake, well, otherwise do
not awake me.

ON PARTICLES.

A few words are used which may be considered adverbs or
auxiliaries. These will be arranged alphabetically.

1. అంటా— is a contraction for అంటాడు, or any other portion of
the verb అనుట to say : and is equivalent to They say : it is said.
It may also drop N becoming అట. It sometimes has a taunting
sense : as పోయినాడంటా I tell you he is gone.

2. అంటే This is merely the conditional of the same verb. అదే
మంటే 'That is'— id est. వచ్చిచూచితిరంటే If you will only come
and see.

3. అండి This is a plural vocative "Sirs" or Sir : as లేదండి No sir
ఉన్నారుండి They are here, Sir. [4. అట— See on అంటా.]

4. అని (the past p|| of అనుట to say) Having said. This is often
used in combination with చెప్పట, పలుకుట, &c. meaning the same.
Thus రక్షుని చెప్పినాడు he desired [me] to come. Lit. Come thou
saying he said. Other remarks on this verb are placed under the
syntax of the past and aor. participles. The past rel. p|| అన్న is
rendered "called" : as వేమనన్నయోగి Veman'anna yogi, "Vema
the philosopher."

5. అప్పటికిన్ని Even when. This is the dative of అప్పుడు then.
Added to a Rel P|| it implies Although. Thus ఉండినప్పటికిన్ని Even

though he was there తేనక్కటికిన్ని Though he was not there. ఏమై
నక్కటికిన్ని Happen as it may.

6. ఆఅఆ, or అహ్ Aye, aye—These are conversational
interjections.

7. అలానే Just so. Very well. Be it so.

8. ఇంట By, At the rate of నాలుగంటగూడెంచుట to multiply by
four.

9. ఇంటికి At the rate of గజమొకటింటికియెంత at how much per
yard నలుభైయింటికివచ్చిరి about forty men came.

10. ఇట Here, hither. Added to numerals, this changes them
into adverbs. ఆరిట Sixthly, in the sixth place.

11. ఎడు The affix 'ful' as a cupful, a bagful; but it is generally
untranslated. Thus కోసెడు a coss-ful: i. e. the distance of two
miles సేరెడు a seerful: i. e. the quantity of two pounds. మూరెడు
a cubit's length. గంపెడు a basketful.

12. ఏసి At, at the rate of నాలుగేసి at four, four at once. గంపెడేసి
by basketfulls.

13. ఎల్ల (or less correctly అల్ల) Just, exactly తదిగంటలకల్లా Just
at ten o'clock. మనసువచ్చినట్టెల్ల Just as he pleased అడిగినప్పుడల్ల
Even when he asked అడిగేవానికల్లాదొరుకును (Luke XI. 10.) He
that seeketh shall 'even' find.

14. ఏసి or ఏమి Though? What? వచ్చిరేసి even though they come.
నమ్మవేమి What, wont you believe me.

15. గదా Contracted from కాదా 'is it not so?' వచ్చినాడుగదా
He is come *you* know. అట్లాకాడుగదా I tell you it is not so. వాడు
దొంగగదా I fear, he is a rogue చూడగదయ్య pray look, Sir. కలుకుత
వ్యంజగదా Vasu 2. 103. You see that what I said is true.

కోలు An affix, like తగిన able, fit ఇయ్యకోలు fit to be given దొర
కోలు procurable బలిమికోలు violent, forcible కుప్పకోలు in heaps,
bountifully—an affix like *ness*. The plural is కోళ్లు; తుచ్చుకోలు
acceptation ఇచ్చితుచ్చుకోళ్లు Giving in marriage and taking in
marriage.

286 ON (ANUCARANAMU) ADVERBIAL PARTICLES.

తసము An affix like ness. మంచితసము goodness. This is with Telugu nouns equivalent to త్వము in Sanscrit nouns : as దైవత్వము.

మరి, మరిన్ని, మరియు But, yet, also, besides. లే, లేంకి, లేండా (Derived from లేచుట to rise) Get out of the way ! rise ! also "Of course, or You see." శు Well, right.

శివశివా, or హరిహరి Exclamations like Oh mon dieu ! generally denoting horror.

ON (ANUCARANAMU) ADVERBIAL PARTICLES.

Simple adverbs call for few rules and have been already noticed (pages 131, 132, 167.) Of these, some are Sanscrit : as అచఠాత్ On a sudden. న్యాయతః through Justice. i. e. Justly. అజ్ఞానతః ignorantly. But Anukaranams or Adverbial Particles call for separate notice. They are used in Sanscrit, in Hindustani, and in all the modern languages of India. Being purely idiomatical, they are not easily translated. They may generally be considered as interjections.

Dr. Johnson calls such words (in his remark, in the dictionary, on Milton's use of Sheer, adv.) "Cant terms or proverbial expressions, not now in use except in low language." His coadjutor Steevens in a note on Shakespear's Richard III. (Act I. Sc. 4.) designates them as "words of mere enforcement with different shades of meaning, subject to no obvious principle yet certain in their import." These allow of much latitude in translation, and we are often obliged to omit them ; because like some Greek particles, they have no definable meaning.

Some precede : others follow the words to which they belong. Some are used as nouns and have plural forms : others appear as adjectives or adverbs.

Some are altered at pleasure in spelling, to suit the metre or to give emphasis. This is generally done by lengthening the second vowel. Thus వికవిక becomes వికావిక, and చకచక becomes చకాచక.

The various words హూరాహూరిగా, తతాస, భగ్గస, చిప్తస, and some others mean Violently : being equivalent with the English words Bang ! all at once, slapdash, &c. ఆదావాదా, దడదడ,

చివచివ all mean helter, skelter కడకడ, వడవడ, when connected with the verbs *To tremble* merely mean *violently, excessively*. And to Tinkle is expressed కబీలనుట, ఘబీలనుట, గణగణనుట.

The words గమగమ, ఘమఘమ, mean finely, sweetly, nicely, prettily, fragrantly. The phrase జలజల is melodiously, audibly, aloud.—The word దిరదిర, or దిరాదిర means round and round: spinningly. మొద్రోమొద్రో or కు న్నొమొద్రో aloud (of howling). చురచుర fiercely లబలబయ్యేత్తిరి They wept bitterly భుగభుగ aloud, roaringly తళతళ, ఉళఉళ glitteringly. అలపాకా Vastly, hugely, terribly.

Some nouns admit at pleasure a second word. Thus చెన్ను butter ఆకు leaf చెట్టు a tree నీళ్లు water రాయి a stone నెయ్యి butter oil (ghee) are often called చెన్నుపూస,—ఆకు అలము,—చెట్టు చేమ,—నీళ్లు నిడి,—రాయి రప్ప,—నేలబొట్టు—in all which, the second word has no meaning and nearly answers to etcetera; కోటానుగోట్లు millions upon millions.

పుండు a boil పుండుగిండుమేమిలేదు there was no boil or *anything* of the sort. నేర్పులగర్పులు q. v. Art and cunning గుర్రాలుగుర్రాలు horses, &c. So in English, wear *and* tear, odds and ends, house and home. So in Lila XIX. 139. చూయగియ, మృత్యుచృత్యుచు denoting scorn.

Sometimes the anucaranam like bag and baggage, wear and tear, house and home, has a meaning, but must not be literally translated. Thus ఇల్లు a house వాకిలి a door. But ఇల్లువాకిలి means House and home. అతనికియిల్లులేదువాకిలిలేదు he has neither house nor home. తోటదొడ్డి merely means “A garden, &c.”

Some precede the word. Thus వేగము is speed ఆగవేగముగా very speedily పరచేతి a pilgrim అరచేతి పరచేతి a rover and rambler బయలు the outside బిట్టబయలు the very outside మాయ delusion మటుమాయ strong delusion వల్లాదుట and వట్టివల్లాడి Lila 19. 235 to struggle violently. మద్దు nice, pleasant. అల్లారుముద్దు or అడ్డముద్దు delightful.

All such imitative phrases are called విశ్వామిత్రనామధేయములు or Fabrications. Thus in English, piping hot, spick and span new. Many such phrases, now considered inelegant are found in the most popular English poets.

Some add the verb అనుట with an adverbial force. Thus ఘుమ్మన Ghummana (sweetly) ఖశిల్లన Khanill-ana shrilly ఫేళ ఫేళమనుట Phela-phelam-anuta to explode with a loud sound ; the expressions తధాల్ or తదాలన, గభాలన, ధమ్మని are merely words for violently or suddenly.

Others add కొను. Thus చిమచిమ sharply చిమచిమకొని smarting.—Or ఇడుట To give or పెట్టుట to put : as కయ్యిడుట or కయ్యిపెట్టుట to give a shriek.—Or కొట్టుట Thus ఊరిరి a sound imitative of lowing or bellowing ఉగ్గొట్టుట To low—Some colloquial phrases or interjections, as పో go to ! రా come ! లే up ! are equally untranslatable expletives, such as occur in all languages.

Some few phrases are used in poetry (as happens in Greek and Persian) merely to fill up the metre ; accordingly they are called పాదపూర్ణకములు pāda-purnaca or pegs to “fill the line” : such are ఒని, ఓని, తగ, కడక, వెన, తగ్గ, ఇల, ఇలక, మరి, మహి some of these have indeed a meaning, as in the earth, in the world, well, fitly, &c. But, as used in verse, they are mere pegs. Some similar words are borrowed from verbs ; as చెలగ, చెలంగ, ఒప్పు, ఒప్పుక &c. and are often interpreted as meaning ప్రకాశించుగా shining ; But in truth, they mean nothing.

Ordinary bramin tutors are content to use ప్రకాశము brightness for any noun and ప్రకాశించుట or ఒప్పుట To shine, for any verb, the meaning for which they cannot precisely express. They also use నమస్కారము (see T. E. D. in తెంకణలు) to explain any noun unknown to them.

Many similar phrases will be found in the Dictionary. In Anirud IV. 58 is a curious string of these phrases. Indeed such will be found in Hindustani and in every language of India, as also in French and English.

Though so fond of imitative sounds, the poets have never adopted the (onomatopœia) method of letting the sound correspond with the sense : a rhetorical device which is equally used in Sanscrit and in Latin.

Under this class of indistinct expressions may be placed the indistinct sounds like hum, humph, ah, aha, &c. which in Telugu conversation denote that what is said has been understood.

ON SOME WORDS USED IDIOMATICALLY.

In translating from Telugu into English, we are constrained to omit particular words, the meaning of which is purely idiomatical.

The word శంకతి sangati, affair, or శని pani, work, denote 'thing' and here the English uses the pronoun alone. Thus ఈశంకతిని గురించి regarding 'this' Lit. 'regarding this affair or circumstance' ఈశనినిగురించి has the same import వాండ్లువచ్చేశంకతియే it is certain that they will come అతడు రావలసిన శని regarding the necessity of his coming.

The word చెయ్యి hand is omitted. Thus అతనిచేతికి ఇచ్చి I gave it to him. Lit : to his hand.

The word మాట word, news, matter, affair is like శంకతి omitted. Thus ఈమాట తెలిసి or ఈశంకతి తెలిసి when I heard of this అతడు వెళ్లి సమాధి నిబద్ధి It is ascertained that he went మేము అతరాధులము కానిమాట తెలిసి as he knew (or when he learned) that we were not guilty. This is equivalent to మేము అతరాధులము కానట్లు తెలిసి.

In English, we say A dozen or a score or a hundred, meaning an indefinite number. The Telugus generally use the word four. Thus నలుగురువిన్నశంకతి a matter known to half a dozen people నాలుగువల్ల on all sides : lit : on four sides క||నలుగురునాలుగుదిక్కుల, జలత్రయక చూడ Vish. Puran VI. 56. Four people on four sides lifted up their heads, That is, *all persons around* her. In similar manner శది ten may be used instead of నలుగురు or నాలుగు four.

C. P. Brown's Telugu Grammar.

N N

The wrong uses of "body" and "belly" have been already noticed in page 121-122. The learner will also meet with a few expressions, wherein Hindu simplicity sees no harm whatever, while to our notions they are, however harmless, very disgusting. But we, on the other hand, unintentionally offend the Hindus (who warily conceal their annoyance) by many trivial acts or expressions wherein we perceive no impropriety.

Words of relationship are often applied in a manner at variance with the notions of Europeans.

The words chiefly used are తండ్రి father తల్లి mother అన్న elder brother తమ్ముడు younger brother అక్క elder sister చెల్లెలు younger sister అత్త mother-in-law చూడు father-in-law.

But some idioms exist regarding these. పెద్ద great is used for Senior: thus పెద్దఅన్న the eldest among my elder brothers: It is also contracted. Thus పెద్దతండ్రి, పెద్దతల్లి become పెత్తండ్రి father's elder brother పెత్తల్లి father's elder brother's wife.

చిన్న little, is used for Junior. Thus చిన్నఅన్న the junior among my elder brothers.

My father's brothers and their wives are styled my fathers and mothers.

The respectful affix నాదు "They" somewhat like "his honour" is used regarding all my seniors. Thus తల్లి నాదు my honoured: my reverend mother.

Uncles and their wives with fathers are perpetually through affection styled fathers and mothers: nephews and nieces are styled sons and daughters: while cousins are called brothers and sisters: the marriage prohibitions among Hindus being very extensive. In the *Palnati Charitra* page 322, the Lady says to her son "Your *seven fathers* are gone to this war." This peculiarity of idiom sometimes misleads us in reading the evidence given by witnesses who when desired to specify which, they mean call one కన్నతండ్రి the father by blood as opposed to పయశతండ్రి the father by affinity. The feeling of oneness in a family goes so far that a man will depose that he was alone, whereas, it soon after appears that his wife, children and perhaps other relations

were present. In such cases, we should be in error, were we to condemn his statement as false.

The rules here given may facilitate the translation of Telugu into English, but let us not imagine that translating English into Telugu will be an easy undertaking.

RULES FOR FINDING WORDS IN THE DICTIONARY.

In the Telugu Dictionary, Sanscrit words we easily found as they retain one uniform mode of spelling. Telugu words admit many changes. First as to vowels.—The compound vowels ai and au are at pleasure written as one or as two syllables. Thus పై pai or పయి payi కాగిలి kaugili or కవగిలి cavugili an embrace.

In the Dictionary, the monosyllabic form, పై. కా is retained and పయి, కవ. are excluded. Each form is equally good: but the monosyllabic form is preferable because used in all words whether Sanscrit or Telugu: while the other form is not so generally used.

The remainder is given under Alphabet.

END OF THE GRAMMAR.

BOOK XI.

ON PROSODY.

(చందము, or చందస్సు.)

“Thou art arriv'd where of itself, my ken
‘No further reaches. I with skill and art
‘Thus far have drawn thee. Now thy pleasure take
‘For guide. Thou hast o’ercome the steeper way
‘O’er come the straiter. Lo ! the sun that darts
‘His beam upon thy forehead.”

DANTE, PURGATORY CANTO XXVII.

Telugu literature being principally in verse, a knowledge of prosody is requisite as a guide in enunciation: the natives rarely study this art because they are in childhood taught the traditionally proper mode of reading. But those who study the language at a later period of life will find a knowledge of (చందము, chhandamu, చందస్సు chhandas) prosody profitable as a guide in accent. I acknowledge that I was reluctant to study the art, and was persuaded to do so only because I was shown its utility in understanding the proper stops: and in reading so as to be intelligible to others. To use the words of Pope.

What will a child learn sooner than a song ?
What better *teach a foreigner the tongue ?*
What's long or short, each accent where to place.
And *speak in public with some sort of grace ?*

But the literature of a foreign country furnishes the means of attaining a higher object: for it gives us an insight into the minds

and feelings of the people. We live among them, to use their own metaphor, like oil on water: we have little confidential intercourse with them and after a residence of many years in India, few of our countrymen can answer easy questions regarding the Hindus. Missionaries enjoy, because they seek greater facilities: and those Christian teachers who have resided among the Hindus (chiefly Roman Catholic priests though a few Protestants have done the same) confess that they have derived much benefit from such studies. I for my part can avow that when I commenced the study of Telugu authors, I was already acquainted with what was already printed on Hinduism, both in English and French: and yet I was progressively taught notions entertained by the Hindus or customs observed among them which were entirely novel to me. This experience has shewn me that we cannot understand the peculiarities of any nation unless we not only live among them (and as a magistrate, I had much intercourse with all classes) but also study a few volumes of the literature they cultivate. Such study however has its inconveniencies: natives who make much progress in English are looked upon as almost Heretics: and equally mild is the epithet bestowed on those who have devoted some attention to Hindu literature.

In other languages, we may safely neglect prosody: but in Telugu almost every thing is taught in verse: indeed grammars, vocabularies, school books, rules of arithmetic and mensuration, all are in rhyme.

But the prosody may fairly be discriminated as Common, Rare, and Fantastic: the first class is short and easy: the second is still more concise: and the third (which I exclude) forms the bulk of the vernacular treatises on the art.

Even in the first class, I have omitted about three quarters of the rules: retaining only what a learner requires: thus much may easily be learnt in a few days: the remainder embraced a variety of precepts intended to guide (in reality to shackle) versifiers: for were we to believe these pedants, it is almost impossible to compose a truly correct line: or a stanza free from ill omended letters.

Even in the simplest chapters, every difficulty is conjured up : we are assured that there are fifty species of feet, forty five modes of rhyme, and more than a thousand sorts of metre : besides the art of composing verses in fanciful shapes (as that of a chess-board, a sword or a serpent) and writing so that a stanza may be scanned two different ways. I mention these follies because native assistants are fond of pressing them on our notice to magnify the difficulty of their favourite art. Yet the mode of suiting the sound to the sense, so common in other languages has been totally neglected.

The few rules that are requisite may be easily acquired as soon as we have learnt the alphabet : and the beginner should accordingly devote some attention to prosody.

The first part of the Prosody is borrowed from Sanscrit : the second (on changing metres) is entirely foreign to that language.

ON THE DRAWLING STYLE OF READING.

It is the custom to read verse in a loud tone with strong intonation : and regardless of the subject : for every thing is read alike. This is also the custom in Italy. Made. de Stael, in *Corinne* chap III. says regarding Improvisation. 'In reading verse, most Italians use a monotonous chant called *cantilena* which destroys every emotion. No matter how different the words are, the accent never changes.'

Suiting sound to sense so fondly described in *Rambler* 92 is unknown.

SECTION FIRST. ON FEET.

Every syllable is distinctly either long or short as it appears to the eye : none are doubtful : every vowel is pronounced as it is in the alphabet. *ə, æ, ɛ, ʌ, ɪ, ʊ, &c.* being short, and *ā, ē, ō, ā, ī, ū, &c.* being invariably long.

A vowel that is short becomes long, if followed by two consonants (just as in Latin): thus *ə* ξ *accada*, *there*, has the first vowel long *by position* though short *by nature*.

Even if the double letter begins another word. But, as in Rukmang 5. 63 tññüdwijudu, if one word is Telugu, this is needless, also Naish 5. 8. naläpra.

If a consonant is *silent*, it lengthens the preceding vowel. Thus in the words పలికె paliken, or చెతుల్ chetul, the final syllable becomes long.

A short vowel is called లఘు laghu or హ్రస్వము hraswamu (meaning *light*) while a long syllable is called గురుత (meaning *heavy*) whether it be దీఘము long by nature or long by position.*

The quantity being always visible to the eye, marks are seldom used: and we may conveniently retain—for long and \cup for short: but in the native treatises, the semi circle \cup which we use for *short* denotes *long*: while an upright line | denotes short. Thus the dactyl (instead of— $\cup\cup$) is written “ $\cup||$ ” I shall endeavour to dispense with these marks.

Poets sometimes insert the circle (sunna) to lengthen the preceding syllable. Thus అతడు atadu becomes అతండు atandu; వీరుడు virudu becomes వీరుండు virundu; elsewhere they write చెమట for చెమట and కను for కన్ను inserting or dropping a double consonant when the metre requires a change.

The letter ఛ chh is always considered to be double: thus in the word స్వఛంద (more correctly స్వఛ్ఛంద) the first syllable is lengthened, thus swa-chhand. The letter య as in ప్రకృతి prācriti is considered a *vowel*: and does *not* lengthen the preceding syllable.

The letter శ్వా always lengthens the preceding short vowel. Thus శ్వాతః is swātāh: but prosodially the second short is reckoned long. Colloquially this is pronounced స్వాతహ్ swa-ta-hā: but this is wrong.

In verse a word is often divided: part being in one line and part in the next.

(* In the Rambler, No. 90. regarding English Prosody, Johnson instead of *longs*, and *shorts* uses the better words *strong* and *weak* syllables. And I should prefer these expressions were they in general use.)

A line is called పాదము pādamu or చరణము charan'amu, meaning a foot: of which each పద్యము padyamu or stanza has four. A foot (as it is called in Latin) is గణము ganamu, and consists of two, three or four syllables. A syllable is called అక్షరము axaramu, i. e. letter. Thus త్రిక్షరశబ్దము try-axara-sabdamu means a word of *three syllables*, like సంస్కృతము Sam-scru-tamu, the sanscrit language.

Prose, called వచనము vachanam, is in most of the poems, interspersed among the stanzas: it is harmoniously modulated (somewhat like that in Lalla Rookh) or Terentian iambs but is not under any law of scansion. The letter వ|| (meaning vachanam) is placed at the beginning of each passage of prose: which is entirely different from the prose of every day life.

The Feet are denoted by letters, Ma, Ya, Ra, Sa, Ta, Ja, Bha, Na: which were selected by the ancient grammarians and are invariably retained in every Hindu language that uses the Sanscrit alphabet.

To facilitate recollection, I have in the following table placed opposite each *ganam* a Sanscrit and a Latin word containing the requisite syllables and beginning with the letter that denotes the foot. The ancient prosodians have so arranged this table that the first column contains alternately a long and a short: the second has two: and the third has four of each.

This table is called గణప్రస్థానము or Basis of numbers: Ganam and Rhythmus have the same meaning, Number (Zeunius in Anabas. Index: and Cleveland de Rhythmo. p. 95. 96.)

<i>Sanscrit Name and Marks.</i>	<i>Memorial Words.</i>	<i>Latin marks and Name.</i>
M	మంత్రాణాం	Mœcenas — — — Molossus.
Y	యతిస్తే	'Ymetto — — Bacchic.
R	రక్షయ	Reddidi — — Cretic.
S	సరిసాం	Similes — Anapœst.
T	తంతుశ్య	Tentare — — Antibacchic.
J	జువబి	Juvabit — Amphibrach.
B	భుక్త	Bucula — Dactyl.
N	ననహి	Nivea Tribrach.

C. P. Brown's Telugu Grammar.

o o

FEET HAVING TWO SYLLABLES IN EACH.

X, or K	○○	×○π	Xerxes	— —	Spondee.
LL		లఘు	Liber	○ ○	Pyrrhic.
GL or H	○	×○×	Hœsit	— ○	Trochee.
LG or V	○	ల×○	Vagans	○ —	Iambus.

(*Native writers on prosody often express the ×× by π and the ○○ by ల. Thus also జా Ja would denote "two amphibrachs." Syllables being used to denote feet as ut, re, mi, &c. in the gamut signify notes.)

SECTION II. ON THE UNIFORM METRES.

The learned assert that there are many thousand uniform metres: but in fact only ten or twelve are in common use.

The Regular or uniform metres have the four lines of the stanza alike: in the following instance, as in some English verses, there is a long and a short syllable alternately: the star denotes the *gate* or pause (*cæsure*) in each line.

మేలు వింటి జోడవాఙ్గ * మిరి భూకుమారిసా
 వాలుగంటిసెంటిడించి * వచ్చిగాడవేలయి
 వేళ్ళనిట్లునేయధర్మ * వేసిశాచరాధిపః
 ద్వేలమాయలీలెరుంగ * వేయహూశుహూదరా.

Ramabhyud. V. 213. Again, in the novel of Bhanumanta (5. 112.)

మంచివారిసాదరించి * మానమెంచిపోరిలో
 వంచనమునేయకుగ్ర * వైఖరికచెలంగపా
 లించురేనిప్రోతురల్పు * లెన్నలేలిబోదురూ
 హించవారివీరిప్రట్టు * లిట్టురాజవల్లభా.

This metre, called *Hamsa-yana* is the same as the Greek Te-
 trameter Catalectic or the common ballad metre.

What though silent is my anguish
 Or breath'd only to the air

తోరములైవికసించినకైరవ * తోయదుహంబులకట్టడయుం
 తారములకబహుళంబుగబర్చెడు * క్రొంచరధాంగబకవ్రజసం

చారములుఁ జటసాలరసాలక * చందసపాటలభూజలశ
 త్రిరములంఁగదుసాంపుదలిర్పను * తింజదగుఁ ప్రాదముఁజ్వలమై.

In all these stanzas, it is evident that the line is divided at the *Yati* into two unequal parts: of which the initials rhyme together. There is also the *prasa* rhyme, which connects all four lines. The *prāsa* is "the consonant or consonants standing between the two first vowels in a line of verse." Accordingly in the first verse now cited, మేలు, &c. L is the *prasa*: in the second, మంచి, &c. the letters NCH: in the third తోరము, &c. R is the *prasa* being alike in all the lines. The vowel is of importance in the *Yati* rhyme but not in the *prasa*.

It may be thought that N is a consonant, but this is *Sunna* which is regarded merely as an adjunct to a vowel.

It is evident that some of these *Uniform* metres may be scanned with feet of two syllables: but the native custom is to scan every *fixed* line with feet of three syllables disregarding the harmony: this strictness renders many metres intricate: which otherwise would present no difficulty.

In the uniform metres, each line must end with a long syllable. There is no liberty whatever should it be short by nature (as పా at the end of the 2d line in the last verse exhibited) it is long by position: because the next line begins with a double consonant.

As exemplified in the same word, it is often convenient to divide a word, between two lines.

The above metres are placed first because particularly easy: but they are not in common use: the four most used are the following: and will be found to be in truth but *two*: from which, the other two deviate only in the first syllable.

The utpala-mala or "chain of violets" runs thus: *yati* falling on the tenth syllable.

B R N B B R LG
 ఉన్నత | నీలవఁ | రమున | * నుత్పల | మాలిక | చెట్టినా | నయా

That is

—UU | —U— | UUU | * —UU | —UU | —U— | U—

And the *Champak-mala* or *Tulip-wreath* is the same, excepting

that the first syllable of one metre is long and in the other is divided into two shorts. Thus yati falls on the eleventh syllable.

NL R N B B R LG
 చలిగల | పూలదం | దవతె | *చస్సక | మాలిక | చెప్పినా | నయా

That is

UUUU | — U — | UUU | *— UU | — UU | — U — | U —

Herein the first foot, consisting of four short syllables is marked NL denoting N *the tribrach* to which is added L, being one short syllable. Such a foot of four shorts, (in Greek called proceleusmatic) is in Sanscrit and Telugu called సలము Nalamu.

If the Champacamala is according to native custom, scanned by feet of three syllables, the names of the feet will of course be different:—thus,

N J B J J J R
 చలిగ | లపూల | దందవ | తెచస్స | కమాలి | కచెప్పి | నానయా

but the metre never varies and we may divide it in either manner at pleasure.

The following verses are written in these metres.

UTPALAMALA.

ఉ॥ హాళినిజత్రుబుద్ధితిర * మైనవిధంబున బెట్టుబుద్ధలా
 వేళలకంతెకాని మరి * వెన్ద కునివృత్తచూమతాంతియె
 న్నాల్లకునుండు గానియొక * నాడుకుదండుడిసానబట్టిన
 దాళుకయుండు నేయినుచి * తాటకుచాయలుబోక భాస్కరా.

“Can acquired honours remain permanent in bloom, as intrinsic merit? They may endure for a while but soon perish. The hire of gold remains bright for ever: a piece of iron may be polished and flash for a while: but how long will that brilliancy last? Oh Bhascara!”

CHAMPACAMALA METRE.

చ॥ ఘనుడొకవేళగీర్చడిన * గ్రమ్మరనారనిలేమిబాడుగా
 గనుగొనసెక్కినత్రుభువు * గాకనరాధములొకరెండరుక
 బెనుజెరువెండినట్టితరి * బెల్లునమేఘుడుగాకనీటితో
 దనుకుడుమారముల్ శతశ * తంబులుజాలునటయ్యభాస్కరా.

"If a distinguished man fall into difficulties, he may indeed be raised by a potent protector, but can the insignificant, however numerous, aid him? when a lake is dried up, a cloud may replenish it, but what would avail a million drops of dew? Oh Bhascara."*

In these verses, the star points out the yati rhymes: some of these are obvious, thus in the second line VĒ answers to VĒ. But in the first line, HA answers to tiram * AIna. Thus we find the same vowel in each: for *ai* is a compound of two vowels. The prasa is obvious. In the first verse, it falls on L, in the second on N: which letters stand *second* in each of the four lines.

In the third line L is doubled: this is considered somewhat irregular: as the prasa consonant ought to be the same in each line.

The four syllables preceding the four prasas are required to be alike: all long or all short: each of the six stanzas already produced exemplifies this principle. Each line ends with a long syllable.

These remarks apply equally to all metres and the reader will therefore revert to them though in the following pages I shall not weary him by reiterating them.

The next pair of metres is of Sanscrit origin. The Sardula runs thus

కాంఠంబా ధ్వనితో దవెళ్ల వలదా

M S J S

* శార్దూల విక్రీడి తా

T T G

having yati on the thirteenth syllable: and by dividing the initial, the Mattebha is formed: having yati on the fourteenth.

మదమకాయే నుగవె క్లుకున్న కలెనే

S G S J S

* మల్లేఖ విక్రీడి తా

T T G

The yati and prasa rhymes are placed as usual; whenever a stanza is written, it is the custom to prefix the initial that denotes the metre.

The following description of a Hindu beauty is given in the Calá Púrnó dayam: it is in the Sardula metre: I have divided each line at the yati rhyme.

* The Bhascara Satacam which furnishes the two last verses is a common school book and is admired as displaying much genius.

శా|| ఆవాలుక గనుదోయయానగు మొగం
 బాగుబ్బ పాలిండ్లపెం
 పావేణి రుచియాతనూ విలసనం
 బాయెప్పులేచాచినక
 కైవారం బగుగాదె యెల్లడ శిరః
 కంఠంబు తోగూడ ఆ
 హా పుట్టింకువె పుష్పధన్వనకు న
 య్యబ్బాపి నీయించినక.

This verse is cited by Appa Cavi 3,377 to show that in the 4th line, the prasa sometimes is slightly changed. Though quoted from the Kala Purno dayam, it does not appear in that poem.

Here every line, or couplet, contains the feet *m, s, j, s, t, t, g*. The Mattebha is exemplified in the following verse, in the (Bhagavat) Gajendra Moxam.

మ|| శిరిక జెత్తుడు శంఖచక్రయుగముక
 చేదోయి శుంధింకుడే
 శరివారంబును జీరడ భ్రగవతిం
 పల్లింకుడా కణికాకాం
 తరధమ్మిల్లము చక్ర సైత్రదు వివా
 ద ప్రోద్ధత శ్రీకుహ
 శరిచేలాంచలమైన వీడడు గజ
 ప్రాణవసా తృప్తిహై.

The four fixed metres now described are in constant use : others which more rarely occur will be placed in a future page. It is evident that the Fixed or Uniform Metres are (like the first ode of Horace) alike in every line. The variable metres proceed on a different principle. The first of these is the Canda padyam.

SECTION III. THE CANDA PADYAM.

The కంఠపద్యము Canda Padyamu (for which the sign is క||) admits those feet which are equal to four short syllables. These are (K, B, J, S, and NL) the Spondee, Dactyl, amphibrach, ana-

THE FOLLOWING IS AN INSTANCE.

The following popular stanzas written in this metre are taken from the *Sumati Satacam*, a common school book. Each stanza ends with the word *Sumati*, or *Oh wise man!* (Sixth foot.)

Digitized by Google

౧౦	నీరే ప్రాణ ధారము సేరే రశభరి తమైన * నుడువుల కెల్లె	J
	నారే నరులకు రత్నము చీరే శృంగారమంద్ర * సిద్ధము నుమతీ.	J
౧౩	మాటకు ప్రాణము శత్రుము కోటకు ప్రాణం బునుభట * కోటిడ లంకు	N L
	బోటికి ప్రాణము మానము చీటికి ప్రాణం బువ్రాలు * సిద్ధము నుమతీ.	J
౧౪	అనఘా వినుము ద్యోగికి ధనమొం దెంగి ర్తియొండె * తగుచా లుండెం	J
	దనరం గనియ ద్యోగికి ధనకీ ర్తులులే తుచావు * తధ్యము నుమతీ.	J
౩౦	కులకాం తతోడ నెప్పుడు గలహిం నకువ ట్టితప్పు * ఘటియిం నకుమీ	
	కలకం తికంటి కన్నీ రొలికిన సిరియిం టనుండ * సెల్లదు నుమతీ.	J
౪౨	కరణము కరణము నమ్మిన మరణం తకమగు టగాక * మనలే దెల్పుడుం	J
	గరణము దనశీరి కరణము మరిన మృకమ ర్తమీక * మనవలె నుమతీ.	J
	తడవూ ర్వకవ్రయ మోర్వక కడువే గరమడ విశదిన * కార్యం బగునే	NL
	తడవూ ర్చినవ్రయ మోర్చిన * చెడిపో యినకా ర్యమెల్ల * చేకురు నుమతీ.	J

(* This line shews that a final syllable of a TELUGU word may remain short though the next word begins with a double consonant.)

TRANSLATION.

10. All living beings are sustained by water alone; out of the mouth alone come words expressive of all feelings: woman is the one masterpiece of the human race; and her chief ornament is her veil.

16. Truth is the soul of speech. The soul of a fort is the host of stout soldiers. The soul of a woman is modesty : and the signature is the soul of a letter.

18. Listen O holy one ! To him who is vested with office, will accrue wealth and glory, but likewise death. And he who is out of employment gains neither wealth nor fame ;—yet death is equally certain !

31. Never quarrel with your honorable wife, nor lay empty faults on her ; if tears gush from the eyes of a sweet-voiced woman, Fortune shall never remain in that house.

42. If a Carnam (or attorney) were to trust a carnam, he might look upon his days as ended ; he never could survive it : a carnam can only live by excluding from his confidence his brother carnam.

If you will not bear delay nor put up with expense, but burst out hastily in impatience, can the work prosper ? If you will allow time and afford the cost, any undertaking, though ruined, may be accomplished.

The Canda verse is a variety of the Sanscrit *Arya* a very melodious metre constantly used in poems and plays : it is the metre employed by Nannaya Bhatta in his Chintamani, or treatise on Telugu grammar : for instance, in the Introduction that author says—

1	2	3		
స్వస్థా	నవేష	భాషా		K J K
4	5	6	7	8
భిమతా	సంతో	రసప్ర	బుద్ధి	యః
				S K J B G
1	2	3		
లోకే	బహుమ	స్యంతే		K S K
4	5	6	7	8
వైకృత	కావ్యా	నిచాన్య	పహా	యా
				B K J S L.
Swa stha—na vēsha—bhāshā				
Bhimatās—santō—rasapra—lubdhadhi—yah				
Lōkē—bahuman—yantē				
Vaicrita—cāvyā—nich ānyad—apaha—ya				
C. P. Brown's Telugu Grammar.				
				r p

305 ON THE TELUGU CHANGING METRES.

The wise love the abode, the dress, and the polished language which appertain to their own nation: such take pleasure in the poetry of their own land, rather than in that which is foreign.

It will be perceived that the Arya in one of its varieties is the harmonious rhythm used by Horace.

Misera—rum est neque a—mori	S B K
Dare lu—dum neque—dul—ci mala-vino	S B G B K
lavere aut—exani—mari	S B K
Metuen—tes patru—æ—verbera—linguæ	S B G B K

Because in the sixth foot, the Sanscrit uses a single syllable, either long or short: a liberty not known in Telugu.

SECTION IV. ON THE TELUGU CHANGING METRES.

The Changing or Upajati metres ఉపజాతి పద్య ప్రకారము originate in the Kannadi language. These were at first regulated by harmony alone but were afterwards limited by certain rules.

It would seem that before the introduction of Sanscrit learning, the oldest Telugu metres were mere రసము *Harmonies*, or *melodies*, such as will be described in a future page. In the course of time, prosodians observed that in these songs the dactyl, cretic and antibacchic (BRT, remembered by the word భరత Bha-rata) were prevalent feet: and that, to vary the rhythm, the initial long syllable of each foot was divided into two shorts: this principle has already been noticed, with regard to the Champa-camala and Mattebha metres. Hereby B the *dactyl* became NL the *procelleusmatic*: while R became NG, the *cretic* being converted into the *pæon quartus*: and T the *antibacchic* became SL the *pæon tertius*.

Thus three feet were changed so as to furnish a larger number: and the poet was left at liberty to use whichever was most convenient: having the choice of six varieties. These metres thus being particularly easy to compose, the greater part of Telugu literature is written in upajatis.

Arranged on the original plan, these feet stand thus. The first pair, M and Y are rejected as in harmonious.

INDIAN NOTATION.			LATIN NOTATION.	
	Marks.	Name.	Name.	Marks.
R	∪ ∪	ఠక్షణము	Cretic	— ∪ —
NG	∪	ఘక్షణము	Pæon 4tus	∪ ∪ ∪ —
T	∪ ∪	తక్షణము	Anti bacchiæ	— — ∪
SL	∪	శలక్షణము	Pæon 3tius	∪ ∪ — ∪
B	∪	భక్షణము	Dactyl	— ∪ ∪
NL		నలక్షణము	Proceleusmaticus	∪ ∪ ∪ ∪

Here a short syllable being prefixed to each foot that had a short initial, makes that foot equal to the one above it.

At first sight, this ancient mode of arrangement may appear fanciful: but is convenient as fixing the feet in the recollection.

The six feet thus formed are denominated ఇంద్రక్షణములు Indra feet; Indra being a name of Jupiter: which we may conveniently call the *greater* feet. The Greek would call them Dactylic.

If we take the first couple of these,

R ∪ | ∪ and NG ||| ∪, and drop the last syllable, we have two “*lesser*” feet which are called సూర్యక్షణములు or Apollonian.

Accordingly the Surya feet (or Trochaicks) are

GL or H ∪ | or the Trochee — ∪

N ||| the Tribach ∪ ∪ ∪

The Indra and surya feet, (or, *greater* and *lesser* feet) are used in all the Telugu Changing Metres. The Chandra feet are found only in a few metres which will be afterwards noticed.

The *Uniform* metres, as already shewn, require particular feet in particular places; but the changing metres admit any Indra foot in the Indra seats and any Surya foot in the Surya places.

[Every line in the Changing metres ends with a Surya foot: and as the Surya feet end in shorts, every changing metre has the final syllable short: whereas the fixed metres have it long.†]

* Foot note.—And if we *add* a syllable to any Indra foot, this is called, a ఐంద్రక్షణము or Adonian. That is Choriambic. The syllable thus added is, as far as I have observed, always short: but this is not stated in the treatises on prosody.

† But in all manuscripts of poems, the final short syllables are wrongly written long: because in reading, it is usual to draw out the final vowel in a sort of whire or drawing tone.

There are also peculiarities in the rhyme. The Dvipada uses both *yatí* and *prasa*: as do also the Ragada, Taruvaja, Utsaha and Accara. But in the simpler metres (Giti and Sisa) the *yatí* rhyme is requisite but *prasa* is needless.

But sometimes *instead* of *yatí*, *prasa* is used in the *same line*: this will be afterwards explained.

Thus some of the Changing metres have a *fixed* *prasa* and others an *optional* *prasa* (ప్రాసయతి.) No metre that uses the *fixed* ought to use the other kind: but many poets break this rule. The *fixed* *prasa* is always used in *combination* with *yatí*: the *optional* *prasa* is used *instead* of *yatí*.]

These remarks will be understood better when we have examined the verses now to be cited.

To aid the memory, we may observe that some of the Indra feet have *four* syllables and others *three*: and one Surya foot having three syllables and the other *two*:—the *longer* foot of each kind has a short initial. In other words, if any Indra foot begins with a long syllable, it has three syllables: but four if the initial is short: a Surya that begins with a long has two syllables: the one beginning with a short has three.

The commonest *upajati* Metres are called Giti, Sisa, and Dvipada. The Giti Metres గీతివృత్తములు. Two metres are known by this name: the Ataveladi ఆటవెలది and the Tetagiti తేటగీతి both of which are denoted by the initial గీ||.

The Ataveladi has, both in the first and third lines, three Suryas and two Indras: the second and fourth lines have five Suryas in each. In all four lines, the *yatí* rhyme falls on the fourth foot, denoted by the asterisk. The following Ataveladi is in the Vishnu Puran. VII. 227.

నీర దములు లేక * నిర్మలా కారమై	hnh * rr
యాక సము జూడ * సతత యిల్లె	hhh * nh
విగ్ర హము లెల్ల * విడిచిన వృక్షాన	hhh * ngt
యుక్తు డైన దివ్య * యోగి బోలె	hhh * hh

Devoid of clouds, the azure sky
In stainless glory shone

Like souls that idol—homage fly
And worship God alone.

The other Giti metre, తేటగితి Tetagiti has in *each* line one *Surya*, two *Indras* and lastly two *Suryas*: having five feet in a line.

In the following instances *prasa yati* occurs and is denoted by P.

తే జాజి యొక్కటి యేగాని * శకల కుసుమ	hbt * nn
విశర సంతద చేసెప్పె P వసుధ యెల్ల	nbt, P, nh
విరహి యేగాని ధరణి * వివిధ జనులు	nsng * nn
సంత శుముబొంద జేసెవ * శంత వేళ	hslb * hh

Sunanda Parinayam. 4. 22.

“In spring, the earth is adorned with every flower—save the “jasmine: spring rejoices the heart of all living creatures—save “the lovelorn maid.”

తే కొడుకు కన్నుల బాష్పము P మడిచి తల్లి	nbr P nh
శిరము మూర్ఛిని కాగట * జేర్చి యేడు	nbb * hh
పుడిపి తనకును కన్నునీ * రొలుకు చుండ	nnlr * nh
నతని తోగద్గ దస్వర * యనుచు సనియె	ntb * nn

VISHNU PURAN II. 16 (LEGEND OF DHRUVA.)

“His mother wiped away the boy’s tears and putting her face “to his head as she embraced him, she calmed his grief, while her “own eyes brimmed with tears: and in a voice broken with sobs “she exclaimed, &c.”

In all these verses there is no regular *prasa*, but where *prasa yati* occurs, the poet has found it more convenient to use *prasa* instead of *yati*.

The Sisa metre సీశమయ్య consists of four lines: of eight feet in each: but each may be conveniently divided into a couplet, of which the first half has four *Indra* feet with two *Indras* and two *Suryas* in the second. Six varieties of the Sisa are defined by Telugu prosodians but it is needless to describe them as the fundamental rule explains them all.

Each of the eight half lines has a separate *yati*: or else a *prasa*: dividing it in the middle: and the third foot rhymes to the initial.

309 ON THE TELUGU CHANGING METRES.

The following instance occurs in the legend of Bharata in the Vishnu Puran book 3, verse 290.

సీ॥ పూరి మే యగదత్స * బోయి బె బులిపించు	rsl * rsl
దిగులున గ్రమ్మర * దిరిగి వచ్చు	nlb * nh
నారెసా రెకుదదా * శ్రమశమి పంబున	rng * ngb
వేడ్డతో గంతులు * వ్రేయు చుండు	rb * hh
మలయుచు వచ్చికో * మలశృంగ యుగ్మంబు	nlr * slt
చేతనె మ్మదిగిం P దూతి దీర్చు	rng P hh
యోగశీ నంబున P బాగుమి రగనండి	tb * rsl
మొవ్వంపు తొడలపై P బవ్వ శించు	tng P hh

If grazing on the distant plain
The fawn a tiger spied
All timid she would turn again
And near the hermit hide
She frolic danc'd about his bower,
And, at the stilly vesper hour,
While mute he sat and pray'd,
Approaching close, with gesture bland
In his soft lap beneath his hand
Her forehead fair she laid.

But a Sisa verse is not complete without the addition of a Gití verse, in either of the metres already described : such a chorus is called ఎత్తగీతి and that attached to the verse now cited is in the Ataveladi metre.

వర్ణ శాల చుట్టు * వరువులు వెట్టును	hhh * nlb
లేత మైన పూరి * మేత మేయు	hhh * hh
అనుది నంబు నిట్టు * లామృగ శౌంబు	nhh * bt
ముద్దు చూపు చుండు * మునివ రునకు	hhh * nn

On dewy buds she still would graze
His hermitage around
And woo'd her fostering master's gaze
With high elastic bound.

The closing foot of the gití verse being always a Surya is of course short : but in reading or reciting, it is customary to draw

out the final in a monotonous drawl or whine : and hence transcribers ignorant of prosody usually make all these syllables long.

ON THE DWIPADA.

The Dvipada or Common Metre is written in couplets, each of which is connected by prasa. The learned despise couplets because the poems thus written are in a flowing easy style which uneducated persons read with enjoyment. They resemble the Latin iambic of Terence, using colloquial expressions (*sermoni propria*) such as Horace found most suitable to his satires. Sir Samuel Romilly (in a letter dated 13th October, 1810,) speaking of the Lady of the Lake, observes that it hardly can be viewed as a poem. All this I notice that we may not be led to despise a class of literature which though unpretending is peculiarly profitable to a student. Natives admire pendency of all sorts : but to a taste formed on English authors, the *couplet* style of Telugu verse is more agreeable than compositions of more pretence.

The *dvipada* has in each line three Indra feet and one Surya, with *yati* in the middle. Some ancient poets, as the author of the Basava Puran, use *prasa yati* at pleasure : but in more correct compositions of modern date, *prasa yati* is forbidden in all verse that uses the regular *prasa*.

In the Lila శ్రీభులింశీల, canto XI. the poet describes a beautiful garden the retreat of a hermit, and then proceeds thus—

ఆవనం బంతయు * నభిరక్షణంబు
 గావించు ఘనుడుగో * గయ్యను భక్తు
 దిష్టలిం గక్రియా * దీపమా ననుడు
 శిష్టజం గమగురు శేవాధు రీణు
 దనటులు విత్తంగ నాతోట లాన
 మనుమిడిద్రవ్యంగ ముండటగాంచి
 యల్లమశ్రీభురాయు డాత్మలోదలవి
 చిల్లరప్రాంతలై చెనటిమానవులు
 మెలుకబట్టుటకునై యిలగొండద్రవ్య
 నలమటబడునట్లు నభిలక్తములు

గావింబిగావింబి గడగానలేక
 చావబుట్టంగనే శరరనివగవి
 గొగ్గయ్యకునుభక్తి గోప్యంబుచెలుకు
 డగ్గరంబోయియా తనిమోలనిలవి, &c. &c.

The prasa rhyme duly connects every couplet: thus in the first it falls on the letter V. in the next, st, in the third, N. &c. Occasionally we find three lines rhyming together: and elsewhere poets indulge in rhyming terminations: thus in the Dwipada Ramayan, Yuddha, P. 2178.

వసుమతిగంపింకు వార్ధులుగలగ
 దెసలనెల్లందు శ్రుతిధ్వనుచలగ
 విట్టుల్లి భూతముల్ పెదరగట్టల్
 దట్టించిసింహనా దముచేసికుల్.

Prasa yati is used in some Dwipada poems of ancient date, but is considered inelegant.

By adding these, the poet has employed *eight* rhymes in each couplet.

If Prasa is not used, the metre is denominated మంజరి Manjari. In this metre is written that entertaining historical romance the శుల్పాటివీరచరిత్ర or Legends of Palnaud.

SECTION V. ON SOME UNUSUAL METRES.

There are a few *uniform* metres which call for explanation because they occasionally occur: and the reader may revert to them after acquiring a little familiarity with the prosody. These are chiefly borrowed from Sanscrit.

The Sragdhara: which divides the line of twenty-one syllables into three parts: and the yati comes thrice. Prasa as usual. The following, in the Sura Bhand Eswaram, is evidently translated from a verse in the Amrugam which is in the metre. But the Sanscrit metre commences with a long syllable which the Telugu divides into two shorts.

శలుహూరుఁ చూచినవృత్తమ్ 1 stgg
 * భ్రమశుడియడుగు nng

* భావమందున్నురంచున్	rrg
దలపోయున్ గీరి మెచ్చున్	2 stgg
దనవిశేషకయ	nng
త్రస్వగీర్తింబి మొక్తున్	rrg
తలయూచున్ దైన్య మొందున్	3 st &c. &c.
దనుకకుడుకడున్	
ధైర్యముద్రూతలూగన్	
మలయున్ దాదల్లడించున్	4 st &c.
మమతహారలునన్	
మానికొమాతురుండై.	

Each line consists of the feet RRG * STGG * NNG * RRG.
Maha Srag. R. 6. 81.

Another metre is the Matta cokila: the following occurs in the Ramabhyudayam VI. 79.

జొత్తురుంజొరరానిచోటుల * జొచ్చివున్నవశంబునన్
వత్తుగుందిరుగంగసీగతి * వానరోత్తములెత్తరిన్
మెత్తచాటాకయింతలేకభ్ర * మింతుగాదనుపాటుపే
పెత్తిచోవకద్రోవకున్ ఫలి * యింతుగాలమువచ్చినన్.

Herein each line may be scanned, either in the ancient mode, RSJJBR or, more harmoniously thus, *h̄b̄, h̄b̄, h̄br*, with trochees and dactyls alternately.

The name of this metre may be recollected by the following line.

మాటిమాటికి పాడుతుండగమ త్రకోలివింటివా and if the first syllable is divided into two shorts, the metre is called తరళ Tarala, of which the memorial line is

తరల లోచన తోట లోకుల	NBHB
* తాండ వింపిన రీతిగా	HBR

M. I. VIII. 106. R. 6. 80.

The following instance occurs in the Vira Bhadra Vijayam written by Potu Raju I. 41.

ఓలుతునందరదివ్యులన్ వెలి * బెట్టుదున్ గరకంతునిన్
వెలయనిశ్చయసిట్టివంచును * వేదవేద్యునుహత్వమున్

C. P. Brown's Telugu Grammar.

Q 9

This is nearly the metre of the English ballad :—Pity kind
gentle folks, friends of humanity.

The *Pancha Chamara* metre is purely Iambic, having a short
and long syllable alternately.

నెలంబలారయ్యాడనుండి * నిన్నమీరుచచ్చనే
పలంపు వేరొకండులేక * పల్ప మేనుచేరిన
వృళింబినిద్రజెందితెల్ల * వారజామునందునే
కలంఘంబినదృఢము * గానదేమిదెల్పనక.

Surya Tanaya 2. 53.

“O ladies, when you went hence last night, I lay down in my
bed without a single anxious thought, and fell asleep : but in the
morning watch, I saw a portentous vision—I will describe it.

All metre in Telugu except Dwip requires rhyme: the
terminations of the lines do not rhyme together as in English
(unless by chance or caprice) but the rhyme falls on the
initials. The first syllable, or vowel, of a line rhymes to some one
syllable (not always the beginning of a word) in that line: which
rhyme is called *yati*. Again if the second syllable (more strictly, the
consonant that is between the two first vowels) rhymes to the
second of the next line, this is called *prasa*. Such rhymes
were used in Saxon and our oldest English poet Spenser says
FQ 1. XII. 23.

The blazing brightness of her beauty's beam
And glorious light of her sunshining face
To tell, were as to strive against the stream
My ragged rhymes are all too rude and base.

And see also 2. VI. 16. The lilly, &c.

Prior uses quadruple rhymes: in “an English Padlock”—

Be to her virtues very kind
Be to her faults a little blind
Let all her ways be unconfin'd
And clap your padlock on her mind.

See also Penny Cyclop. on Alliteration and Quarterly Review
1826, vol. 34, p. 14. Such alliteration is used in Icelandic and in-
deed throughout the Gothic languages. See account of versifica-
tion in Tymwhitt's Introduction to Chancer. Gray uses it.
Ruin seize thee ruthless king, &c. And Byron So darkly deeply

beautifully blue. The yati "Asonancia" is used in Spanish verse. See Penny Cyclop. in "Spain" p. 302.

Scott uses quadruple rhymes
O in that day that dreadful day
When man to judgment wakes from clay
What power shall be the sinners stay
When heaven and earth shall pass away.

Shakespeare uses quadruple rhymes (prasa) in Merchant of Venice, Act 5.

But here the same word is reiterated as is the Persian custom : whereas in Telugu this is not allowed.

The following, in Paidimarri 3. 8. gives a clear view of yati and prasa.

ఉ॥ చూచితివేయరాళకచ చూచితివే శరస్వీరహాసనం
చూచితివేకృధుశ్రుని చూచితివే మృగరాజమధ్యమం
చూచితివేవిశాలకటి చూచితివేకరభావమోరుపుం
చూచితివేలతాంరవద చూచితివే జగదేకసుందరిక.

SECTION VI. ON MUSICAL METRES.

All the more useful part of Telugu prosody has now been described : a few metres remain to be noticed which use four and even five syllables in a foot. Some of these are melodious and all are very easy. Being derived from certain tunes (laya) some retain that word in the denomination, as Layagrahi, Layahari, Layavibhati, &c.

An instance of the Laya-grahi occurs in the Tale of Tara (Book V. 137.) in the description of the battle of the gods. Ramabhyu. V. 19. 28. Radha Samagamam. 3. 112.

Parijata 2. 122 అంకనక, &c. or Vasu. 2. 38. KP. 6. 263. or Sarang Pad. I. 85.

చారుణజ గత్రశయ * * వారిదచ యశ్రుర

* * భైరవధ మంధమఘ * * నారవమ హాధ &c.

Herein the line of thirty syllables is divided into eight feet ; of which seven contain each (BL) a dactyl and short syllable. The rhyme as here shewn falls in four places in the line : and this is a prasa not a yati. Thus each line has four rhymes : the last foot is a spondee.

There are many varieties of this chiming metre. If the foot BL is used six times, with the yati after every eight syllables, it is called the చారుశుభ్ర త్రము. If all the longs except the two last of the Laya-grahi are resolved into two shorts each (like a-chime of 4 bells) the metre is named Laya-vibhati, of which there is an instance at the close of the Bhanumad Vijayam, one line running thus:—

శురమరుని జునురమ * సురమనుజ సుగవిరమ
* మారమదన మదమారమ * ధురిమహితధామా.

The Laya-vibhati would be thus arranged.

UUUU UU-UUUU|UUUU UU-UUUU|UUUU UU-UUUU|UUUU UU- -

having 34 syllables in the line, divided into four portions, and the second syllable of each portion being prasa—here denoted by a star. It is a smooth melodious chiming metre—Take the following example Vizaia Vil. 3. 88.

1st line చెలువయొన న్నశరశ గజలువను
వలతిరన మొప్పసెక పాలిదశియెత్తె
2d line కొలదిగజ వాదియొక వెలదితల బూసెసెక
జలరుహద తొప్పిసెక కలరుశురు లిచ్చెక
3d line తలకమిడి

In the Telugu Pancha Tantram, and the Rama Stava Rajam, several other varieties occur. But in principle these are perfectly easy, for the rhythm is evident to the ear; and whenever an unusual metre is used, the name is appended. Vencat Arya page 177. Sragdhara KP. 6. 280. Manigana nicaram KP. 6. 233.

ON THE RAGADA METRE.

The Ragada is a melody, similar to the descants or tirades (as they are termed) in French poetry. (See New Monthly Magazine 1827, page 78.) Prosodians have laboured to reduce these harmonies to metrical rule, and have invented many names for various species: calling some, the “Amble, the Elephant pace, the Swan,” &c. but these are superfluous: the Ragada usually is mentioned in poems without any such epithet.

It is a "carol" ditty* or harmony that occurs in most poems or romances, in the passages that describe rural scenes and pleasures. It uses both the yati, the prasa, and the (అంత్యనియమము) rhyming terminations. The feet are very irregular, and some erroneously imagine they may be measured by the "Chandra" feet (see page 234.) The fact is that the composer's ear is the only criterion, and the sense is not always clear. For, as their own critics remark, a Ragada or melody, is as independant of sense as a bird's song is of words. In fact this is in verse what the capriccio is in music: though wild, it is the result of premeditation. The following are instances.

వెలవెవనాంతర * వీధివసంతము

కలిగెజగముల * కనకవసంతము

జలివిలియలరుల * జమ్మెలతాంతము

పాలపునమారె * సశోకలతాంతము

మరుపుగపాన్మల * మొగ్గలుబుట్టెను

శరసిజమలమధు * సారముబుట్టెను &c. &c.

Tale of Tara. 11. 135.

But the favourite sort is the following:—

వ్రాలికనుగొంటెసా * రంగములరంగముల

లాలలశుదేలకు * భుంగములలుంగముల

వరలునిచ్చులుగలక * వాటములవాటముల

గొరలువాణింతికా * కూటములకూటముల

తలతెత్తిమాడుహిం * తాలములతాలముల &c. &c.

Bhanumati Parinayam 11. 92.

The ear will easily perceive the prosody of these verses: in the first instance the lines may be measured by dactyls: or by four feet of four short syllables (proceleusma) which are equivalent to dactyls: in the second each line has four feet and each foot is equal to five short syllables, That is, a dactyl with a short added: or, five breves.

Different sorts of Ragadas are marked with various fanciful names: of which nine are given in books of prosody, such as the

* "Ditty" see Paradise Lost XI. 584. and 1. 449 Caroll" ib XII. 367. A *Melody*.—See Midsummer Nights Dream.

మధురగతిగడ, the ద్వీరజగతిగడ &c. &c. i. e. the sweet-pacer, the elephant pace, the horse pace, &c. &c. which I omit because they are not in use even among good scholars: every poet uses any name he thinks suitable.

The శబ్దము or carol appears in several of those poems which are written in శృంగారము musical measures. Thus in the వద్దిసివరియము, యక్షగానము page 35.

మూతులార జేసి నుతుల మోవలేని వగలమతులచేతులొనరజూచి శ్రుతుల జెప్పికొనుచు మందగతులపీలిజాట్లుజారతోట్టు పెడపులదరజోట్లుగార కోల బొడిచిరాజుజీర గొల్ల లూరిసిచేరియార|| It is evident that each of these lines consists of four surya feet and eight such feet form a couplet: with Yati and prasa as usual. Such metres are regulated by the ear alone and have no *well known* name: though various prosodians have attempted to discriminate one as the *horse's amble* తురగతిగడ and other the lions pace, &c. borrowed from a fancied analogy to the tread of various animals.

The Ragada appears to have originated in the బువ్వంపాటలు or గోవిందశబ్దములు ballads which on particular feasts are sung by choruses of children in the streets. These antiquated ditties have a loose rhythm which generally may be scanned with four Indra feet in a line: they use or neglect alliteration at pleasure. See TT (paper) 497 page 32 where are these lines in the ఆరుణాచలపుష్ప మంజరి.

సొగసుగ కీల్చడ సొగకన్నులను
కుచగిరి లోకరి కుంభాస్తనములు
కన్నులపైగల కలికిమితారులు
వలపుల సొలయుచు వగలనుకులుకుచు
హంసల నడల మడవత్తులుకొండరు
బంగరు సరిగల అహవిధచీరలు
రంగుగ రవికెలు రవశెల్లాలును &c, &c.

It will be observed that the last couplet is regularly formed of four Indra feet, with prasa, and with yati (as in Dwipada) in the middle. These rude ballads which often use *fascennine* expressions, appear to be remnants of the primitive Telugu: and the Ragada

metre appears to be the modernized form : while the same basis (as Greek prosodians term it) with an abbreviation of the fourth foot formed the Dwipada. Thus some metres which at first sight appear refined and intricate prove to be merely musical melodies reduced to rule.

Other verses denominated కీర్తన hymn, గాంధర్వ chant, యక్ష గాన ము Odes భాగవతపదము chorus, &c. appertain to శృంగార శాస్త్రము musical composition and deviate widely from the laws of prosody. For they pay no regard to quantity: the word Krishna becomes an iambus, (LG) and the word గోవింద Gōvīndā (T) becomes (S) Gōvīndā ఎక్కెను becomes ఎక్కేనూ ekkēnū అన్నది B=అన్నాదీ=M Rāmā, Rāmā. Some attempts have been made to write Christian Hymns in Telugu metre: not the metres already known in the language but new ones moulded to English tunes. These will I hope succeed ultimately though we must look for a few failures before the work is well executed. The plan has succeeded in other languages.

Suiting the sound to the senses so fondly described in Rambler 92 is unknown.

ON THE DANDACAM.

The Dandacam or chant or blank verse is a measured prose, consisting of one short and two long syllables alternately. It may therefore be looked upon as a Series of bacchicks (Y) or (T) anti-bacchicks. At the close of the paragraph, one or two long syllables are added. Sometimes the first six syllables are short. This metre is conveniently transcribed in lines, of which each contains four or five feet. The following instance occurs in the Bhagavat.

శ్రీమహి నీమాన చోరాశుభాకార
వీరాజ గజ్జేతు శేతుప్రకారాని
మస్తంబు సస్తంగ తంబైమహలోల
కల్లోల హలోకు లాభిలపాధోని
శాధిత తల్పా కృపాకల్ప మందార
కల్పా సమస్తే సమస్తే సమస్తేనమః.

But a more free style of blank verse is used in poems, under the denomination of తరువజు prose. In this, feet are not scanned, but the whole is constructed with a certain melodious flow utterly different from common verse. In English, we have instances of this in Lalla Rookh. To write it well is considered more difficult than composing verse. Grammarians remark that in *Vachanam* the semicircle (arddha bindu) is inadmissible. But in ignorance of this rule, we may observe its use in nearly all the modern printed Telugu prose. This is certainly erroneous.

SECT. VII. ON THE TARUVAJA, UTSAHA AND ACCARA.

A few metres imitated from those in the Cannadi language have been introduced but have never become popular or common.

One of these is the తరువజు Taruvaja : the Dwipada has three Indras and one Surya in each line : but two such lines form one Taruvaja line : four of which form one stanza, governed as usual by prasa. The Taruvaja may otherwise be defined as having eight Dwipada lines, of which prasa governs the irregular (1st, 3d, 5th and 7th) lines : while each line has yati four times repeated : this as usual will be pointed out by a star. Though so hard to define the verse is easy to read and the harmony is easily perceived. The following occurs in the first book of the Mahabharat, (canto 2, verse 152, of the printed edition.)

అనవరతప్రతా * యాశుభేదమున
 * సతికృతమగుచున్న * యంగుబునందు
 దసరియేకఁ దనరుల్ * తద్దయుముదిమి
 * దలవఱంకుచునుండు * తనపితృవరుల
 ఘనముగానూర్చాఁభి * గమనులజేయ
 * గదగివివాహంబు * గాజరత్నారు
 దసఘండుతనకోర్కి * కనురూపుమైన
 * యట్టికన్యకగాన * డయ్యెమత్సామున

Herein we may observe that the *lines* (here placed as alternate lines) have N as prasa and the poet has thought fit to use the same yati rhyme throughout.

C. P. Brown's Telugu Grammar.

R R

321 ON THE TARUVAJA, UTSAHA AND ACCARA.

The *Utsaha* is merely a variety of the *Hamsa-yana* already described : it is composed of seven Surya feet and a long syllable : whereas most of the Changing metres end in a *short* syllable : the yati falls on the fifth foot and the prasa is as usual. The following instance is in the Vishnu Puran. 2. 58.

యాను గణాన మేతు యైమ * హాభ యంబు తోడ ను
త్రాము యైమ మారు తేమము * తాల్మి యుమము జెరుమ సెం
దేమియును నెరుంగ లేక * హృదయతామసగ్గలం
బైమునీంద్రయావద్రావి * నట్టులారటంబునక.

See a better instance in Kala Purnodayam 3. 238.

ఉత్సాహపద్యము - కళాపూర్ణోదయము 3 - ౨౩౮.

అనుడు సోమహాత్మ్యపెద్ద తై నవారుడదపుగా
నునివియిట్లునట్టుబలుక సెట్టు కేమివచ్చు సో
చనుడునిలువ వెరుతుననిన జనియె నారడట్లయా
ననుచునువిరలీలనుండు మనుచునల్లనవుచుక.

And in the same poem. ౩-౨౩౯.

అనియొకింతవారిజూచి యప్పులారయిత్తుడే
ననినమాటమీకుగోచ మయిననయ్యె గానియా
యనననుంబరాకుతురవి యాటగలుపుతనదిగా
వెనకవాడులాడనేను విసగజాలననితగక.

Also Padma 8. 118.

The last changing Metre to be described is the ఆక్షర Accara which is used only by Nannaya Bhatt, and one or two imitators. The poet himself uses only two varieties ; which he calls by the one name Accara : but the prosodians not only have given separate names to these two, but have named four others : of which I have met no instances. In all probability, these were mere Melodies like the Ragada ; or like some songs in Moore and Byron ; they were experiments in metre which have not attained popularity.

These metres use the Chandra feet : that is, an Indra foot to which a syllable (usually short) is added. The first is called the మధ్యాక్షర Madhy'accara ; wherein the line consists of two equal portions ; or, we may consider it as eight lines ; each containing

two Indras and one Surya. Yati falls on the fourth foot, as shewn by the asterisk. The prasa is as usual.

Or else; as occurs in these instances, the poet has capriciously made the yati fall on the fifth foot.

INSTANCES OF మధ్యాక్షర.

అతిథియై వచ్చిన బ్రాహ్మణునిబి * తాళినై నాకు
హితముగారక్కనువాతదోవనే * నెట్లొడంబడుదు
మతినవమానింతుగాదనినవిశ్రు * మరణంబుదలకు
నతిపాతకముపాతకములలోబ్రహ్మ * హత్యయెడద

Adi Parvam, Book VI. 303.

ఏనుమీ దృష్టులు గొన్న దానఁగా * నిక్కుమామందు
భానులేజుండుమీచేదనగురులు * మరిభూతులైన
దానికినలిగిమీపాదుబుద్ధికి * దగనిట్లునేనే
వీరినెరుంగరేభాగవతులము * వెలుగించువారి

Book VII. 162.

The Accara is in truth a kannadi metre and has been naturalized in very few Telugu poems.

The other species, called Madhur-accara is defined as containing one Surya foot, four Indras, and an additional syllable: or, in the usual phrase, one Surya, three Indras, and one Chandra. The prasa as usual: the yati falls on the initial of the third Indra. Instances—

దనర జనకుండు నన్నత్రు * దాతయు నుభయత్రాత
యునున నగనింతు లకుముత్వ * రొసినయి రిగురువులు
ననఘ యుతునయి తయునుని * రంతరా ధ్యాతుకుండు
ననగ శ్రురుమున కియ్యేత * రనయంబు గురువులును

Adi Parvam, IV. 49.

కనకమృగమట్టుదవుదత్వ * గాద్రిప్పిలెచ్చుటకు
వనజముఖినేకతనుశూన్య * వనమునందునునిలి
వెనకననుజుండువచ్చిన * విధమునకుమదిలోన
ననఘుడెంతయువగచుచు * సరిగనాశ్రయమునకు.

Aranya Parvam, VI. 377.

SECTION VIII. ON RHYME.

In rhyme, the Telugu rules are precise and simple. As to Prasa, entire uniformity of the consonant is the principal requisite. But occasionally a slight license occurs.

In the yati rhyme, it is necessary for the vowels* to correspond, as well as the consonants. The prasa allows K (for instance) to rhyme to no other letter: Yati will allow it to rhyme to Kha, Ga, and Gha. For a perfect uniformity is needless and it is enough if a consonant rhymes to any letter in the same line (or class) of the alphabet. Thus క, ఛ, ఙ, and ణ are alike; చ, ష, ష and ఙ are alike and త ష ష ష are alike. The letter త, ష, ష not only rhyme to each other, but also to చ ష, &c. The letter ఙ rhymes both to క and also to ష and also to చ ఙ chha.

The sunna rhymes to ష, ష, ష. The sunna also preceding any letter of a class, is allowed to rhyme to the nasal of that class. Thus షః may rhyme to ష because this is the nasal of the class to which ష belongs.

The letters R, viz. ష and ష are in the older writers not suffered to rhyme; because the ష was harsher in sound than ష and therefore was discordant. But the later poets for three centuries past have dropped the ష wholly and to revive this letter is absurd.

Regarding Welsh rhymes, see the treatise in Newcastle Magazine for 1822, penes me and Penny Cycl. in Welsh. p. 218—219.

Christian hymns generally deviate from the prosody of the secular poets. Thus Prudentius uses metres suited to tunes and disregards quantity.

In his song on Beatrice, Benedick calls *scorn* and *horn* a hard rhyme (Much Ado. 5. 2.) but in modern days, we see the ear perceives no difference.

The rules regarding vowels are equally easy. The short and long sounds of each vowel correspond. Thus ū rhymes to ā &c.

* Similar to the Spanish rhymes called Assonants: See that article in the Penny Cyclopædia, Or Icelandic Rhyme, See Edinb. Rev. 1805. p. 384.

Compound vowels (ai, au, the diphthongs) rhyme to either of the letters with which they are compounded.

The vowels య Ru యూ rū and ె lu are often considered as consonants: but being rarely used, merely as a feat, they are not worth notice. When they are used in prasa, they are disregarded because reckoned as *vowels*, and the prasa requires uniformity of *consonants* alone. Thus in *prasa*, క and క్ష would rhyme, but క or క్ష would not rhyme with క్ర because R is a consonant, and if one prasa line uses క or క్ర, the other must use the same letter.

These rules are obvious. Others can only be acquired by practice. Of these, the most remarkable is regarding initial vowels. In the word చాని to him, and the word కింద under, the same consonant and vowel కి occur, nor is it any objection that one is at the beginning and the other at the end of a word. Yet these two can never rhyme.

This and similar points are mere matters of taste, interesting to learned natives who write in verse and are experienced in its principles: but unprofitable to a foreigner, as he will never be expected to compose in Telugu metre.

The rules for rhyme furnish a valuable criterion in orthography. Thus the word బ్రతుకు To live is also spelt బ్రదుకు a peculiarity which the *prasa* rhyme demonstrates: because it answers to another word which uses D. Many quotations in the Telugu dictionary now ready for printing are marked “yati” or “prasa” denoting that the passage so noted proves the spelling. For instance—the words బ్రతుకు and బ్రదుకు now adduced. Also చాము (Tadbhavam of త్యాగము) which some erroneously write ఛాగము chhāgamu: also మచ్చరము q. v.

Some verses occur with Antya niyamam THROUGHOUT as Kanyaca VIII. 316 and Manu 3. 30 కిది, &c.

Though accuracy of rhyme is studied, the most celebrated poems furnish instances of careless rhymes. Thus in the Vasu Charitra 3. 152. చ|| The second line has *chi* rhyming to za—thus చినకు సుమాన్త రాసిచయ * జక్తనిచెందొవ, &c. Both the ancient commentators insist much on matters of prosody and rhyme: Yet on this remarkable deviation both are silent.

CHAPTER XII. ON ETYMOLOGY.

Motto—Woodhouses Trigonometry, page 216.

The *exact* formulæ with which the foreign treatises abound are formulæ of curiosity. They are tools finer than is required for the work to be done.

Some points remain to be considered, which are interesting only to those learned natives who write in the poetical dialect. These rules are of small advantage to foreigners. In modern days even poets, as already noticed have relaxed in regard to them: but they will now be given entire without regarding whether some have already been explained or otherwise.

The ancient Telugu grammarians place these abstruse subjects immediately after remarks on the Alphabet. For they wrote only on a few disputed points to aid the judgment of poets already familiar with Sanscrit and Telugu. And as these topics can be understood only after we know every part of the grammar, and have made some progress in reading the Poems, it seems reasonable to place this chapter merely as a supplement to the Grammar.

Among living native grammarians many rely confidently on the brief rules regarding Cala and Druta, framed by Nannaya Bhatt. More learned men are less confident. Indeed Appa Cavi the Aristarchus of the language says (Book 5, 43.) "To determine regarding some words whether they are Druta or not, is an arduous task: if indeed it be at all possible (Literally, arduous even to Bramha). In the Cavi Siro Bhushanam (see printed Essays on Telugu Literature) the critic remarks that "deviations from the rules of Cala are allowable only if poetical authority be discovered." Let this form an apology for any obscurity that may rest on the subject.

This discussion is restricted to poets alone: even those natives who read and enjoy the poems, safely neglect the abstruse rules of Cala and Druta "*Andhra*—Sandhi" and saral-ādesam. Few will own their ignorance of these superfluous matters, but still fewer can prove their acquaintance with the principles now to be described.

It is particularly to be borne in mind that the rules for alteration of initials, for elision and for permutation though indispensable in *poetry* are *inapplicable* in common life and ought not to be used. The dialect used in talking, in common writing, and in ordinary books of morals or education, excludes these poetical customs; unless in a few obvious words established by custom. Native critics teach the poetical dialect alone: and our native assistants inconsiderately reject the common dialect. They insist on poetical spelling, and yet will not themselves use it in common talking or writing. Thus the words చ్చందమునఁగా యేమి Chhandamu anaga emi? (what is Prosody) would according to the poetical method be written ఛందంబనఁగనేమి Chhandamb' anangan'ēmi: a form which in common life is *unintelligible*. Here place the Lists of Verbals which were printed in, See page 139, 144.

Although I have used a new mode of expressing these principles, I have in the chapter on elision and permutation followed Mr. Campbell's grammar; having found, on comparison that it correctly stated all the more important rules given in the ancient philological treatises.

ON DRUTA WORDS.

ద్రుతశ్రుతిక శబ్దములను గురించిన నిర్ణయములు.

The name Drutam is given to the letter N *when used to prevent elision*. This is used frequently in verse, as M. Dro. 2. 141. చాచిమనకునేల manaku-N-ela ఇంక నెపుడో inka-N-epudō; at some other time; but in common talking and writing, the N is omitted, thus ఇంకయెపుడో or ఇంకెత్తుడో is the usual mode of spelling. The following instances may suffice. వలలోన నున్నపులుగులు M. 12. 3. 308. Valalona-N-unna అతనిచేత నడిగించిరి ata-nicheta-N-adiginchiri. M. 8. 2. 272. గరుడాశ్రమంబేసిన నచ్చెరువుగ Garudastram bēšina N-aççeruvuga. In talking, in common letters or ordinary papers, we drop the N and say అతనిచేత అడిగించినారు.

ఇటీవల నుండిపోయిన రాజు itivala-n-undi, &c. the late king. కడగ నుండెను cadaga-n-undenu, he stood aloof. అతని చేసిచ్చి ataniche-n-ichi giving it to him. నేనుయిచ్చినది నీ చేతి కే నా నీతమ్ముని చేతి కే నా chēteke-n-o. I gave it either to you or to your brother. అన్యాయమునకు లోనయి anyayamunaku lo-n-ai; having come into the plot. జన్మమున in his life. జన్మముననా janmamuna-n-a in his life? The sign of question (A'see page) being added, N is inserted. The root of the verb, which ends in U being Druta, అగు may become అగుఁ. Thus ఘనుడగునట్టివాడు ghanud-agu-n-atti vadu, (Bhascara Satacam. 99.) one who is noble.

IN THE VISH P. VIII. 141.

క || వనజనయనుడొండేమియు | న * నకనగుచునూ * రకుండెవారలతో
ని * ట్లను Here the letter N is inserted where the star is placed, viz. Emiyu Nanaka nuguṇu N ūracunde vāra-la tō-N-itlanu.

The same words in common life would not use N being written thus యేమియు అనకనవుచు పూరకుండెవారలతో యిట్లనెను.

The classical or poetical usage differs so far from the spoken dialect (as it does in English) that what is right in one would be wrong, or in bad taste in the other. In the common dialect, druta is almost entirely excluded, and even in verse it is avoided.

There are some portions of the verb to which N (either NI or NU) may be added. All these are Druta. Thus, in the Past Tense పోతి*ని I went. పోయె*ను he, she, it, they (neuter) went. In the Future పొయ్యెన*ను I shall go. పొయ్యెడి*ని he, she, it, they (neut.) will go. In the Aorist పోదు*ను I may go. పోవు*ను he, she, it, they (neut.) may go. In the Negative Aorist పోవ*ను I shall not go.

In the infinitive the form which ends in A as చేయ, రా, కా, పోవ to which N may be added. Thus రానాపాదు ra-n-opadu.

Also the forms ending in EDI and EDU (see page 137, 180) as పడెడిఁ, పడెడుఁ.

Also the Root, పడు, పోవు &c. when used instead of a participle (see page 135.) Thus పోవునతడు povu-n-atadu for పొయ్యేవాడు he who goes.

Also the Root, in A viz. శలక or శలకః, ఉండఁ or ఉండఁగఁ. These forms are peculiar to poetry.

ON CALA WORDS.

The Druta words being those to which N can be added to prevent elision, the Cala words are those to which the letter N cannot be added FOR THIS PURPOSE: as has been remarked in page 180.

All Nominative cases except నేను I and తాను Self, [the rule is తానునేనుచుదేముత్వా ప్రభుమాంతాః కళాస్సృతాః.] are cala. Thus అతడు + ఉండినాడు he was there, may become అతడుండినాడు atad' undi-nadu. But not అతడునుండినాడు atadu-n-undi-nadu. చడక a bed ఉన్నది there is, becomes చడకయున్నది there is a bed; never చడక + నున్నది padaca-n-unnadi.

If the N were thus inserted, it would be the sign of conjunction (See page 180.)

Should it be requisite to prevent elision in some places, the letter Y may be used: or else Vulgarly V. Thus మామయందెను my uncle was or మామవుందెను.

The Second person singular or plural of any verb or the verbs of any person ending in ర or య are Cala. Thus పోషించితివి or పోషించితిరి Thou or you protected him. The verbs ending in ర, పోషించుచున్నారు or పోషించిరి They protect or protected him, in య, పోషించుచున్నాము or పోషించితిమి We protect or protected him.

The Genitive sign యొక్క is Cala (This is stated in page 198.) Thus వానియొక్క అడుగులు his footsteps, may by inserting Y become వానియొక్క యడుగులు vani-yocca-Y-adugulu: but never (by inserting n) వానియొక్క నడుగులు.

The Infinitive forms in UTA, EDI, and ADAM (page 136, 138) and all the verbals (139) are considered to be nouns: and therefore when they are in the Nominative case, they are cala.

Accordingly తెప్పించుటయందు (not తెప్పించుటనందు) in bringing.

C. P. Brown's Telugu Grammar.

s s

వచ్చేదప్పుడు (not వచ్చేదినెప్పుడు) when will you come రావడమేల (not రావడమునేల) why do you come.

The words అప్పుడు then ఇప్పుడు now ఎప్పుడు when, are always specified to be cala.

The Past Participle is Cala. Thus చేసి, పోయి, వడి &c. may add N when connected into the Relative participle, but never can use N to prevent elision. Thus చేసినప్పుడు can never become చేసిన నప్పుడు.

The same rule applies to the affixes నుంచి, or నుండి from, కూర్చి or గురించి concerning వట్టి, or వట్టుండి through, చేతి from, all of which are in truth the past participles of certain verbs meaning ఉంచుట to leave గురించుట to concern వట్టుట to hold చేయుట to make. Thus ఆరణ్యగురించియడిగినాను can never become గురించిపడిగినాను.

It has already been pointed out (page 216.) that some portions of the verb have borrowed the terminations of the nominative case of pronouns. Now these terminations being borrowed from Nominatives, are included under the first rule of Cala, whereby all nominatives are Cala. Thus ఉన్నాడు+అని may become ఉన్నాడని never ఉన్నాడునని.

All indeclinable words are Cala: such as the particles అట, అంట, యడ, యడా, మరి, ఇంచుక, అంత &c. with all interjections and vocative cases. Such as ఛీ! బావురే well, well done! కటకట, అక్కుట! Alas! అవుర, ఆహ్ Ah, Aha! చెలువుడ O my friend! For, all these are considered equivalent to Nominatives. Thus పోయినాడు+అట may become పోయినాడట never పోయినాడునట.

The Negative participle in KA (see page 175) is also a Cala word: but in particular passages is Druta: that is, the N is inserted when requisite: thus రాక+ఉంటని may become రాకుంటని or రాకనుంటని I did not come. వడకనుంటని I did not fall.

But other words ending in KA, which are nouns derived from verbs are often in the nominative case and therefore, being Cala cannot add N. Thus రాక coming మారాకయిట్టిది not మారాకనిట్టిది. పోక going మిపోకయిటులుంటె not మిపోకనిటులుంటె.

[Concluding remark on Cala and Druta] The learned assert that the rules of Cala and Druta must be followed in all compositions. But experience may lead us to dissent from this doctrine. And that for the following reasons. These rules were strictly observed by some (not all) poets in the earliest ages. Several of the most popular Telugu poets of the last and present century deviate from these rules at pleasure : even that rule is neglected which requires the final vowel U to be elided in metre : and they unscrupulously insert N to prevent elision in several places where in rule would forbid such a convenience.

The rule regarding Cala goes on a principle that may be understood if we consider what has happened in the English language. Saxon made much use of the letter N as a termination. This is sufficiently shewn in any page of Saxon : as for instance what is given in Johnson's Dictionary.

ON SOFTENING INITIAL CONSONANTS IN POETRY.

In a few compound nouns, initial consonants are softened. Thus K becomes G as అరిగోరులు the share both of the government and of the inhabitants. T becomes D as తమ్ముడు a brother అన్నదమ్ములు brothers తండ్రి father. Hence తలిదండ్రులు mother and father. Cha becomes ja. Thus చెల్లెలు a young sister అక్కజెల్లెండ్లు akka-jellendlu, more properly అక్క నెల్లెండ్లు. sisters. కాళ్లుజేతులు hands and feet more properly కాళ్లు నేతులు. P. becomes B. Thus నేపలికిరి I said. P. becomes V. Thus ఊరువల్లెలు villages and hamlets.

In all these places, we perceive the change though the reason is not obvious.* The following rules are intended to convey the

[* Native tutors are fond of insisting greatly on these changes : but so little are these rules regarded that in common MSS. of poems, the spelling is devoid of rule. E. g. in M. XV. 2. 7. త the word చేరగా is spelt in these ways in various MSS. చేరగా, చేరగా, చేరగా, చేరగా.]

331 ON SOFTENING INITIAL CONSONANTS IN POETRY.

principles of this alteration. They are of avail to poets but are wholly superfluous to those who are not called upon to write Telugu poetry.

These rules are very rarely applied to Sanscrit words. Indeed some learned men disapprove of softening the initial in any Sanscrit word whatever. In modern Telugu poetry, they are frequently neglected even as regards Telugu words. Sanscrit Grammarians have arranged the alphabet in two classes as follows.

		Hard పరుషములు	Soft శుభ్రములు
కంఠ్యములు	Guttural	క ఖ — గ ఘ ఙ	
తాలవ్యములు	Palatals	చ ఛ — జ ఝ ఞ	
మూర్ధన్యములు	Cerebrals	ట ఠ — డ ఢ ణ	
దంత్యములు	Dentals	త థ — ద ధ న	
ఓష్ఠ్యములు	Labials	ప ఫ — బ భ మ	
	Sibilants	ష శ — స	

The remaining letters are not classed and may belong to either species.

The letters క చ ట త ధ which in the alphabet form the first column, are designated (by Grammarians alone) as పరుష parusha hard ; and when any of these happens to be the initial of a Telugu word in poetry ; and is not the initial of a Sanscrit word but follows another Telugu word, these letters are liable to change. That is they are dropped, and the letters in the third column గ జ డ బ ష (which are called శుభ్ర soft) are substituted. If a druta word is followed by a hard letter, this must be softened : but this is peculiar to poetry ; thus సన్నుచుచి *seeing me* becomes సన్నుజుచి or సన్నుంజుచి, సనుజుచి or సనుకజుచి. వచ్చెకనకాంబి becomes వచ్చెగనకాంబి, వచ్చెంగనకాంబి, వచ్చెకగనకాంబి or వచ్చెనుగనకాంబి the damsel came.

The sunna ఆడేశసున్న thus inserted is contracted for Nu, thus దొరలను acc. plu. of దొర a master and దొరలను + గొలిచె he served the rulers, may by softening become దొరలనుగొలిచె doralanu-golichch or, by dropping the vowel. దొరలకగొలిచె or దొరలంగొలిచె doralan-golichch or by dropping N దొరలగొలిచె doralan-golichch :

in which last form some grammarians wish to use the semicircle *దొరలంగొలిచె* a refinement that never has become popular.

The hard initials క చ ట త ప following the Nominative are substituted by the softening initials గ శ డ ద వ. Thus పోవుచున్నాడుకల్లరి becomes పోవుచున్నాడుగల్లరి the robber is going. హరిచనుడెంచె becomes హరిశనుడెంచె Hari is gone ఇప్పుడుపైయెను he is gone now రాముడేతారకము becomes రాముడేదారకము we wholly depend upon Rama. If two Tadbhavam words come together, as కృష్ణుడు + గరుశించె (for కరుశించె) softening is requisite: but if the first word is Telugu, as తంత్రి + కరుశించె Such a change does not take place: as తంత్రిచక్రవర్తి father is a king, not శక్రవర్తి. వాడుతామరసాక్షుడు he is Vishnu, not దామరసాక్షుడు Such refinements are worth the attention of poets alone: a foreigner should never use the softened initial in such places.

These rules have little claim to a place in Grammar; for they more properly belong to a treatise on versification; a subject with which we, as foreigners have no concern. It has however hitherto been the custom not only to describe them in native Grammars, but to give them a very prominent place. I would willingly omit them, were it not that the student requires to be warned that many words which occur in poems have the initial altered. Thus the word చెప్పట chepputa to say, is often spelt జెప్పట jepputa and even పెప్పట and even Sepputa.

It is obvious that these niceties though important to poets are of no use to men who study a language only with a view to public business. Even among the poets themselves, there is some discrepancy of opinion. For these changes are regulated rather by taste than by any fixed rule. (See page 41.)

ON CONTRACTION IN POETRY.

Some Sanscrit mahat nouns (see page 31, 221) as రాముడు Ramudu (a well known proper name) can in poetry form the accusative by dropping డ, or else by substituting ణ. Thus రాముకొలిపిరి or రాముణికొలిపిరి they honoured Rama. And though రాము ends in U, the form రామును is not admissible.

This mode of contraction is peculiar to poetry : wherein it frequently occurs. It is only applicable to Tatsama sanscrit words.

జరగ పోవెరచిన జొద్దున నరద

లరకురి చెరుల నందంద నిలిచె

లోక కంటకు దైత్యుల నిడుకొంటి &c.

Here the words కంటకు and దైత్యు are in the accusative singular.

Nouns ending in iyamu as ముత్తియము, muttiyamu, a pearl, may contract this into ముత్తెము muttemu, or into ముత్తము muttyamu. And nouns in iya as చేడియ (a poetical name for damsel) may contract this into చేడె.

Some Sanscrit and some Telugu words may drop the final ము even when compounded with Telugu words. Thus భయము fear భయపెట్టుట to frighten సగం or సగము half సగ రెయ్యిపొద్దు mid-night : or the hour of half night.

In poetry, the phrase కనుబొమ by dropping the vowel U, becomes కన్నెమ.

ON ELISION AND CHANGE OF VOWELS.

Few of the following rules are used unless by those who have occasion to write in Telugu verse. For this reason, I have placed them at the end of the grammar.

When an open vowel occurs, that is when a short final vowel is followed by a word beginning with a vowel, either the final vowel is dropped, or some consonant is inserted to prevent such a change. In regard to (Sandhi,) elision, the sanscrit vowels ము Ru, and ఋ Rū are considered as consonants : but require no notice.

The words already described as druta require the insertion of N (as happens in Greek, or an for the article in English :) but other words insert Y in certain places. Either elision is required or else the insertion of a specified letter to prevent elision is prescribed : there is very little room for option.

The final short U, as వాడు, ఇల్లుడు &c. being always subject to elision, it is not allowed to insert N, or Y, to prevent this.

Sanscrit words either neuter as దుఃఖం pain, or masculine as గ్రంథః a book దేశః a country or గ్రామః a village, equally become దుఃఖము, గ్రంథము, దేశము, గ్రామము in Telugu. Herein the syllable MU is an affix, and may be dropt if another word follows, as గ్రంథః + అంతరము = గ్రంథాంతరము, దేశః + అంతరము = దేశాంతరము, గ్రామః + అంతరము = గ్రామాంతరము. But this happens only if both words are Sanscrit. For instance గ్రంథము + ఎక్కడ (where is the book ?) may become గ్రంథ మెక్కడ but never can become గ్రంథెక్కడ as the word గ్రంథము is become a Telugu word ending in ము ; for in such places MU is radical. Thus గుర్రము + ఎవ్వరిది gurramu-evvaridi (whose is the horse) can become గుర్ర మెవ్వరిది gurram'evvaridi, but never గుర్రెవ్వరిది gurr'evvaridi. In common talking and writing, the more easy form గుర్రమెవ్వరిది gurram-yevvaridi is often used though గుర్రమెవ్వరిది is owned to be best. It is particularly to be observed that such *Sanscrit* words sometimes form the inflection in PU as దుఃఖపు, గ్రంథపు according to the *second* Telugu declension, but more usually use no inflection and therefore fall under the third declension. Thus ఆగ్రంథము పేరు the name of that book, likewise in the Dative ; గ్రంథమునకు (according to the 2d Declension) or గ్రంథముకు (according to the 3d) being equally admissible in common prose : while in verse such words are considered to belong to the 2d Declension alone.

The three first short vowels A, I, U are generally liable to elision. The others rarely are elided. Long vowels are never elided. If Druta, they insert N : if kala, they insert Y.

The vowel A is elided at pleasure ; that is we may either drop it or insert a letter to prevent elision. Thus మేయుట to graze forms the past rel. P|| మేసిన to which, if we add అవు the words మేసిన + అవు mēsina-a'vu, the cow that grazed, may by dropping A, become మేసి నావు mesin'avu ; or, by inserting Y, may become మేసి నయావు mesina-y-avu. The letter N cannot be inserted ; because the past rel. P|| is one of the Cala words.

But druta words that end in A, never lose it by elision. Ex-

cepting the word ఇంక inca more ; which may drop the A in ఇంకేమి inc'ēmi, or retain it, inserting N, thus ఇంక నేమి.

Vocative cases that end in short A, particularly certain Telugu poetical words for woman, and a రచ్చెను word i. e. a Sanscrit word with a termination altered, may lose that letter by elision. As these are Cala words, they can insert Y. Thus నెలత + ఇచ్చెను The damsel bestowed it, may become నెలతయిచ్చెను nelata-y-icchenu, but cannot, by elision become నెలతిచ్చెను. The vocative కృష్ణుడ O Krishna! and ఇక్కడరమ్మ come here, make (by inserting Y) కృష్ణుడయిక్కడరమ్మ but do not by elision take the form కృష్ణుడిక్కడిరమ్మ Krishnud'iccadici-rammu. హంశ + ఏది where is the swan, may become హంశయేది but not హంశేది. జర్భ + ఏది where is the grass, may become జర్భయేది not జర్భేది. హరి + ఏనెను Vishnu went, may become హరియేనెను not హరేనెను.

Words ending in ఇ do not in general admit of elision. Thus కత్తి a knife, combined with ఎక్కడ where, may become కత్తియెక్కడ catti-y-eccada, where is the knife? but cannot, by elision become కత్తెక్కడ katt'eccada. Because the word కత్తి being in the Nominative case is a Cala word.

But some parts of the Past tense which end in ఇ as పోతి or పోతివి thou wentest. పోతిరి you went, always elide the final ఇ : thus చూస్తవి + అన్నా may become చూస్తవన్నా çustiv'anna, do you see, brother ?

But in this tense the first and last words, viz. పోతిరి I went, and పోయిరి they went, retain or drop the final vowel at pleasure. Thus చూచితి + అక్కన I saw his sister, may become చూచితక్కన or else చూచితినక్కన çhūchiti-n-accanu. So in the 3d person plural తెచ్చిరి + అన్నము they brought the dinner, may become తెచ్చిరన్నము or తెచ్చిరియన్నము In the former instance N is inserted because the first person ending in N belongs to the Druta class. In the second instance Y is inserted (tecchiri-y-annamunu) because the 3d person is a Cala word.

Pronouns which end in ఇ, as అది, ఇది, ఏది, అది, ఇది, ఏది also the words ఏమి what, and మరి again, and the dative affix కి have or neglect elision at pleasure. Thus అది + ఏమి or అదేమి what is that? If elision is not used, Y is inserted. Thus అదియేమి.

But if a word ending in ఇ is followed by ఎంత enta how much? the elision is used: or prevented (by inserting Y) at pleasure. Thus పండి + ఎంత becomes పండెంత or పండియెంత.

Final ఇ ought (in poetry) to be elided Thus అస్థిరని + అరణ్యం = సురసరణం M. 7. 4, 52. తాటి + అకు = తాటాకు a palm leaf, కాసు వల్లి + అనగా = కాసువల్లనగా But in most manuscripts, there are erroneously written తాటేకు, కాసువల్లనగా Or ever తాట్యాకు, కాసు వల్లనగా.

Final U, is almost invariably elided. Thus అతడు + ఎవ్వడు becomes అతడెవ్వడు. In common talking and writing, however the Y is often inserted. Thus అతడు + యెవ్వడు who is he?

Such is the rule as regards a nominative word ending in U, but such elision is optional as regards words which are not nominative. Thus the accusative నన్ను me, నిన్ను thee, తన్ను himself, తమ్ము them, మమ్ము us, మిమ్ము you; also the affixes కొరకు for, కు to, as well as the words అందు, ఇందు, ఎందు (see page 65, No. 16. and page 58:) also the present participle ending in య (page 163.) All these when followed by a vowel may at option use the elision, or substitute N to prevent it. Thus నన్ను me, followed by ఏలుట to rule, may become నన్నేలుమా nann-elum'a. Rule thou me; or నన్ను నేలుమా nannu-n-elum'a. Likewise అనుచు speaking, + ఇట్లనియె thus he said, may become. అనుచిట్లనియె anuç'itl-anie* he said (literally, saying he said) or అనుచునిట్లనియె. Again:—చెప్పచు + ఉన్నాడు he is saying, may become (in common Telugu) చెప్పకున్నాడు but in the

* Not anuchitla. The letter ch when followed by I would be pronounced chi, but when followed by U the sound would be soft; viz. anuçu and though the final U is elided, the same sound is retained.

poetical style, if the metre requires it చెప్పరున్నాడు The N is thus inserted because the preceding words belong to the Druta class.

See a remarkable instance in M. Asw. I. 191. క॥ కత్తుకకుసద్దపది నూ | పాఁత్రలి Here Kuttuka-ku N adda padi and in Vish. P. 2. 308. అదినాకునేటి? adinaku Nétiki (entered in T E D in యేటి.)

It has been shewn (page 235) that the Sisa, Gita and Dwipada metres end each line with a short syllable : (the last foot being a Surya.) If the final vowel is liable to elision—that is if the next line begins with a vowel, poets often neglect such elision. But this depends upon the sense of the passage, and rarely occurs.

The following words never admit of elision although they end in U. Accordingly N is inserted.

Examples :—వత్తు + ఇప్పుడు I will come now, may become వత్తునిప్పుడు Also వచ్చు + ఇప్పుడు he will come now, may become వచ్చునిప్పుడు. పిలుచు or పిలచెడు calling. అరని him (Acc. of Iswara, God :) and చూచినాను I saw, will in a compound phrase, become పిలుచునరన్నచూచినాను or పిలచెడునరన్నచూచినాను I saw him who called. In the same manner, the word sevacu assuming the accusative form సేవకు and having no druta affix, if combined with a word commencing with a vowel, as చూచెను he saw, may become సేవకుచూచెను he beheld the servant.

Words which end in the short vowels A, I, U drop these vowels if followed by certain words. These are ఎడు, అంత, ఏని, and words denoting kinsfolk, as అన్న, అమ్మ, అక్క, అయ్య, అత్త, అప్ప, అవ్వ &c. Thus వార a fathom వార + ఎడు =, వారెడు a fathom's length. చేర the palm. చేర + ఎడు = చేరెడు a hand full. పోక a nut పోకంత as large as a nut. ఎనిమిది eight. ఎనిమిదేని at the rate of eight. నువ్వి, లక్ష్మీ, శేషి &c. are names of women and adding అమ్మ (equivalent to Mrs. or Miss,) the words are spelt, నువ్వుమ్మ &c. To the word రాము (mentioned above) by adding అన్న brother, (a word equivalent to Mr.) forms రామున్న In some common expressions, the Sanscrit mode is wrongfully used. Thus బీర + అవలము should be బీరావలము.

All words ending with vowels except U have no elision : but the letter Y is inserted. Thus నవల+ఇది becomes నవలయిది this is a woman హరి+అతడు becomes హరియతడు he is Vishnu అ+ఇచ్చె becomes అయిచ్చె fortune favoured him కూ+ఇది becomes కూయిది he yelled వస్త్ర+ఒరై becomes వస్త్రయైరై a coloured cloth రే+ఎండ becomes రేయిండ moonlight మై+ఒరవు becomes మైయెరవు the beauty of the person.

The words అది or అవి when followed by some other words, the letter A is elided and the letter Y is inserted. Thus గొప్ప+అది or అవి becomes గొప్పది or గొప్పయది, గొప్పవి or గొప్పయవి a large one or large ones. నీ+అది or అవి becomes నీది or నీయది, నీవి or నీయవి yours. నా+అది becomes నాయది mine. కాపు+అది becomes కాపది or కాపుది a farmer's wife.

Cala words that end in U when used in forming compounds, may insert N. Thus రాము+ఎదుట=రామునెదుట fronting Rama, or in his presence. Also పాము a snake+ఎములు=పామునెములు a snake's bones.

The words ending in U when preceded with a word beginning with a vowel, admit the letter T. Thus చిగురు+ఆకులు becomes చిగురుతాకులు the young leaves పోతు+ఈగ becomes పోతుటీగ a male fly. కరుకు+అములు becomes కరుకుటములు sharp arrows. వేల్పు+ఆవు becomes వేల్పుతావు the cow of plenty.

Usually the last short vowel in a line of verse must be elided : but even the best poets sometimes neglect this : and that it is optional, is stated in the Chintamani.

ON SOME CONTRACTIONS.

Verbs in న, as అనుట to say, వినుట to hear, may in the present participle change న into sunna. That is the two last vowels being alike the first of them may be dropped. Accordingly అనుచు anuṇu, saying, becomes అంచు an'ṇu, వినుచు vinuṇu hearing, becomes వించు vin'ṇu. And as shewn above, this is sometimes (in poetry) written అన్పు, విన్పు. This is a mere nicety appertaining to a rhyme : wherein some prosodians attempt to draw

339 ON SANSKRIT ELISION AND PERMUTATION.

distinctions between the sounds of స, శ, ఓ ; all of which are merely modes of writing the letter N.

Some of the third conjugation which have U in the two last syllables of the Infinitive in U, as ఏడుచు ēduḥ, to weep, పెనుచు to plait, may be contracted into ఏడ్చు ēd'ḥu, పెన్ను pen'ḥu. Other verbs, as తడుచుట to wipe నడుచుట to walk, cannot be thus contracted in poetry : but in common writing, such words are often written in the contract form (see page 39,) though pronounced without any contraction.

The words ఇల్లు now అల్లు then ఎల్లు when, can (in poetry alone) drop the penultimate U when the metre requires it. Thus అల్లు apudu may become అల్లు ap'du.

Nouns of three syllables which have U as the second vowel, can in poetry drop this. Thus చిలుక becomes చిల్ల a parrot. కాలువ becomes కల్వ a watercourse.

And in some compound words, the final U of the first, is dropped even though the second begins with a consonant. Thus కారు black పోతు a male buffalo, forms కారుపోతు a wild buffalo. వేర్వేరు M. 1. 8. 271.

Those who wish to extend their enquiries in Etymology further *after perusing the poets* will be amply satisfied in the learned treatises written by Appa Cavi and Ahobala Pandit. Observing that these rules were framed for the guidance of poets alone, I would willingly have omitted them in this volume which is intended solely to assist beginners in the study of Telugu.

ON SANSKRIT ELISION AND PERMUTATION.

Sanskrit words used in Telugu sometimes adhere to Sanskrit principles and elsewhere deviate. No Telugu grammarian has specified the instances wherein the phrase adheres to Sanskrit rule or those wherein it adopts a new course.

Sanskrit words, if two occur together, may be united in the Sanskrit manner : thus maha+unnata may become మహాన్నత mahonnata ; but in common life, elision is not allowed : thus మంత్రి+ఉద్యోగము “the office of minister of state” is always written మంత్రిఉద్యోగము never మంత్రుద్యోగము which is the proper Sanskrit form.

The Sanscrit comparative and superlative forms are sometimes used (as in English inferior, or superior:) thus కష్టతరమైన very hard. ఘనతరమైన very noble. The word నీచ low, may use the superlative నీచతమ which is thus used with a masculine termination. M. 3. 5. 138.

ఆ॥ పాపవర్తనండు బ్రాహ్మణుండయ్యను
నిజముగూడుకంటె నీచతముడు

A bramin whose acts are sinful is lower than a Sudra.

In this passage the poet has used the *superlative* form whereas grammarians would prefer the comparative. The poet however is Nannaya himself.

It may be useful here to give a short abstract of the Sanscrit rules (borrowed from Wilkins's Grammar) with a view to pointing out the variations that exist between the two languages.

PERMUTATION OF VOWELS.

When any simple vowel opens upon another simple vowel similar to itself, the two shall be resolved into one long. Thus if అ opens upon అ or ఆ, or ఆ upon ఆ or అ the two coalesce and form one long vowel; namely ఆ. The same rule serves for ఇ and ఈ, ఉ and ఊ each pair being considered one power, differing only in duration of sound.

The final M dropped, if a Sanscrit word follows, is retained, if a Telugu word follows. Thus దేశము + అంతరము = దేశాంతరము but దేశము + ఎవ్వరిది may become దేశమెవ్వరిది never దేశేవ్వరిది Thus ఖద్గము + అగ్రము = ఖద్గాగ్రము but ఖద్గము + అతనిది would become ఖద్గమతనిది and this contraction, used in poetry is inadmissible in common prose, wherein we must write దేశముయెవరిది and ఖద్గము అతనిది.

Thus బండ్లము a stick and అగ్రము the end, form బండాగ్రము the end of a stick. ఆరూ charioteer of the sun ఉదయము rising, forms ఆరుజోదయము the dawn of the day.

[In Telugu only those Sanscrit compounds are used, which have a noun or adjective as component parts. Those wherein a Sanscrit verb is united with a noun are not used: and I accordingly omit such examples. Thus మన + ఆస్తి our property, may in poems

become మనయాస్తి, or colloquially remains unaltered ; being written మనఁస్తి. It can never become మనాస్తి.]

Any simple vowel excepting అ and ఆ opening upon any dissimilar vowel, simple or compound is (in Sanscrit) changed to a semivowel congenial to itself. Thus ఇ, ఈ are changed into Y. ఉ, ఊ into V. Thus హరి + అత్ర becomes హర్యత్ర ; మను + అంతరము becomes మన్వంతరము.

The simple vowels ఐ and ఓ coming in a state to unite with any dissimilar vowel, simple or compound, undergo the following changes.

గంగా + ఉడకం = గంగోడకం Gange's water.

తప + ఔచిత్యం = తపోచిత్యం Thy rectitude.

The Kur 1. 175 actually spells రాజపిఁ thus రాజరుపి with రు and writes హరుషం for హమఁ.

[But supposing the first word is Telugu, no such change takes place. Thus నవలా + అనేకూట "The word navala" may become (in poetry) నవలాయనేకూట but no other change is allowable. Colloquially even this Y is excluded and the words are written, as above. నవలాఅనేకూట.] But the phrase శిల్పమరం which all use clearly breaks this rule. Ex-obverse శరశ్రుత్యులు q. v. and చలువాకు.

EXCEPTIONS AND ANOMALIES.

"గో, an ox, requires the introduction of a వ before అక్షః an eye, &c. thus forming the compound terms గో + అక్షః = గవాక్షః a bull's eye (a small window) గో + ఇంద్రః = గవేంద్రః a lord of kine. i. e. a bull గో + అజనం = గవాజనం an ox hide."

"అ and ఆ being in a state to form a compound with ఓష్ఠః lip, may be dropped.—Thus forming వింబోష్ఠి Cherry-lipped : for వింబ + ఓష్ఠ. But if the word be of a nature not to admit of their forming a compound, the union is different. Thus త. వ + ఓష్ఠం = తపోష్ఠం thy lip."

[The Telugu poets sometimes deviate from rule even in pure Sanscrit words thus. Custom sanctions that we should say అక్షోహిణి a host, not అక్షోహిణి. They however prefer the latter spelling.]

COALITION OF CONSONANTS.

[The following few rules borrowed from the same Grammar have their use in Telugu where Sanscrit compounds occur.]

Each of the consonants called క చ ట త జ has a soft sound, viz. క జ డ డ బ and the first letter changes into the soft before any sonant letter whether vowel or consonant as in these examples వాక్విభవః eloquence; for వాక్విభవః; అజంతః "ending in ach" for ach-antah, అరిషద్వర్గః the passions, for అరిషత్ + వర్గః. అశుద్ధం ఘః he who aids in distress, for అశత్ + బంధః.

"క ట త may not only change to their respective sonants before a nasal, by the preceding rule, but also to their proper nasals; that is, K, to g or ng; ట to డ or ణ; త to డ or న : as వాజ్మలం deposition, for వాక్మలం; వణిజ్మఘ Magha, the merchant for వణి క + మాఘ. కన్మిత for కన్మిత; తద్మరారి, or తన్మరారి for తత్ము రారి That Murari." The preceding rule; as, విస్మయం intelligent, rational, for విత్మయం.

The fourth or dental class of consonants త థ ద ధ న besides being subject to the above general rules are changeable to palatals before palatals and to cerebrals before cerebrals. The palatals are చ ష ణ య ఞ and the cerebrals ట త డ ధ ణ; (the letter డ being excepted.) Examples; తచ్చిత్రం that wonder, for తత్చిత్రం, తచ్చాశ్రమం for తత్తాశ్రమం that art. Again, తజ్జీవితం that liveth, for తత్ + జీవితం.

MUTATIONS OF SIBILANTS.

The letter శ preceded by క చ ట త జ may be changed into శ్చ or not. Thus, for వాక్ + శూరః they also write వాక్శూరః, వాక్శూరః and for తత్ + శూరః that hero, they write తచ్ఛూరః.

MUTATION OF ॐ VISARGAH.

The ॐ of the word అహః, day, being the final of that word is changed into R before the initial of any word excepting రాత్రి (and a few others beginning with R) when the change is as follows.

అహర్వతిః for అహఃవతిః the god of day, the sun,

అహర్గణః for అహఃగణః the days.

Exceptions అహారాత్రం for అహఃరాత్రం Day and night.

The *visarga* “ః” preceded by ā and followed by ā, hā, or any *sonant*, changes into U; and ā and ū make (as in the French language) ō. Thus మనఃరథః becomes మసారథము. The word జంతుః *jantuh* becomes జంతువు *jantuvu* a beast. Kodanda XV. శబ్దోహారి for శబ్దోహారి.

The above short abstract is intended to assist such learners as may not have read the Sanscrit Grammar from which these particulars are transcribed.

The rules regarding Samāsa in Sanscrit Grammar being those regarding compound words, should be carefully studied, as many of them, (nearly one-half) are commonly required with regard to the Sanscrit words used in Telugu.

ON COMPOUND WORDS.

If Sanscrit words are compounded with Sanscrit words, the Sanscrit rules are observed : as క్షంధారంధం But to say క్షంధకం న would be wrong. And ముఖజాడ though a common phrase is not right—Unless it be an Exception.

The tract on Samasas, called శమశచంద్రిక has been printed in Sanscrit in the Grandha character by Harkness and should be reprinted in the Telugu character.

Grammarians require a very strict observance of these rules, but they are often broken by poets. Thus in the popular tale or comedy of Garudachalam, which is a common school book, we find the phrase తవశించుక నక + మేడలు + గోశ్రురములు which is condemned also, in the next page కందువమందిరంబులు పెక్కు మంజిష్ఠ + తెరలు this is a similar false compound : the first word being Sanscrit and the second Telugu.

The rules of Sanscrit elision are clearly defined in the grammars of that language and therefore present no difficulties. Those *Telugu* rules which are in this grammar placed with the alphabet, are easy, and in common use. The remaining *Telugu* rules now exhibited would change శేవకుడు into శేవకుడు are obsolete according to some learned men, but maintained by others. A de-

cision on these matters can interest those learned bramins alone who write Telugu poetry. To a foreigner, they are useless and I have therefore compressed into five or six pages all that is of any avail in the old grammarians, who have multiplied rules and exceptions in such profusion that according to them, no author is entirely correct.

CHAOS, UMPIRE SITS.

And by decision more embroils the fray.

The principle of altering initials according to certain rules of syntax is found in all the languages of the Celtic family. Owen states in his *Welsh Grammar* that the mutable consonants are thus classed.

Radical, K, P, B, D ; (The Telugu hard)

Light, G, B, V, Z; (The Telugu soft)

Aspirate, ngh, nh, m, n;

Soft ç, th.

The principal rules for the assumption of the soft sound are these. 1. After all verbs except those in the infinitive mood. After interjections, &c. 2. After personal pronouns; after thy, mine, thine; after ei when it denotes his and its, but not when it denotes her. 3. The participial sign yu makes the initial of the object light, &c.

Such are the rules in Welsh, and the similarity to the Telugu rules is remarkable. In both languages, these rules are intended for the guidance of poets alone. We even find in Welsh as in Telugu, the initial sound of J changes into S. Thus George becomes Seorus. In Gaelic also James becomes Shemus.

It will be observed that the letters PKT which Greek grammar calls soft, are in Sanscrit called hard; and the Greek middle letters BGD take the name *sarala*, soft. Thus what is in one language called hardening a letter is in the other called softening it.

The initial rhyme, already described (page 227,) as Yati,—which is sometimes called Alliteration, is found in Icelandic; in Finnish (see “*Eastern Europe*” 1846, vol. 2. p. 170.) and indeed throughout the Gothic languages, and in our oldest English

C. P. Brown's Telugu Grammar.

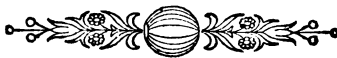
U U

poets, coeval with the first Telugu authors. The proofs will be found in the account of English versification given in the Introduction to Chaucer.

On both Yati and prasa in Saxon, the reader is referred to the Gentleman's Magazine for 1822, page 396. And on Dryden's use of both, see Quarterly Review 1826, vol. 34, p. 14.

The principle of softening initials is used in Cannadi likewise. Also in Italy where Wolf and Waiblingen were changed into Guelf and Ghibelline. See Campbell's Petrarch, p. 19.

Not only does primitive English occasionally soften initials, (as also German does) but it even inserts R, and thus resembles Telugu in a most remarkable peculiarity. Thus *Tbil* and *Droil* are in Johnson shewn from Spenser and Milton to be the same word. In our dictionaries and in the ancient English Bible (as Crudens Concordance and an ancient Ainsworth will shew) a gin or snare was spelt grin. For curl, thorpe (i. e. village) thirst birds, third, Chaucer writes crull, thrope, briddes, thrist, thriddle. The words Couch and crouch are the same word; Cave and grave, Cove and grove each mean a hollow: Johnson and Ainsworth shew *thrill* and thirl, crud and curd to be the same word.

APPENDIX.

ON ARITHMETICAL MARKS.

The Hindus use the number sixteen as a general divider: a sixteenth of a pagoda (eight shillings, nearly) and of various measures, is called వీశము a viss: a sixteenth of the Rupee (which coin the Mahomedans introduced) is called by the Hindustani name అణా ana, or అణా āna. Thus “ॐ—” denotes one anna (or viss, one sixteenth, or $6\frac{1}{4}$ per cent.) and “౧౮—” denotes One and a sixteenth. “రూ౧౮—” is one rupee and one anna.

One-eighth, or two annas “=” is written వి౭ called పరక. Three annas (or three viss) are వి౭ called మువ్వీశము: four of these make the quarter (four annas) named కాలు which is noted by an upright line (|). This being doubled, forms ౪ called అర, half. Three such lines ౪౪ are ముక్కాలు three quarters (twelve annas).

Thus the table of annas runs as follows:

One anna is called వీశము: for which the mark is రూ౮ “—” a single line.

2 annas are called పరక.	రూ ౮ ౭
3 ” ” ” మువ్వీశము.	” ౮ ౭
4 ” ” ” కాలురూపాయి or పావలా a quarter.	” ౮
5 ” ” ” పాతికావీశము.	” ౮ —
6 ” ” ” పాతికాపరక.	” ౮ ౭
7 ” ” ” పాతికామువ్వీశము.	” ౮ ౭
8 ” ” ” అర, Half.	” ౮ ౪
9 ” ” ” అరావీశము.	” ౮ ౪—
10 ” ” ” అరాపరక	” ౮ ౪౭
11 ” ” ” అరామువ్వీశము.	” ౮ ౪౭
12 ” ” ” ముక్కాలు, Three quarters.	” ౮ ౪౪

13 annas are called ముప్పాతికావీశము.	రూ 8 య—
14 „ „ „ ముప్పాతికాపరక.	„ 8 య౭
15 „ „ „ ముప్పాతికామువీశము.	„ 8 య౬
16 annas form the Rupee.	

The Anna or sixteenth part is divided by four: and the one sixty-fourth is called కాని marked “కా |.” Of this, one quarter is called a ప్రియ Thus the following fractions are not now in use.

1—256th part is a priya marked ప్రి —	
Twice which is అరకాని do. ప్రి ౭	
Three times is ముప్రియ do. ప్రి ౬	
Four priyas thus form one Cani - - కా —	

The priya again is divided by four: thus.

One 1024th part of unity is సుర marked సు	
Two of these are (one, 512th) రెండుసురలు సు ౪	
Three - - - - - మూడుసురలు సు ౩	
Four suras form the - - - - ప్రియ ప్రి	

And the sura being divided into quarters;—

One of these, i. e. 1-4096th is one శోకరకాని marked శో—	
Two of these are written thus రెండుశోకరకానులు do. శో ౭	
Three of these do. మూడుశోకరకానులు do. శో ౬	
Four forms one sura - - - - - సు	

The sura-Cani merely means a farthing—cent, a millionth of a half penny.

Money accounts formerly were kept in gold Pagodas, of four Rupees each. The present gold Pagoda is three Rupees and a half: but the pagoda reckoning is now laid aside by the English though retained by Hindus. The Pagoda is called వరహ, “the boar” which was the armorial bearing of the ancient Kings, but is usually called hunn, హున్ను which appears to be the same as హొన్ను honnu or పొన్ను ponnu.* meaning gold: for several

* Honnu is the ancient Cannadi word for gold: the old Telugu word is ponnu. Varaha is said to be the name of a district near Surat. See Kelly's Cambist and Major Jervis's Ancient Records, page 42. Haughton Bengali Dict. p. 2752 supposes honu to be corrupted from Hiranya.

ancient Canada (or Canarese) words have been introduced into Telugu, changing the initial H into P. This word *hunn* however is usually supposed to be Hindustani.

But in accounts, as we use £ to denote pounds, so ✕ a contraction for ✕ండు a coin, is used for Pagoda. The plural is marked ✕✕.

And the sign halli హల్లి shaped like the English numeral 8, is used to separate between the integer and the fraction. Thus రు५౫82— denotes, Rupees 55-2-0. This mark answers to the cypher in the column of annas, and a cypher in the column of pice, is, as in English accounts, a circle or sunna.

The silver Rupee రూపాయి is written రు, or రూ, రప్ప, and the Fanam or fraction of the Pagoda is called రూక and written ర్. The Current Rupee is at present worth nearly two shillings.

But the Rupee is divided into 16 Annas and the Anna into twelve pice. The pagoda of three Rupees and a half is reckoned as forty-five fanams, and the Rupee as twelve fanams and sixty పాసులు cash: of which eighty are reckoned to the ruca or fanam. The copper coin called ten cash is a half penny and the coin of twenty cash was about a penny. For these, the pice is now substituted and is of a different value. The gold rupee is called మోహరి and is=15 silver rupees.

The fanam is now a mere nominal coin (like the crown in England) and in accounts of Rupees is never retained for honest purposes. In South Malabar, the fanam reckoning is still used: but that bears a very different value: one thousand fanams of Cochin (Malabar) being but Rupees 77-12-6.

Thus the calculation of Rupees, annas and pice is quite at variance with that of Pagodas, fanams and పాసులు cash; which Government have abolished. The natives generally adhere to the ancient routine, wherein the pagoda equalled *four* rupees: but instead of annas, they usually rate the rupee at so many ద్దడ ద్దడ or pence. This mode reckons about three పెద్దదడ ద్దడ to the anna.

(The *dood* or farthing is in many parts of the country a mere hammered bit of copper, and these copper bits are generally called Khoordh, i. e. crumbs.)

At Madras, the rupee usually is worth one hundred doods; fifteen pice make one fanam: and twelve fanams and $\frac{1}{3}$ make one rupee. Three rupees and a half make one pagoda, which is worth 56 Annas: and this forms the basis of all native reckoning.

The sixteenth part of a pagoda is called a దుగలము and marked $\times 08$ —wherein the \times denotes that this reckoning is regarding the varaha.

		equal to
One dugalam	$\times 08$ — is called దుగలము.	Rs. 0 3 6
2 or one eighth	$\times 08 \underline{2}$ do. చలము.	„ 0 7 0
3	$\times 08 \underline{3}$ ముద్దుగలము.	„ 0 10 6
4 or quarter	$\times 0 \mid$ పాత్ర.	„ 0 14 0
8 or half	$\times 0 4$ మాడ.	„ 1 12 0
12 or three quarters	$\times 0 4 \underline{4}$ ముప్పాత్ర.	„ 2 10 0

And the mada or half pagoda denotes fifty per cent. Thus మాడలుచెల్లించినాను denotes, I paid fifty per cent. The word దోకడా dokada is used for a cent or hundredth part దోకదాలత్రుతారము per cent పదకొండుదోకదాలు is eleven-hundredth or, eleven centesimal parts.

Interest is calculated per mensem. Thus one per cent in India denotes twelve per cent per annum.

The word పాతిక or పాతికె signifies a quarter: and often denotes 25 as a quarter of a hundred. Elsewhere it is a colloquial phrase, like half a dozen. “He is one patika” denotes, he is twenty-five years old. The fraction named patika is thus denoted, when it is regarding a pagoda $\times 0801$. The subdivisions are marked and named thus.

The పాతిక is written	$\times 080 \ 80 \mid$
Twice which is the అరవీశము,	$\times 080 \ 80 \ 4$
Twice which is the వీశము or viss,	$\times 080 \ 8 \ —$
Twice which is one శరక or	$\times 080 \ 8 \ 2$

The ముప్పాతిక or three-fourth of a fanam is marked ర్ ౪

One quarter of a fanam being marked. ర్ ౧

The annas or sixteenths of a Rupee are thus marked.

One	anna is అణ	marked	రుం ౮—
Two			రుం ౮౭
Three			రుం ౮౬
Four	పాత్రలా.		రుం ౧
Eight	అర్థరూపాయి.		రుం ౪
Twelve	ముప్పాత్రలా.		రుం ౪

The quarter of a రూక or fanam is called పాతిక and marked ర్ ౧ | which seems to be a contraction for the letter R with the silent mark.

Two of these are అద్దగ ర్ ౪

Three quarters of a fanam ముప్పాతిక ర్ ౪

A single fanam is called చిన్నరూక a double fanam is పెద్దరూక.

రహితి A nominal money used in Canarese accounts. One gold *chacrum* or *Rahti ruca* is four *chinna rucalu*; and four such *ruca*s (40 fanams) make one *rahiti* hoon. Rahti seems to mean *kontaroy* కంఠీరవవరహాలు.

There is another reckoning by Tancams. The టంకము is an ancient coin, not now found, and used only in accounts:—it was worth 16 dubs or four single silver fanams. The half Tancam is called ధరణము. The quarter Tancam is called a చవిరె. The eighth part is one శిష్టాణి. The sixteenth is one డబ్బు. The thirty-second part is one యాగాణి. The sixty-fourth part is one దమ్మిడి. Three దమ్మలు dammans make one డబ్బు dabbu. The gold fanam is also called the gold tancam, but is not now current in the Telugu country.

DIVISIONS OF MEASURES.

The ఖండి or candy is a measure answering to the ton of which one-twentieth is called తూము toom or chaldron. In speaking, it is called ఖట్టి but in writing ఖ is used as the sign. Thus ఖం is one putti or candy. The actual bulk of the putti varies in various

places or in regard to various goods, as does also the English stone. At Masulipatam, the candy of tobacco is 480lb: that of metals and hard ware is 500lb. (which is the Madras rate): that of sugar, dates, and other soft articles 560. Applied to land, the phrase శుభ్రైదువిత్తనాలశట్టునేల denotes that extent of land which will be sown by that quantity of grain. The putty ranges from 800 to 960 seers; for the seer also is a variable measure. The శల్లెశుట్టి is divided into eighty కుంగములు; thus a cunçam is the fourth part of a toom. The మలకశుట్టి or Malacca ton is from 200 to 240 cunçams. The toom is denoted in accounts by న (the letter N) at Masulipatam; the reason of which I have not learnt. At Madras it is marked thus.

1	తూము	న ౧
2	ఇద్దము	న ౨
3	ముత్తము	న ౩
4	నల్లము	న ౪
5	పదుము	ఖం౦
6	ఆర్దుము	ఖం౧
7	పద్దము	ఖం౨
8	ఎనమందుము	ఖం౩
9	తొమ్మందుము	ఖం౪
10	పందుము	ఖం౫
11	కదకొల్లుము	ఖం౬
12	కన్నిద్దము	ఖం౭
13	కదముత్తము	ఖం౮
14	కప్పల్లుము	ఖం౯
15	కదిహేదుము	ఖం౧౦
16	కదహార్దుము	ఖం౧౧
17	కదిహేద్దము	ఖం౧౨
18	కధెనమందుము	ఖం౧౩
19	కంఠొమ్మందుము	ఖం౧౪
20	శుట్టి	ఖ ౧

Or the following arrangement may be more clear: it is the native method wherein each line contains a different fraction of one putty. Thus.

పుట్టి	౪౦	One putty.
అందుము	౪౦౪౦	Half a putty.
పదుము	౪౦ ౦	A quarter do.
ఇద్దన్నిరస	౪౦8 ౨౪౦ or ౪ ౨౪౦ an 8th	do.
కూమెడు కుంచెడు	౪౦8౧ ౦ or ౪ ౧ ౦ one 16th	do.
ఇరస అడ్డెడు అవ్వెడు or ఇరస రెండుమానికల అవ్వెడు.	౪౦8౦౪ ౨౪౦ or ౪ ౦౪ ౨౪౦ one 32d	do.
కుంచెడు మానెడు సోలెడు or ఆరుమానికల సోలెడు.	౪౦8౦ ౧ ౦ or ౪ ౦ ౧ ౦ one 64th	do.
మాడుమానికల అరసోలెడు	౪౦8౦8౩8౭ or ౪ ౦8౩8౭ one 128th	do.
మాడ్డవ్వలగిడ్డెడు	౪౦8౦8౧౪—or ౪ ౦8౧౪—one 256th	do.
మాడుసోలల అరగిడ్డెడు	౪౦8౦8౦౪౦౪ or ౪ ౦8౦౪౦౪ one 512th	do.
మాడుసోలల కాలుగిడ్డెడు	౪౦8౦8౦ ౭ ౦ or ౪ ౦8౦ ౭ ౦ one 1024th	do.

There is another reckoning by మణుగు or Maund's weight, viz.

Three quarters of the మణుగు is called మూడెత్తులు and marked మం౪౦.

Half of the మణుగు is called అర్థమణుగు and marked మం౪౦.

One quarter of the మణుగు is called ఎత్తెడు మం|౦.

One 8th of do. (five seers)	వీశెడు	వీ౧ or శే౪
One 16th of do.	అరవీశెడు.	శే ౨౪౦
One 32d of do.	సవ్వాశేరు or శేరుం పాళు శే౧ ౦	
One 40th of do. is a seer	శేరు	శే౧
One 64th of do.	అర్థశేరునవటాకు	శే౦౪౭
One 80th of do. is a half seer	అర్థశేరు	శే౦౪౦
One 160th of do. is a quarter seer	పాళుశేరు	శే౦ ౦
One 320th of the same	నవటాకు	శే౦8౭
One 640th of the same	చటాకు	శే౦8—

Eight maunds are called సాగరము.

The calculation of కుంచములు is as follows. The కుంచము is marked ౪౦| at Masulipatam. Elsewhere the mark ౪| is thus

C. P. Brown's Telugu Grammar.

W W

used. Two cunçams form the యిరళ which is marked స ౧ ౧ or, at Madras ౧ ౪. Three form the ముక్క written ముక్క. The division of the కుంచము (one quarter) is sometimes rated as follows. The quarter of the cunçam is a manika మణిక, written మా ౧. The half of this is an "adda" అడ్డ which is written మా ౨ or స ౮ ౨. The three quarters (మూడుమానికెలు) is written thus మా ౩ or స ౧౨ ౩ and the కుంచము is marked స ౦ ౧ ౦.

The కుంచము of the చిన్నపుట్టి is divided into five manikas: but that of the పెద్దపుట్టి is divided into six manikas. The greater toom is divided into 24 manikas and the smaller toom is divided into 20 manikas. If the manika is divided into four parts, these are called సోలలు: of which one sola is marked సో ౧౦. Two solas are one తవ్వ tavva marked సో ౨౦. The three quarter manika is called మూడుసోలలు and marked సో ౩౦.

Again the సోల is divided into quarters called అడ్డలు. One అడ్డ is marked అ — Two form the అరసోల marked అ = Three are called మూడుఅడ్డలు and written thus అ ౩.

The Tola తలము or weight of one Rupee (one hundred and eighty grains) is used regarding the post office, and in weighing medicines. The pagoda weight పరహయెత్తు is used regarding the gold, silver and medicines and is (52. 56) nearly 53 grains. The గరిశ or garce used regarding corn and rice is 320lb. Five putties make one గరిశ.

MEASURES OF LENGTH.

The fathom or పాద contains two గజములు or yards. The yard being two మూరలు or cubits. Three అడుగులు or feet form the yard. This however is not a customary mode of reckoning. The inch is called అంగుళము. The మూర or cubit is divided into two జేసలు or spans. The గజేంద్ర గజము or great yard is equal to 90 square feet being 30 feet in length and 3 in width. The పల్లెడు or handbreadth is the third of a span.

The English yard and foot have come into use as well as the English acre, which foreign phrase the natives spell thus యకరాలు.

The measures of length depend upon the పరుగు, or కోసు coss (parugu పరుగు literally means one run) which is a variable measure, on a plain country; it varies two miles or two miles and half: and 4 coss make one అడుగు or gow, which under the English Government is about 10 miles.

In square measurement, the గుంట or Gunta (Literally, one well) forms the basis: it is a square measure of land, of which there are two, the greater and the less. One గొర్రు contains fifty పెద్దగుంటలు or one hundred and twenty-five చిన్నగుంటలు. Then, sixty four guntas make one కుప్పెల. These measures vary in various parts of the country as the "field" is the land which one well can irrigate. At Bombay, it is a square chain of 1089 square feet and 40 Guntas are one acre.

A book printed at Madras some years ago, and lately republished, called the Commercial Ready Assistant, reduces the Indian to the English arithmetical proccers.

POINTS OF THE COMPASS.

Sixteen points of the compass are reckoned and are universally known by the names of the Genii supposed to rule them.

ఉత్తరము	North	or	కు బేరదిక్కు.
ఈశాన్యము	N. East	,,	ఈశాన్యమూల.
తూర్పు	East	,,	ఇంద్రదిక్కు.
ఆగ్నేయము	S. East	,,	ఆగ్నిమూల.
దక్షిణము	South	,,	యమదిక్కు.
నైర్వతి	S. West	,,	నైఋతిమూల.
పడమర	West	,,	వరుణదిక్కు.
నాయన్యము	N. West	,,	నాయమూల.

The name పడమర West, forms in the Genitive పడమటి Western, and Locative పడమట in the west. Plural తూర్వపడమర్లు East and West.

The name Nairruti is wrongly written నైఋతి or నైరతి. The error is of no consequence.

What we call the Northern Division, the people themselves call తూర్వదేశము the East. In fact, the shore runs in a N. E. direction.

ON ETYMOLOGY.

TATSAMAMU, TADBHAVAMU, DE'SYAMU, AND
GRAMYAMU.

Telugu Grammarians have discussed at great length some points of Etymology which more properly appertain to a Dictionary or separate philological treatise. The native mode of treating this subject may be seen in the learned Mr. Ellis's note appended to the Introduction to Mr. Campbell's Grammar. But the definitions there extracted from Mamadi Vencaya and others, may I believe, be rendered clear by another mode of statement.

These topics are allowed to retain a place in the grammar, because learned natives are so much addicted to talking on etymology : of which in general, they have no clear notions : I will merely state enough to solve the riddle : while on the native mode, this one theme would occupy a whole volume : I recommend the reader to pass over the subject entirely, until he has read some volumes of the poems so as to acquire correct notions on the matter.

ON TATSAMAMU.

Those Sanscrit words (including proper names) introduced into Telugu are either *unaltered* or slightly changed : these are called తత్సమములు Tatsamamulu : wherein the termination alone alters. Thus ప్రాయశః usually, స్వయః personally, స్త్రీ (for స్త్రీః) a woman, ఐ (for శ్రీః) fortune. Thus in English we use *odium*, *ratio*, *momentum*, *Cicero*, *Venus* &c. which are unaltered from a Latin original.

The termination is considerably altered in many words. Thus రాజా becomes రాజు, and వరః becomes వరుడు, and శత్రుః becomes

శంభుత. So from *traditio*, *ratio*, are formed the English words *tradition*, *ration*.

Feminine nouns ending in long \bar{a} or \bar{i} , as సీతా, లక్ష్మీ make those vowels short : thus సీత, లక్ష్మీ. Thus in Latin *fama* and *scena* have short terminations though derived from Greek words ending in *long* vowels.

But if these words occur in a Sanscrit *compound*, the long final is unchanged. ఆశా becomes ఆశ but in a compound phrase, the long final remains unaltered. Thus ఆశాశృంఖలము Panch. 2. 151.

ON TADBHAVAMU.

Words which are much altered are called *Tadbhava* తద్భవశబ్దములు. Thus శుజ్ఞిః, ద్వీపః, విష్ణుః, become బంజి, దీవి, వెన్నడు. So from the Latin *traditio*, *ratio*, we form treason, reason.

Some of the Tadbhava words are derived through other languages just as we derive reason, treason &c. from French words (*raison*, *trahison* &c.) originally taken from Latin. So some sanscrit words are alleged to be derived through the medium of the Canada (కన్నడము Canarese or Carnatic) or the Tamil. The ulterior refinements denominated Sauraseni, Magadhi, Paisachica, &c. learnedly discussed by Appa Cavi and others seem to be unknown and convey no definite information.

Several instances of the Paisachica &c. with the names of the dialects specified are given in the preface to the పెంకటాచలమహాత్మ్యము and in the Parvata Puranam as also in the note in Campbell's Grammar taken from Dipica.

Learned Telugus are fond of tracing every word in their language to a Sanscrit root. Thus our older etymologists (as stated in the Preface to Johnson's Dictionary) attempted to trace every English word to a Latin root. The Telugu grammarians like them.

“—Delight to chase.

“A panting syllable through time and space—”

Considering the *meaning* of the word unimportant provided any resemblance can be found in the spelling.

ON DE'SYAMU.

Désyamu:—such words as గుర్రము, కుక్క, పిల్లి, ఊరు, a horse, dog, cat, town &c. being aboriginal, like the corresponding words in English are called the Desya, country dialect, or language of the land.

One class of these is denominated అన్యదేశ్యము anya-desyamu or Dialect being local expressions peculiar to the foreign countries. The following are instances. మోవి, మేను, పాలు, పెరుగు, రావు, ధాక, తవర, లేవ Lip, body, milk, curd, place, inroad, a clever woman, fineness.

Açça Telugu అచ్చతెలుగు is “Pure Telugu” the name given to a dialect used more or less in all poems, wherein the author shuns Sanscrit words: or, if obliged to use them, softens the sound, changing విష్ణు Vishnu into వెన్నుడు Vennudu, &c.

ON GRAMYAMU.

Another class is called గ్రామ్యము Gramyamu, or Rustic being the colloquial dialect embracing several words of Hindustani and English origin: such as నేటితలు, Natives! This is often used in the Telugu newspaper with some (as వరకము, వృద్ధాప్యము, వ్యాజ్యము, అప్రిభారము, తాత్సారము.) Such vulgarisms occur, as in English, in the most highly admired poems: for instance రుత్వం occurs in the Vasu Charitra. 3. 165.

Appa Cavi and other grammarians delight in such questions: thus he changes the author of the Telugu naishadham with a rusticism in the exordium of that poem. But Livy sallust and Virgil (as Quintition remarks) have fallen under the same censure: and we even find Longinus (Chap. XXXI.) blaming Herodotus for using low language.

Some forms of the noun are held to be rustic, and inadmissible in verse. Thus దేశము a country, forms దేశమునకు, దేశమున, దేశమునకు, which in the other mode దేశానికి, దేశాన, దేశాలు are held

to be inelegant : yet these “barbarisms” are in daily use and occur in the best poems.

Some other words (styled శూద్రకూతలు) are coarse and indelicate : yet we often hear them used by men of education.

Another class of words is called వైదికమాటలు Vaidica, or *Clerkly*, *scholarlike* expressions being affected by the Vaidica bramins: these are chiefly peculiar in an affected or effeminate lisping pronunciation, wherein పోవుచున్నాను, I go, becomes పోతాను or పోచాను. These pretenders to learning are fond of talking about the arddha bindu, the Sacata Repha and some other refinements, while they are unable to scan or explain (*correctly*) a common passage of verse. But men of sound learning have no such niceness of style and often indulge in a simplicity or rudeness of dialect such as we meet in the conversations of Johnson, Burke, or Milner.

ON SOME ABBREVIATIONS.

Though obliged to omit the greater part of the quotations, I had collected in illustration of this Grammar I have retained a few which are referred to as follows.

M denotes the Mahabharat: wherein M. 1. 1. 200, is verse 200 of the first *aswasam* or Canto of the “Adi Parvam” or First Book. Elsewhere the names are given, in the native mode. Thus M. Aranya 1. 200 is a reference to Canto 1 of the Aranya Parvam or Third Book and M Santi 1. 200 or M. XII. 1. 200 refers to the Twelfth Book.

The Mahabharat, the Bhagavat, and the Ramayan are not in general referred to, among natives, by name. Thus “This occurs in the Santi Parvam” denotes “This occurs in the twelfth book of the Mahabharat” or “In the Aranya Parvam” denotes “In the Third book of the Mahabharat.

Thus of the Ramayan : which is divided into portions called Candas. “The Aranya Canda” denotes “The Third Book of the Ramayan.”

The Bhagavat is divided into books called by numerical names : a volume superscribed దశమము “Dasamam” would in English style be, The Tenth book of the Bhagavat : and “Uttara Dasamam” denotes, “The second part of the Tenth Book.” The

Tenth Book, containing the Life of Krishna is perhaps the most popular volume in the language. In these titles, the word "Bhagavat" is omitted.

The eighteen books of the Mahabharat are named 1. Adi Parvam, 2. Sabha Parvam, 3. Aranya Parvam or Vana, P. 4. Virata P. 5. Udyoga, P. 6. Bhishma, P. 7. Drona, P. 8. Carna, P. 9. Salya, P. 10. Saupthica, P. 11. Stri P. 12. Santi P. 13. Anusasana, P. 14. Aswamedha, P. 15. Asramavasa, P. 16. Mosala, P. 17. MahaPrasthānica, P. and 18. Swarga Rohana, P.—In the Telugu version, the translators have greatly abridged the story, and setting aside the original division into అధ్యాయములు (adhyayams) have divided the whole into sixty-three ఆశ్వాసములు Cantos.

The six books of the Ramayan are called the 1. Bala Canda. 2. Ayodhya Canda, 3. Aranya, C. 4. Kishkindha, C. 5. Sundara C. 6. Yuddha C. This sixth book is in extent equal to the preceding five. The Uttara Ramayan is a separate poem.

The following Abbreviations are also used.

R being the mark for the Ramayan.

DR is the Dwipada Ramayan.

BR the Bhascara Ramayan.

UR the Uttara Ramayan.

DRY the Yuddha Canda or Sixth book of the Dwipada Ramayan.

BRB the Bala Canda or first book of the Bhascara Ramayan.

SKETCH OF EXAMINATION QUESTIONS

IN TELUGU GRAMMAR.

CHAPTER I.

Translate the following Pages of Reader 1, 10, 20, 25, 30.

I put no questions regarding the Telugu alphabet, spelling, etymology, sandhi, saral-adesam, Kala, or Druta. Natives when they examine, delight in distressing students with such matters : under native tutors some learners have proved expert in these things : but remained ignorant of all that is useful.

I therefore put few questions regarding the first book.

BOOK II.

Describe the declensions.

To which declension do these belong? అల్లుడు a son-in-law తాడు a cord గ్రంథము a book పెండ్లాము a wife కలరాము a clerk మనము the mind అన్ను an elder brother కన్ను the eye మనమురాలు a grand daughter సొగసుది a belle; state the Genitive and the Plural of each?

Specify the various classes of the third Declension.

What is the rule regarding Hindustani and other foreign words?

BOOK III.

State the usual pronouns mentioning the Genitive and Plural forms. Specify the peculiarities of మనము.

State any remarks on Adjectives?

Describe the Adverbs and the words thence derived.

Give a few remarks on the semicircle.

BOOK IV.

State the conjugations of verbs with an instance of each: both regular and irregular.

Can verbs change out of one conjugation into another? give instances.

State the leading tenses (only 3d person singular) of పోవుట to go and తీయుట to take out, and వచ్చుట to come.

State the infinitive forms of చంపుట, పోవుట, and వచ్చుట. viz.: the forms in A, in Adamu, in UTA, in EDI.

Define the causal voice. How do you translate గుర్రమును పంపించినాడు?

How are Compound tenses formed?

Define the Aorist, both affirmative, and negative?

Explain కాదు and లేదు.

Translate these phrases into Telugu.

This is my horse.

This is not his horse.

C. P. Brown's Telugu Grammar.

x x

My horse is here.

His carriage is not here.

He is here.

He is not here.

She is my elder sister.

She is not my younger sister.

He is my elder brother.

He is not my younger brother.

They are our relations.

They are not merchants.

How do you reconcile the phrases నా తమ్ముడు కాదు, వాండ్లు కాదు, నన్ను కాదు.

BOOK V.

SYNTAX.

Give short explanation of softening initial consonants.

Explain Conjunctions.

Explain the affixes A' E' O'

Explain the prefixes A' I' E'

BOOK VI.

Describe Telugu and Sanscrit Adjectives?

Explain the Comparative and Superlatives.

State briefly any observations on plurals?

State the plural form of water?

Is the Nominative ever used for other cases? For which :
with all nouns?

Can pronouns do this?

Is the Genitive ever like the Nominative?

How are nouns and pronouns compounded? as, I am his
brother, &c.

State the various senses of the Dative?

Can the nominative be used for the accusative?

How would you say bring the horses?

Can the nominative be used for the Vocative?

Describe the Instrumental and Local Ablatives?

State a few of the rules regarding Proper names?

BOOK VII.

Which verb governs an Accusative, which not?

Which verbs understand to or from?

By what Telugu verbs, is the verb to have supplied? give instances?

What does the Passive voice add to the root in A?

With what verbs, is the Passive voice used with an active sense?

What does the verb కాదు deny?

What does the verb లేదు deny?

Translate the following phrases into Telugu.

There is no road.

He is not my brother.

It was not he who called.

If you bend it thus, is there not pain?

Decline the infinitive ending in EDI.

What are the plural forms of the middle verbs in KONU
మొత్తుకొనుట, శుచ్చుకొనుట, ఎదురుకొనుట?

What are the negative forms of the words రావడము, ఉండడము, తీరడము, చేరడము?

What are the verbs that admit చు or శు at pleasure?

From what verb are the words రాక, పోక, అలక derived?

By adding what, is the middle voice formed?

BOOK VIII.

By adding what verb to the root in A of another verb, are the passive verb and participles formed?

How do you form the Present, Past, and Negative participles of the verb కొట్టుట?

With what letter does the Relative Aorist participle terminate? give some instances.

By adding what to the root in A, is the Negative participle formed? give some instances.

By adding what to the root, is the Negative Relative Participle formed?

Can you give some instances?

How do you form the Conditional Aorist of the verb కొరుకుట to bite?

Give the Singular and Plural forms of the Imperative of the verb చేయుట.

BOOK IX.

What would be the third person singular Aorist of the verbs ఉండుట, పోవుట, చచ్చుట?

What is the third person singular present tense of the verb వచ్చుట?

What is the first person singular future tense of the verbs చెప్పట, ఇచ్చుట?

BOOK X.

Add the auxiliary verb పడుట, వేయుట, or కొట్టుట, to the root of some other verbs.

Could you reiterate the adjectives మంచి, చిన్న, or పెద్ద with a noun at the end?

The Questions may easily be extended.

THE END.

